

Nr 92

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om sjömansskatt, m. m.; given Stockholms slott den 21 februari 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning om sjömansskatt;
- 2) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);
- 3) förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;
- 4) förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt;
- 5) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623); samt
- 6) förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272).

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

Vid Nordiska rådets session 1954 antogs en rekommendation till regeringarna i de till rådet anslutna länderna att ingå en konvention om gemensamma regler för beräkningen av skatt för sjömän och för uppbörden av sådan skatt. Med anledning härav har utredningar om införande av särskilda skatte- och uppbördsregler för sjömän verkställt i Sverige, Danmark och Finland. I Norge finns redan särskild sjömansskatt införd. Det förslag till sjömansskatteförordning som nu framlägges är ett led i det pågående internordiska samarbetet på området.

I propositionen föreslås att sjöman anställd ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 100 ton skall erlägga sjömansskatt

för sin inkomst ombord. Sjömansskatt skall dock inte utgå på fartyg, som huvudsakligen användes inomskärs vid kusterna eller i annan inre fart. Sjömansskatten skall utgå i stället för statlig och kommunal inkomstskatt samt avgifterna till folkpensioneringen och den allmänna sjukförsäkringen. Skatten skall vara en definitiv källskatt. Sjömannen blir inte skyldig att deklarerera för inkomsten ombord och skall inte heller taxeras för denna inkomst. För inkomst i land skall däremot taxering åsättas efter vanliga regler.

I Sverige bosatta sjömän skall erlägga skatt efter två sjömansskattetabeller, en för fjärrfart och en för närfart. Om fartyget huvudsakligen användes i nordsjöfart eller oceanfart skall sjömansskatt erläggas efter tabellen för fjärrfart. Å övriga fartyg skall sjömansskatt utgå efter tabellen för närfart. Skatteuttaget enligt tabellen för närfart överensstämmer i princip med den skatt som utgår enligt tabell för preliminär A-skatt. Skatteuttaget enligt tabellen för fjärrfart är lägre.

Kungl. Maj:t skall kunna förordna att sjöman bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge skall erlägga sjömansskatt efter vad som gäller för i Sverige bosatt sjöman.

Övriga sjömän skall liksom nu är fallet erlägga skatt med femton procent av den kontanta lönen.

Kommuner, landstingskommuner, vissa municipalsamhällen och allmänna sjukförsäkringar skall erhålla viss del av de i form av sjömansskatt influtna medlen.

Det årliga skattebortfallet har uppskattats till cirka 9 miljoner kronor.

Förslag
till
Förordning om sjömansskatt

Häri genom förordnas som följer.

Allmänna stadganden

1 §.

Sjömansskatt enligt denna förordning skall erläggas av envar, som är anställd i redarens tjänst ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 100 registerton, vilket huvudsakligast nyttjas i sådan närfart eller fjärrfart, som i 2 § sägs.

Den som är anställd uteslutande för fartygs istandsättande eller uppläggning eller för tillsyn eller betjäning vid fartygs uppehåll i hamn anses enligt denna förordning icke vara anställd ombord på fartyget.

(Se vidare anvisningarna.)

2 §.

I denna förordning förstås med

sjöman: envar, som enligt 1 § är skyldig erlägga sjömansskatt,

handelsfartyg: fartyg, som nyttjas till handelssjöfart eller resandes forskaffande eller till annat ändamål, som äger gemenskap med handelssjöfarten,

närfart: fart mellan svenska hamnar utanför öppen kust eller utomskärs vid kusterna samt fart mellan svensk och utländsk hamn eller mellan utländska hamnar, dock ej fart bortom linjen Hanstholm—Lindesnäs eller bortom Cuxhaven,

fjärrfart: fart, helt eller delvis, bortom linjen Hanstholm—Lindesnäs eller bortom Cuxhaven,

inkomst ombord: lön eller annan gottgörelse, som sjöman uppbär på grund av sin anställning ombord och som skulle hava utgjort intäkt av tjänst enligt kommunalskattelagen,

beskattningsbar inkomst: kontant inkomst ombord, i förekommande fall minskad med avgifter, som sjömannen på grund av sin tjänst ombord har att erlägga för egen eller efterlevandes pensionering, och med belopp, som fastställts genom beslut om jämkning,

beskattningsår: det kalenderår, under vilket sjömansskatt erlägges.

(Se vidare anvisningarna.)

3 §.

Sjömansskatt tillfaller staten.

4 §.

1 mom. Till kommun och landstingskommun ävensom till municipalsamhälle, i vilket utdebiteringen för samhällets behov för beskattningsåret bestämts till minst en krona för skattekrona, skall på sätt nedan stadgas utgå ersättning av statsmedel för minskade skatteintäkter. Allmän sjukkasse skall åtnjuta ersättning av statsmedel för minskade sjukförsäkringsavgifter.

2 mom. Ersättning utgår årligen till stad som icke tillhör landstingskommun med fyrtiofem procent, till annan kommun med trettiofem procent, till landstingskommun med tio procent, till municipalsamhälle, varom här är fråga, med två procent och till allmän sjukkasse med sex procent av den sjömansskatt, som under beskattningsåret erlagts av sjömän bosatta inom kommunen, landstingskommunen eller municipalsamhället eller inom sjukkassans verksamhetsområde.

Ersättning, som ovan sagts, skall icke utgå till kommun eller municipalsamhälle om beloppet icke uppgår till minst 500 kronor.

5 §.

Vid varje utbetalning till sjöman av belopp, som utgör beskattningsbar inkomst, skall genom redarens försorg sjömansskatt avdragas.

6 §.

För ärenden angående sjömansskatt skall finnas en av Kungl. Maj:t förordnad nämnd (*sjömansskattenämnden*) samt ett särskilt till länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län hörande organ (*sjömansskattekontoret*) under ledning av en föreståndare.

Sjömansskattens storlek

7 §.

1 mom. För här i riket bosatt sjöman skall sjömansskatt utgå för månad och beräknas

a) vid anställning ombord på fartyg, som huvudsakligast användes i fjärrfart, enligt vid denna förordning fogad sjömansskattetabell I, samt

b) vid anställning ombord på annat fartyg enligt vid denna förordning fogad sjömansskattetabell II.

I särskilda fall må sjömansskattenämnden föreskriva, att sjömansskatt skall erläggas enligt tabell I jämväl vid anställning ombord på fartyg, som användes i närfart.

2 mom. I den mån Kungl. Maj:t därom förordnar skall sjöman, som är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge, erlägga sjömansskatt enligt de bestämmelser som gälla för här i riket bosatt sjöman.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

1 mom. Avser inkomst ombord kortare tidsperiod än månad, beräknas först den mot inkomsten svarande månadsinkomsten. Skatten uträknas därefter till så stor del av skatten å månadsinkomsten, som svarar mot den tidsperiod inkomsten avser, och erlägges i helt antal kronor, varvid överskjutande öretal bortfaller.

2 mom. Har sjöman uppburit engångsbelopp, skall vid beräkning av skatt engångsbeloppet anses som särskild månadsinkomst, om detsamma överstiger den senast uppburna månadsinkomsten. I annat fall skall engångsbeloppet sammanläggas med månadsinkomsten och skatten beräknas på det sammanlagda beloppet, därvid i förekommande fall sjömannen skall tillgodoräknas å månadsinkomsten redan erlagd skatt.

(Se vidare anvisningarna.)

9 §.

Sjöman, som icke skall erlägga sjömansskatt enligt de bestämmelser som gälla för här i riket bosatt sjöman, skall erlägga sjömansskatt med femton procent av den beskattningsbara inkomsten, därest han icke på godtagbart sätt visar, att han är skattskyldig i annat land för inkomsten. Skatten erlägges i helt antal kronor, varvid överskjutande öretal bortfaller.

(Se vidare anvisningarna.)

Skatteavdrag samt jämkning

10 §.

1 mom. Det åligger sjöman, som avses i 7 § 1 mom., att omedelbart efter mottagandet av debetsedel å preliminär A-skatt uppvisa densamma för befälhavaren.

Skatteavdrag skall verkställas med ledning av anteckningarna å debetsedeln för det löpande året angående den kolumn, som jämlikt uppbördsförordningen skall tillämpas vid avdrag för gäldande av preliminär A-skatt.

Har sjöman icke erhållit debetsedel, som nu sagts, må skatteavdrag under januari och februari månader ske enligt den kolumn som senast tillämpats under nästföregående beskattningsår. Framgår av debetsedel, som uppvisas efter det skatteavdrag sålunda verkställt, att avdrag rätteligen bort ske enligt annan kolumn skall det åligga befälhavaren att senast vid därefter följande avlöningstillfälle företaga erforderlig rättelse.

Sjöman må jämväl med intyg från lokal skattemyndighet eller från sjömansskattenämnden eller på annat sätt som bestämts av sjömansskattenämnden visa enligt vilken kolumn i sjömansskattetabell avdrag skall ske. Besked om sålunda tillämplig kolumn skall av befälhavaren iakttagas från och med det avlöningstillfälle, som infaller näst efter det att beskedet överlämnats till befälhavaren.

2 mom. Sjöman, som avses i 7 § 2 mom., har att genom intyg från sjömansskattenämnden eller på annat sätt som bestämts av nämnden visa enligt vilken kolumn i sjömansskattetabell avdrag skall ske.

3 mom. Har sjöman för vilken skatt skall beräknas enligt sjömansskattetabell icke på föreskrivet sätt visat vilken kolumn som är tillämplig, skall, utom i fall som avses i 1 mom. tredje stycket, skatteavdrag verkställas enligt kolumnen för ogift sjöman utan barn.

(Se vidare anvisningarna.)

11 §.

Då skatteavdrag verkställs, skall den innehållna skatten kvitteras. Vid kvitteringen skall angivas innehållet skattebelopp, inkomstens storlek samt den tid inkomsten avser.

(Se vidare anvisningarna.)

12 §.

1 mom. Gör sjöman sannolikt, att han året efter beskattningsåret vid taxering enligt förordningen om statlig inkomstskatt skulle kunna påräkna avdrag för

- a) underskott å egen förvärvskälla,
- b) utbetalning av periodiskt understöd,
- c) avgift för sådan pensionsförsäkring, som avses i 46 § 2 mom. 2) kommunalskattelagen, eller
- d) nedsatt skatteförmåga

må genom beslut om jämkning föreskrivas, att den eljest beskattningsbara inkomsten skall minskas med belopp motsvarande vad av sådant avdrag kan antagas icke bliva utnyttjat vid nu nämnd taxering.

Jämkning i fall som avses vid a)—c) må dock endast medgivas, om avdrag vid taxering kunnat påräknas med minst 600 kronor.

2 mom. Gör sjöman sannolikt, att uppskattningen av inkomst av drickspenningar enligt av sjömansskattenämnden fastställda grunder skulle medföra att hans inkomst av sådant slag skulle bliva väsentligt för högt beräknad, må genom beslut om jämkning den för sjömannen beräknade beskattningsbara inkomsten nedsättas.

(Se vidare anvisningarna.)

13 §.

Beslut om jämkning meddelas av sjömansskattenämnden.

Ansökan om jämkning skall vara inkommen till sjömansskattekontoret senast före utgången av juli månad året näst efter beskattningsåret.

I beslut om jämkning skall angivas, under vilken tid detsamma skall iakttagas vid verkställande av avdrag för sjömansskatt.

Å belopp, som restitueras på grund av sjömansskattenämndens beslut om jämkning, utgår icke ränta.

Uppbörd

14 §.

1 mom. Det åligger redare att till sjömansskattekontoret för varje period om två månader, räknat från beskattningsårets början, inbetala och redovisa under perioden innehållen sjömansskatt.

För redovisningen har redaren att för varje fartyg upprätta förteckningar över skatteavdrag.

För varje redovisningsperiod skall redaren senast den sista dagen i andra månaden efter periodens utgång insätta skattens sammanlagda belopp å sjömansskattekontorets postgirokonto och till kontoret insända de upprättade och summerade förteckningarna över gjorda avdrag. Sjömansskattenämnden må efter därom gjord framställning bevilja anstånd med skattens inbetalning och redovisning, i regel dock högst en månad.

Förteckning skall upprättas å blankett, vartill sjömansskattenämnden fastställt formulär.

2 mom. Inbetalas sjömansskatt senare än i 1 mom. sägs, skall restavgift utgå med fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts i rätt tid. Uppkommer vid beräkningen öretal, iakttages att öretal över femtio avrundas uppåt och annat öretal avrundas nedåt till helt kronor, dock att restavgift icke i något fall utgår med mindre än en krona.

Rättelse av skatteavdrag

15 §.

Förmenar sjöman, att sjömansskatt obehörigen avdragits eller avdragits med för högt belopp, eller förmenar redare, att sjömansskatt redovisats med för högt belopp, må rättelse sökas hos sjömansskattenämnden.

Ansökan om rättelse skall vara inkommen till sjömansskattekontoret före utgången av andra kalenderåret näst efter beskattningsåret.

Å belopp, som restitueras på grund av sjömansskattenämndens beslut om rättelse, utgår icke ränta.

Vad i 68 § 3 och 4 mom. uppbördsförordningen stadgas skall äga motsvarande tillämpning vid restitution av sjömansskatt.

Redares uppgiftsplikt och ansvarighet för sjömansskatt

16 §.

1 mom. Redare för handelsfartyg, som omförmäles i 1 §, skall årligen enligt formulär, som fastställles av sjömansskattenämnden, före den 1 oktober till sjömansskattekontoret lämna uppgifter avseende nästkommande år

a) om storleken av de fartyg, som han avser att använda i sin rörelse,

b) om den fart, i vilken fartygen äro avsedda att nyttjas,

c) om antalet anställda ombord, samt

d) om övriga förhållanden, som kunna vara av betydelse för sjömansskattenämnden vid handläggning av ärenden enligt 21 § 1 mom. vid 1) och 2).

Inträffar ändring i förhållande, varom uppgift lämnats, är redaren skyldig att ofördröjligen anmäla detta till sjömansskattekontoret.

2 mom. Sjömansskattenämnden äger på därom gjord framställning medgiva redare befrielse tills vidare från skyldighet att avgiva uppgifter, som avses i 1 mom.

3 mom. Underlåter redare att fullgöra vad honom enligt 1 mom. åligger, eller erfordras eljest tillgång till uppgifter, som där sagts, äger föreståndaren för sjömansskattekontoret anmana redare att lämna sådana uppgifter.

17 §.

1 mom. Underlåter redare, som är skyldig verkställa avdrag för sjömansskatt, utan skälig anledning att vederbörligen fullgöra denna skyldighet, är han jämte sjömannen ansvarig för skatt, vilken skatteavdraget skolat avse, till belopp som svarar mot vad han underlåtit att avdraga.

Har redare verkställt avdrag för sjömansskatt men icke inbetalat det innehållna beloppet i tid, som i denna förordning stadgas, är sjömannen fri från betalningsansvar för motsvarande skattebelopp.

Underlåter redare utan skälig anledning att fullgöra vad honom enligt 16 § 1 mom. åligger, och har till följd härav skatteavdrag verkställts med lägre belopp än som eljest bort ske, är han jämte sjömannen ansvarig för skatt, vilken skatteavdraget skolat avse, till belopp som svarar mot vad han till följd av underlåtenheten icke avdragit.

2 mom. Har skatt icke erlagts i rätt tid, åligger det sjömansskattekontoret att snarast möjligt framställa krav mot redaren (*revisionskrav*). Därest redaren visar, att underlåtenheten berott på oriktig uppgift lämnad av sjömannen, skall kravet i stället riktas mot denne.

Bestrides riktigheten av revisionskrav eller inbetalas icke det belopp kravet avser, skall kravet underställas sjömansskattenämnden för prövning. Fastställer sjömansskattenämnden revisionskravet, må det fastställda beloppet uttagas i den ordning, som stadgas i fråga om indrivning av skatt, dock att

införsel, utom i fall varom i 1 mom. andra stycket sägs, ej må beviljas till gäldande av belopp, för vilket redare är ansvarig.

Redare eller sjöman, som har att erlægga mot underlåtet skatteavdrag svarande belopp, är tillika skyldig att å beloppet gälda restavgift enligt bestämmelserna i 14 § 2 mom.

18 §.

Har redare jämlikt 17 §, utan att skatteavdrag verkställts, erlagt skatt för sjöman, äger redaren söka skattebeloppet åter av sjömannen. Härvid har redaren att till vederbörande utmätningsman ingiva det indrivningskvitto, som må hava överlämnats till redaren, eller på annat sätt hos utmätningsmannen styrka, att han erlagt skatten.

Utmätningsmannen må hos sjömannen uttaga beloppet i samma ordning, som stadgas i fråga om indrivning av skatt, dock att införsel ej må beviljas. Därvid är sjömannen skyldig att å beloppet erlægga restavgift enligt bestämmelserna i 14 § 2 mom.

19 §.

Redare, som enligt lag är skyldig föra handelsböcker, skall hava sin bokföring så ordnad, att därav framgår sjömans namn, födelsetid och mantals-skrivningsadress, lönebelopp och skatteavdrags belopp samt, därest sjömannen uppvisat debetsedel å preliminär skatt, numret å denna debetsedel.

Jämväl annan redare än i första stycket sägs, som har att verkställa avdrag för sjömansskatt, är skyldig att i enahanda omfattning föra anteckningar i hänseenden som nyss sagts.

Efter anmaning av föreståndaren för sjömansskattekontoret, av taxeringsintendent eller lokal skattemyndighet åligger det sådan redare, som i första stycket avses, att tillhandahålla sin bokföring med därtill hörande handlingar för kontroll å verkställandet av skatteavdrag, och sådan redare, varom i andra stycket sägs, att tillhandahålla där angivna anteckningar för dylik kontroll.

Här avsedd kontroll skall såvitt möjligt ske på sådant sätt och på sådan tid, att den icke förorsakar hinder i verksamheten för den som är föremål för kontrollen. Där redaren så begär och detta lämpligen kan ske, skall kontrollen verkställas hos honom. Hava handelsböcker eller andra handlingar överlämnats för kontroll, skola de så snart ske kan återställas. Meddelande om resultatet av kontrollen skall snarast lämnas redaren.

Preskription

20 §.

Åtgärder för uttagande av sjömansskatt må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdrag verkställts eller skolat verkställas.

Sjömansskattenämnden och sjömansskattekontoret

21 §.

1 mom. Det åligger sjömansskattenämnden att

1) lämna besked beträffande de fartyg, ombord på vilka de anställda skola erlägga sjömansskatt, ävensom beträffande den tabell, enligt vilken sjömansskatt skall beräknas,

2) fastställa grunder, enligt vilka drickspenningar skola uppskattas vid beräkning av sjömansskatt,

3) meddela beslut om jämkning och om rättelse av skatteavdrag,

4) pröva ärenden angående revisionskrav,

5) meddela beslut i andra frågor rörande erläggande och beräkning av sjömansskatt,

6) fastställa de belopp, med vilka ersättning skall utgå till kommun, landstingskommun, municipalsamhälle och allmänna sjukkassor,

7) lämna anvisningar i frågor angående erläggande och uppbörd av sjömansskatt, samt

8) när anledning därtill föreligger, till Kungl. Maj:t avgiva förslag till föreskrifter angående tillämpningen av denna förordning.

Sjömansskattenämnden äger, då särskilda omständigheter därtill föranleda, meddela befrielse från skyldighet att erlägga restavgift.

2 mom. Sjömansskattenämnden skall bestå av ordförande och ytterligare fyra ledamöter, vilka utses för en tid av fyra år. En av ledamöterna skall förordnas till vice ordförande att vid förfall för ordföranden tjänstgöra i sådan egenskap. Ordföranden och vice ordföranden skola vara lagfarna och hava erfarenhet i domarvärv eller i administrativ verksamhet. Av övriga ledamöter skall en äga särskild insikt och erfarenhet i allmänna värv samt två vara i arbetsförhållandena ombord på fartyg erfarna och kunniga. Av sistnämnda ledamöter skall en företräda redarna och en de ombordanställda. För envar ledamot skall utses en suppleant enligt samma regler, som gälla för utseende av ledamöter.

Nämnden är beslutförför, då ordföranden och minst två andra ledamöter eller suppleanter äro tillstädes, dock att — efter nämndens uppdrag — beslut må av ordföranden eller, vid förfall för denne, av vice ordföranden ensam fattas i sådana ärenden eller grupper av ärenden, som äro av enklare beskaffenhet. Sådant uppdrag må icke avse ärenden, som omförmälas i 1 mom. vid 1), 2), 7) eller 8).

Sjömansskattenämnden skall vara förlagd till Göteborg.

3 mom. Hos sjömansskattenämnden skall föras protokoll av tjänsteman vid sjömansskattekontoret.

Det för varje sammanträde förda protokollet skall senast inom åtta dagar därefter justeras av ordföranden, som har att å protokollet anteckna dagen för justeringen.

22 §.

Beslut som avses i 21 § 1 mom. vid 1) och 2) skola intagas i särskilda av sjömansskattenämnden utgivna meddelanden.

Beslut som avses i 21 § 1 mom. vid 6) skall jämte redogörelse huru ersättningen beräknats på lämpligt sätt delgivas kommun eller annan till vilken ersättning skall utbetalas genom nämndens försorg.

Annat beslut av sjömansskattenämnden skall delgivas den som därigenom förpliktigas, vederbörande skattskyldig eller sökande ävensom den nedan i 24 § omförmälde befattningshavaren.

Beslut, över vilket klagan må föras, skall förses med besvärshänvisning.

23 §.

1 mom. Sjömansskattekontoret skall

1) föra register över de fartyg, ombord på vilka de anställda skola erlägga sjömansskatt,

2) utöva kontroll över redovisningen av sjömansskatt,

3) handlägga ärenden angående revision av redares bokföring,

4) om anledning därtill föreligger, framställa revisionskrav,

5) bereda de ärenden, som skola avgöras av sjömansskattenämnden,

6) efter sjömansskattenämndens närmare bestämmande tillhandagå redare och sjömän med upplysningar angående utgörande av sjömansskatt, samt

7) i övrigt biträda sjömansskattenämnden och dess ordförande.

2 mom. Föreståndaren för sjömansskattekontoret skall vara föredragande i sjömansskattenämnden.

24 §.

Kungl. Maj:t förordnar en befattningshavare vid länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län att i kammarrätten och hos Kungl. Maj:t föra det allmännas talan i mål angående sjömansskatt.

25 §.

Ledamöter av sjömansskattenämnden, tjänsteman eller sakkunnig, som biträder nämnden, samt taxeringsnämnd och prövningsnämnd äga taga del av ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt denna förordning. Handling, som nyss sagts, skall jämväl tillhandahållas annan tjänsteman än förut nämnts, därest denne i och för sin befattning bör erhålla del därav.

Den som äger taga del av ansökan eller annan handling, varom i första stycket sägs, må, i den mån så erfordras för fullgörande av vad vederbörande jämlikt denna förordning åligger, jämväl taga del av självdeklaration eller annan handling, som avlämnats till ledning vid årlig taxering, eller som avlämnats till ledning för uppbörd av skatt enligt uppbördsförordningen.

Vad i 50 § 1 mom. femte, sjunde, nionde och tionde styckena samt 3 mom. taxeringsförfordningen stadgas beträffande självdeklaration, uppgift eller handling som avlämnats till ledning vid taxering skall i tillämpliga delar gälla även i fråga om ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt denna förfordning.

Straffbestämmelser

26 §.

Har någon lämnat oriktig uppgift till redare om förhållande, som har betydelse för verkställande av avdrag för sjömansskatt, och har han därvid haft uppsåt att åstadkomma att avdrag icke verkställs eller sker med för lågt belopp, eller

har någon i ansökan om jämkning av sjömansskatt eller i annan uppgift uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnat oriktig uppgift, ägnad att för honom eller den han företräder leda till frihet från sjömansskatt eller till för låg sådan skatt, eller

har redare i uppgift enligt 16 § uppsåtligen eller av oaktsamhet, som ej är allenast ringa, lämnat oriktig uppgift, vilken är ägnad att leda till annan beskattning än vederbort för av redaren anställda sjömän,

straffes med dagsböter.

27 §.

1 mom. Utbetalar redare, som är skyldig verkställa avdrag för sjömansskatt, lön eller annan gottgörelse utan att denna minskats med föreskrivet belopp för gäldande av sjömansskatt och sker detta uppsåtligen eller av oaktsamhet, som ej är allenast ringa, straffes med dagsböter.

Fullgör redare icke sin skyldighet att inom föreskriven tid till sjömansskattekontoret inbetala belopp motsvarande det, varmed sjömans lön minskats för gäldande av dennes skatt, och ligger i avseende härå uppsåt eller grov oaktsamhet redaren till last, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

2 mom. Fullgör redaren icke behörigen vad honom enligt 19 § första eller andra stycket åligger, straffes med böter, högst 300 kronor.

28 §.

Den som jämlikt 25 § tagit del av ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelserna i denna förfordning eller som avlämnats till ledning vid årlig taxering eller till ledning för uppbörd av skatt enligt uppbördsförfordningen, må ej i vidare mån än utövningen av tjänst eller uppdrag erfordrar offentliggöra eller yppa innehållet i sådan handling. Bryter någon häremot straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

29 §.

Straff enligt denna förordning skall icke inträda, då gärningen är be-lagd med straff enligt strafflagen.

30 §.

Underlåter redare att hörsamma anmaning enligt 16 eller 19 §, eller underlåter redare, som är skyldig verkställa avdrag för sjömansskatt, att fullgöra sådan skyldighet, eller verkställer han avdrag med för lågt belopp, eller

redovisar redare icke sjömansskatt i den ordning som stadgas i 14 § 1 mom., eller

fullgör redare icke vad honom åligger enligt 11 §,

äger sjömansskattenämnden förelägga den försumlige lämpligt vite.

Om uttagande av förelagt vite förordnar vederbörande länsstyrelse efter anmälan av sjömansskattenämnden.

Besvär m. m.

31 §.

Över sjömansskattenämndens beslut i ärenden som avses i 21 § 1 mom. vid 6) må klagan föras hos Kungl. Maj:t genom besvär, vilka skola ingivas till finansdepartementet.

32 §.

1 mom. Besvär över sjömansskattenämndens beslut i ärenden, som avses i 21 § 1 mom. vid 3), 4) och 5), ävensom över nämndens beslut angående befrielse från erläggande av restavgift må anföras hos kammarrätten av vederbörande sjöman eller befattningshavare, som avses i 24 §, så ock, då fråga är om revisionskrav eller om befrielse från skyldighet att erlægga restavgift, av redare, som ålagts betalningsskyldighet eller vars framställning om befrielse icke bifallits.

Besvären skola vara inkomna till sjömansskattekontoret, om de anföras av sjöman, inom sex månader och eljest inom två månader från det klaganden erhållit del av det överklagade beslutet.

Ej må den omständigheten, att besvären i stället för till sjömansskattekontoret ingivits till kammarrätten, utgöra hinder för deras upptagande till prövning. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart överlämnas till sjömansskattekontoret.

2 mom. Sedan besvären inkommit till sjömansskattekontoret, skola vid besvären fogas de handlingar, som legat till grund för sjömansskattenämndens beslut. Hava besvär anförts av sjöman eller redare, skall yttrande avgivas av befattningshavare, som avses i 24 §. Över besvär, som anförts av nu nämnd befattningshavare, skall sjöman eller redare, som därav beröres, erhålla tillfälle att — om hinder härför ej möter — avgiva förklaring.

När så finnes påkallat, skola påminnelser eller nytt yttrande infordras. Skriftväxlingen sker genom sjömansskattekontoret.

Handlingarna skola därefter översändas till kammarrätten.

3 mom. Över sjömansskattenämndens beslut i ärenden, som avses i 21 § 1 mom. vid 1) och 2), eller över nämndens beslut att förelägga vite må klagan icke föras.

33 §.

Över kammarrättens utslag må klagan föras hos Kungl. Maj:t genom besvär, vilka skola vara inkomna till finansdepartementet inom två månader från den dag, då klaganden erhöll del av utslaget.

34 §.

Vid prövning av besvär över utdömande av vite må jämväl fråga, huruvida vite bort föreläggas, komma under bedömande.

35 §.

Besvär över sjömansskattenämndens beslut befriar icke klaganden från att i behörig ordning erlagga skatt.

36 §.

Restavgift, som erlägges utan att indrivning äger rum, tillfaller statsverket.

Beträffande restavgift, som uttages genom indrivning, skola uppbördsföordningens bestämmelser angående fördelning gälla.

37 §.

1 mom. Kungl. Maj:t äger, under förutsättning av ömsesidighet, med annan stats regering träffa sådan överenskommelse, att sjöman som är bosatt i den andra avtalsslutande staten skall erlagga sjömansskatt enligt vad som gäller för här i riket bosatt sjöman.

2 mom. Kungl. Maj:t må föreskriva, att sjöman, som utan att vara här i riket bosatt erlägger skatt enligt bestämmelserna i 7 §, må kunna erhålla nedsättning av den beskattningsbara inkomsten genom jämkning, om sjömannen visar att hans skatteförmåga till följd av underhållsskyldighet mot barn är nedsatt.

3 mom. Kungl. Maj:t äger bestämma, att sjömansskatt som beräknas enligt 9 § icke skall erläggas av sjömän eller vissa grupper av sjömän vid fart i särskilda farvatten.

38 §.

De närmare föreskrifter, som kunna erfordras för tillämpningen av denna förordning och av överenskommelser som i 37 § 1 mom. sägs, meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1959, dock att förordningens bestämmelser skola gälla redan dessförinnan i avseende å åtgärder, som erfordras för förordningens tillämpning efter ikraftträdandet.

Genom denna förordning upphäves förordningen den 5 juni 1953 (nr 293) om särskild sjömansskatt, så ock vad i övrigt finnes i lag eller författning stridande mot den nya förordningens bestämmelser.

Anvisningar

till 1 §.

Förordningen är icke tillämplig vid anställning ombord på svenskt handelsfartyg i inre fart. Med inre fart förstås i denna förordning att fartyget huvudsakligast användes för färder som endast gå i hamnar, på floder, kanaler och insjöar eller inomskärs vid kusterna eller i Kalmarsund.

Med svenskt handelsfartyg likställas utländskt handelsfartyg, som av svensk redare förhyres på så kallad bareboat basis.

Har sjöman avmönstrat från tjänst ombord på visst fartyg för att tillträda tjänst ombord på annat fartyg tillhörigt samme redare, skall ersättning som utgår under väntetiden anses som utbetalad i tjänsten ombord på det förra fartyget.

till 2 §.

Till gottgörelse, som sjöman uppbär på grund av sin anställning ombord, hänföres icke blott vad sjömannen uppbär från redaren utan även sådana ersättningar som drickspenningar och dylikt.

Till kontant inkomst ombord räknas icke sedvanlig kontant ersättning för naturaförmåner i form av kost och bostad och icke heller sedvanlig kontant ersättning för kojutrustning, för förlust av effekter vid fartygs förolyckande eller för sådan av redaren utbetalad kontant ersättning, som åtgått för bestridande av särskilda med anställningen ombord förenade kostnader.

till 7 §.

Frågan huruvida sjöman är bosatt här i riket skall bedömas i enlighet med vad därom stadgas i kommunalskattelagen.

Är sjöman inskriven å svenskt sjömanshus, skall sjömansskatt alltid utgå enligt de bestämmelser, som gälla för här i riket bosatt sjöman, därest han icke med intyg av sjömansskattenämnden visar att han är skattskyldig i annat land för inkomsten.

För semesterlön och semesterersättning skall sjömansskatt beräknas enligt den för sjömannen i anställningen ombord senast gällande tabellen.

till 8 §.

Med engångsbelopp förstås t. ex. bärjarlön, tantiem, kaplake, gratifikation, semesterersättning och lönebelopp, som på grund av avtal mellan arbetsgivare- och arbetstagareorganisationer på en gång utbetalas för mer än en månad.

till 9 §.

Skatteavdrag, som avses i 9 §, må icke underlåtas med mindre sjöman med intyg utfärdat av sjömansskattenämnden eller på annat sätt, som föreskrives av sjömansskattenämnden, visar, att han är skattskyldig i annat land för sin inkomst ombord.

till 10 §.

Kolumnen i sjömansskattetabellen bestämmes med motsvarande tillämpning av 4 § uppbördsförordningen och enligt följande uppställning.

Å debetsedel för preliminär A-skatt angiven kolumn	Avdrag för sjömansskatt verkställs enligt nedanstående kolumn i sjömansskattetabellen
1	1
2	2
3 eller 4	3

till 11 §.

Kvitto på innehållen sjömansskatt skall lämnas i den avräkningsbok, med vilken sjöman skall förses jämlikt 11 § sjömanslagen, såvitt icke sjömansskattenämnden efter ansökan av redaren medgiver, att kvitto må lämnas i annan ordning. Har rättelse, som avses i 10 § 1 mom. tredje stycket, företagits skall anteckning härom ske i avräkningsboken.

till 12 §.

Jämkning i fall som avses i 12 § 1 mom. vid d) må för år räknat medgivas med högst ett belopp, som motsvarar summan av vederbörligt, vid erläggande av sjömansskatt icke utnyttjat ortsavdrag enligt ortsgrupp III och 3 000 kronor.

SJÖMANSSKATTETABELL I

Fjärrfart

Beskattningsbar inkomst samt skattebelopp avse månad.

Beskattningsbar inkomst	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman	Beskattningsbar inkomst	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman	Beskattningsbar inkomst	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
0— 5	4	4	3	191— 200	45	28	11	531— 540	111	90	73
6— 10	4	4	3	201— 210	48	31	12	541— 550	113	92	75
11— 15	4	4	3	211— 220	50	33	13	551— 560	116	94	77
16— 20	4	4	4	221— 230	52	35	15	561— 570	118	96	78
21— 25	5	5	4	231— 240	54	37	17	571— 580	120	98	80
26— 30	5	5	4	241— 250	55	38	19	581— 590	122	100	82
31— 35	6	6	5	251— 260	57	40	21	591— 600	125	103	84
36— 40	6	6	5	261— 270	58	41	23	601— 610	127	105	85
41— 45	7	6	5	271— 280	60	42	25	611— 620	129	107	87
46— 50	8	7	6	281— 290	61	44	27	621— 630	132	110	89
51— 55	9	7	6	291— 300	63	46	29	631— 640	135	113	91
56— 60	11	7	6	301— 310	65	48	31	641— 650	137	115	92
61— 65	12	7	6	311— 320	67	50	33	651— 660	140	117	94
66— 70	12	7	6	321— 330	68	51	35	661— 670	143	120	96
71— 75	13	7	6	331— 340	70	53	37	671— 680	146	123	98
76— 80	15	7	6	341— 350	72	55	39	681— 690	149	125	99
81— 85	16	7	6	351— 360	74	57	41	691— 700	152	128	101
86— 90	18	8	7	361— 370	75	58	43	701— 710	155	131	103
91— 95	19	8	8	371— 380	77	60	45	711— 720	158	134	105
96— 100	21	8	8	381— 390	78	61	46	721— 730	160	136	106
101— 105	22	9	8	391— 400	80	63	48	731— 740	163	139	108
106— 110	23	9	8	401— 410	82	65	50	741— 750	166	142	110
111— 115	24	9	8	411— 420	84	67	52	751— 760	169	145	112
116— 120	25	9	8	421— 430	86	68	53	761— 770	171	147	113
121— 125	26	10	8	431— 440	88	70	55	771— 780	174	149	115
126— 130	28	11	8	441— 450	91	72	57	781— 790	176	152	117
131— 135	29	12	9	451— 460	94	74	59	791— 800	179	155	119
136— 140	31	14	9	461— 470	96	76	60	801— 810	182	157	121
141— 145	32	15	9	471— 480	98	78	62	811— 820	185	160	123
146— 150	33	17	9	481— 490	100	80	64	821— 830	188	163	125
151— 160	36	19	10	491— 500	103	82	66	831— 840	192	166	127
161— 170	38	21	10	501— 510	105	84	68	841— 850	195	169	129
171— 180	40	23	10	511— 520	107	86	70	851— 860	198	172	131
181— 190	42	25	10	521— 530	109	88	71	861— 870	201	175	133

Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
871— 880	204	178	135	1411—1420	390	359	284	1951—1960	622	585	490
881— 890	207	181	137	1421—1430	393	362	287	1961—1970	628	589	494
891— 900	211	184	139	1431—1440	397	366	290	1971—1980	633	594	498
901— 910	214	187	141	1441—1450	400	369	293	1981—1990	638	599	502
911— 920	217	190	143	1451—1460	404	373	296	1991—2000	643	604	506
921— 930	220	193	145	1461—1470	407	376	299	2001—2010	648	608	510
931— 940	223	196	147	1471—1480	411	380	303	2011—2020	653	613	514
941— 950	225	198	149	1481—1490	414	383	306	2021—2030	657	617	518
951— 960	228	201	152	1491—1500	418	387	310	2031—2040	662	622	522
961— 970	231	204	154	1501—1510	422	391	314	2041—2050	666	626	526
971— 980	234	207	156	1511—1520	426	396	318	2051—2060	671	631	530
981— 990	237	210	158	1521—1530	431	401	322	2061—2070	675	636	534
991—1000	240	213	160	1531—1540	436	406	326	2071—2080	680	641	538
1001—1010	243	216	162	1541—1550	441	410	330	2081—2090	684	647	542
1011—1020	246	219	164	1551—1560	446	415	334	2091—2100	689	652	546
1021—1030	249	222	166	1561—1570	451	419	338	2101—2110	693	656	550
1031—1040	252	225	169	1571—1580	456	423	342	2111—2120	698	660	554
1041—1050	256	228	171	1581—1590	460	426	346	2121—2130	702	665	558
1051—1060	259	231	174	1591—1600	464	430	350	2131—2140	707	669	562
1061—1070	261	233	176	1601—1610	468	434	354	2141—2150	711	673	566
1071—1080	264	236	178	1611—1620	472	438	358	2151—2160	715	677	569
1081—1090	267	239	180	1621—1630	476	442	361	2161—2170	720	681	573
1091—1100	270	242	183	1631—1640	480	446	365	2171—2180	724	686	577
1101—1110	274	246	186	1641—1650	485	451	368	2181—2190	729	690	581
1111—1120	279	250	189	1651—1660	489	455	372	2191—2200	733	694	585
1121—1130	283	254	192	1661—1670	493	459	376	2201—2210	738	699	589
1131—1140	287	258	195	1671—1680	497	463	380	2211—2220	742	703	593
1141—1150	290	261	198	1681—1690	501	467	383	2221—2230	747	708	597
1151—1160	294	265	201	1691—1700	505	471	387	2231—2240	751	712	601
1161—1170	298	268	204	1701—1710	510	476	391	2241—2250	756	717	606
1171—1180	302	272	207	1711—1720	515	480	395	2251—2260	760	722	610
1181—1190	306	275	210	1721—1730	520	485	399	2261—2270	765	726	614
1191—1200	310	279	213	1731—1740	525	490	403	2271—2280	769	731	619
1201—1210	313	282	216	1741—1750	530	495	407	2281—2290	774	735	623
1211—1220	317	285	219	1751—1760	534	499	411	2291—2300	778	740	628
1221—1230	320	288	221	1761—1770	539	504	415	2301—2310	783	745	632
1231—1240	323	291	224	1771—1780	543	509	419	2311—2320	787	749	637
1241—1250	326	294	227	1781—1790	547	513	423	2321—2330	792	754	641
1251—1260	329	298	230	1791—1800	551	517	427	2331—2340	796	759	646
1261—1270	333	301	233	1801—1810	555	521	431	2341—2350	801	763	650
1271—1280	337	305	236	1811—1820	559	525	435	2351—2360	806	768	654
1281—1290	341	309	239	1821—1830	563	529	439	2361—2370	810	773	659
1291—1300	345	313	242	1831—1840	567	533	443	2371—2380	815	778	663
1301—1310	349	317	245	1841—1850	571	537	446	2381—2390	819	782	668
1311—1320	353	321	249	1851—1860	575	541	450	2391—2400	824	787	672
1321—1330	356	325	253	1861—1870	579	545	454	2401—2410	829	792	676
1331—1340	360	329	257	1871—1880	583	549	458	2411—2420	834	797	681
1341—1350	364	332	260	1881—1890	587	554	462	2421—2430	839	802	685
1351—1360	368	336	264	1891—1900	591	558	466	2431—2440	844	807	690
1361—1370	372	340	267	1901—1910	596	562	470	2441—2450	848	812	694
1371—1380	375	344	271	1911—1920	601	567	474	2451—2460	853	817	699
1381—1390	379	348	274	1921—1930	607	571	478	2461—2470	858	822	704
1391—1400	383	352	278	1931—1940	612	576	482	2471—2480	863	827	709
1401—1410	386	355	281	1941—1950	617	580	486	2481—2490	868	832	714

Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
2491—2500	873	837	719	3031—3040	1 143	1 103	963	3571—3580	1 426	1 386	1 233
2501—2510	878	842	723	3041—3050	1 148	1 108	968	3581—3590	1 432	1 392	1 238
2511—2520	883	846	728	3051—3060	1 153	1 113	973	3591—3600	1 437	1 397	1 243
2521—2530	887	851	732	3061—3070	1 158	1 118	978	3601—3610	1 442	1 402	1 248
2531—2540	892	856	737	3071—3080	1 163	1 123	982	3611—3620	1 447	1 407	1 254
2541—2550	897	860	741	3081—3090	1 168	1 128	987	3621—3630	1 452	1 412	1 259
2551—2560	902	865	745	3091—3100	1 173	1 133	992	3631—3640	1 457	1 417	1 264
2561—2570	907	870	750	3101—3110	1 178	1 138	997	3641—3650	1 462	1 422	1 269
2571—2580	911	875	754	3111—3120	1 184	1 144	1 003	3651—3660	1 467	1 428	1 275
2581—2590	916	879	759	3121—3130	1 189	1 149	1 008	3661—3670	1 472	1 433	1 280
2591—2600	921	884	763	3131—3140	1 195	1 155	1 013	3671—3680	1 477	1 438	1 285
2601—2610	926	889	768	3141—3150	1 200	1 160	1 018	3681—3690	1 482	1 443	1 291
2611—2620	932	894	772	3151—3160	1 205	1 166	1 024	3691—3700	1 487	1 448	1 296
2621—2630	937	900	777	3161—3170	1 211	1 171	1 029	3701—3710	1 492	1 453	1 301
2631—2640	942	905	782	3171—3180	1 216	1 177	1 034	3711—3720	1 498	1 459	1 306
2641—2650	947	910	786	3181—3190	1 222	1 182	1 040	3721—3730	1 503	1 464	1 311
2651—2660	953	915	791	3191—3200	1 227	1 188	1 045	3731—3740	1 509	1 470	1 316
2661—2670	958	920	796	3201—3210	1 232	1 193	1 050	3741—3750	1 514	1 475	1 320
2671—2680	963	926	801	3211—3220	1 237	1 198	1 055	3751—3760	1 520	1 480	1 325
2681—2690	969	931	805	3221—3230	1 242	1 203	1 059	3761—3770	1 525	1 486	1 330
2691—2700	974	936	810	3231—3240	1 247	1 208	1 064	3771—3780	1 531	1 491	1 335
2701—2710	979	941	814	3241—3250	1 252	1 213	1 069	3781—3790	1 536	1 497	1 340
2711—2720	984	946	819	3251—3260	1 258	1 218	1 074	3791—3800	1 542	1 502	1 345
2721—2730	988	950	823	3261—3270	1 263	1 223	1 079	3801—3810	1 547	1 507	1 350
2731—2740	993	955	828	3271—3280	1 268	1 228	1 083	3811—3820	1 553	1 512	1 355
2741—2750	998	960	832	3281—3290	1 273	1 233	1 088	3821—3830	1 558	1 517	1 361
2751—2760	1 003	965	836	3291—3300	1 278	1 238	1 093	3831—3840	1 563	1 522	1 366
2761—2770	1 008	970	841	3301—3310	1 283	1 243	1 098	3841—3850	1 568	1 527	1 371
2771—2780	1 012	974	845	3311—3320	1 289	1 249	1 104	3851—3860	1 574	1 533	1 376
2781—2790	1 017	979	850	3321—3330	1 294	1 254	1 109	3861—3870	1 579	1 538	1 381
2791—2800	1 022	984	854	3331—3340	1 300	1 260	1 114	3871—3880	1 584	1 543	1 387
2801—2810	1 027	989	858	3341—3350	1 305	1 265	1 119	3881—3890	1 590	1 548	1 392
2811—2820	1 032	994	863	3351—3360	1 310	1 270	1 125	3891—3900	1 595	1 553	1 397
2821—2830	1 037	999	867	3361—3370	1 316	1 276	1 130	3901—3910	1 600	1 558	1 402
2831—2840	1 042	1 004	871	3371—3380	1 321	1 281	1 135	3911—3920	1 606	1 564	1 407
2841—2850	1 047	1 008	875	3381—3390	1 327	1 287	1 141	3921—3930	1 611	1 569	1 412
2851—2860	1 052	1 013	880	3391—3400	1 332	1 292	1 146	3931—3940	1 617	1 575	1 417
2861—2870	1 057	1 018	884	3401—3410	1 337	1 297	1 151	3941—3950	1 622	1 580	1 422
2871—2880	1 062	1 023	888	3411—3420	1 342	1 302	1 156	3951—3960	1 627	1 585	1 427
2881—2890	1 067	1 028	893	3421—3430	1 347	1 307	1 161	3961—3970	1 633	1 591	1 432
2891—2900	1 072	1 033	897	3431—3440	1 352	1 312	1 166	3971—3980	1 638	1 596	1 437
2901—2910	1 077	1 038	902	3441—3450	1 357	1 317	1 170	3981—3990	1 644	1 602	1 442
2911—2920	1 082	1 043	906	3451—3460	1 363	1 323	1 175	3991—4000	1 649	1 607	1 447
2921—2930	1 087	1 048	911	3461—3470	1 368	1 328	1 180	4001—4010	1 655	1 613	1 453
2931—2940	1 092	1 053	916	3471—3480	1 373	1 333	1 185	4011—4020	1 661	1 619	1 458
2941—2950	1 097	1 058	920	3481—3490	1 378	1 338	1 190	4021—4030	1 666	1 624	1 464
2951—2960	1 103	1 063	925	3491—3500	1 383	1 343	1 195	4031—4040	1 672	1 630	1 470
2961—2970	1 108	1 068	930	3501—3510	1 388	1 348	1 200	4041—4050	1 678	1 636	1 475
2971—2980	1 113	1 073	935	3511—3520	1 394	1 354	1 205	4051—4060	1 684	1 642	1 481
2981—2990	1 118	1 078	939	3521—3530	1 399	1 359	1 209	4061—4070	1 690	1 648	1 487
2991—3000	1 123	1 083	944	3531—3540	1 405	1 365	1 214	4071—4080	1 695	1 653	1 493
3001—3010	1 128	1 088	949	3541—3550	1 410	1 370	1 219	4081—4090	1 701	1 659	1 498
3011—3020	1 133	1 093	954	3551—3560	1 415	1 375	1 224	4091—4100	1 707	1 665	1 504
3021—3030	1 138	1 098	958	3561—3570	1 421	1 381	1 229	4101—4110	1 712	1 670	1 509

Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man
	kr.	kr.	kr.		kr.	kr.	kr.		kr.	kr.	kr.
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
4111—4120	1 718	1 676	1 515	4411—4420	1 884	1 842	1 678	4711—4720	2 053	2 008	1 841
4121—4130	1 723	1 681	1 520	4421—4430	1 890	1 847	1 683	4721—4730	2 058	2 013	1 847
4131—4140	1 729	1 686	1 525	4431—4440	1 896	1 853	1 688	4731—4740	2 064	2 019	1 853
4141—4150	1 734	1 691	1 530	4441—4450	1 901	1 859	1 693	4741—4750	2 069	2 025	1 858
4151—4160	1 739	1 697	1 536	4451—4460	1 907	1 865	1 699	4751—4760	2 074	2 031	1 864
4161—4170	1 745	1 702	1 541	4461—4470	1 913	1 871	1 704	4761—4770	2 080	2 037	1 870
4171—4180	1 750	1 707	1 546	4471—4480	1 919	1 876	1 709	4771—4780	2 085	2 042	1 876
4181—4190	1 756	1 713	1 552	4481—4490	1 924	1 882	1 715	4781—4790	2 091	2 048	1 881
4191—4200	1 761	1 718	1 557	4491—4500	1 930	1 888	1 720	4791—4800	2 096	2 054	1 887
4201—4210	1 767	1 724	1 562	4501—4510	1 935	1 893	1 726	4801—4810	2 101	2 059	1 892
4211—4220	1 773	1 730	1 568	4511—4520	1 941	1 899	1 731	4811—4820	2 107	2 065	1 898
4221—4230	1 778	1 735	1 573	4521—4530	1 946	1 904	1 737	4821—4830	2 112	2 070	1 903
4231—4240	1 784	1 741	1 578	4531—4540	1 952	1 910	1 743	4831—4840	2 118	2 075	1 908
4241—4250	1 790	1 747	1 583	4541—4550	1 957	1 915	1 748	4841—4850	2 123	2 080	1 913
4251—4260	1 796	1 753	1 589	4551—4560	1 962	1 920	1 754	4851—4860	2 128	2 086	1 919
4261—4270	1 802	1 759	1 594	4561—4570	1 968	1 926	1 760	4861—4870	2 134	2 091	1 924
4271—4280	1 807	1 764	1 599	4571—4580	1 973	1 931	1 766	4871—4880	2 139	2 096	1 929
4281—4290	1 813	1 770	1 605	4581—4590	1 979	1 937	1 771	4881—4890	2 145	2 102	1 935
4291—4300	1 819	1 776	1 610	4591—4600	1 984	1 942	1 777	4891—4900	2 150	2 107	1 940
4301—4310	1 824	1 781	1 616	4601—4610	1 990	1 947	1 782	4901—4910	2 156	2 113	1 946
4311—4320	1 830	1 787	1 621	4611—4620	1 996	1 953	1 788	4911—4920	2 162	2 119	1 951
4321—4330	1 835	1 792	1 627	4621—4630	2 001	1 958	1 793	4921—4930	2 167	2 124	1 957
4331—4340	1 841	1 798	1 633	4631—4640	2 007	1 964	1 798	4931—4940	2 173	2 130	1 963
4341—4350	1 846	1 803	1 638	4641—4650	2 013	1 969	1 803	4941—4950	2 179	2 136	1 968
4351—4360	1 851	1 808	1 644	4651—4660	2 019	1 974	1 809	4951—4960	2 185	2 142	1 974
4361—4370	1 857	1 814	1 650	4661—4670	2 025	1 980	1 814	4961—4970	2 191	2 148	1 980
4371—4380	1 862	1 819	1 656	4671—4680	2 030	1 985	1 819	4971—4980	2 196	2 153	1 986
4381—4390	1 868	1 825	1 661	4681—4690	2 036	1 991	1 825	4981—4990	2 202	2 159	1 991
4391—4400	1 873	1 830	1 667	4691—4700	2 042	1 996	1 830	4991—5000	2 208	2 165	1 997
4401—4410	1 879	1 836	1 672	4701—4710	2 047	2 002	1 836				

Beskattningsbar inkomst kr.	Ogift sjöman utan barn			
	1			
5 001— 5 800.....	2 208 kr. för	5 000 kr. och 56 %	av återstoden	
5 801— 9 500.....	2 656 » »	5 800 » »	60 » »	»
9 501—14 300.....	4 876 » »	9 500 » »	64 » »	»
14 301 och däröver.....	7 948 » »	14 300 » »	70 » »	»
Ogift sjöman med barn				
2				
5 001— 5 900.....	2 165 kr. för	5 000 kr. och 56 %	av återstoden	
5 901— 9 600.....	2 669 » »	5 900 » »	60 » »	»
9 601—14 400.....	4 889 » »	9 600 » »	64 » »	»
14 401 och däröver.....	7 961 » »	14 400 » »	70 » »	»
Gift sjöman				
3				
5 001— 6 000.....	1 997 kr. för	5 000 kr. och 55 %	av återstoden	
6 001— 9 700.....	2 547 » »	6 000 » »	60 » »	»
9 701—14 500.....	4 767 » »	9 700 » »	64 » »	»
14 501 och däröver.....	7 839 » »	14 500 » »	70 » »	»

SJÖMANSSKATTETABELL II

Närfart

Beskattningsbar inkomst samt skattebelopp avse månad.

Beskattningsbar inkomst	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman	Beskattningsbar inkomst	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman	Beskattningsbar inkomst	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
0— 5	5	5	4	191— 200	48	31	14	531— 540	128	107	90
6— 10	5	5	4	201— 210	50	33	14	541— 550	131	110	92
11— 15	5	5	4	211— 220	53	36	16	551— 560	134	113	95
16— 20	5	5	5	221— 230	55	38	18	561— 570	137	115	97
21— 25	6	6	5	231— 240	57	40	20	571— 580	140	118	100
26— 30	6	6	5	241— 250	59	42	23	581— 590	143	121	102
31— 35	7	7	6	251— 260	61	44	25	591— 600	146	124	105
36— 40	7	7	6	261— 270	63	46	28	601— 610	149	127	107
41— 45	8	7	6	271— 280	66	48	31	611— 620	152	130	110
46— 50	9	8	7	281— 290	68	50	33	621— 630	155	133	112
51— 55	10	8	7	291— 300	70	53	36	631— 640	159	137	115
56— 60	12	8	7	301— 310	72	55	38	641— 650	162	140	117
61— 65	13	8	7	311— 320	74	57	40	651— 660	166	143	120
66— 70	14	8	8	321— 330	76	59	42	661— 670	169	146	122
71— 75	15	9	8	331— 340	78	61	45	671— 680	173	150	125
76— 80	17	9	8	341— 350	80	63	47	681— 690	177	153	127
81— 85	18	9	8	351— 360	82	65	49	691— 700	181	157	130
86— 90	19	9	8	361— 370	84	67	51	701— 710	184	160	132
91— 95	20	9	9	371— 380	86	69	54	711— 720	188	164	135
96— 100	22	9	9	381— 390	88	71	56	721— 730	191	167	137
101— 105	23	10	9	391— 400	90	73	58	731— 740	195	171	140
106— 110	24	10	9	401— 410	92	75	60	741— 750	198	174	142
111— 115	25	10	10	411— 420	95	78	63	751— 760	202	178	145
116— 120	27	10	10	421— 430	98	80	65	761— 770	205	181	147
121— 125	28	11	10	431— 440	100	82	67	771— 780	209	184	150
126— 130	30	13	10	441— 450	103	84	69	781— 790	212	188	152
131— 135	31	14	11	451— 460	106	86	71	791— 800	215	191	155
136— 140	33	16	11	461— 470	109	88	73	801— 810	219	195	158
141— 145	34	17	11	471— 480	111	90	75	811— 820	223	198	161
146— 150	35	19	11	481— 490	114	93	77	821— 830	227	202	163
151— 160	38	21	12	491— 500	117	96	80	831— 840	231	205	166
161— 170	40	23	12	501— 510	119	98	82	841— 850	235	209	169
171— 180	43	25	13	511— 520	122	101	85	851— 860	239	213	172
181— 190	45	28	13	521— 530	125	104	87	861— 870	243	216	175

Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
871—880	247	220	178	1411—1420	474	443	368	1951—1960	715	678	583
881—890	251	224	181	1421—1430	478	447	372	1961—1970	721	682	587
891—900	255	228	183	1431—1440	483	452	376	1971—1980	726	687	591
901—910	259	232	186	1441—1450	487	456	380	1981—1990	731	692	595
911—920	263	236	189	1451—1460	491	460	384	1991—2000	736	697	599
921—930	267	240	192	1461—1470	496	465	388	2001—2010	741	701	603
931—940	271	244	195	1471—1480	500	469	393	2011—2020	746	706	607
941—950	275	247	198	1481—1490	505	474	397	2021—2030	751	711	611
951—960	278	251	202	1491—1500	509	478	401	2031—2040	755	715	615
961—970	282	255	205	1501—1510	513	482	405	2041—2050	760	720	620
971—980	286	259	208	1511—1520	517	487	409	2051—2060	765	725	624
981—990	290	263	211	1521—1530	522	491	412	2061—2070	770	730	628
991—1000	294	267	214	1531—1540	526	496	416	2071—2080	774	736	632
1001—1010	298	271	217	1541—1550	531	500	419	2081—2090	779	741	637
1011—1020	302	275	220	1551—1560	535	504	423	2091—2100	784	747	641
1021—1030	306	278	224	1561—1570	540	508	427	2101—2110	789	752	645
1031—1040	310	282	227	1571—1580	545	512	431	2111—2120	794	756	650
1041—1050	314	286	230	1581—1590	549	516	435	2121—2130	798	761	654
1051—1060	318	290	233	1591—1600	554	520	440	2131—2140	803	765	659
1061—1070	322	294	236	1601—1610	558	524	444	2141—2150	808	770	663
1071—1080	326	297	240	1611—1620	563	529	448	2151—2160	813	775	667
1081—1090	330	301	243	1621—1630	567	533	452	2161—2170	818	780	672
1091—1100	334	305	246	1631—1640	571	537	456	2171—2180	823	784	676
1101—1110	338	309	249	1641—1650	576	542	459	2181—2190	828	789	681
1111—1120	343	314	253	1651—1660	580	546	463	2191—2200	833	794	685
1121—1130	347	319	256	1661—1670	584	550	467	2201—2210	838	799	690
1131—1140	352	323	260	1671—1680	589	555	471	2211—2220	843	804	694
1141—1150	356	327	263	1681—1690	593	559	475	2221—2230	848	809	699
1151—1160	360	331	267	1691—1700	597	563	479	2231—2240	853	814	703
1161—1170	365	335	270	1701—1710	602	568	483	2241—2250	858	819	708
1171—1180	369	339	274	1711—1720	607	572	487	2251—2260	863	824	713
1181—1190	374	343	277	1721—1730	612	576	491	2261—2270	868	829	718
1191—1200	378	347	281	1731—1740	616	583	494	2271—2280	872	834	722
1201—1210	382	351	285	1741—1750	621	586	498	2281—2290	877	839	727
1211—1220	387	355	289	1751—1760	625	591	502	2291—2300	882	844	732
1221—1230	391	359	292	1761—1770	630	595	506	2301—2310	887	849	736
1231—1240	395	363	296	1771—1780	634	600	510	2311—2320	891	854	741
1241—1250	399	367	300	1781—1790	638	604	514	2321—2330	896	858	745
1251—1260	403	372	304	1791—1800	643	609	519	2331—2340	901	863	750
1261—1270	408	376	308	1801—1810	647	613	523	2341—2350	905	868	754
1271—1280	412	380	311	1811—1820	651	617	527	2351—2360	910	873	759
1281—1290	417	385	315	1821—1830	656	622	532	2361—2370	915	878	763
1291—1300	422	390	319	1831—1840	660	626	536	2371—2380	920	882	768
1301—1310	426	395	323	1841—1850	664	630	540	2381—2390	924	887	772
1311—1320	431	400	327	1851—1860	669	635	544	2391—2400	929	892	777
1321—1330	435	404	331	1861—1870	673	639	548	2401—2410	934	897	782
1331—1340	439	408	335	1871—1880	677	643	552	2411—2420	939	902	786
1341—1350	444	412	339	1881—1890	681	648	556	2421—2430	943	907	791
1351—1360	448	417	343	1891—1900	685	652	560	2431—2440	948	912	795
1361—1370	453	421	348	1901—1910	690	656	564	2441—2450	953	916	800
1371—1380	457	425	352	1911—1920	695	660	567	2451—2460	958	921	805
1381—1390	461	430	356	1921—1930	700	665	571	2461—2470	963	926	809
1391—1400	465	434	360	1931—1940	705	669	575	2471—2480	967	931	814
1401—1410	469	438	364	1941—1950	710	673	579	2481—2490	972	936	818

Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man
	kr.	kr.	kr.		kr.	kr.	kr.		kr.	kr.	kr.
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
2491—2500	977	941	823	3031—3040	1 247	1 207	1 067	3571—3580	1 530	1 490	1 337
2501—2510	982	946	827	3041—3050	1 252	1 212	1 072	3581—3590	1 536	1 496	1 342
2511—2520	987	951	832	3051—3060	1 257	1 217	1 077	3591—3600	1 541	1 501	1 347
2521—2530	992	955	836	3061—3070	1 262	1 222	1 082	3601—3610	1 546	1 506	1 352
2531—2540	997	960	841	3071—3080	1 267	1 227	1 086	3611—3620	1 551	1 511	1 358
2541—2550	1 001	965	845	3081—3090	1 272	1 232	1 091	3621—3630	1 556	1 516	1 363
2551—2560	1 006	970	850	3091—3100	1 277	1 237	1 096	3631—3640	1 561	1 521	1 368
2561—2570	1 011	975	854	3101—3110	1 282	1 242	1 101	3641—3650	1 566	1 526	1 373
2571—2580	1 016	979	859	3111—3120	1 288	1 248	1 107	3651—3660	1 571	1 532	1 379
2581—2590	1 021	984	863	3121—3130	1 293	1 253	1 112	3661—3670	1 576	1 537	1 384
2591—2600	1 026	989	868	3131—3140	1 299	1 259	1 117	3671—3680	1 581	1 542	1 389
2601—2610	1 031	994	872	3141—3150	1 304	1 264	1 122	3681—3690	1 586	1 547	1 395
2611—2620	1 036	999	877	3151—3160	1 309	1 270	1 128	3691—3700	1 591	1 552	1 400
2621—2630	1 041	1 004	881	3161—3170	1 315	1 275	1 133	3701—3710	1 596	1 557	1 405
2631—2640	1 046	1 009	886	3171—3180	1 320	1 281	1 138	3711—3720	1 602	1 563	1 410
2641—2650	1 051	1 013	890	3181—3190	1 326	1 286	1 144	3721—3730	1 607	1 568	1 415
2651—2660	1 056	1 018	894	3191—3200	1 331	1 292	1 149	3731—3740	1 613	1 574	1 420
2661—2670	1 061	1 023	899	3201—3210	1 336	1 297	1 154	3741—3750	1 618	1 579	1 424
2671—2680	1 066	1 028	903	3211—3220	1 341	1 302	1 159	3751—3760	1 624	1 584	1 429
2681—2690	1 071	1 033	908	3221—3230	1 346	1 307	1 163	3761—3770	1 629	1 590	1 434
2691—2700	1 076	1 038	912	3231—3240	1 351	1 312	1 168	3771—3780	1 635	1 595	1 439
2701—2710	1 081	1 043	916	3241—3250	1 356	1 317	1 173	3781—3790	1 640	1 601	1 444
2711—2720	1 086	1 048	921	3251—3260	1 362	1 322	1 178	3791—3800	1 646	1 606	1 449
2721—2730	1 091	1 053	925	3261—3270	1 367	1 327	1 183	3801—3810	1 651	1 611	1 454
2731—2740	1 096	1 058	930	3271—3280	1 372	1 332	1 187	3811—3820	1 657	1 616	1 459
2741—2750	1 100	1 062	934	3281—3290	1 377	1 337	1 192	3821—3830	1 662	1 621	1 465
2751—2760	1 105	1 067	939	3291—3300	1 382	1 342	1 197	3831—3840	1 667	1 626	1 470
2761—2770	1 110	1 072	943	3301—3310	1 387	1 347	1 202	3841—3850	1 672	1 631	1 475
2771—2780	1 115	1 077	948	3311—3320	1 393	1 353	1 208	3851—3860	1 678	1 637	1 480
2781—2790	1 120	1 082	952	3321—3330	1 398	1 358	1 213	3861—3870	1 683	1 642	1 485
2791—2800	1 125	1 087	957	3331—3340	1 404	1 364	1 218	3871—3880	1 688	1 647	1 491
2801—2810	1 130	1 092	961	3341—3350	1 409	1 369	1 223	3881—3890	1 694	1 652	1 496
2811—2820	1 135	1 097	966	3351—3360	1 414	1 374	1 229	3891—3900	1 699	1 657	1 501
2821—2830	1 140	1 102	970	3361—3370	1 420	1 380	1 234	3901—3910	1 704	1 662	1 506
2831—2840	1 145	1 107	975	3371—3380	1 425	1 385	1 239	3911—3920	1 710	1 668	1 511
2841—2850	1 150	1 112	979	3381—3390	1 431	1 391	1 245	3921—3930	1 715	1 673	1 516
2851—2860	1 156	1 117	983	3391—3400	1 436	1 396	1 250	3931—3940	1 721	1 679	1 521
2861—2870	1 161	1 122	988	3401—3410	1 441	1 401	1 255	3941—3950	1 726	1 684	1 526
2871—2880	1 166	1 127	992	3411—3420	1 446	1 406	1 260	3951—3960	1 731	1 689	1 531
2881—2890	1 171	1 132	997	3421—3430	1 451	1 411	1 265	3961—3970	1 737	1 695	1 536
2891—2900	1 176	1 137	1 001	3431—3440	1 456	1 416	1 270	3971—3980	1 742	1 700	1 541
2901—2910	1 181	1 142	1 006	3441—3450	1 461	1 421	1 274	3981—3990	1 748	1 706	1 546
2911—2920	1 186	1 147	1 010	3451—3460	1 467	1 427	1 279	3991—4000	1 753	1 711	1 551
2921—2930	1 191	1 152	1 015	3461—3470	1 472	1 432	1 284	4001—4010	1 759	1 717	1 557
2931—2940	1 196	1 157	1 020	3471—3480	1 477	1 437	1 289	4011—4020	1 765	1 723	1 562
2941—2950	1 201	1 162	1 024	3481—3490	1 482	1 442	1 294	4021—4030	1 770	1 728	1 568
2951—2960	1 207	1 167	1 029	3491—3500	1 487	1 447	1 299	4031—4040	1 776	1 734	1 574
2961—2970	1 212	1 172	1 034	3501—3510	1 492	1 452	1 304	4041—4050	1 782	1 740	1 579
2971—2980	1 217	1 177	1 039	3511—3520	1 498	1 458	1 309	4051—4060	1 788	1 746	1 585
2981—2990	1 222	1 182	1 043	3521—3530	1 503	1 463	1 313	4061—4070	1 794	1 752	1 591
2991—3000	1 227	1 187	1 048	3531—3540	1 509	1 469	1 318	4071—4080	1 799	1 757	1 597
3001—3010	1 232	1 192	1 053	3541—3550	1 514	1 474	1 323	4081—4090	1 805	1 763	1 602
3011—3020	1 237	1 197	1 058	3551—3560	1 519	1 479	1 328	4091—4100	1 811	1 769	1 608
3021—3030	1 242	1 202	1 062	3561—3570	1 525	1 485	1 333	4101—4110	1 816	1 774	1 613

Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man	Beskatt- ningsbar inkomst	Ogift sjö- man utan barn	Ogift sjö- man med barn	Gift sjö- man
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
4111—4120	1 822	1 780	1 619	4411—4420	1 988	1 946	1 782	4711—4720	2 157	2 112	1 945
4121—4130	1 827	1 785	1 624	4421—4430	1 994	1 951	1 787	4721—4730	2 162	2 117	1 951
4131—4140	1 833	1 790	1 629	4431—4440	2 000	1 957	1 792	4731—4740	2 168	2 123	1 957
4141—4150	1 838	1 795	1 634	4441—4450	2 005	1 963	1 797	4741—4750	2 173	2 129	1 962
4151—4160	1 843	1 801	1 640	4451—4460	2 011	1 969	1 803	4751—4760	2 178	2 135	1 968
4161—4170	1 849	1 806	1 645	4461—4470	2 017	1 975	1 808	4761—4770	2 184	2 141	1 974
4171—4180	1 854	1 811	1 650	4471—4480	2 023	1 980	1 813	4771—4780	2 189	2 146	1 980
4181—4190	1 860	1 817	1 656	4481—4490	2 028	1 986	1 819	4781—4790	2 195	2 152	1 985
4191—4200	1 865	1 822	1 661	4491—4500	2 034	1 992	1 824	4791—4800	2 200	2 158	1 991
4201—4210	1 871	1 828	1 666	4501—4510	2 039	1 997	1 830	4801—4810	2 205	2 163	1 996
4211—4220	1 877	1 834	1 672	4511—4520	2 045	2 003	1 835	4811—4820	2 211	2 169	2 002
4221—4230	1 882	1 839	1 677	4521—4530	2 050	2 008	1 841	4821—4830	2 216	2 174	2 007
4231—4240	1 888	1 845	1 682	4531—4540	2 056	2 014	1 847	4831—4840	2 222	2 179	2 012
4241—4250	1 894	1 851	1 687	4541—4550	2 061	2 019	1 852	4841—4850	2 227	2 184	2 017
4251—4260	1 900	1 857	1 693	4551—4560	2 066	2 024	1 858	4851—4860	2 232	2 190	2 023
4261—4270	1 906	1 863	1 698	4561—4570	2 072	2 030	1 864	4861—4870	2 238	2 195	2 028
4271—4280	1 911	1 868	1 703	4571—4580	2 077	2 035	1 870	4871—4880	2 243	2 200	2 033
4281—4290	1 917	1 874	1 709	4581—4590	2 083	2 041	1 875	4881—4890	2 249	2 206	2 039
4291—4300	1 923	1 880	1 714	4591—4600	2 088	2 046	1 881	4891—4900	2 254	2 211	2 044
4301—4310	1 928	1 885	1 720	4601—4610	2 094	2 051	1 886	4901—4910	2 260	2 217	2 050
4311—4320	1 934	1 891	1 725	4611—4620	2 100	2 057	1 892	4911—4920	2 266	2 223	2 055
4321—4330	1 939	1 896	1 731	4621—4630	2 105	2 062	1 897	4921—4930	2 271	2 228	2 061
4331—4340	1 945	1 902	1 737	4631—4640	2 111	2 068	1 902	4931—4940	2 277	2 234	2 067
4341—4350	1 950	1 907	1 742	4641—4650	2 117	2 073	1 907	4941—4950	2 283	2 240	2 072
4351—4360	1 955	1 912	1 748	4651—4660	2 123	2 078	1 913	4951—4960	2 289	2 246	2 078
4361—4370	1 961	1 918	1 754	4661—4670	2 129	2 084	1 918	4961—4970	2 295	2 252	2 084
4371—4380	1 966	1 923	1 760	4671—4680	2 134	2 089	1 923	4971—4980	2 300	2 257	2 090
4381—4390	1 972	1 929	1 765	4681—4690	2 140	2 095	1 929	4981—4990	2 306	2 263	2 095
4391—4400	1 977	1 934	1 771	4691—4700	2 146	2 100	1 934	4991—5000	2 312	2 269	2 101
4401—4410	1 983	1 940	1 776	4701—4710	2 151	2 106	1 940				

Beskattningsbar inkomst kr.	Ogift sjöman utan barn		
	1		
5 001— 5 800.....	2 312 kr. för	5 000 kr. och 56 % av återstoden	
5 801— 9 500.....	2 760 » »	5 800 » » 60 » » »	
9 501—14 300.....	4 980 » »	9 500 » » 64 » » »	
14 301 och däröver.....	8 052 » »	14 300 » » 70 » » »	
Ogift sjöman med barn			
2			
5 001— 5 900.....	2 269 kr. för	5 000 kr. och 56 % av återstoden	
5 901— 9 600.....	2 773 » »	5 900 » » 60 » » »	
9 601—14 400.....	4 993 » »	9 600 » » 64 » » »	
14 401 och däröver.....	8 065 » »	14 400 » » 70 » » »	
Gift sjöman			
3			
5 001— 6 000.....	2 101 kr. för	5 000 kr. och 55 % av återstoden	
6 001— 9 700.....	2 651 » »	6 000 » » 60 » » »	
9 701—14 500.....	4 871 » »	9 700 » » 64 » » »	
14 501 och däröver.....	7 943 » »	14 500 » » 70 » » »	

F ö r s l a g

till

Lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 19 §, 46 § 1 och 2 mom., 48 § 2 mom. och 50 § 2 mom. samt anvisningarna till 48 § kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

19 §.

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:

vad som vid bodelning eller eljest på grund av giftorätt tillfallit make eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva; vinst å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom i andra fall än som avses i 35 §;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring i allmän sjukkasse eller jämlikt lagen om yrkesskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än från allmän sjukkasse till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom, olycksfall eller arbetslöshet tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller annan livränta;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring;

ersättning på grund av skadeförsäkring, dock ej i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till någon av nämnda förvärvskällor;

vinstandel eller återbäring, som utgått på grund av annan försäkring än

¹ Senaste lydelse av 19 § se 1956:295, av 46 § 1 mom. se 1954:263, av 46 § 2 mom. se 1955:122, av 48 § 2 mom. och 50 § 2 mom. se 1957:200 samt av anvisningarna till 48 § se 1952:405.

pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, som tagits i samband med tjänst;

ersättning jämlikt lagen om ersättning åt smittbärare;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, därför givaren jämlikt bestämmelserna i 20 § icke är berättigad till avdrag;

stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning;

allmänt barnbidrag;

lön eller annan gottgörelse, som enligt förordningen om sjömansskatt utgör inkomst ombord.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §.

1 mom. Därest vid — — — samma kommun.

Befinnes vid — — — stycket förmäles.

Avdrag är icke medgivet för underskott å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom eller å deltagande i lotteri, för underskott å fastighet och rörelse i utlandet eller för underskott, som uppstått därigenom, att avdrag, varom förmäles i 45 §, överstigit nettointäkten av förvärvskällan, och ej heller för underskott i den mån hänsyn därtill tagits vid beräkning av sjömansskatt.

2 mom. I hemortskommunen — — — allmän sjukförsäkring.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig erlagga sjömansskatt skall avdrag för periodiskt understöd och avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, åtnjutas allenast i den mån hänsyn vid beräkningen av sjömansskatt icke tagits till understödet eller avgiften.

Därest skattskyldig — — — nämnda tid.

Avdrag, som — — — barnbidrag förelegat.

48 §.

2 mom. Skattskyldig fysisk — — — nedan sägs.

Skattskyldig, som — — — 4 000 kronor.

Skattskyldig, som — — — stycke sägs.

Gift skattskyldig, — — — om barnet.

Annan skattskyldig — — — 2 000 kronor.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig erlagga sjömansskatt, skall det enligt bestämmelserna i detta moment eljest medgivna ortsavdraget minskas med en tolvtedel för varje kalendermånad, för vilken sjömansskatt erlagts. Det avdragsbelopp, som sålunda erhålles, avrundas nedåt till jämna tiotal kronor.

50 §.

2 mom. För fysisk — — — kronor, bortfaller.

Finnes skattskyldigs skatteförmåga under beskattningsåret hava varit

väsentligen nedsatt till följd av långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom, underhåll av andra närstående än barn, för vilka den skattskyldige ägt tillgodonjuta allmänt barnbidrag, eller annan därmed jämförlig omständighet, må efter taxeringsnämndens eller, om besvär anförts eller ock särskild framställning därom gjorts senast den 30 juni året näst efter taxeringsåret, prövningsnämndens beprövande den skattskyldiges taxerade inkomst minskas, förutom med kommunalt ortsavdrag, med ytterligare ett efter omständigheterna avpassat belopp, dock högst 3 000 kronor. Har skattskyldig på grund av jämkning vid beräkning av sjömansskatt åtnjutit avdrag för nedsatt skatteförmåga, skall avdrag, som avses i detta stycke, minskas med det belopp, varmed jämkning medgivits.

Om skattskyldigs — — — ovan sägs.

Skattskyldig, vars — — — stycket förmäles.

Vad härefter — — — beskattningsbar inkomst.

Anvisningar

till 48 §.

Vad i — — — av beskattningsåret.

Vid beräkning av ortsavdrag för gift skattskyldig, som under beskattningsåret levit tillsammans med andra maken och som under nämnda år uppburit inkomst, för vilken erlagts sjömansskatt, skall vid tillämpningen av bestämmelserna i 48 § 2 mom. sista stycket iakttagas, att minskningen av ortsavdraget skall beräknas på halva det avdrag, som skulle tillkommit makarna gemensamt, om icke någon av dem haft att erlägga sjömansskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1959; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1959 års taxering samt i fråga om efter-taxering för år 1959 eller tidigare år.

Förslag

till

Förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas, att 1 §, 4 § 1 mom., 8 § 1 mom. och 9 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

¹ Senaste lydelse av 1 § se 1953:275, av 4 § 1 mom. se 1957:73, av 8 § 1 mom. se 1952:406 och av 9 § 2 mom. se 1957:201.

1 §.

Till staten — — — givna bestämmelser.

Beträffande statlig inkomstskatt i form av kupongskatt för utdelning å aktie i svenskt aktiebolag och beträffande sjömansskatt skall gälla vad därom finnes särskilt stadgat.

Angående taxeringsmyndigheter — — — i taxeringsförordningen.

4 §.

1 mom. Från sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster från olika förvärvskällor får, med iakttagande av föreskriften i 22 §, avdrag ske för

underskott, som uppkommit vid beräkning av skattskyldigs inkomst från annan förvärvskälla än fastighet och rörelse i utlandet, dock att avdrag icke får göras för underskott i den mån hänsyn därtill tagits vid beräkning av sjömansskatt, samt att avdrag för realisationsförlust får göras endast från realisationsvinst eller lotterivinst;

slutlig skatt eller fastighetsskatt, som här i riket påförts skattskyldig på grund av taxering under året näst före det taxeringsår, varom fråga är, eller sådan här i riket påförd tillkommande skatt, varå skattskyldig under förstnämnda år erhållit debetsedel, allt till den del skatten skall erläggas till kommun eller annan kommunal samfällighet.

Skattskyldig, som — — — kommunalskattelagen sägs.

Har sådan — — — överlåtande föreningen.

8 §.

1 mom. Skattskyldig fysisk — — — 48 § 1 mom. kommunalskattelagen.

Skattskyldig, som — — — 4 000 kronor.

Skattskyldig, som — — — stycke sägs.

Gift skattskyldig, — — — om barnet.

Annan skattskyldig — — — 2 000 kronor.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig erlægga sjömansskatt, skall det enligt bestämmelserna i detta moment eljest medgivna ortsavdraget minskas med en tolvtedel för varje kalendermånad, för vilken sjömansskatt erlagts. Det avdragsbelopp, som sålunda erhålles, avrundas nedåt till jämna tiotal kronor.

9 §.

2 mom. För skattskyldig — — — kronor, bortfaller.

Finnes skattskyldigs skatteförmåga hava varit väsentligen nedsatt av anledning, varom i 50 § 2 mom. andra, tredje eller fjärde stycket kommunalskattelagen förmäles, må efter taxeringsnämndens eller, om besvär anförts eller ock särskild framställning därom gjorts senast den 30 juni året näst

efter taxeringsåret, prövningsnämndens beprövande den skattskyldiges taxerade inkomst minskas, förutom med statligt ortsavdrag, med ytterligare ett efter omständigheterna avpassat belopp, dock högst 3 000 kronor. Har skattskyldig på grund av jämkning vid beräkning av sjömansskatt åtnjutit avdrag för nedsatt skatteförmåga, skall avdrag, som nu sagts, minskas med det belopp, varmed jämkning medgivits.

Vad härafter — — — beskattningsbar inkomst.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1959; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1959 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år.

Förslag

till

Förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom förordnas, att 9 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att till samma paragraf skola fogas anvisningar av nedan angiven lydelse.

9 §.

Statlig förmögenhetsskatt — — — kronor, bortfaller.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 9 §.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i 9 § tredje stycket skall, där fråga är om skattskyldig, vilken under beskattningsåret erlagt sjömansskatt, den sammanräknade nettoinkomsten ökas med den till sjömansskatt beskattningsbara inkomsten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1959; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1959 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år.

¹ Senaste lydelse av 9 § se 1951:791.

Förslag

till

Förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)

Härigenom förordnas, att 22 § 1 mom., 37 § 1 mom. och 101 § taxeringsförordningen den 23 november 1956 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att till 39 § 1 mom. samma förordning¹ skall fogas en ny punkt, betecknad 9, av nedan angiven lydelse.

22 §.

1 mom. Nedannämnda skattskyldiga — — — (*självdeklaration*), nämligen:

1) aktiebolag och — — — ekonomiska intressen,

2) annan juridisk — — — 100 kronor,

3) fysisk person, vilkens bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått, om han varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret och under denna tid icke erlagt sjömansskatt, till sammanlagt minst 1 200 kronor och eljest till sammanlagt minst 100 kronor,

4) fysisk eller — — — kronor, samt

5) fysisk eller — — — skattepliktig inkomst.

Vid bedömandet — — — statlig förmögenhetsskatt.

Hava makar, — — — och förmögenhet.

Skall skattskyldig — — — deklarationsskyldighetens bedömande.

Vid tillämpning — — — riket bosatta.

I fråga — — — den avlidne.

37 §.

1 mom. Till ledning — — — följande uppställning:

<i>Uppgiftsskyldig</i>	<i>Vem uppgiften skall avse</i>	<i>Vad uppgiften skall avse</i>
1. a) Statlig och — — sådan förvärvskälla.	Den som — — — annan stiftelse.	Avlöning, arvode, — — — vederlaget lämnas.

Undantag:

a) folkpension,

b) ersättning och — — —

400 kronor för helt år räknat,

g) ersättning för resa i tjänsten, motsvarande gjorda utlägg som sammanlagt icke överstiga 500 kronor, traktementsersättning vid vistelse i tjänsten utom tjänstgörings-

¹ Senaste lydelse av 22 § 1 mom. se 1957:108.

<i>Uppgiftsskyldig</i>	<i>Vem uppgiften skall avse</i>	<i>Vad uppgiften skall avse</i>
		orten med sammanlagt högst 500 kronor och representationsersättning, motsvarande gjorda utlägg, sammanlagt icke överstigande 500 kronor,
		h) förmån från stiftelse, om vad som utgivits uppenbarligen icke utgör skattepliktig intäkt för mottagaren, samt
		i) ersättning eller förmån, för vilken mottagaren erlagt sjömansskatt.
		Om uppgiftens — — — 1. sägs.
2. Fysisk person — — — enligt uppbördsförordningen.	Den å — — — skolat verkställas.	
3. Försäkringsanstalt och understödsförening.	Den som — — — beloppet föreligger.	Utgivet belopp.
4. Den som — — — mönster o. dyl.	Den till — — — avgiften utbetalts.	Det utbetalda beloppet.
5. Den som — — — därom förordnat.	Den från — — — inköp skett.	Utgivet vederlag — — — eller annat.
		<i>Undantag:</i> vederlag — — — bokföringsskyldig rörelseidkare.
6. Den som — — — därom förordnat.	Den som — — — ägt rum.	Vederlag som — — — avtal träffats.
7. Den som — — — därom förordnat.	Den som — — — försålt egendom.	Ersättning eller — — — finnes tillgänglig.
8. Redare.	Den som erlagt sjömansskatt.	Kontant inkomst ombord samt den tid för vilken mottagaren erlagt sjömansskatt.

39 §.

1 mom. I särskilda fall — — — följande uppställning:

<i>Uppgiftsskyldig</i>	<i>Vem uppgiften skall avse</i>	<i>Vad uppgiften skall avse</i>
9. Redare.	Den som erlagt sjömansskatt.	Åtnjutna förmåner.

101 §.

1 mom. Taxeringsintendent må inom tid, som anges i 100 §, i där avsedda fall anföra besvär till den skattskyldiges förmån samt i det vid 5) i första stycket av samma paragraf omförmälda fallet jämväl anföra besvär med yrkande om ändring i taxering till den skattskyldiges nackdel.

2 mom. Har genom beslut av sjömansskattenämnden eller genom utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t bestämts, att sjömansskatt icke skall

erläggas för viss inkomst, för vilken sådan skatt tidigare erlagts, må taxeringsintendent inom tid, som anges i 100 §, anföra besvär med yrkande om sådan ändring i den skattskyldiges taxering, som kan föranledas av beslutet eller utslaget.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1959; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1959 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år.

Förslag

till

Förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)

Härigenom förordnas, att 55 § uppbördsförordningen den 5 juni 1953 skall upphöra att gälla, att 27 § 1 mom., 39 § 1 och 2 mom., 40 §, 53 § 1 mom., 56 § 1 och 3 mom., 58 § 1 mom., 72 och 77 §§ samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges samt att i 68 § sagda förordning skall införas ett femte moment av nedan angiven lydelse.

27 §.

1 mom. Vid debitering av slutlig skatt skall iakttagas:

att för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, sådan skatt uträknas med tillämpning av det procenttal av grundbeloppet, som fastställts att gälla för den preliminära skatt, vilken skall avräknas mot den ifrågavarande slutliga skatten;

att kommunal inkomstskatt, landstingsmedel och tingshusmedel likaledes uträknas med ledning av den utdebitering för skattekrona och skatteöre, som fastställts att gälla för den preliminära skatt, vilken skall avräknas mot ifrågavarande slutliga skatt, dock att, därest annan utdebitering fastställts för den slutliga skatten än för den preliminära skatten, den kommunala inkomstskatten skall utgöras efter den utdebitering som bestämts att gälla för den slutliga skatten;

att kommunal inkomstskatt, landstingsmedel och tingshusmedel påföras i en gemensam post, därvid iakttages att skattebeloppet vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt krontal;

att skogsvårdsavgift uträknas med tillämpning av det promilletal, som enligt vad därom särskilt är stadgat bestämts för det år då den slutliga skatten debiteras;

¹ Senaste lydelse av 27 § 1 mom. se 1954:340, av 56 § 3 mom. och 58 § 1 mom. se 1956:115, av 72 § se 1957:70 samt av 77 § se 1956:99.

att i 1 § omförmäld sjukförsäkringsavgift debiteras med belopp som uträknats av allmän sjukkasse, dock att vid debiteringen skall beaktas vad i 33 och 35 §§ lagen om allmän sjukförsäkring stadgas angående avgiftsplikt och nedsättning av avgift;

att makars sjukförsäkringsavgifter skola i fall, varom i 2 § 4 mom. sägs, i en gemensam post påföras den av makarna, för vilken beräknats till statlig inkomstskatt taxerad inkomst;

att i 1 § omförmäld arbetsgivaravgift och byggnadsforskningsavgift debiteras i en gemensam post; samt

att i 1 § omförmäld annuitet eller, därest skattskyldig har att erlægga flera annuiteter av samma slag, summan av dessa påføres i helt antal kronor, därvid öretal bortfaller.

39 §.

1 mom. Vid utbetalning — — — erlægga (*skatteavdrag*).

Har arbetstagare, vilken har att vidkännas skatteavdrag för preliminär A-skatt, att erlægga kvarstående skatt, som påförts i kommun där han mantalsskrivits för året näst före taxeringsåret, är arbetsgivaren skyldig att vid utbetalning av lön verkställa skatteavdrag jämväl för gäldande av sådan skatt. Avdragsskyldighet föreligger dock icke, därest anställningen är avsedd att vara kortare tid än en vecka. För gäldande av den kvarstående skatten skall arbetsgivaren vid varje utbetalningstillfälle avdraga belopp, motsvarande så stor del av den under nästföljande uppbördstermin förfallande skatten, som med hänsyn till antalet utbetalningstillfällen före ingången av den månad, då nämnda uppbördstermin infaller, belöper å utbetalningstillfället. Belopp, som avdrages vid annat utbetalningstillfälle än det första, skall dock avrundas till närmast lägre hela antal kronor och återstoden avdragas vid det första utbetalningstillfället.

2 mom. Under januari månad och, då särskilda förhållanden därtill föranleda, jämväl under februari månad må skatteavdrag för gäldande av preliminär A-skatt, beräknad enligt skattetabell, ske enligt den tabell och den kolumn däri, som senast tillämpats under nästföregående inkomstår.

40 §.

Det åligger — — — anställningen tilltratts.

Arbetstagare, som icke har att gälda preliminär A-skatt, skall inom i första stycket angiven tid för arbetsgivaren uppvisa debetsedel å preliminär B-skatt, påförd i hemortskommunen, eller skattekort å sådan skatt eller intyg av lokal skattemyndighet, att arbetstagaren icke har att erlægga preliminär A-skatt. Har debetsedel, skattekort eller intyg som nyss sagts ej uppvisats för arbetsgivaren och har till denne ej heller överlämnats debetsedel å preliminär A-skatt eller företetts skattekort å sådan skatt, skall skatteavdrag för

preliminär A-skatt verkställas med tjugufem procent av lönebeloppet vid varje avlöningstillfälle. Skatteavdrag som nyss sagts skall vid anställning, avsedd att vara kortare tid än en vecka, dock icke göras å dagsinkomst understigande tio kronor.

Skatteavdrag för kvarstående skatt verkställles allenast beträffande skattskyldig, för vilken göres skatteavdrag för preliminär A-skatt. Har sådan arbetstagare icke till arbetsgivaren överlämnat debetsedel å slutlig skatt eller vederbörlig del av debetsedeln och har han ej heller för arbetsgivaren uppvisat debetsedel eller del därav som nyss sagts eller intyg av lokal skattemyndighet att han icke har att erlægga kvarstående skatt, skall under tid, då skatteavdrag för sådan skatt skall verkställas, dylikt avdrag ske med tjugufem procent av lönebeloppet vid varje avlöningstillfälle. Att skatteavdrag som nyss sagts icke skall verkställas vid anställning, som är avsedd vara kortare tid än en vecka, framgår av 39 § 1 mom.

Därest arbetstagaren — — — löneuthbetalningen avser.

Det belopp, — — — hela krontal.

(Se vidare anvisningarna.)

53 §.

1 mom. Debiterad skatt samt sådan preliminär A-skatt, som av arbetsgivare innehållits med ledning av debetsedel, skall, där ej nedan i denna paragraf eller i 56 § annorlunda stadgas, senast under den uppbördstermin, då skatten förfaller till betalning, medelst skatteanvisning inbetalas å fast postanstalt inom riket eller hos sådan penninginrättning, varom i 52 § sägs.

Inbetalning, som — — — sista dag.

Arbetsgivare med — — — terminen infaller.

Vid inbetalning — — — avräknas härå.

56 §.

1 mom. Inbetalas i annat fall än i 53 § 1 mom. tredje stycket eller 54 § sägs skatt medelst skatteanvisning under tiden mellan två uppbördsterminer, skall skatten anses vara inbetald under den senare av dessa terminer, såvida icke av anteckning å inbetalningskort eller girokort eller eljest framgår att inbetalningen avser skatt, som förfallit till betalning under en tidigare uppbördstermin.

3 mom. Beträffande inbetalning — — — följande gälla.

Avser inbetalningen — — — terminen infaller.

I annat — — — terminen infaller.

58 §.

1 mom. Har skattskyldig eller arbetsgivare som verkställt skatteavdrag underlåtit att inbetala skatt i tid och ordning, som i 53 eller 54 § eller 56 §

3 mom. sägs, skall utgå restavgift, beräknad efter fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som sålunda icke erlagts, dock ej mindre än tjugufem öre. Vad nu sagts skall i fall, som avses i 56 § 3 mom. andra stycket, gälla endast om där angiven inbetalning icke verkställts senast under den uppbördstermin, som infaller närmast efter utgången av den månad, under vilken skatteavdraget verkställts, eller, såvitt gäller inbetalning från arbetsgivare som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket, senast den 18 i den månad under vilken nämnda uppbördstermin infaller.

68 §.

5 mom. Vad i 3 och 4 mom. sägs, skall äga motsvarande tillämpning, då den som är berättigad att återbekomma skatt har att erlagga sjömansskatt.

72 §.

Kungl. Maj:t — — — denna förordning.
Nämnden skall — — — vice ordförande.
Ordföranden och — — — i Sverige.
För envar — — — av ledamöter.
Förslag till — — — och suppleant.
Nämnden är — — — äro tillstädes.
Nämnden må — — — av sakkunniga.
Beträffande nämndens — — — delar gälla.

77 §.

Har arbetsgivare verkställt skatteavdrag men icke inbetalat det innehållna beloppet i tid och ordning, som i 53 eller 54 § eller 56 § 3 mom. sägs, må beloppet uttagas hos arbetsgivaren i samma ordning som stadgats i fråga om indrivning av skatt.

Arbetsstägaren är — — — motsvarande skattebelopp.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1959.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 februari 1958.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LINDHOLM, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om införande av särskilda skatte- och uppbördsregler för sjömän samt anför därvid följande.

I. Inledning

Frågan om införande av en definitiv källskatt för sjömän uppmärksammades i samband med uppbördsreformen. 1945 års riksdag hemställde med anledning härav i skrivelse nr 609 om vidare utredning och förslag rörande sjömannens beskattning. Den av riksdagen begärda utredningen verkställdes av sjömansskatteutredningen. I ett den 8 juni 1949 avgivet betänkande (SOU 1949: 27) föreslog utredningen, att anställda ombord på svenska handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 500 registerton skulle erlägga sjömansskatt för sin inkomst ombord. För i riket bosatta sjömän skulle sjömansskatten beräknas enligt sjömansskattetabell. I sjömansskatten skulle ingå statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt och folkpensionsavgift. Sjömansskatten var visserligen avsedd att vara definitiv, men skatten knöts under vissa förutsättningar samman med skatten för inkomst i land. Taxeringsnämnderna hade att taxera sjömän till statlig och kommunal inkomstskatt för sådan inkomst, för vilken sjömansskatt ej erlagts. Skatten å inkomsten i land skulle uträknas under hänsynstagande till den inkomst, för vilken sjömansskatt erlagts. På liknande sätt skulle vid samtaxering hänsyn tas till sjömans inkomst ombord. För att genomföra utredningens förslag skulle ett relativt komplicerat förfarande i administrativt och tekniskt hänseende ha blivit erforderligt. Här i riket ej bosatta sjömän skulle även erlägga sjömansskatt men endast med tio procent av den kontanta inkomsten.

Vid remissbehandlingen tillstyrktes utredningens förslag av sjöfartsnäringsens och de ombordanställdas organisationer. I flertalet övriga remissyttranden blev emellertid förslaget avstyrkt eller föremål för erinringar i be-

tydelsefulla avseenden. Med anledning härav uppdrogs åt dåvarande länsassessorn S. Ph. A. Wilkens att närmare undersöka vilka åtgärder på området för sjömännens beskattning som kunde företas inom gränserna för gällande skatte- och uppbördssystem.

Sjömansskatteutredningens förslag jämte däröver avgivna remissyttrandet samt den promemoria, som Wilkens avgivit till fullföljande av sitt uppdrag, anmäldes i propositionen nr 100 till 1953 års riksdag. I propositionen framhölls att de invändningar, som framställdes mot sjömansskatteutredningens förslag måste väcka tveksamhet inför detsamma. Någon definitiv källskatt för sjömän i allmänhet kunde därför för det dåvarande ej förordas. Däremot framlades förslag om en särskild sjömansskatt för här i riket ej skattskyldiga sjömän anställda ombord på svenska handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 500 registerton. De i propositionen framlagda förslagen godkändes av riksdagen, som dock i skrivelse den 8 maj 1953, nr 187, anhöll att Kungl. Maj:t ville ompröva frågan om en definitiv sjömansskatt samt för riksdagen framlägga det förslag, som därav kunde föranledas.

Frågan om sjömännens beskattning har vidare uppmärksamrats av Nordiska rådet. Vid rådets session i Oslo den 9—18 augusti 1954 antogs en rekommendation till regeringarna i Danmark, Island, Norge och Sverige att överväga spörsmålet om att ingå en konvention om gemensamma regler för beräkningen av skatt för sjömän och för uppbörden av sådan skatt. Det uppdrogs åt den svenska regeringen att i denna fråga vara koordinerande och initiativtagande. På svenskt initiativ hölls den 12 och 13 december 1955 i Oslo överläggningar i frågan mellan representanter för de danska, finska, norska och svenska finansdepartementen. Sedan rekommendationen antagits, har jämväl Finland anslutit sig till Nordiska rådet, varför rekommendationen numera har avseende jämväl å detta land.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 3 februari 1956 tillkallades landskamreraren A. G. A. Wigert (ordförande), direktören i Sveriges redareförening N. D. Forssblad, förbundskassören i Svenska sjöfolksförbundet E. G. V. Karlsson och länsassessorn vid länsstyrelsen i Uppsala län, numera byråchefen i finansdepartementet S. V. Svensson, med uppdrag att såsom sakkunniga inom finansdepartementet utreda frågan om särskilda skatte- och uppbördsregler för sjömän. Sedan Karlsson på därom gjord framställning entledigats från sitt uppdrag tillkallades den 14 maj 1956 såsom sakkunnig ombudsmannen i Svenska sjöfolksförbundet P. G. Uhlin.

I direktiven för de sakkunniga erinrades till en början om vad som tidigare förevarit på sjömansbeskattningens område i Sverige. Med utgångspunkt från vad som framkommit vid överläggningarna i Oslo framhölls.

Av den svenska delegationen har jag inhämtat, att konferensen, efter att ha mottagit en ingående orientering rörande det norska systemet för sjö-

mansbeskattning, enhälligt kom till den uppfattningen att syftet med Nordiska rådets rekommendation bäst kunde tillgodoses genom att man i ett första skede undersökte förutsättningarna att inom varje nordiskt land, där man för närvarande saknade en definitiv källskatt för sjömän, genomföra en sådan. Det norska systemet kunde därvid erbjuda vägledning. Man var å andra sidan medveten om att utformningen av eventuella regler för en sjömansbeskattning måste i varje land ta intryck av den där gällande skatte- och inkomstlagstiftningen. Vid Oslokonferensen uttalades vidare, att, därest ett internt utredningsarbete skulle i nordiska länder utan definitiv källskatt för sjömän igångsättas, detta arbete borde bedrivas i nära kontakt de nordiska länderna emellan. Om detta utredningsarbete förde fram till lagstiftning, skulle därefter frågan om ingående av en konvention sådan som den av Nordiska rådet avsedda upptagas till förnyat övervägande.

Enligt vad jag inhämtat är frågan om tillsättande av utredningar enligt de vid överläggningarna framkomna riktlinjerna under övervägande inom de övriga nordiska ländernas regeringar.

Mot det resultat, som uppnåddes vid överläggningarna i Oslo, synes intet vara att erinra från svensk synpunkt. Den lämpligaste vägen att gå fram måste nämligen även enligt min mening vara att i varje land internt undersöka möjligheterna att genomföra en definitiv källskatt för sjömän. Den av riksdagen begärda utredningen i denna fråga bör därför nu komma till stånd. Genom det inledda nordiska samarbetet på området har också gynnsamma förutsättningar tillskapats för att nå största möjliga likformighet vid en lagstiftning i de nordiska länderna. Till frågan om en konvention på området bör man återkomma framdeles.

För utredningen torde i huvudsak inte erfordras ytterligare direktiv än som framgår av det förut sagda. Det blir helt naturligt utredningens främsta uppgift att beakta de invändningar om olägenheter av administrativ och liknande art som framfördes mot sjömansskatteutredningens förslag samt att undersöka möjligheterna att nå fram till en ordning, som är administrativt mindre tyngande. Största möjliga enkelhet i tillämpningen måste alltså eftersträvas även om detta får ske till priset av vissa avsteg från eljest vedertagna principer på beskattningsområdet. Vad sistnämnda synpunkt angår, vill jag framhålla att det i själva verket torde vara en ofrånkomlig förutsättning för frågans lösning, att man för sjöfolkets del godtar andra, mera standardiserade och måhända gynnsammare beskattningsregler än för övriga medborgargrupper. Sålunda kan bli erforderligt överväga att vid taxering och debitering av skatt för inkomster i land bortse från inkomst av ombordanställning i allt fall då sistnämnda inkomst är av mindre omfattning. Det kan även bli nödvändigt att göra avsteg från gällande principer för samtaxering av äkta makar. Å andra sidan kan det även bli ofrånkomligt att för den ombordanställdes vidkommande avstå från sådana speciella regler som rätt för denne att från sin inkomst ombord påkalla avdrag för underskott å förvärvskälla i land, periodiskt understöd o. likn. Kommunernas anspråk på skatteintäkter av sjöfolket skapar även särskilda problem, som möjligen måste lösas efter mer schablonmässiga regler för att undvika ett alltför tyngande och vidlyftigt administrativt förfarande.

De sakkunniga, som anlagit benämningen 1956 års *sjömansskatteskakunniga*, har med skrivelse den 4 oktober 1957 avlämnat betänkande med förslag till förordning om sjömansskatt m. m. (SOU 1957:39). Det av de

sakkunniga framlagda förslaget till sjömansskatteförordning har fogats till detta protokoll som bilaga (*Bilaga 1*). Beträffande övriga i betänkandet intagna författningsförslag torde få hänvisas till betänkandet (s. 31—47).

Ungefär samtidigt med att de svenska sjömansskattesakkunniga tillkallades, tillsattes sjömansskattekommittéer i Danmark och Finland. Under utredningsarbetet har samarbete ägt rum mellan de danska, finska och svenska kommittéerna och med representanter för norska sjömansskattemyndigheter. Sålunda har två konferenser hållits, nämligen i Stockholm den 9 och 10 november 1956 och i Köpenhamn den 22—24 augusti 1957. Vid konferensen i Stockholm diskuterades de preliminära förslag, som dessförinnan utarbetats i Danmark, Finland och Sverige. Vid den följande konferensen i Köpenhamn konstaterades att möjlighet till en nordisk samverkan angående beskattningen av sjömän förelåg. En del skiljaktigheter beträffande beskattningen av sjömän ansågs inte kunna undvikas. Dessa skiljaktigheter, som berodde på de olikartade interna skattelagstiftningarna, syntes dock ej vara av sådan art, att de borde hindra en överenskommelse i den riktning Nordiska rådet rekommenderat. I den kommuniké, som utfärdades med anledning av konferensen i Köpenhamn, anfördes bl. a. följande.

De foretagne undersøgelser og forhandlinger har ført frem til, at det ikke på indeværende tidspunkt kan anses for praktisk muligt at opnå ganske samme beskatning på alle nordiske skibe, fordi sømandsbeskatningen må tilpasses hvert lands interne lovgivning, herunder også beskatningsniveauet i det pågældende land. Uanset det vil en langt mere ensartet behandling end den nuværende kunne tilvejebringes, ved at nordiske sømænd, som tjenstgør på nordisk skib, svarer skat efter reglerne for sømænd i det land, hvor skibet hører hjemme, selv om de er hjemmehørende i et andet nordisk land.

En sammenligning av de foreliggende lovudkast og den norske sømandsskattelovgivning har bestyrket den opfattelse, at en gennemførelse af en sømandsbeskatning efter de skitserede retningslinier vil betegne et meget væsentligt skridt henimod den tilstræbte ensartethed i beskatningen af nordiske sømænd.

Enligt vad jag inhämtat har de danska och finska sjömansskattekommittéerna nu framlagt sina förslag. I Danmark har finansministern underställt folketinget ett förslag till sjömansskatt.

Över sjömansskattesakkunnigas betänkande har efter remiss *yttranden* avgivits av kammarrätten, statskontoret, riksräkenskapsverket, riksskatte-nämnden, centrala uppbördsnämnden, riksförsäkringsanstalten, pensionsstyrelsen, sjöfartsstyrelsen, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholm, Södermanlands, Östergötlands, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Värmlands, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län, Sveriges redareförening, Rederiföreningen för mindre fartyg, Tjänstemännens centralorganisation, Svenska sjöfolksförbundet, Sveriges fartygsbefälsförening,

Svenska maskinbefälsförbundet, Svenska stewardsföreningen, Svenska stadsförbundet, Svenska landskommunernas förbund, Svenska landstingsförbundet, Taxeringsnämndsordförandenäs riksförbund, Sveriges härads-skrivarförening samt Föreningen Sveriges kronokamrerare.

Till de av sjöfartsstyrelsen, överståthållarämbetet och länsstyrelsen i Malmöhus län avgivna yttrandena har fogats av nämnda myndigheter infordrade utlåtanden.

II. Gällande bestämmelser

Sjömän som är här i riket bosatta beskattas enligt samma regler som gäller för övriga skattskyldiga.

Enligt 53 § 1 mom. kommunalskattelagen och 6 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt är fysisk person skattskyldig för all inkomst, som av honom här i riket eller å utländsk ort förvärvats under den tid han varit här i riket bosatt. Enligt anvisningarna till 53 § kommunalskattelagen räknas såsom bosatt här i riket den, som här har sitt egentliga bo och hemvist. Med sådan person likställes den som utan att vara i Sverige bosatt härstädes stadigvarande vistas. Sjöman anses fortfarande vara bosatt här i riket, då han under utövning av sitt yrke uppehåller sig i främmande farvatten men är inskriven å sjömanshus här i riket eller har sin familj härstädes.

Sjömän beskattas — liksom andra skattskyldiga — för förmåner av fri kost och logi. Som bekant fastställs länsvis av provningsnämnderna anvisningar till ledning för den årliga taxeringen angående värdesättning av bl. a. naturaförmåner i form av fri kost och logi. I sjömansskattesakkunnigas betänkande har lämnats en närmare redogörelse för värdesättningen av sjömans förmåner av fri kost och logi ombord.

För sjömän gäller beträffande uppbörd av skatt vissa särbestämmelser.

Debetsedel å preliminär A-skatt skall översändas till skattskyldig senast den 18 januari under inkomståret, dock att debetsedlar adresserade till avlagset belägna postanstalter bör avlämnas till postbefordran tidigare än övriga debetsedlar, vilket är av betydelse för sjömän ombord på fartyg i avlägsna farvatten.

Under januari månad må avdrag för gäldande av preliminär A-skatt ske med ledning av föregående års skattetabeller och då gällande debetsedel. Då särskilda förhållanden därtill föranleder, må för arbetstagare i allmänhet avdrag verkställas efter samma grunder även under februari månad. För arbetstagare ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 500 registerton må avdrag verkställas på samma sätt jämväl under mars månad, då särskilda förhållanden påkallar detta.

Underlåter arbetstagare att visa upp debetsedel å preliminär skatt, skattekort å sådan skatt eller intyg att avdrag för gäldande av sådan skatt inte

skall ske, skall arbetsgivaren verkställa avdrag med 25 procent av lönebeloppet vid varje avlöningstillfälle. För sjöman, som är anställd ombord på fartyg om minst 500 bruttoregister-ton, avdras dock i sådant fall endast 20 procent av lönebeloppet.

Arbetsgivare är skyldig att verkställa skatteavdrag till gäldande av arbetstagare påförd kvarstående skatt. Sådant avdrag skall dock inte verkställas för sjöman som är anställd ombord på fartyg av nyss nämnd storlek om inte sjömannen särskilt begär att avdrag skall ske.

Vid redovisning av skatt för anställda ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 500 register-ton gäller särskilda föreskrifter innebärande i huvudsak att redovisningen får ske senare än som eljest är fallet.

Här i riket ej bosatta sjömän erlade före den 1 januari 1954 i regel inte någon inkomstskatt till Sverige. Vid nämnda tidpunkt trädde förordningen den 5 juni 1953 om särskild sjömansskatt i kraft. Enligt denna förordning gäller, att sjöman, som inte är underkastad skattskyldighet här i riket enligt förordningen om statlig inkomstskatt men som är anställd i redarens tjänst ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 500 register-ton, skall erlägga statlig inkomstskatt i form av särskild sjömansskatt. Såsom sjöman anses därvid inte den, som är anställd uteslutande för fartygets istandsättande eller uppläggning eller för tillsyn eller betjäning vid fartygets uppehåll i hamn. Bestämmelserna i förordningen tar närmast sikte på sjömän av främmande nationalitet men gäller även för svenska sjömän, som inte är bosatta här i riket.

Den särskilda sjömansskatten utgår med 15 procent av sjömannens kontanta inkomst ombord i förekommande fall minskad med avgifter, som sjömannen på grund av sin tjänst ombord har att erlägga för egen eller efterlevande familjs pensionering. Skatten utgår således inte på värdet av uppburna naturaförmåner. Sjömansskatt beräknas inte heller på sedvanlig kontant ersättning för naturaförmåner i form av kost och bostad eller på sedvanlig ersättning för kojutrustning, för förlust av effekter vid fartygs förolyckande eller för hållande av egna verktyg i tjänsten.

Sjöman, som på godtagbart sätt visar, att han är skattskyldig i annat land för inkomsten, är inte skyldig erlägga särskild sjömansskatt. Om sjöman företer en för honom i Island, Norge eller Ungern utfärdad debetsedel eller annan likvärdig handling, varav framgår, att han har att erlägga skatt för inkomst till något av dessa länder, skall skatteavdrag inte verkställas.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län utövar kontroll över utgörandet av särskild sjömansskatt.

I betänkandet (s. 59—67) har de sakkunniga vidare redogjort för beskattningen av sjömän i Danmark, Finland, Norge och Storbritannien, till vilken redogörelse torde få hänvisas.

III. Skälen för införande av en sjömansskatt och översikt över sjömansskattesakkunnigas förslag

De sakkunniga

De sakkunniga framhåller att flertalet sjömän på grund av sina arbetsförhållanden inte på samma sätt som andra skattskyldiga kan fullgöra sin deklaraionsplikt. I betänkandet anføres härom.

Erforderliga uppgifter och anvisningar för avfattande av en korrekt självdeklaration kan icke påräknas ombord å ett fartyg i fjärran fart; i regel kan icke ens en gällande deklaraionsblankett tillhandahållas.

En sjöman i utrikes fart har också svårt att tillställa taxeringsmyndigheterna sin deklaration inom föreskriven tid. Sjömännen torde därför avge självdeklaraions i mindre utsträckning än flertalet andra grupper av skattskyldiga. Sjömannen måste likväl taxeras; taxeringsnämnden har då att grunda taxeringen å tillgängliga uppgifter och att fastställa beloppen skönsmässigt. Att anmana en sjöman, som tjänstgör i utrikes fart, att avge eller komplettera deklaration är oftast meningslöst; korrekta adressuppgifter saknas i regel och brev till fartyg måste befordras med flygpost till mäklarfirmor eller andra kontakter utomlands för att nå fram inom rimlig tid. Kan detta icke ske, kommer anmaningen ofta sjömannen tillhanda först när tiden för taxeringsarbetet för länge sedan är förbi.

En skönsmässigt åsatt taxering av en sjöman svarar sällan mot den preliminära skatt som influtit. I regel uppkommer kvarstående skatt som i sinom tid blir restförd. Härtill medverkar också att meddelande om påförd taxering, vilket meddelande enligt taxeringsförfattningarna skall sändas till sjömannen, ofta inte kommer denne tillhanda. Kvarstående skatt uttas icke genom skatteavdrag av anställda ombord å svenska handelsfartyg om minst 500 bruttoregisterton. Först när åtgärder vidtas för att driva in den restförda skatten, erhåller sjömannen kännedom om den påförda taxeringen. Det kan då vara för sent att anföra besvär över taxeringsnämndens beslut.

De sakkunniga erinrar fortsättningsvis om svårigheterna ur bemannings-synpunkt för den svenska handelsflottan med följande uttalande.

Bemannig av svenska fartyg med svenskt sjöfolk har under senare år icke kunnat ske i önskvärd och nödvändig omfattning. Härigenom har ur skilda synpunkter — icke minst när det gäller nödig beredskap inför en kris- eller krigssituation — ett allvarligt läge inträtt. Man har sett sig nödsakad att i stor utsträckning utfylla bristen på svenskt sjöfolk med utländsk arbetskraft. Samtidigt tar, enligt uppgifter som kommit oss tillhanda, svenskt sjöfolk i större och större utsträckning anställning ombord å fartyg tillhörande utländska redare. Löneförmåner liksom åtgärder för att höja trivseln ombord torde regelmässigt icke vara sämre ombord å svenska fartyg än å motsvarande utländska. Den väsentliga anledningen till övergången torde vara, att svenska sjömän ombord å utländska fartyg icke behöver erlagga så hög skatt som ombord å svenska fartyg. Det lär t. o. m. finnas utländska fartyg, ombord å vilka icke någon skatt uttas av de ombordanställda. Framför allt gör sjömännen emellertid jämförelser i skatte-

hänseende mellan sjömansbeskattningen i Sverige och i Norge samt mellan beskattningen av svenskar respektive utlänningar ombord å svenska fartyg. En svensk, som är anställd å ett svenskt fartyg, står genom det större skatteuttag som tillämpas mot honom i ett ogynnsamt löneläge vid en jämförelse med sina utländska skeppskamrater. Det förekommer, att svenska sjömän försöker utjämna detta genom att bosätta sig utomlands för att på detta sätt få möjlighet att utgöra sjömansskatt som utländsk sjöman.

De sakkunniga påpekar, att även en ökande tendens att ta arbete i land medverkar till att brist på svensk arbetskraft föreligger inom rederinäringen. Det har av uppgifter, som de sakkunniga erhållit, framgått, att sjöfolket skulle anse det föga lockande att erlagga lika hög skatt för en arbetsinkomst förvärvad till sjöss och fjärran från hemmet som för en arbetsinkomst förvärvad i land i närheten av hemmet.

I olika sammanhang har som skäl för införande av en sjömansskatt framhållits att sjömännen inte har möjlighet att i samma utsträckning som övriga medborgare utnyttja sociala och andra förmåner. Härom uttalar de sakkunniga.

En skattskyldig, som bor på den ort, där han har sin utkomst, eller som varje dag efter arbetets slut återvänder till sitt hem, tillgodogör sig sociala och andra förmåner av olika slag i helt annan utsträckning än sjömän, som ofta under långa tider måste vara borta från hemmet. Det skall visserligen icke bestridas, att jämväl sjömän direkt eller indirekt — man tänker då närmast på familjen — kommer i åtnjutande av en del av de samhälleliga förmånerna. Även om så är fallet, föreligger dock en väsentlig skillnad, från vilken man icke får bortse.

Vid sin sammanfattning av skälen för införande av särskilda skatte- och uppbördsregler för svenska sjömän, erinrar de sakkunniga om att rederinäringens stora betydelse för vårt lands ekonomiska liv inte närmare behöver utvecklas. Därest den svenska handelsflottan i fortsättningen skall kunna fullgöra sina funktioner för landets näringsliv på ett tillfredsställande sätt, synes det angeläget att åtgärder vidtas för att stimulera svenskt sjöbefäl och manskap att arbeta ombord på svenska fartyg. Ur rättvisesynpunkt — framhåller de sakkunniga — synes det inte kunna bestridas att sjömännen, främst de som tjänstgör i utrikes fart, har berättigade anspråk på att få fullgöra sin skattebetalning i former som passar deras särpräglade verksamhet. Det kan diskuteras om sjömansskatten skall vara lägre än skatten för arbetstagare i land. De sakkunniga anser att övervägande skäl talar för att lättnader beredes dem som arbetar fjärran från hemlandet och dess välfärdsanordningar och hänvisar till att man i andra länder synes ha accepterat en förmånligare beskattning av sjömän. Om därför en sjömansskatt — lägre än skatten i land — kan visa sig bidra till att svenskt sjöfolk i större utsträckning än nu söker sig till och kvarstannar på svenska fartyg, skulle denna skatteform enligt de sakkunnigas förmenande tillgodose ett önskemål av stort allmänt intresse.

De sakkunniga framhåller att sjömansskatten bör utformas som en definitiv källskatt. Om sjömansskatten inte blir definitiv utan skatteuttaget skulle efterföljas av taxering eller annan liknande kontroll, uppnås inte de syften man vill vinna. Det skulle då bli nödvändigt att ålägga sjöman att avge deklaration i efterhand. Det skulle även bli nödvändigt att organisera en ganska omfattande och kostsam administrativ apparat för kontrollen. De sakkunniga har velat undvika dessa olägenheter och föreslår därför att själva sjömansskatten skall vara definitiv även om sjömannens hustru uppstår inkomst eller om sjömannen själv under beskattningsåret åtnjutit inkomst i land.

Åtskilliga fördelar skulle enligt de sakkunnigas mening uppnås om sjömansskatten blir definitiv. En sjöman skulle då ej — även om han eller hans hustru haft inkomst, för vilken inte erlägges sjömansskatt — avge allmän självdeklaration beträffande inkomst intjänad ombord på fartyg. Å andra sidan får det enligt de sakkunniga anses vara klart, att en sjöman inte kan eller bör befrias från att i vanlig ordning deklarera inkomst i land. Om han har åtnjutit inkomst i land, kan han inte rimligen göra anspråk på att beträffande denna inkomst undgå den eljest gällande uppgiftsplikten. Inte heller kan han begära att undgå införsel för skatt, som grundas å denna inkomst. Det framhålles dock i betänkandet, att han i själva verket erhåller en förmånligare behandling beträffande denna inkomst, enär inkomsten i land inte skall sammanläggas med inkomsten ombord i och för skatteuträkning. Däremot skall sjöman vid taxering av inkomst i land vidkännas reduktion av honom eljest tillkommande ortsavdrag med $\frac{1}{12}$ för varje kalendermånad, för vilken han uppburit inkomst ombord. Under vissa förutsättningar skall jämkning av sjömansskatt kunna medges. I sådant fall skall jämväl detta beaktas vid taxeringen.

Sjömansskatten skall enligt förslaget erläggas i stället för statlig och kommunal inkomstskatt samt avgifter till folkpensioneringen och den allmänna sjukförsäkringen men bör konstrueras som en statlig skatt och tillfalla staten.

För att en kommun inte skall vållas inkomstminskning till följd av att skattskyldiga, bosatta inom kommunen, erlägger sjömansskatten föreslås att kommunerna skall erhålla ersättning härför i form av bidrag från staten. Bidraget bör uträknas efter enkla, schablonmässiga regler. Det skall motsvara skälig procent av det belopp, som i form av sjömansskatt inbetalats av sjömän bosatta inom kommunen. Ersättning bör efter motsvarande grunder även lämnas landstingskommuner, vissa municipalsamhällen samt allmänna sjukkassor.

Sjömansskatt skall erläggas av den, som är anställd i redarens tjänst ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 100 registerton, under förutsättning att fartyget användes i oceanfart, nord-

sjöfart, östersjöfart eller sådan kustfart, som bedrives över större områden och som närmast är att jämföra med östersjöfart.

De sakkunniga föreslår, att sjömansskatt skall erläggas oavsett om sjöman är här i riket bosatt eller ej. Är sjöman inte här bosatt, skall — liksom fallet är enligt gällande förordning om särskild sjömansskatt — skatten utgå med femton procent av den kontanta lönen.

För sjömän, bosatta här i riket, bör sjömansskatten uttas efter särskilda sjömansskattetabeller. De sakkunniga har kommit till den uppfattningen att sjömansskatten bör utgå med lägre belopp för sådana sjömän, som är anställda ombord på fartyg i fart på mera avlägsna farvatten, än för sjömän ombord på fartyg i fart närmare hemlandet.

Sjömansskattetabellerna bör ha tre kolumner, en för gift sjöman, en för ogift sjöman som underhåller barn samt en för annan ogift sjöman. Sjömansskattetabellerna skall beräknas för avlöningsperiod. Avdrag för sjömansskatt skall verkställas efter tabellerna utan hänsyn till storleken av en sjömans årsinkomst. Enligt de sakkunnigas mening kan den en gång avdragna sjömansskatten endast härigenom bli definitiv.

Såsom sjömansskatten utformats enligt de sakkunnigas förslag måste statens skatteanspråk i viss utsträckning efterges, vilket dock anses vara nödvändigt för att en definitiv skatt skall åstadkommas.

För handläggning av sjömansskatteärenden föreslås att en sjömansskattenämnd och ett därtill knutet sjömansskattekontor skall inrättas.

De sakkunniga förklarar vidare, att särskilda debetsedlar inte behöver utfärdas för sjömansskatten. Lokal skattemyndighet skall utfärda och sända ut debetsedlar å preliminär A-skatt till sjömän på samma sätt som för närvarande. Sedan en sjöman erhållit sin debetsedel å preliminär A-skatt, skall han visa upp den för den som är avlöningsförrättare ombord. Denne får härigenom kännedom om den kolumn, efter vilken han skall verkställa skatteavdrag för sjömansskatt. Skatteavdrag skall verkställas månatligen eller när sjömannens löneavräkning eljest avslutas. Den avdragna skatten antecknas på särskilda förteckningar. Redovisning sker för en period om två månader till det tidigare omnämnda sjömansskattekontoret. Någon kontobokföring av skatt för varje enskild sjöman behöver inte ske vid kontoret.

Remissyttrandena

Så gott som samtliga remissinstanser vitsordar behovet av en sjömansskatt och tillstyrker eller lämnar de sakkunnigas förslag utan principiell erinran. Ett antal remissinstanser, som intagit en positiv inställning till vad de sakkunniga föreslagit, uttalar dock tveksamhet mot att införa ett särskilt skatte- och uppbördssystem att gälla för sjömän, men hävdar,

att behovet av en sjömansskatt nu får anses vara så starkt, att de principiella betänkligheterna bör få vika. Endast kammarrätten, riksskatte-nämnden och överståthållarämbetet finner sig inte kunna förorda förslagets genomförande.

Ur yttrandena från de remissinstanser, som uttryckligen tillstyrkt förslaget, må anföras följande.

Sveriges redareförening anför.

Föreningen anser förslaget på ett rimligt sätt tillgodose sjöfolkets befogade krav på såväl en förenkling av beskattningsreglerna för denna inkomsttagargrupp som även för flertalet av denna grupp en så rättvis som möjligt gjord avvägning av skattebelastningen å de ombordanställdas inkomst. Den administrativa apparat, som föreslås av de sakkunniga, har även hållits inom en kostnadsram som med hänsyn till det antal skattskyldiga, som omfattas av förslaget, måste anses vara rimlig. Kommunernas intresse att ej drabbas av en alltför stor inkomstminskning till följd av den definitiva sjömansskatten har även väl beaktats.

På grund av det anförda får föreningen tillstyrka, att en lagstiftning på ifrågavarande område i enlighet med det remitterade förslaget snarast måtte komma till stånd.

Sveriges fartygsbefälsförening erinrar om de skäl för införande av en sjömansskatt som återopats av de sakkunniga och förklarar för sin del att det torde vara tillfyllest att konstatera, att den pågående betydelsefulla utbyggnaden av den svenska handelsflottan och den samtidigt växande konkurrensen om arbetskraften som bjuds från utländskt håll, endast understryker behovet av särbestämmelser. Den måhända vanligaste invändningen mot införandet av en sjömansskatt, nämligen att ett system av förutsett slag skulle gynna en liten medborgargrupp på andras bekostnad, synes enligt föreningens mening kunna bemötas just med en hänvisning till gruppens relativa litenhet. Föreningen förklarar vidare att det förefaller som om de sakkunniga med sitt förslag på ett i huvudsak lyckligt sätt åstadkommit den förenkling i behandlingen av hithörande frågor, som efterlysts i direktiven. Att de sakkunniga funnit den av sjömännen erlagda källskatten för inkomst ombord böra vara definitiv och därmed kunnat föreslå slopande av deklaraionsplikten beträffande sådan inkomst, hälsas med tillfredsställelse av föreningen.

Liknande synpunkter framhålles av *Rederiföreningen för mindre fartyg*, *Svenska sjöfolksförbundet*, *Svenska maskinbefälsförbundet* och *Svenska stewardsföreningen*.

Om behovet av en sjömansskatt och om den allmänna ulformningen av de sakkunnigas förslag anför *sjöfartsstyrelsen*.

Sjöfolkets speciella levnadsförhållanden med ofta lång bortovaro från hemmet och hemlandet samt svårigheterna för dem att hålla kontakt med taxerings- och andra myndigheter, gör det enligt sjöfartsstyrelsen angeläget, att för dem tillämpas särskilda beskattningsregler och metoder för debitering och inkassering av skatt. Härför talar även vikten av att vid

rådande svåra brist på kompetent sjöfolk sådana regler tillämpas, att ej sjöfolket av skattetekniska skäl avhåller sig från yrket eller söker anställning i andra länders handelsflottor. Ur denna synpunkt och på övriga av de sakkunniga anförda skäl synes förslaget om en särskild sjömansskatt för svenska sjömän, utformad som definitiv källskatt på sjömans intäkter ombord, vara väl motiverat och vill styrelsen understryka angelägenheten av att förslaget snarast läggas till grund för lagstiftning i ämnet.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län förklarar att enligt länsstyrelsens mening har de sakkunniga presterat ett fullödigt förslag, som utmärker sig för klara och enkla regler och därjämte har fördelen att vara arbetsbesparande och följaktligen medföra förhållandevis obetydliga kostnader. Länsstyrelsen framhåller därför att den sålunda i princip inte har något att invända vare sig mot den föreslagna metoden för genomförandet av definitiv sjömansskatt eller mot det därmed sammanhängande förslaget till bestämmelser för beskattning av inkomst i land. Den föreslagna organisationen för omhänderhavande av frågor i samband med sjömansskatten synes enligt länsstyrelsens mening ändamålsenlig och logisk. De uppgifter, som skall åligga sjömansskattenämnden och sjömansskattekontoret, har blivit klart avgränsade. Ej heller anses någon bärande invändning kunna göras mot de föreslagna reglerna om ersättning till kommuner och sjuk-kassor. Länsstyrelsen finner att de sakkunniga över huvud taget, med hänsyn till att en lösning efter direktiven nödvändigtvis måste innebära att millimeterrättvisa inte alltid kan skipas, synes ha lyckats nå fram till ett förslag som både praktiskt och teoretiskt förefaller vara en radikal lösning av det föreslagna problemet.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län finner att de skäl som åberopats av de sakkunniga för införande av en sjömansskatt motiverar förslagets genomförande.

Länsstyrelsen i Norrbottens län förklarar att de sakkunniga genom det framlagda förslaget har anvisat en enkel och för länsstyrelsen tilltalande lösning av frågan om en särbeskattning av sjömän.

Sveriges häradsskrivarförening anser att starka skäl talar både för lämpligheten av förenklade beskattningsregler för sjömännen och för skäligheten av vissa skattelättnader för dessa. Föreningen uttrycker sin tillfredsställelse över att de sakkunniga vid utformningen av de för sjömansskatten erforderliga särbestämmelserna sökt komma fram till enkla och praktiska lösningar med bortseende från »millimeterrättvisa».

Liknande synpunkter framhålles av *Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund* och *Föreningen Sveriges kronokamrerare*.

Som förut omnämnts har vissa remissmyndigheter — ehuru de tillstyrkt de sakkunnigas förslag — dock önskat framhålla att principiella betänkligheter kan anföras mot att införa särskilda skatte- och uppbördsregler för sjömän. Sådana uttalanden har gjorts av *länsstyrelserna i Söderman-*
4 — *Bihang till riksdagens protokoll 1958. 1 saml. Nr 92*

lands, Östergötlands, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Skaraborgs, Gävleborgs och Norrbottens län.

Belysande för dessa länsstyrelser inställning är vad *länsstyrelsen i Kristianstads län* anför.

Beskattningen av sjömännen har till följd av deras arbetsförhållanden orsakat problem, som sedan åtskillig tid varit föremål för utredningar och överväganden. En av huvudorsakerna till att, bortsett från den särskilda sjömansskatten, några speciella regler för sjöfolkets beskattning dock ännu icke kommit till stånd torde vara att finna i en naturlig motvilja inför en lagstiftning, som kunde komma att uppfattas som ett gynnande av en viss grupp skattskyldiga. Länsstyrelsen anser skäl föreligga att understryka denna synpunkt. Det finns andra medborgargrupper, t. ex. bland anläggningsarbetarna, som på i huvudsak samma grunder som många sjömän skulle kunna framställa krav på särskilda beskattningsregler. Vill man icke eftersätta de vid den direkta beskattningen hittills tillämpade principerna om likformighet och rättvisa, är det därför klart, att den föreliggande frågan icke kan bedömas enbart med utgångspunkt från de organisatoriska fördelar som genom den ifrågasatta lagstiftningen skulle beredas sjöfolket.

Om allmänna taxeringsmässiga synpunkter kunna inge betänkligheter mot speciella beskattningsregler för sjömännen, tala dock andra omständigheter för en sådan ordning. Det har sålunda icke varit möjligt att inom ramen för nu gällande taxerings- och uppbördsförfattningar åstadkomma ett system för sjöfolkets beskattning, som smidigt ansluter till deras speciella arbetsförhållanden. De nuvarande bestämmelserna måste för dem i många fall vara svåra att efterleva. Man kan också hänvisa till att sådana framträdande sjöfartsnationer som England och Norge ansett sig böra ordna sjömannens beskattningsfråga genom särslagstiftning och att problemet även uppmärksamrats av Nordiska rådet, som ansett gemensamma bestämmelser för beskattning av sjömän vara av betydelse för det nordiska samarbetet.

Statskontoret framhåller, att från de utgångspunkter de sakkunniga haft förefaller de framlagda förslagen i tekniskt hänseende i stort sett tillfredsställande. Då bärande skäl för systemet med dess förmåner i olika hänseenden endast lärt kunna anföras för sjömän i jämförelsevis avlägsen fart, synes dock böra övervägas en restriktivare bedömning av gränserna för systemets användning. Statskontoret förutsätter sålunda, att sjömansskatt inte skall erläggas av sjöman i kustfart och bara undantagsvis — efter sjömansskattenämndens bedömande — för fartyg i östersjö- och nordsjöfart. Med de starkt progressiva skatteskalor, som tillämpas i Sverige, synes det enligt statskontorets mening inte heller tillfredsställande att sambeskattnings inte skall äga rum eller att någon sammanläggning av inkomst ombord med annan inkomst inte skall ske. Dessa frågor bör ytterligare övervägas.

Ur yttrandena från de tre remissinstanser som inte ansett sig kunna tillstyrka de sakkunnigas förslag må följande återges.

Riksskattenämnden framhåller att det skäl som enligt nämndens mening skulle kunna motivera den föreslagna skattelindringen för sjömän är önskvärdheten att undanröja den anledning till missnöje hos sjöfolket som kan finnas i att utländska sjömän med anställning på svenska fartyg för närvarande beskattas lindrigare än svenska sjömän. Huruvida detta är tillräckligt för att motivera ett genomförande av reformen — och därmed ett brytande av principen om likformighet i beskattningen för alla medborgargrupper — undandrar sig riksskattenämndens närmare bedömande. Nämnden förklarar dock i detta sammanhang att om en sjömansskatt införes, densamma otvivelaktigt bör utformas på föreslaget sätt såsom en definitiv källskatt. Varje annan metod skulle enligt nämnden leda till ett alltför ohanterligt förfarande.

Kammarrätten framhåller i sitt yttrande, att den föreslagna metoden för uttagande av sjömansskatt innebär ett sönderbrytande av de principer, på vilka den svenska inkomstbeskattningen är uppbyggd. Enligt de sakkunnigas förslag skulle inkomster ombord och inkomster i land beskattas helt och hållet var för sig, och detta oberoende av inkomsternas storlek. Därigenom skulle reglerna om skatteprogressionen delvis sättas ur funktion. Kammarrätten ifrågasätter, huruvida detta inte kommer att medföra en frestelse för åtminstone några skattskyldiga att med hänsyn till skatteprogressionen söka uppdelna sina inkomster på sådant sätt att lägsta möjliga skatt kommer att utgå.

Enligt kammarrättens mening kan den föreslagna sjömansskatten inte lätteligen låta sig inpassas i det gällande beskattningssystemet. Däremot synes den passa bättre in i ett sådant skattesystem, där varje inkomstslag i första hand beskattas för sig och allmän progressiv inkomstskatt uttas först när de sammanlagda inkomsterna uppgår till högre belopp.

Beträffande skattesatserna erinrar kammarrätten om sitt utlåtande angående den i 1949 års betänkande föreslagna skattesatsen. Därvid anfördes, att den fick anses leda till ett skatteprivilegium för en viss kategori skattskyldiga, men att en gradering av skattskyldigheten efter yrkesgrupper stred mot de inom vår skattelagstiftning hävdvunna principerna, att beskattningen skulle vara likformig och att understöd eller bidrag från det allmännas sida inte borde lämnas genom lindring i den direkta beskattningen.

Kammarrätten finner emellertid, att vissa skäl kan åberopas för en lindrigare beskattning av skattskyldiga, vilka intjänar sin inkomst genom arbete på långt avstånd från hemlandet. Det torde nämligen inte kunna undgås att dessa ofta har att vidkännas åtskilliga utgifter för upprätthållande av sina förbindelser med hemlandet, vilka utgifter enligt nuvarande regler oftast torde vara att hänföra till ej avdragsgilla levnadskostnader. Därest för sådana skattskyldiga infördes rätt till avdrag för berörda för-

dyrade levnadskostnader, kunde enligt kammarrättens mening en motsvarande nedsättning av sjömansskatt vara motiverad.

Överståthållarämbetet förklarar att den av de sakkunniga föreslagna sjömansskatten innebär införande av specialregler för en särskild yrkesgrupp, något som inte torde stå i god överensstämmelse med den i taxeringsförfordningen erkända principen om likformighet i beskattningen. Ett genomförande av specialbestämmelser torde även kunna få prejudicerande verkan såtillvida, att andra yrkesgrupper, vilkas anställningsförhållanden och svårigheter att fullgöra deklarationsskyldigheten är mer eller mindre likartade sjömannens — åtminstone vad angår sjömän i östersjöfart och nordsjöfart — kan framställa anspråk på specialregler vid beskattningen. Ämbetet förklarar vidare, att de av de sakkunniga anförda skälen för införande av sjömansskatt inte kan anses bärande såvitt angår fartyg i kustfart, östersjöfart och nordsjöfart. Sådana fartyg torde nämligen angöra svenska hamnar med ganska korta mellanrum. Om sjömän å dessa fartyg skulle undantas från sjömansskatt, skulle sjömansskatten endast komma att beröra omkring 13 000 skattskyldiga. Med hänsyn härtill synes det kunna ifrågasättas huruvida för en så till antalet ringa grupp en särskild skattelagstiftning bör införas. Överståthållarämbetet finner de anförda betänkligheterna så väsentliga att ämbetet inte anser sig kunna tillstyrka att förslaget lägges till grund för lagstiftning. I vart fall finner sig överståthållarämbetet böra på det bestämdaste avstyrka sjömansskatt för andra än anställda ombord på fartyg i oceanfart.

Från remissinstansernas uttalanden om de särskilda skäl, som de sakkunniga anfört som grund för införande av sjömansskatt, må ytterligare återges följande.

I allmänhet vitsordas att svårigheter föreligger för sjömän att avge deklara-tion-er samt att i övrigt ställa sig skatte- och uppbörds-författningarna till efterrättelse. Sålunda anför *länsstyrelsen i Kalmar län*.

Skatterna utgöra numera en så avsevärd utgiftspost för den skattskyldige, att en för hög taxering, tillkommen främst genom svårigheten för beskattningsnämnderna att få kontakt med den skattskyldige, vållar avsevärda ekonomiska olägenheter. Dessa olägenheter visa sig enligt erfarenhet ungefär lika svåra att undanröja för alla kategorier sjömän såväl befäl som manskap. Anledningarna härtill kunna vara flera, här torde vara tillräckligt att peka på den numera korta liggetiden i hamn samt svårigheten att i såväl utländsk som svensk hamn få sakkunnig hjälp. Det är enligt länsstyrelsens erfarenhet ej så sällan som sjömän i manskapsgrad av här berörd anledning har blivit restförda för skatt på för dem i deras villkor mycket avsevärda belopp. Den ringa kännedomen om taxeringsförfattningarna och skatteprocederet, nog så förklarlig i deras omgivning och genom avståndet från hemorten, gör att hela skatteväsendet ter sig för sjömannen svärbegripligt för att icke säga orimligt. Av innehållet i besvärsskrivelser framgår detta också otvetydigt. I klagomålen framhålles ofta

överlägsenheten i det norska, och man kan säga alla andra nationers skattesystem, framför det svenska. Länsstyrelsen vill därför tillstyrka det nu föreliggande förslaget.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län förklarar att den hittillsvarande utvecklingen synes ha gett klart belägg för att det missnöje och den irritation, som nu råder bland sjöfolket, till väsentlig del härrör från att sjömännen i de nordiska länderna behandlats olika i beskattningshänseende. Genomförandet för sjömännens del av en definitiv källskatt måste också enligt länsstyrelsens mening betraktas som ett steg i rätt riktning. Som en allmän erfarenhet från taxeringsnämndernas och prövningsnämndernas arbete torde nämligen gälla att sjöfolket på grund av arbetets art och den merendels långa bortovaron från hemmet alltid haft mycket svårt att både i rätt tid fullgöra deklaraionsplikten och att på ett i allo riktigt sätt redovisa inkomsterna. Länsstyrelsen uppger att skönstaxeringar nära nog har hört till regeln för sjömän och att svårigheterna att ernå en ur alla synpunkter riktig taxering har varit betydande, framför allt på grund av svårigheterna att uppnå kontakt mellan den skattskyldige och beskattningsnämnderna.

Liknande synpunkter anföres även av *länsstyrelserna i Stockholms, Gotlands, Kristianstads och Skaraborgs län*.

Å andra sidan anser riksskattenämnden och överståthållarämbetet att de sakkunniga överdrivit svårigheterna för sjömän att ställa sig skatte- och uppbördsförfattningarna till efterrättelse. Sålunda framhåller *riks-skattenämnden*, att enligt en den 30 september 1953 träffad överenskommelse mellan nämnden och representanter för vissa myndigheter och sjöfartsorganisationer har vidtagits åtgärder för att underlätta deklaraionsförfarandet för sjömän. Dessa åtgärder torde, såvitt det är riksskatte-nämnden bekant, i stort sett ha givit ett gott resultat. Vissa olägenheter kvarstår dock i fråga om deklaraions- och taxeringsförfarandet för sjömän, men den taxeringsreform, som trätt i kraft den 1 januari 1958, kan väntas medföra en förbättring även på detta område.

Överståthållarämbetet förklarar att de sakkunniga väl starkt understrukt svårigheterna för sjömännen att avge deklaration. Om beskattningen av sjömän anför ämbetet.

Det har dock visat sig, att med de kommunikationsmöjligheter, som numera stå till buds, de utsatta tidpunkterna för deklarationens avgivande i stor utsträckning kunna iakttagas även av sjömän, som vistats på långt avstånd från hemorten. I detta sammanhang kan erinras om möjligheten att hos taxeringsintendenten begära anstånd med avgivande av självdeklaration, vilken möjlighet ävenledes i ganska stor utsträckning torde hava använts. De omständigheterna att kvarstående skatt icke utlages genom skatteavdrag av anställda ombord å svenska handelsfartyg om minst 500 bruttoregister-ton ävensom att enligt bestämmelserna i 100 § i 1956 års taxeringsförordning besvär under vissa villkor må anföras inom

fem år efter taxeringsåret torde vidare medföra, att sjömän, som vid underlåtenhet att avgiva självdeklaration taxerats till högre belopp än som svarar mot hans inkomst, icke behöva lida någon rättsförlust.

De sakkunnigas åsikt att svårigheter att bemanna svenska handelsfartyg med svenskt befäl och manskap skulle föreligga på grund av gällande beskattningssystems utformning har endast föranlett ett fåtal uttalanden. Sälunda anför *länsstyrelsen i Stockholms län*.

Härtill kommer att en särskild, definitiv, enbart statlig sjömansskatt redan är införd för här i riket icke bosatt sjöman. Skattesatsen för dessa är väsentligt lägre än för här i riket bosatta. Den ansluter sig emellertid nära till den skatt, som uttas ombord å norska fartyg. Följden är att svenska sjömän ombord å svenska båtar för samma arbetsprestation kan vara berättigade till helt olika nettolöner. Ombord å norska fartyg förekommer likaså att svenska och norska sjömän beskattas olika. En internordisk utjämning av sjömannens beskattning synes önskvärd för vidmakthållande av en konkurrenskraftig svensk handelsflotta med svenska sjömän ombord. Ett avgörande steg i denna riktning skulle tas om föreliggande förslag till en mera enhetlig, förenklad intern svensk sjömansbeskattning genomfördes. För att nå sådana praktiskt betingade fördelar för sjömännen och sjöfartsnäringen är länsstyrelsen beredd att godta ganska långtgående avvikelser från vad som ur likformighets- och rättvisesynpunkter självklart måste gälla för övriga skattskyldiga inbördes.

*Länsstyrelsen i Hallands län och Taxeringsnämndsordföranden*as riksförbund framhåller att en betydelsefull förtjänst hos de sakkunnigas förslag är att det synes vara ägnat att underlätta rekryteringen av svenskt sjöfolk till svenska fartyg.

Statskontoret finner det givet att den internationellt efterfrågade arbetskraften har en stark benägenhet att söka sig till sådant arbete, som lämnar det största nettoutbytet i inkomsthänseende.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län hävdar att den svenska sjöfartsnäringens ur konkurrenssynpunkt försämrade läge inte till någon mera avgörande grad kan tillskrivas det förhållandet att svenska fartyg ej kunnat bemannas med svenska sjömän därför att beskattningsreglerna för dem skulle vara mindre fördelaktiga än för utländska sjömän. De minskade konkurrensmöjligheterna synes i stället vara en internationell företeelse som rederinäringen i de flesta andra länder med hänsyn till de moderna trafikmedlens utveckling och förändrade inriktning har att kämpa med.

Vad de sakkunniga anført om att sjömännen på grund av sin bortovaro från hemorten inte i samma utsträckning som andra skattskyldiga kan utnyttja sociala och andra förmåner har föranlett vissa påpekanden

Sälunda anför *riksskattenämnden*.

Det förhållandet att de samhälleliga förmånerna icke kunna utnyttjas i lika stor omfattning av sjömännen som av övriga medborgargrupper, är

ur principiell synpunkt ett motiv för medgivande av en skattelindring för sjöfolket. Någon närmare beräkning av hur stor skattelindring, som i anledning härav kan vara motiverad, är givetvis svår att göra och har icke heller gjorts i förslaget. Det kan emellertid ifrågasättas om icke den skattelindring, som föreslås i betänkandet, är större än som av denna anledning vore motiverad.

Det strapatsfyllda liv som är förenat med sjömansyrket, kan däremot principiellt sett icke tagas som skäl för en skattelindring. Det må framhållas, att det finnes andra grupper i samhället, exempelvis skogsarbetare och chaufförer på lastbilar i fjärrtrafik, som leva under kanske lika påfrestande förhållanden som sjömännen.

Överståthållarämbetet samt länsstyrelserna i Södermanlands, Blekinge, Kristianstads och Gävleborgs län framhåller, att det finns andra medborgargrupper än sjömännen som utövar sitt arbete under längre tiders frånvaro från hemmet och som med liknande skäl kan göra anspråk på en skattelindring.

Belysande är vad *länsstyrelsen i Gävleborgs län* anför

Den merendels långa bortovaron från hemmet och hemlandet medför sålunda självfallet att sjömän icke kan i samma grad som övriga medborgargrupper tillgodonjuta sociala och andra välfärdsanordningar. Sjömansyrkets strapatser i förhållande till många andra yrken och sysselsättningar kan också — såsom de sakkunniga även framhållit — i viss mån tala för en särbehandling i beskattningshänseende av sjömännen. Även om de nu anförda skälen i och för sig är riktiga, vilket länsstyrelsen ingalunda vill bestrida, torde det dock enligt länsstyrelsens mening kunna förväntas att andra medborgargrupper med i stort sett samma arbetsförhållanden som sjöfolket kommer att åberopa liknande skäl för en lindrad beskattning. Länsstyrelsen vill i detta sammanhang endast peka på t. ex. vissa anställda inom luftfartsnäringen och inom olika delar av exportindustrin, vilka på grund av arbetets art ofta måste vistas lång tid utomlands men som ändå beskattas här i landet enligt vanliga regler. Åtskilliga arbetstagargrupper med sysselsättning inom landet torde också med visst fog kunna göra gällande att deras arbete är minst lika strapatsrikt som sjömannens och att de ur rättvisesynpunkt därför bör få tillgodonjuta en lindrigare beskattning.

Departementschefen

Såsom inledningsvis antytts måste det nu framlagda förslaget till en förordning om sjömansskatt i första hand ses mot bakgrunden av allmänna nordiska samarbetssträvanden. Ett starkt behov av ökat samgående beträffande sjöfolkets beskattning har sålunda sedan länge gjort sig gällande. Genom sin i det föregående omnämnda rekommendation vid Oslo-sessionen 1954 tog Nordiska rådet initiativet till ett intensifierat utrednings- och lagstiftningsarbete angående sjöfolkets beskattning. Rådets rekommendation avsåg ytterst att frågan om en konvention rörande gemensamma regler för såväl skatteberäkningen som skatteuppbörden skulle tas under övervägande.

I Norge finns redan införd en särskild sjömansskatt som är tillämplig på norska sjömän anställda ombord på norska fartyg. För att kunna fylla det av Nordiska rådet angivna syftet ansågs det lämpligast att såsom en första åtgärd försöka få till stånd i de övriga nordiska länderna regler om sjömansskatt motsvarande de norska. I Danmark, Finland och Sverige tillsattes därför särskilda kommittéer med uppdrag att — efter samråd med varandra och med norska vederbörande — framlägga förslag om införande av sjömansskatt i respektive länder. Detta arbete har nu för Danmarks vidkommande framskridit så långt att en proposition i ämnet framlagts för det danska folketinget. Även för Finlands del är utredningsarbetet avslutat.

För Sveriges vidkommande har frågan om sjömännens beskattning varit aktuell ända sedan krigsslutet. Efter framställning av 1945 års riksdag tillsattes sjömansskatteutredningen, som utarbetade ett förslag till lösning av frågan. Dåvarande departementschefen konstaterade, då förslaget anmälades för 1953 års riksdag, att en definitiv sjömansskatt skulle medföra åtskilliga fördelar för sjömännen och rederierna. Emellertid hade flertalet remissinstanser avstyrkt förslaget eller anfört erinringar i betydelsefulla avseenden. Huvudinvändningarna var tre. Den administrativa apparat, som den då föreslagna sjömansskatten krävde, skulle bli oproportionerligt stor och kostsam i förhållande till såväl det antal skattskyldiga, vilka berördes av lagstiftningen, som de fördelar dessa bereddes genom densamma. Vidare uttalades betänkligheter mot de avsteg från principen om en likformig beskattning som gjorts i förslaget. Sjömännen skulle försättas i en gynnad särställning i förhållande till övriga skattskyldiga. Slutligen invändes att kommunerna i många fall skulle komma att åsamkas betydande förluster. Vid en avvägning av det värde förslaget innebar för sjöfolket mot gjorda principiella invändningar och påpekade administrativa olägenheter fann sig departementschefen inte kunna förorda förslagets genomförande. Samtidigt framhölls emellertid att därmed inte sagts att det ifrågavarande eller något därmed likartat förslag ej framdeles ånyo kunde komma att övervägas.

Det nu framlagda förslaget har i stort sett godtagits under remissbehandlingen. Förslaget har sålunda tillstyrkts eller lämnats utan principiell erinran av flertalet remissinstanser även om i vissa fall uttalats tvekan om det riktiga i att särskilda skatteregler skall gälla för sjömän. Av de tre remissmyndigheter — kammarrätten, riksskattenämnden och överståthållarämbetet — som funnit sig inte kunna förorda förslagets genomförande, har riksskattenämnden förklarat att om en särskild sjömansskatt likväl anses böra införas, denna torde få utformas i enlighet med vad de sakkunniga föreslagit.

Det föreliggande förslaget utmärkes av en långt driven förenkling i det

administrativa förfarandet. I fråga om användningen av de medel, som uppburits i form av sjömansskatt, har de sakkunniga utgått från att kommunerna i princip inte skall lida någon minskning i sina skatteintäkter. Två av huvudinvändningarna mot det tidigare förslaget har därigenom bortfallit. I dessa båda hänseenden göres icke heller någon principiell erinran mot de sakkunnigas förslag från remissinstansernas sida. I fråga om den föreslagna administrationen uttalar man tvärtom sitt gillande av det sätt på vilket dithörande problem lösts.

Den tredje huvudinvändningen mot det år 1953 framlagda förslaget var, som nyss nämnts, att detta innebar ett avsteg från principen om likformig beskattning. Sjömännen skulle, framhölls det, försättas i en alltför gynnad ställning i förhållande till andra skattskyldiga. De tre remissmyndigheter, som inte anser sig kunna förorda det nu föreliggande förslaget, stöder sig främst på liknande tankegångar. Sålunda uttalas, att det behov som kan föreligga att införa en sjömansskatt inte är så stort, att det motiverar det avsteg från principen om likformig beskattning som en särskild sjömansskattelagstiftning enligt förslaget skulle innebära.

Den framförda invändningen gäller sålunda icke hur man lämpligen skall lösa sjöfolkets skattefråga utan om man överhuvudtaget skall försöka åstadkomma en lösning. Redan i direktiven för de sakkunniga har jag haft anledning ingå på detta spörsmål. Därvid gav jag uttryck för den uppfattningen, att om man skall kunna skapa ett system som tillgodoser rimliga krav på enkelhet, är det ofrånkomligt att man för sjöfolkets del godtar andra, mera standardiserade och måhända gynnsammare beskattningsregler än för övriga medborgargrupper.

Det står enligt min mening klart att en reform på området är angelägen, icke blott för sjöfolket och rederinäringen utan även från mera allmänna utgångspunkter. Kravet på en sådan reform är av gammalt datum och uppbäres av vida kretsar. Likartade krav har rests i våra nordiska grannländer. Bakom dessa krav står bl. a. intresset att kunna bemanna handelsflottan med sjöfolk från det egna landet. Men det finnes också en allmänt utbredd insikt om att de nuvarande beskattningsreglerna icke fungerar tillfredsställande i fråga om de ombordanställda.

När ett samarbete nu upptagits på det nordiska planet, har detta skett i medvetande om att en gemensam lösning av sjöfolkets skattefråga medför särskilda fördelar. Sjömän från de nordiska länderna bör kunna på i stort sett lika villkor tjänstgöra på fartyg från ett vart av dessa länder. Genom de förslag som nu framgått ur de internordiska överläggningarna och inom ramen för den av Nordiska rådet antagna rekommendationen tas ett viktigt steg mot uppnåendet av detta syfte. Även i våra nordiska grannländer räknar man med att de särskilda skattereglerna för sjöfolket blir något gynnsammare än för andra arbetstagare. Därest en gemensam nordisk lösning av sjömansskattefrågan överhuvud skall kunna möjliggöras, är det ofrån-

komligt att jämväl för Sveriges del godtaga avsteg i antydd riktning från eljest gällande skatteregler.

Det är mot denna konsekvens av förslaget man vänt sig i de avstyrkande yttrandena. I anledning härav vill jag ytterligare framhålla, att frågan om det berättigade i att göra ett avsteg från principen om en likformig beskattning inte får ses isolerad. Hänsyn bör enligt min mening även tas till de olägenheter som framträtt när de nuvarande skattereglerna tillämpats på ombordanställda.

Dessa olägenheter sammanhänger med att sjömännen har stora svårigheter att iakttä skatte- och uppbördsförfattningarna. Sjomännen underlåter sålunda i stor utsträckning att avge självdeklaration. Självfallet kan man i likhet med de mot förslaget kritiska remissinstanserna peka på att lagstiftningen redan nu tar viss hänsyn till de särskilda förhållandena vid sjötjänsten och att den nya taxeringsförordningens mera generösa regler om rätt att anföra extraordinära besvär kan få särskild betydelse för sjömän. Kvar står dock det av flera länsstyrelser omvittnade förhållandet att det ofta inte varit möjligt för taxeringsmyndigheterna att nå kontakt med ombordanställda skattskyldiga och att skönstaxeringar av sjömän — såväl befäl som manskap — nära nog hör till regeln. I dessa hänseenden är alltså sjömännen sämre ställda än övriga medborgare. Förhållandena förtjänar kritik, inte minst från rättvisesynpunkt.

I likhet med de sakkunniga får jag vidare erinra om att sjöfolket icke i samma utsträckning som övriga medborgare kan utnyttja sociala förmåner o. likn. Häremot kan visserligen göras gällande att även andra arbetstagare kan befinna sig i en liknande situation och att det över huvud taget skulle vara ogörligt att gradera medborgarnas skattskyldighet efter möjligheterna att utnyttja samhällets tjänster. I en diskussion om det berättigade i att för sjöfolkets del göra ett avsteg från principen om en likformig beskattning kan emellertid det åberopade förhållandet äga sitt värde.

Vid övervägande av de olika på frågan inverkande förhållandena har jag kommit till den uppfattningen att en reform av de ombordanställdas beskattning bör genomföras på grundval av sakkunnigförslaget. Till de olika detaljerna i förslaget återkommer jag i det följande.

Då hänvisning i den fortsatta framställningen göres till viss författningsbestämmelse åsyftas de sakkunnigas förslag. På grundval av det ställningstagande, som redovisas under de olika avsnitten, har därefter inom finansdepartementet upprättats nytt förslag till förordning om sjömansskatt, vilket torde få underställas riksdagen för godkännande. För riksdagen torde jämväl få framläggas förslag till erforderliga följdändringar i andra författningar. De i dessa hänseenden inom finansdepartementet utarbetade förslagen grundar sig i allt väsentligt på de sakkunnigas motsvarande förslag.

IV. Skattskyldighet och skattepliktig inkomst

De sakkunniga

Skattskyldighet

Ur den av kommerskollegium år 1957 utgivna publikationen Sjöfart har de sakkunniga hämtat vissa uppgifter om den svenska handelsflottans bemanning vid 1955 års utgång. Uppgifterna redovisas i följande sammanställning.

Bruttoton	Bemanning			Summa
	Ångfartyg	Motorfartyg	Motorseglare	
— 99	72	294	726	1 092
100—299	298	834	784	1 916
300—499	159	930	59	1 148
500—	5 540	15 209	—	20 749
Summa	6 069	17 267	1 569	24 905

Vidare har de sakkunniga med ledning av uppgifter, som erhållits från Sveriges redareförening, beräknat antalet anställda ombord på fartyg i olika slags fart. Resultatet av beräkningarna framgår av denna tablå.

Fart	Medeltal man per fartyg	Antal fartyg	Antal man
Oceanfart.	37	298	11 026
Annan euro-peisk fart . . .	23	82	1 886
Nordsjöfart. . . .	20	240	4 800
Östersjöfart	15	366	5 490
Kustfart.	5	263	1 315
Inre fart	3	272	816
Summa		1 521	25 333

Av tablåen framgår, att det övervägande antalet sjömän — eller omkring 23 000 av sammanlagt 25 000 sjömän — är anställda ombord på fartyg i annan fart än kustfart och inre fart. De sakkunniga har inte kunnat erhålla en exakt uppgift om hur många av sjömännen, som inte är bosatta här i riket. Enligt de uppgifter, som stått de sakkunniga till buds, skulle dock vid 1955 års slut dessas antal ha uppgått till mellan 5 000 och 7 000.

För att avgöra vilka skattskyldiga, som skall ha att erlagga sjömansskatt, bör enligt de sakkunnigas förmenande ett begrepp »sjöman» i skatterättslig mening fastställas. Härom anför de sakkunniga.

Det kunde därvid anses ligga nära till hands att anknyta till inskrivning på sjömanshus eller till definierande av olika yrkeskategorier ombord. Vi har emellertid funnit det ogörligt att på detta sätt komma till ett tillfreds-

ställande resultat. I stället har vi funnit det lämpligt att finna en definition i anslutning till vad som gäller beträffande utländska sjömän, vilka har att utgöra särskild sjömansskatt. I förordningen om särskild sjömansskatt (SFS 1953: 293) förstås med sjöman envar, som är anställd i redarens tjänst ombord å svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 500 registerton. Vi anser att den, som är anställd ombord å handelsfartyg av viss storlek, bör anses vara sjöman, men vi har, såsom nedan skall utvecklas, icke ansett oss kunna föreslå samma regler i förevarande avseende, som nu gäller enligt förordningen om särskild sjömansskatt. I förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 12 juni 1936 (SFS 1936: 315) anges vad som förstås med handelsfartyg. Man synes ej behöva specificera de olika slag av fartyg, såsom örlogsfartyg, fiskefartyg m. fl., ombord å vilka sjömansskatt ej bör erläggas. För sjömansskattens del saknar det betydelse vem som äger ett fartyg. Härvid är i stället avgörande fartygets användning i handelssjöfart. Med svenskt handelsfartyg bör i sjömansskattehänseende likställas utländskt handelsfartyg, som av svensk redare förhyres på s. k. bare-boat basis, d. v. s. ett fartyg som redaren förhyr i obemannat skick och varå han själv anställer befälhavare och besättning.

De sakkunniga framhåller vidare, att den svenska handelsflottan under senare år har tillförts nytillskott av många fartyg, som är mindre än 500 bruttoregisterton. Dessa fartyg användes inte sällan i fart på avlägsna länder. En lägre gräns bör därför enligt de sakkunnigas mening sättas än vad som nu gäller enligt förordningen om särskild sjömansskatt. De sakkunniga föreslår 100 bruttoregisterton. Samma gräns gäller redan enligt den norska sjömansskattelagstiftningen.

Ett villkor för att en skattskyldig skall anses som sjöman i den föreslagna sjömansskatteförordningens bemärkelse är, att han är anställd i redarens tjänst ombord på svenskt handelsfartyg av den angivna storleken. Den som är anställd uteslutande för fartygs istandsättande eller uppläggning eller för tillsyn eller betjäning vid fartygs uppehåll i hamn, skall dock inte anses vara anställd ombord på fartyget. Motsvarande undantag gäller enligt den särskilda sjömansskatteförordningen.

Redan i detta sammanhang framhåller de sakkunniga, att sjömansskatt skall erläggas inte blott för inkomst som utbetalas direkt av redaren utan även för ersättningar som uppbäres från allmänheten såsom drickspengar m. m. Sjömansskatten blir sålunda den enda skatten som erlägges ombord på handelsfartyg av dem som är anställda i redarens tjänst.

De som inte är anställda i redarens tjänst skall ej erlägga sjömansskatt. Härom anför de sakkunniga.

Ombord å ett svenskt handelsfartyg kan ibland finnas yrkesutövare, som icke är anställda hos fartygets redare. Dessa yrkesutövare är självständiga företagare eller personer anställda hos sådana. Såsom exempel på självständiga företagare må nämnas frisörmästare och restauratörer på passagerarfartyg liksom andra personer, vilka enligt gällande skatteförfattningar är att anse som självständiga rörelseidkare. Nu åsyftade yrkesutövare skall icke erlägga sjömansskatt, när de icke är anställda i redarens tjänst. Så-

dana yrkesutövare är emellertid icke alltför många å den svenska handelsflottan. Att de undantas från sjömansskatt är tämligen självklart; krav från dessa grupper att få erlægga sjömansskatt har icke heller avhörts. Självständiga restauratörer torde för övrigt knappast förekomma annat än å fartyg i kustfart. Som utvecklas nedan i detta kapitel föreslår vi att sjömansskatt icke skall erläggas för inkomst ombord å fartyg i kustfart.

De sakkunniga har vidare funnit att vid utformningen av reglerna om beskattningen av sjömän hänsyn måste tas till den fart, i vilken fartygen användes. Härom anföres.

De sjömän, som är anställda ombord å svenska handelsfartyg med en storlek av lägst 100 bruttoregister-ton, kan vara borta längre eller kortare tid från sitt hem. Behovet för sjömän att få erlægga skatt efter särskilda regler kan anses stå i förhållande till hur lång tid, som de är borta från sitt hem eller i vart fall från fartygets hemort. En sjöman, som är anställd ombord å ett fartyg i oceanfart, är i regel borta från sitt hem under långa tider. Andra sjömän åter, vilka arbetar ombord å fartyg i fart inom begränsade områden, kanske har att vara från hemmet endast under så många timmar, som motsvarar en normal arbetsdag. Mellan dessa två ytterlighetsfall förekommer en mångfald variationer. Vi har funnit, att sjömän ombord å fartyg i mera avlägsen fart bör behandlas gynnsammare i skattehänseende än sjömän ombord å fartyg i närtrafik. En uppdelning av fartygen med hänsyn till deras fart måste därför ske. I den nedan återgivna uppdelningen av fartygen har vi beträffande inre fart, kustfart, östersjöfart, nordsjöfart samt oceanfart utgått från de definitioner, som återfinnes i förordningen den 20 maj 1927 angående fartygs byggnad och utrustning (SFS 1927: 184).

Anställda ombord å fartyg i *inre fart* skall icke erlægga sjömansskatt. Några undantag härifrån har vi icke funnit anledning att föreslå.

I regel skall icke heller anställda ombord å fartyg i *kustfart* erlægga sjömansskatt, i vart fall icke om farten är av begränsad omfattning. Skulle kustfarten bedrivas över större områden och närmast vara att jämföra med *östersjöfart*, synes dock anställda ombord å fartyg i sådan kustfart böra få erlægga sjömansskatt.

Anställda ombord å fartyg i annan fart än inre fart och kustfart bör erlægga sjömansskatt. Gynnsammare skattetabeller synes därvid böra tillämpas, då fartygen går i *nordsjöfart* och *oceanfart*. I fråga om *östersjöfart* synes det icke riktigt att föreslå lika stora skattelättnader för de ombordanställda som beträffande nordsjöfart och oceanfart. Anställning ombord å en del fartyg i östersjöfart skiljer sig emellertid icke nämnvärt från anställning ombord å fartyg i nordsjöfart. Hinder bör då icke möta att sjömansskatt i förekommande fall uttas även ombord å fartyg i östersjöfart enligt de gynnsammare tabellerna.

Skattepliktig inkomst

Sjömansskatt skall enligt de sakkunnigas förslag erläggas för sådan inkomst ombord som enligt kommunalskattelagen utgör inkomst av tjänst. De sakkunniga har inte ansett det påkallat att det för sjömansskattens del meddelas andra föreskrifter angående skattepliktig inkomst ombord än

vad som gäller för beräkning av skattepliktig inkomst av tjänst enligt kommunalskattelagen.

Verkningarna av en regel, som grundas på den angivna uppfattningen, måste emellertid enligt de sakkunniga närmare granskas. Vad som särskilt fallit i ögonen är den inverkan beskattningen av naturaförmåner — främst fri kost och logi — kan ha. Beskattningen av dessa förmåner har länge vållat irritation hos sjöfolket. Särskilt har missnöje vållats av att förmånerna värderats olika i olika kommuner. Önskemål har framförts om att sjömän inte skall beskattas för värdet av fri kost och logi. Därvid har åberopats, att motsvarande förmåner inte skulle beskattas vid anställning ombord på fartyg, som tillhör vissa andra länder, däribland Norge. Inte utan viss skärpa har framhållits att skatt enligt förordningen om särskild sjömansskatt för utländska sjömän endast beräknas på kontanta löneförmåner.

De sakkunniga anför vidare.

Som ovan angivits anser vi principiellt riktigt att skattepliktig inkomst av arbetsanställning i land och skattepliktig inkomst av arbetsanställning ombord bedömes efter enhetliga grunder. Vi anser oss därför icke kunna föreslå att värdet av naturaförmåner ombord skall undantas från skatteplikt. En annan sak är emellertid att söka finna en verkligt smidig, praktiskt godtagbar lösning av de problem, som beskattningen av naturaförmånernas värde för de ombordanställda onekligen innebär. Det gäller icke bara att komma till rätta med de olägenheter, som skiljaktigheter i själva värdesättningen vid taxeringen kan vålla. Det vill synas som om svårigheterna härvid skulle ha blivit mindre framträdande sedan källskattsystemet nu tillämpats en tid och en enhetlig värdesättning vid preliminärbeskattningen blivit fullt genomförd. Denna förmodan innebär emellertid icke att vi vill bagatellisera de nackdelar, som framkallat missnöje med det nuvarande systemet. Främst synes det emellertid angeläget att söka komma till rätta med problemet om beskattning av värdet av naturaförmåner ombord på den grund att det i längden icke kan vara tillrådligt att härutinnan tillämpa två system, ett — avseende utländska sjömän — där skatt icke beräknas å naturaförmånernas värde och ett — avseende svenska sjömän — där skatt utgår å dessa förmåners värde.

Enligt vår mening måste man lösa problemet från praktiska utgångspunkter. Vi har tidigare deklarerat, att vi finner en viss skattelindring för sjömännen påkallad. Denna skattelindring bör, anser vi, icke finna sin form genom att — i motsats till vad som eljest gäller för svenska medborgare — värdet av som avlöningsförmån utgående naturaförmåner undantas från skatteplikt. Skattelindringen bör i stället komma till uttryck i skatteskalorna. I regel utgår avlöningen till sjömän både i kontanter och i form av fri kost och logi. Själva skatteuttaget synes då utan olägenhet kunna ske endast å den kontanta lönen, på samma sätt som gäller för utländskt sjöfolk. Tankegången belyses bäst av ett enkelt exempel. Om man önskar ta ut 10 procent skatt på en kontant inkomst av 100 kronor jämte förmån av fritt vivre, uppskattad till 20 kronor, kan detta ske aningen genom att skatten anses utgöra 10 procent å det sammanlagda beloppet 120 kronor eller ock genom att skatten fixeras till 12 procent å

enbart kontantinkomsten. Det kan förtjäna anmärkas att ett system av det senare slaget i viss utsträckning tillämpas i Norge.

I betänkandet framhålles vidare, att värdet av naturaförmånerna givetvis kan växla år från år allteftersom priserna fluktuerar. Detta skulle kunna åberopas mot det av de sakkunniga föreslagna förfaringssättet. En sådan invändning anses emellertid föga bärande. Löneläget för anställda är så beroende av prisläget att man torde kunna utgå från att på längre sikt värdet av i lönen ingående naturaförmåner i stort sett tämligen konstant kommer att utgöra en lika stor kvotdel av hela lönen. Skulle någon påtaglig förskjutning äga rum, kan enligt de sakkunnigas mening rättelse ske i samband med den översyn av skatteskalorna, som med vissa mellanrum måste ske.

De sakkunniga föreslår under hänvisning till det anförda, att skatteuttaget bör beräknas endast å den kontant uppburna lönen. Några svårigheter torde i allmänhet inte föreligga, då det gäller att fastställa vad som är kontant lön ombord. Till lönen hänföres såväl grundlönen som olika slag av tillägg. Beträffande frågan om erläggande av sjömansskatt för särskilda ersättningar framhåller de sakkunniga, att ersättning vid sjukdom bör beskattas genom sjömansskatt i samma utsträckning som dylik ersättning beskattas enligt kommunalskattelagen.

Sjömansskatt skall vidare i regel erläggas för bärarglön. Sådan torde nästan undantagslöst utbetalas genom det rederi, vars fartyg företagit bärgningen. Skulle bärarglön undantagsvis utbetalas av annan än redaren, bör den däremot beskattas i vanlig ordning vid årlig taxering.

Tantiem, provision på vissa fraktinkomster (s. k. kaplake) och därmed jämförlig inkomst bör beskattas genom erläggande av sjömansskatt.

De sakkunniga har funnit det angeläget, att sjömansskatt utgår även för drickspengar, som uppbäres av personal i redarens tjänst. Här om anfördes.

Sedan mer än 10 år tillbaka har i kollektivavtal för restaurangpersonal intagits bestämmelser som möjliggör att arbetsgivare kan verkställa skatteavdrag. Serveringspersonal är enligt avtalet berättigad att av gäst uppbära en serveringsavgift, motsvarande 10 procent av de serverade varornas sammanlagda utförsäljningspris. Serveringsavgifterna skall, med belopp motsvarande 10 procent av omsättningssumman, i samband med redovisningen av dagskassan dag för dag inlevereras till restaurangens kassa. De sålunda samlade serveringsavgifterna utbetalas till respektive serverande två gånger i månaden. Vid utbetalandet verkställer arbetsgivaren skatteavdrag.

Det förfarande, som ovan återgivits, torde icke kunna tillämpas för utlagande av en källskatt å inkomst av drickspenningar ombord å fartyg. I regel kan storleken av drickspenningarna icke — såsom fallet är inom restaurangnäringen i land — beräknas av arbetsgivaren. Personalen har nämligen ej att redovisa dagskassa till denne. Icke heller förekommer det att drickspenningar inlevereras till arbetsgivaren i avsikt att denne skall verkställa skatteavdrag å sådan inkomst. Det finnes icke anledning anta att i kollektivavtal för ombordanställda kommer att intas sådana föreskrif-

ter som för restaurangpersonal i land möjliggör att arbetsgivaren kan verkställa skatteavdrag å drickspenninginkomster. Man måste söka andra utvägar för att beskatta drickspenninginkomster ombord genom sjömansskatt. Närmast till hands har härvid synts oss ligga att söka finna en metod med schablonberäkning av drickspenninginkomstens storlek för olika grupper av ombordanställda. Under hand har vi efter överläggningar med representanter för personalorganisationer och ett antal rederier anhållit om viss medverkan för att uppnå ett godtagbart resultat i förevarande avseende. En utredning har i anslutning härtill kommit till stånd, som belyser möjligheterna att schablonmässigt uppskatta drickspenninginkomsternas storlek för den ifrågavarande personalen. Utredningen har föregåtts av överläggningar mellan representanter för aktiebolaget Svenska Amerika Linien samt rederiaktiebolaget Svenska Lloyd å ena sidan och representanter för Svenska sjöfolksförbundet å andra sidan.

Svenska sjöfolksförbundet och de berörda rederierna har därefter verkställt viss utredning, vilken redovisats i en i betänkandet intagen skrivelse. Denna utredning visar enligt de sakkunnigas mening, att det är möjligt att verkställa en indelning av sådana anställda, som uppbär drickspengar och därmed jämförliga inkomster av passagerare, i ett fåtal grupper. För varje grupp kan drickspengarna uppskattas till vissa schablonbelopp. Gruppindelningen och uppskattningen av schablonbeloppen måste antas bli beroende av de vid överläggningarna om arbetsavtal aktuella förhållandena på sjöarbetsmarknaden. Om dessa förhållanden ändras, är det sannolikt att andra indelningsgrunder och andra uppskattningar än de som redovisats i den berörda skrivelsen kommer att bli erforderliga. De sakkunniga har därför inte ansett sig böra föreslå, hur indelningen av personalen i grupper eller hur schablonuppskattningen skall ske. Detta bör enligt deras mening ankomma på sjömansskattenämnden.

Sjömansskatt skall — framhåller de sakkunniga — utgå vid anställning ombord. Den bör i vissa fall även utgå å inkomst, som utbetalas sedan ombordanställningen upphört. Detta bör ske då en sjöman, alltjämt anställd i rederiets tjänst, vistas i land en kortare tid i avvaktan på ankomst av fartyg, ombord på vilket han skall tjänstgöra. Även å ersättning vid sjukdom bör sjömansskatt utgå om sjömannen lämnat fartyget. Samma är förhållandet beträffande vissa andra ersättningar, exempelvis retroaktiv lön och övertidsersättning, som uträknas i efterhand och måhända därför utbetalas till en sjöman efter det att han lämnat anställningen. Om en befälhavare eller annan sjöman uppehåller sig i land för att utöva tillsyn vid ett fartygs byggnad, kan det enligt de sakkunniga ifrågasättas huruvida sjömansskatt skall utgå. Vid vistelse i främmande land för det angivna ändamålet synes skäligt att sjömansskatt får erläggas. Utövas tillsynen här i riket anses sjömansskatt i regel ej böra utgå annat än för kortare tider.

Vissa ersättningar bör enligt de sakkunnigas mening ej beskattas. Hit

hör exempelvis ersättning för kojustrutning, verktygstillägg, reseersättning, ersättning för förlust av personlig egendom vid fartygs förolyckande samt andra ersättningar avsedda att utgöra kompensation för utgifter eller förluster, som står i samband med tjänsten ombord. Inte heller bör sjömansskatt beräknas på kontant ersättning, som utgår i stället för avtalsenliga naturaförmåner.

De sakkunniga framhåller, att det i allmänhet inte torde möta några svårigheter att fastställa vad som kontant utbetalats av arbetsgivaren. Stundom kan dock tvekan föreligga om och huru skatteavdrag för sjömansskatt skall göras. Det låter sig enligt de sakkunnigas mening inte göra att författningsmässigt reglera alla fall, där tvekan kan uppkomma. Det ligger då nära till hands att söka lösningen av problemet, d. v. s. huru de tveksamma fallen skall regleras, efter liknande system som tillämpas vid det allmänna uppbördsförfarandet. Först måste då fastslås, att någon möjlighet att inhämta besked från lokal skattemyndighet inte föreligger beträffande sjömansskatten.

För sjömansskattens del erfordras enligt de sakkunnigas mening ett centralt organ, den tidigare omförmälda sjömansskattenämnden. Närmast synes denna beträffande skatteavdragen böra erhålla motsvarande funktioner som centrala uppbördsnämnden i fråga om uppbördsväsendet. Centrala uppbördsnämndens anvisningar angående uttagande av preliminär skatt m. m. synes kunna tjäna till förebild för sjömansskattenämnden.

De sakkunniga understryker att sjömansskatten skall vara en definitiv källskatt. Det är ofrånkomligt att en sådan beskattning också måste innefatta ett moment som närmast har anknytning till taxering. Sjömansskattenämnden bör därför kunna besluta huruvida och till vilket belopp en inkomst är beskattningsbar till sjömansskatt. Härvid måste man tydligen skilja mellan två kategorier av inkomst, för vilka sjömansskatt ej skall utgöras, nämligen inkomster, som över huvud taget inte är skattepliktiga, och inkomster, som inte skall beskattas enligt sjömansskatteförordningen utan på annat sätt.

Bland frågor, som bör ankomma på nämnden, nämnes i betänkandet spörsmål om beskattningen av ersättning vid sjukdom, av inkomster av försäljning från s. k. slabbkista ävensom av traktamenten. Även förfarandet beträffande uttagandet av skatt å belopp, som utbetalas efter anställningens upphörande bör närmare regleras av nämnden.

Remissyttrandena

Skattskyldighet

De sakkunnigas förslag, att sjömansskatt endast skall erläggas ombord på svenska handelsfartyg om minst 100 bruttoregister-
5 — Bihang till riksdagens protokoll 1958. 1 saml. Nr 92

terton har i flertalet remissyttranden tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

En högre gräns än 100 bruttoregister-ton förordas dock av *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*. Besättningen på fartyg om 100 ton eller något därutöver består enligt länsstyrelsens erfarenhet ofta endast av tre à fyra man, befälhavaren inberäknad. Ej sällan är befälhavaren eller någon eller några av besättningsmännen delägare i fartyget och det måste ur taxerings-teknisk synpunkt anses vara olämpligt att dylik delägare erlägger sjömansskatt. Även ur kontrollsynpunkt är det tveksamt om sjömansskatt bör införas på så små fartyg. Detta förhållande — påpekar länsstyrelsen — framhölls redan av sjömansskatteutredningen och var en av anledningarna till att denna utredning föreslog gränsen vid 500 bruttoregister-ton. I fråga om ett stort antal mindre fartyg gäller vidare, att de till övervägande delen går i kustfart eller östersjöfart samt att de ofta lägges upp några månader under vintern, då besättningsmännen söker sig arbete i land. Länsstyrelsen, som funnit att sjömansskatt i minsta möjliga utsträckning bör gälla för fartyg i östersjöfart, förordar att gränsen sättes vid 500 bruttoregister-ton med rätt för sjömansskattenämnden att medge dispens för fartyg i storleksgruppen mellan 300 och 500 ton, om det otvetydigt framgår, att fartyget huvudsakligen går i nordsjöfart.

En lägre gräns än 100 bruttoregister-ton föreslås av *sjöfartsstyrelsen, Rederiföreningen för mindre fartyg* samt *Svenska sjöfolksförbundet*. Sjöfartsstyrelsen, som utförligast uppehåller sig vid frågan, anför att de speciella förhållandena, som utgör grunden för sjömansskatten, helt kommer till uttryck i den avgränsning, som föreslagits av de sakkunniga beträffande olika slag av geografisk fart och är oberoende av storleken av det fartyg, varå sjömannen utövar sitt yrke. I stället för en storleksgräns bör enligt styrelsens förmenande införas en huvudregel, att sjömansskatt må erläggas av envar, som är anställd i redarens tjänst ombord på svenskt handelsfartyg. Därjämte bör föreskrivas, att som villkor för erläggande av sjömansskatt fartyget måste vara infört i eller anmält till införande i fartygsregistret. Registreringsplikt föreligger enligt 2 § sjölagen för fartyg om tjugu register-ton men även mindre fartyg må efter anmälan införas i registret.

Rederiföreningen för mindre fartyg ifrågasätter om en tonnagegräns kan anses erforderlig. I så fall bör den enligt föreningens mening inte sättas högre än till 50 bruttoregister-ton.

Förslaget att sjömansskatt endast skall erläggas av den som är anställd ombord i redarens tjänst har föranlett vissa erinringar. Sålunda erinrar *Rederiföreningen för mindre fartyg* om att många ägare till mindre fartyg själva arbetar ombord på fartygen. Föreningen föreslår att dylika ägare skall få erlägga sjömansskatt

och hemställer om sådan ändring i författningstexten att detta önskemål tillgodoses.

De sakkunnigas förslag angående den fart i vilken fartyg skall gå för att de föreslagna reglerna skall bli tillämpliga biträdes eller lämnas utan erinran av riksräkenskapsverket, riksskattenämnden, sjöfartsstyrelsen, länsstyrelserna i Stockholms, Södermanlands, Östergötlands, Kalmar, Blekinge, Malmöhus, Hallands, Skaraborgs, Värmlands, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län, Sveriges redareförening, Svenska sjöfolksförbundet, Tjänstemännens centralorganisation, Svenska maskinbefälsförbundet, Sveriges fartygsbefälsförening, Svenska stewardsföreningen, Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund, Sveriges häradsskrivarförening samt Föreningen Sveriges kronokamrerare.

Allmän enighet råder om att sjömansskatt bör utgå ombord på fartyg i oceanfart. Även sådana remissinstanser som i princip ställer sig avvisande till de sakkunnigas förslag om sjömansskatt anser att vissa skäl föreligger för att sjömansskatt skall uttas ombord på dessa fartyg.

Kammarrätten påpekar sålunda, att enligt dess förmenande skäl för en särskild behandling av sjömän föreligger med full styrka endast vid tjänstgöring i utrikes fjärrtrafik. En liknande tankegång synes framgå av *överståthållarämbetets* yttrande. Ämbetet anför.

De nu anförda betänkligheterna mot införande av sjömansskatt finner överståthållarämbetet vara så väsentliga, att ämbetet icke anser sig kunna tillstyrka att förslaget lägges till grund för lagstiftning. I vart fall får överståthållarämbetet på det bestämdaste avstyrka, att detsamma omfattar andra än anställda ombord å fartyg i oceanfart.

Endast två remissmyndigheter har särskilt uttalat sig i frågan om sjömansskatt skall uttas på fartyg i nordsjöfart.

Sålunda förutsätter *statskontoret* att sjömansskatt normalt endast skall utgå vid anställning ombord på fartyg i oceanfart och blott undantagsvis i nordsjöfart och östersjöfart.

Länsstyrelsen i Kristianstads län ifrågasätter om sjömansskatt skall erläggas ombord på fartyg på fasta rutten i nordsjöfart.

Frågan om sjömansskatt skall uttas ombord på fartyg i östersjöfart och därmed likställd kustfart har föranlett uttalanden i skilda riktningar. Sålunda intar länsstyrelserna i Kristianstads samt Göteborgs och Bohus län ävensom — såvitt angår färjtrafiken i Öresund — länsstyrelsen i Västmanlands län en negativ inställning.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anför.

Av orsaker som här tidigare något berörts anser länsstyrelsen det angeläget att en särlagstiftning av nu ifrågasatt slag kommer att omfatta endast den del av sjöfolket, om vilka det med någorlunda bestämdhet kan sägas att deras arbets- och levnadsförhållanden klart avvika från andra medborgarkategoriers. Av denna anledning anser länsstyrelsen det vara ytterst tvek-

samt huruvida den föreslagna sjömansskatten skall omfatta sjömän å fartyg i östersjöfart. Härtill kommer också den omständigheten att det i många fall måste vara mycket svårt att på ett rättvist sätt göra åtskillnad mellan kustfart och östersjöfart. En gränsdragning enligt de sakkunnigas förslag synes också i ett sannolikt ej ringa antal fall kunna leda till den otillfredsställande situationen att skepparen—fartygsägaren såsom egen företagare skulle taxeras på vanligt sätt under det att hans anställda skulle äga att åtnjuta de fördelar som sjömansskatten innebär. För en restriktiv hållning i nu berörda avseende talar också den omständigheten, att de sjömän som befara Östersjön knappast kunna anses ha svagare samband med hemorten och svårare att nå kontakt med taxeringsmyndigheterna än vad fallet är beträffande vissa andra medborgargrupper i land. En viss försiktighet synes också tillräddig så länge det icke är klart hur östersjöfarten kommer att behandlas i eventuell finsk och dansk sjömansskattelagstiftning. Länsstyrelsen anser på ovan anförda grunder starka skäl tala för att sjömansskatten bör omfatta endast sjömän på fartyg i ocean- och nordsjöfart.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län framhåller att östersjöfarten inte kan anses vara likställd med nordsjöfarten. Fartyg i östersjöfart i linjetrafik återkommer i regel till hemorten samma dag eller inom ett eller annat dygn. Detta är t. ex. fallet med tåg färjorna och Göteborg-Fredrikshamnslinjens fartyg. Även övriga fartyg i östersjöfart går till betydande del i sådan trafik, att sjömännen har möjlighet att uppehålla en kontinuerlig kontakt med hemorten. En särställning för dessa sjömän i förhållande till övriga medborgare är därför svår att motivera.

Länsstyrelsen i Västmanlands län påpekar, att sjömansskatt skulle enligt de sakkunnigas förslag få erläggas ombord på fartyg i trafik i Öresund mellan svenska och danska hamnar. Några skäl för att sjömännen ombord på dessa fartyg skall få erlägga sjömansskatt finnes enligt länsstyrelsens mening ej.

Å andra sidan har önskvärdheten av att sjömansskatt uttas ombord på fartyg i östersjöfart betonats av *länsstyrelsen i Malmöhus län*. Länsstyrelsen framhåller.

För östersjöfartens del finner länsstyrelsen det berättigat, att sjömansskatt uttages. En del av detta tonnage lär nämligen under ett och samma år användas för frakter såväl i östersjö- som nordsjöfart. Att under sådana förhållanden tillämpa reglerna för taxering av inkomst i land för anställda å dylika fartyg vid östersjöfart och reglerna för sjömansskatt vid nordsjöfart förefaller mindre lyckat. Om östersjöfarten i sin helhet undantoges från sjömansskatt, skulle detta utan tvekan medföra ännu större svårigheter för vårt mindre tonnage än för närvarande att hävda sig i konkurrensen inom östersjöområdet med vissa andra länders fartyg. För det mindre tonnaget vill det synas som i vissa fall under ett och samma år skatteuttag kunde komma att ske efter såväl östersjötabell som nordsjötabell beroende på fartygets destination vid olika tillfällen. Något hinder härför kan ej anses föreligga.

Slutligen har vissa remissinstanser hävdats att större hänsyn bör tas till *kustfarten* än som skett. Sålunda betonar *sjöfartsstyrelsen*, som fun-

nit det önskvärt med en positiv bestämmelse om sjömansskatt i kustfart, vikten av att bestämmelsen om att sjömansskatt i vissa fall kan uttas i sådan fart vinner beaktande inom sjömansskattenämnden. Styrelsen anför vidare.

Ur bl. a. psykologisk synpunkt synes det riktigt, att sjöman å fartyg i detta slags fart kommer i åtnjutande av de förmåner som sjömansskatten kommer att erbjuda, så snart hans förhållanden kan anses vara av samma natur som de för sjöfolk å fartyg i vidsträcktare fart. Styrelsen vill i detta sammanhang även peka på de stora svårigheter som det mindre tonnaget i kustfart har ur bemanningssynpunkt.

Länsstyrelsen i Gotlands län ifrågasätter om den av de sakkunniga verkställda avvägningen är riktig med hänsyn till kustfarten. Länsstyrelsen anför.

För den anställde torde det komma att framstå såsom icke rättvist, att sjömansskatt skall utgå för inkomst, som intjänas på ett fartyg, som går t. ex. mellan Malmö och Köpenhamn under förhållanden, som i det närmaste äro likställda med arbete i land, medan däremot inkomst intjänad å ett fartyg, som går t. ex. mellan Malmö och Luleå skall deklareras och beskattas såsom inkomst i land, därest icke med stöd av 1 § i förslaget annorlunda bestämmes. Härtill kommer, att den svenska kustsjöfarten med mindre fartyg för närvarande genomgår en kris och på grund av strängare bemanningsregler m. m. än som gäller för utländska fartyg av motsvarande storlek har svårt att hävda sig i konkurrensen med utländska rederier. Därest sjömansskatten utformas enligt förslaget, kommer vanliga beskattningsregler, innebärande högre skatt än sjömansskatten, att i regel tillämpas för anställda å dessa fartyg. Svårigheten att till fartyg i kustfart rekrytera manskap, är redan nu betydande bl. a. på grund av de ofta besvärliga och primitiva förhållanden, varunder arbetet måste utföras å dessa fartyg. Därest beskattningen vid sådan anställning blir ogynnsammare, kan befaras att svårigheterna ökas. Härtill kommer att konkurrensmöjligheterna med utländskt tonnage i än högre grad minskas. Enligt länsstyrelsens mening synes därför tillämpningsområdet för uttagande av sjömansskatt böra vidgas och utformas i anslutning till den norska lagstiftningen härutinnan, så att sjömansskatt skall uttagas av ombordanställda på samtliga svenska fartyg med en storlek av minst 100 bruttoregister-ton.

Skattepliktig inkomst

Mot de sakkunnigas uttalande att sjömansskatt skall erläggas för sådan inkomst ombord som enligt kommunalskattelagen utgör inkomst av tjänst har någon principiell invändning inte riktats.

Även förslaget att hänsyn till värdet av fri kost och logi skall tas vid sjömansskattetabellernas uppgörande samt att skatten skall beräknas å den kontanta inkomsten har i regel godtagits. *Sjöfartsstyrelsen* förklarar dock att det ur psykologisk synpunkt hade varit värdefullt om beskattning av fritt logi hade kunnat elimineras. Som skäl för sin ståndpunkt åberopar styrelsen dansk rätt, enligt vilken förmån av fri bostad ombord på fartyg inte anses vara skattepliktigt intäkt.

I olika yttranden har diskuterats frågan om vilket värde som bör åsättas förmånerna av kost och logi. Ur yttrandena i denna del torde få anföras följande.

Svenska maskinbefälsförbundet framhåller att förbundet delar de sakkunnigas principiella inställning att inkomst i land och till sjöss bedömes lika men hävdar att hänsyn bör tas till de förhållanden under vilka naturaförmånerna åtnjutes. Förbundet anför vidare.

I tabellbilaga 5 redovisar de sakkunniga skillnaden mellan preliminär skatt och sjömansskatt. Därvid utgår man ifrån en värdering av naturaförmånerna från 140 kronor per månad upp till — för en kontantinkomst om 1500 kr. och högre — 200 kr. per månad. Att på detta sätt genom inkomster i det stora hela skilja på befäl och manskap finner förbundet orättvist. Om skillnad skall föreligga beträffande beskattning av naturaförmånerna, bör skillnaden göras mellan gift och ogift, och det kan enligt förbundets mening starkt ifrågasättas, huruvida naturaförmånerna för gift sjöman över huvud taget bör beskattas. För den gifte sjömannen är nämligen förmånen av ett mycket ringa värde. Han måste under alla omständigheter sörja för underhåll av sin familj och de fasta kostnaderna för bostad, belysning, bränsle, möbler m. m. blir inte mindre därför att familjeförsörjaren befinner sig till sjöss. De i hemmet inbesparade levnadskostnaderna på grund av att familjeförsörjaren vistas utanför hemmet måste bli av ytterligt ringa omfattning. Med anledning härav får förbundet föreslå, att i vart fall de gifta sjömännen helt befrias från erläggande av skatt på naturaförmåner.

Sveriges fartygsbefälsförening och *Svenska stewardsföreningen* anför liknande synpunkter.

Statskontoret, som i fråga om naturaförmånernas värde företräder en annan uppfattning, yttrar.

Förslaget, att skattetabellerna skola anknytas till de kontanta löneförmånerna, föranleder icke någon erinran från ämbetsverkets sida. Skäl för en särskilt låg värdering av naturaförmåner föreligga däremot knappast. Logi och kost å särskilt de fartyg, som gå i avlägsen trafik, torde numera vara av god beskaffenhet och värdet lärer knappast på långt när upptagas till vederbörande redares självkostnadspris.

Länsstyrelsen i Blekinge län anser att praktiska skäl onekligen talar för att skatten endast beräknas på den kontanta inkomsten. Om värderingen av fritt vivre anför länsstyrelsen.

Då även inom respektive grupper anställda — nordsjö- och östersjöfart — åtnjutna naturaförmåner ombord kunna vara av mycket olika värde, synes man dock ej kunna bortse från att den föreslagna metoden att bestämma skatteunderlaget i allt för hög grad missgynnar de i fråga om kost och bostad sämst ställda och ger fördelar åt dem, som ha de bästa anställningsförhållandena. Det kan även befaras att i enskilda fall speciella förmåner — rätt att utan särskild ersättning medtaga familjemedlemmar på långresor o. d. — kunna tillkomma men vara fritagna från beskattning. Länsstyrelsen anser det därför angeläget att undersökning verkställas, om möjlighet finnes att i högre grad än som skett beakta förefintliga variationer i naturaför-

månernas värde utan att detta i allt för hög grad komplicerar reglerna för skatteuttaget.

Vissa remissinstanser har framhållit att även andra naturaförmåner än fri kost och logi kan förekomma och uttrycker farhågor för att sådana förmåner skulle undgå beskattning. Sålunda anför *länsstyrelsen i Gävleborgs län* att på sjömansskattenämnden bör ankomma att ha sin uppmärksamhet riktad på det förhållandet att i de från skatteavdrag befriade naturaförmånerna inte inrymmes annat än vad som sammanhänger med tjänsten ombord, nämligen bostad och kost.

Riksskattenämnden anför likartade synpunkter.

I fråga om fri uniform (kontant beklädnadsersättning) har *kammarrätten* uttalat, att förmån i form av fri beklädnad, åtminstone i de fall fråga är om fri uniform, bör beskattas. Ett förtydligande av bestämmelserna är enligt kammarrättens mening erforderligt. *Svenska maskinförbundet* anser sig däremot kunna utgå från att bidrag såsom uniformsersättningsbidrag skall undantas från beskattning.

I fråga om vad som skall anses utgöra kontant lön ombord har *kammarrätten* och *riksskattenämnden* framhållit att det för undvikande av tveksamhet klart bör anges vilka kontanta förmåner som skall medräknas vid bestämmande av den beskattningsbara inkomsten ombord.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har uppmärksammat frågan om beskattning av vissa ersättningar vid anställningsavtalets upphörande. Länsstyrelsen anför.

Enligt förslagets 1 § skall sjömansskatt erläggas av envar, som är anställd ombord i redarens tjänst. Om en sjöman på grund av sjukdom avmönstrat, om han obehörigen uppsäges, om fartyget havererar etc. upphör sjömannen att vara i redarens tjänst. Enligt sjömanslagen kan dock viss ersättning utgå till honom för tiden närmast efter det han lämnat tjänsten, vilken ersättning det i sista hand åligger redaren att gälda. Eftersom sjömannen då icke längre är i redarens tjänst, skall ersättningen enligt den föreslagna författningstexten icke beläggas med sjömansskatt. Detta kan också vara lämpligt, om utbetalningen sker genom någon rederiets agent, av vilken man knappast kan begära att han skall verkställa skatteavdrag. Dessa utbetalningar äro givetvis icke att jämföra med utbetalningar, som ske i efterhand men avse anställningstiden och som skola beläggas med sjömansskatt. Det kan erinras om, att man enligt den norska Sjömansskatteloven uttager skatt å »hyra och annan gottgörelse, som sjöman får utbetalad eller kan kräva utbetalad av rederiet». Den formuleringen täcker även sådana utbetalningar, som här skulle gå fria.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län påpekar vidare att vid beskattning av tantiem och bärgarlön enligt de sakkunnigas förslag kommer skatten att beräknas som om även fritt vivre ingått i inkomsten.

De sakkunnigas förslag att drickspengar skall beräknas till schablonbelopp för olika grupper av anställda, som uppbär

dylik inkomst av passagerare ombord på fartyg, har inte föranlett några erinringar. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* påpekar dock att vissa anställda kan direkt från passagerare uppbära inkomster, som inte kan hänföras till drickspengar. *Länsstyrelsen* anför.

Länsstyrelsen vill i detta sammanhang erinra om att rederierna i viss utsträckning anställa tandläkare ombord å de större fartygen, i ett fåtal fall även läkare. Dessa uppbära dels fritt vivre av redaren, dels ock ersättning direkt av patienterna. Anser man dessa vara anställda i redarens tjänst, skulle även inkomsten från patienterna beräknas och beläggas med sjömansskatt. Då det här i regel är fråga om sporadiska anställningar, synes dock sjömansskatt icke böra utgå å dessa inkomster.

Vad de sakkunniga anfört angående skattefrihet för vissa ersättningar som utbetalas till ombordanställda för utgifter och förluster i samband med tjänsten, har föranlett påpekanden av kammarrätten, riksskattenämnden samt länsstyrelserna i Stockholms och Gävleborgs län.

Kammarrätten framhåller, att därest ersättning för utgifter och förluster i tjänsten ombord skulle utgå med mer än skäliga belopp, föreligger en inkomst som bör beskattas. Beskattningen av dylika förmåner bör vara klarare utformad i författningstexten.

Riksskattenämnden uttalar att sjömansskattenämnden bör tillerkännas befogenhet att inskrida därest rätten till skattefrihet skulle missbrukas. Härvid bör även uppmärksammas de problem, som kan uppkomma med avseende å familjebolag i de fall, då delägare i bolaget har ombordanställning.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län anför.

I detta sammanhang ha emellertid de sakkunniga uttalat att vissa ersättningar, som utbetalas till ombordanställda för utgifter och förluster, som står i samband med tjänsten, bör vara skattefria. Till dylika ersättningar har bl. a. hänförts reseersättning, verktygstillägg m. m. Enligt länsstyrelsens mening bör sådan skattefrihet endast föreligga under den förutsättningen att ersättningen är avvägd så att den verkligen utgör en ersättning för direkta omkostnader och icke en förtäckt löneförmån.

Liknande synpunkter framhålles av *länsstyrelsen i Stockholms län*.

Departementschefen

De sakkunniga har föreslagit att sjömansskatt skall erläggas av den som är anställd i redarens tjänst ombord på sådant i östersjöfart, nordsjöfart eller oceanfart använt svenskt handelsfartyg som har en bruttodräktighet av minst 100 registerton. Där särskilda omständigheter föreligger skall efter medgivande av sjömansskattenämnden sjömansskatt även få erläggas om sådant fartyg användes i kustfart. Sjömansskatteförfordningen skall däremot icke äga tillämpning vid inre fart, d. v. s. fart inomskärs vid kusterna och fart i hamnar och på insjöar o. dyl. De sakkunnigas förslag har i all-

mänhet godtagits vid remissbehandlingen. Beträffande de erinringar som anförts må följande framhållas.

I fråga om storleken av de fartyg, ombord på vilka sjömansskatt skall utgå, har divergerande uppfattningar framkommit. Någon remissinstans föreslår att gränsen sättes vid 500 bruttoregisterton, andra att den fastställs till lägre tontal än 100 eller helt slopas.

Jag ansluter mig i denna del till de sakkunnigas förslag. Även om — såsom sjöfartsstyrelsen påpekar — hänsyn framför allt bör tas till den fart, i vilken fartyg nyttjas, torde av praktiska skäl en tonnagegräns böra anges. Denna bör enligt min mening sättas så lågt att något dispensförfarande inte blir erforderligt. För en tonnagegräns vid 100 ton talar att samma gräns gäller enligt den norska sjömansskattelagstiftningen.

I fråga om den fart i vilken ett fartyg skall gå för att bestämmelserna om sjömansskatt skall bli tillämpliga råder bland remissinstanserna delade meningar. Med få undantag tillstyrkes att sjömansskatt skall uttas av sjöman på fartyg i nordsjö- och oceanfart. I fråga om östersjöfarten framhåller några remissinstanser att det knappast möter några större svårigheter för sjömännen i östersjöfart att uppehålla förbindelserna med hemorten. Vidare uttalas att gränsen mellan kustfart och östersjöfart i många fall kan bli svår att upprätthålla. Av nu angivna skäl avstyrker dessa remissinstanser att sjömansskatt skall utgå vid anställning ombord på fartyg i östersjöfart. I andra yttranden åter hävdas med skärpa att sjömansskatt normalt även bör utgå ombord på fartyg i kustfart.

Det bör understrykas att de sakkunniga inte funnit anledning att vid avvägningen av skatteskalorna föreslå någon egentlig skattenedsättning för sjömännen i östersjöfart. Skatten skall i princip utgå med samma belopp som vid den allmänna beskattningen. Endast sjömän, vilka under året jämväl uppburit inkomst i land eller vilka enligt vanliga regler skall samtaxeras med hustru med egen inkomst, kan under vissa förutsättningar erhålla en något förmånligare behandling i skattehänseende än övriga skattskyldiga. Detta förhållande torde emellertid inte vara av den vikt att det nämnvärt bör inverka på bedömningen av frågan om sjömansskatt skall utgå ombord på fartyg i östersjöfart. Även för anställda i sådan fart gäller i allmänhet — om än i mindre grad — vad som tidigare anförts om de nackdelar och svårigheter som är förknippade med sjömännens bortovaro från hemorten. Jag vill också erinra om att i Norge uttas sjömansskatt under motsvarande förhållanden. Undantagna är enligt norsk lagstiftning endast fartyg som användes för fart i begränsade områden, d. v. s. i hamnar, floder, insjöar m. m. I det danska förslaget har frågan om sjömansskatt i närfart lösts på i princip samma sätt som i det svenska. Framhållas må härjämte att även starka lämplighetsskäl talar för att sjömansskatt skall uttas på fartyg i östersjöfart. Eljest skulle en sjöman som en del av året tjänstgör i östersjöfart och en annan del i nordsjöfart få erlagga vanlig preliminärskatt och de-

klarera för inkomsten i den förra anställningen men ha att betala definitivt sjömansskatt för inkomsten i den senare. Överföres ett fartyg från fart i Nordsjön till fart i Östersjön skulle en sådan konsekvens inträda för hela besättningen. I detta fall kompliceras också bestyret med uppbörd och redovisning av skatt för rederiet. För olika delar av året skulle då skilda regler om uppbörd och redovisning få tillämpas. Under hänvisning till vad jag nu anfört får jag förorda att sjömansskatt skall uttas även vid anställning ombord på fartyg i östersjöfart.

I något remissyttrande har föreslagits att färjtrafiken i Öresund skall undantas. Självfallet föreligger inte särskild anledning att införa sjömansskatt på dessa färjor. Å andra sidan skulle ett undantag medföra komplikationer. Även andra undantag skulle då få övervägas, t. ex. i fråga om den av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län omnämnda linjen Göteborg—Fredrikshamn m. fl. Med hänsyn till att skatteuttaget i färjtrafiken i princip skall motsvara skatteuttaget vid den allmänna beskattningen biträder jag även i denna del vad de sakkunniga föreslagit. Härtill bidrager också den inställning till sjömansskatten i kustfart, jag funnit mig böra inta.

Som nyss nämnts skall enligt de sakkunnigas förslag sjömansskatt i särskilda fall kunna utgå i kustfart. Det skall ankomma på sjömansskattenämnden att besluta härom. Mot förslaget i denna del har inväntats att svårigheter kommer att uppstå vid gränsdragningen mellan kustfart och östersjöfart. Det har även påpekats vikten av att kustfarten inte genom olikheter i beskattningshänseende missgynnas. Jag finner vad sålunda anförts värt beaktande. Härtill kommer, att det måste vara förenat med avsevärda svårigheter för sjömansskattenämnden att finna godtagbara riktlinjer för dispensgivningen. Ur nu anförda synpunkter synes det vara att föredraga att redan från början låta sjömansskatt utgå även på fartyg i kustfart. Självfallet skall för kustfarten tillämpas östersjötabellen, vilken i fråga om skatteuttaget nära ansluter sig till beskattningen i land. Vad de sakkunniga betecknat som kustfart och östersjöfart bör då kunna sammanföras under beteckningen *n ä r f a r t* medan nordsjö- och oceanfart kan betecknas som *f j ä r r f a r t*. Utvidgas tillämpningsområdet för sjömansskatten på detta sätt kommer de svenska bestämmelserna att nära överensstämma med vad som gäller i Norge. Utanför sjömansskattens tillämpning skulle endast falla inre fart, d. v. s. fartyget användes huvudsakligast för färder, som endast går i hamnar, på floder, kanaler, insjöar eller inomskärs vid kusterna. Till inre fart bör även hänföras fart i Kalmarsund.

Vad någon remissinstans föreslagit om att ägare av mindre fartyg, som själv arbetar ombord, skulle få erlagga sjömansskatt kan jag inte biträda. Av naturliga skäl kan nämligen en definitiv källskatt endast komma till användning för den som uppbär inkomst av anställning i annans tjänst.

Enligt förslaget skall sjömansskatt erläggas för sådan inkomst som enligt kommunalskattelagen utgör inkomst av tjänst. Till värdet av fri

kost och logi skall hänsyn tas vid uppgörande av sjömansskattetabellerna. Härigenom uppnår man den ur praktisk synpunkt betydelsefulla fördelen att skatten endast behöver beräknas å den kontanta lönen. I allmänhet har förslaget i denna del godtagits vid remissbehandlingen. Vissa problem har dock tilldragit sig uppmärksamhet. Beträffande värderingen av fri kost och logi har sålunda olika önskemål framställts om lägre värdering av dessa förmåner för gifta än för ogifta sjömän och om större hänsyn till förekommande variationer i naturaförmånernas värde m. m. Självfallet vållar beskattningen av dessa förmåner vissa svårigheter då det gäller att inordna den i en starkt schabloniserad skatteform som den föreslagna sjömansskatten. Utan att avsevärt komplicera lagstiftningen och förfarandet lär man emellertid knappast kunna ta större hänsyn till förekommande olikheter än de sakkunniga redan gjort vid utformningen av sjömansskattetabellerna. Jag finner mig därför böra biträda vad de sakkunniga föreslagit.

Frågan om beskattning av andra naturaförmåner än fri kost och logi har berörts i några yttranden. I detta sammanhang vill jag erinra om bestämmelserna i 32 § 3 mom. tredje stycket kommunalskattelagen om skattefrihet för vissa mindre förmåner ävensom om riksskattenämndens anvisningar den 22 november 1957 rörande tillämpningen av dessa bestämmelser. Den förmån som närmast kan tänkas komma i fråga är fri beklädnad. Vid beskattningen av sådan förmån vid årlig taxering gäller i huvudsak följande. Om förmånen endast avser fria överdrags- och skyddskläder beskattas den inte. Tillhandahåller arbetsgivaren fri uniform för nedsatt pris upptages detta som skattepliktig förmån om värdet av denna förmån jämte värdet av andra skattepliktiga mindre förmåner från samma arbetsgivare uppgår till minst 400 kronor för helt år. Helt fri uniform beskattas alltid.

Uppenbarligen skulle tillämpningen av bestämmelserna om sjömansskatt i hög grad kompliceras om motsvarande föreskrifter infördes i sjömansskatteförordningen. Som jag förut framhållit måste vid utformningen av sjömansskatten vissa avsteg göras från eljest gällande beskattningsregler. Beträffande här ifrågavarande förmåner torde den enda praktiska möjligheten vara att helt avstå från beskattning av andra naturaförmåner än fri kost och logi. I regel får dessa förmåner antas vara av sådan karaktär att de även vid den allmänna beskattningen skulle bli skattefria. Till mitt ståndpunktstagande i denna fråga har bidragit att sådana förmåner inte beskattas enligt den norska sjömansskattelagen och inte heller särskilt omnämnts i det danska förslaget. Självfallet bör sjömansskattenämnden ha sin uppmärksamhet riktad på frågan och föreslå åtgärder därest tendenser till missbruk skulle förmärkas. Med anledning av vad svenska maskinförbunds uttalandet om kontant bidrag till uniform vill jag endast erinra om att sådant bidrag alltid utgör skattepliktig inkomst enligt kom-

munalskattelagen. Kontant uniformsbidrag bör därför också ingå i den till sjömansskatt skattepliktiga inkomsten.

Vad riksskattenämnden och kammarrätten anfört om ett direkt angivande i författningen av vilka kontanta löneförmåner som skall medräknas vid skatteberäkningen finner jag mig inte kunna biträda. Jag vill i detta sammanhang framhålla att i den norska sjömansskattelagen och i det danska förslaget i princip använts samma metod vid angivandet av den skattepliktiga inkomsten som i det svenska förslaget.

Även ersättningar och gottgörelser av olika slag som utbetalas till sjömannen sedan anställningsavtalet upphört men som grundar sig på detta torde få anses utgöra till sjömansskatt skattepliktig inkomst. I denna del torde innebörden av de föreslagna bestämmelserna vara densamma som enligt den norska lagstiftningen.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har anmärkt att vid beskattning av tantiem och andra engångsersättningar kommer skatten att beräknas som om även fritt vivre ingått i inkomsten. Anmärkningen är riktig såvitt angår de relativt sällsynta fall då sådan inkomst överstiger månadsinkomsten. Den skall då enligt förslaget beskattas som särskild månadsinkomst utan sammanläggning med den vanliga månadsinkomsten. Å andra sidan må framhållas att då engångsbelopp beskattas som särskild månadsinkomst innebär detta att den skattskyldige får räkna sig till godo en tolfedel av det årliga ortsavdraget och av vissa andra normalt förekommande avdrag. Hänsyn till dessa avdrag har nämligen tagits vid utformningen av sjömansskattetabellerna. Det extra avdrag vederbörande därigenom får åtnjuta skall inte medföra någon minskning av ortsavdraget vid årlig taxering. Att sjömannen vid beräkningen av skatt på engångsbelopp får skatta efter en skattesats som avvägs med hänsyn till ett beräknat värde av fritt vivre kompenseras sålunda av att han samtidigt erhåller de berörda avdragen. I allmänhet torde denna lösning av engångsbeloppens beskattning vara till förmån för den skattskyldige.

De sakkunnigas förslag om beskattning av drickspengar har inte föranlett någon direkt erinran. Jag anser mig böra biträda förslaget. I detta sammanhang har länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län upptagit frågan om beskattningen av läkare och tandläkare, vilka av redaren endast erhåller fritt vivre men därutöver uppbär inkomster av arvoden från patienter. Länsstyrelsen förordar att sjömansskatt inte skall utgå å dessa inkomster. Att schablonmässigt uppskatta sådana inkomster med någon större grad av säkerhet torde knappast vara möjligt, då det kan antas att stora variationer förekommer. Skatten skulle under sådana omständigheter få grundas på direkt uppgift av vederbörande. I likhet med länsstyrelsen får jag därför förorda att sjömansskatt inte skall utgå på inkomster av ifrågavarande slag. För dessa inkomster blir vederbörande i stället skattskyldig enligt allmänna bestämmelser. Någon uttrycklig undantagsregel torde icke vara erforderlig,

då ersättning som läkare eller tandläkare uppbär direkt av patient är att jämställa med inkomst av självständigt utövad verksamhet och sålunda icke kan anses vara att hänföra till sådan lön eller gottgörelse, som uppbäres på grund av anställning ombord.

Vad de sakkunniga uttalat om skattefrihet för kojutrustning, verktygstillägg, reseersättning m. fl. ersättningar för utgifter eller förluster som står i samband med tjänsten ombord har föranlett yrkanden om sådan utformning av lagtexten att därav framgår att ersättningar med mer än skäliga belopp skall beskattas. Vidare har framhållits önskvärdheten av att sjömansskattenämnden får befogenhet att ingripa vid missbruk. Jag vill med anledning härav erinra om att enligt den föreslagna bestämmelsen (anv. till 2 §) skall sådan ersättning ha åtgått för sitt ändamål. Detta får anses innebära att om och i den mån ersättningen inte motsvaras av kostnaderna eller förlusterna skall den medräknas i den skattepliktiga inkomsten. Har detta inte skett kan sjömansskattekontoret framställa krav mot redaren.

V. Sjömansskattens storlek

De sakkunniga

Sjömansskatten för här i riket bosatta sjömän

De sakkunniga framhåller, att de norska sjömansskatteskalorna noga studerats. Det har dock visat sig att det inte är möjligt att direkt tillämpa dessa skatteskalor och de på grundval därav utarbetade sjömansskattetabellerna på svenska förhållanden. Skattesystemets allmänna utformning är nämligen i många avseenden olika i de båda länderna.

Enligt de sakkunnigas mening är det ofrånkomligt att en viss relation i första hand sökes mellan skatt i land och skatt ombord. Även om de norska sjömansskattetabellerna inte utan vidare kan läggas till grund för en svensk sjömansskatt, har de uppgifter som erhållits från Norge varit av betydelse då det gällt att finna denna relation mellan skattetrycket ombord och skattetrycket i land.

Sjömansskatten i Norge är avsevärt lägre än den skatt som erlägges av inkomsttagare i land. Skillnaderna belyses av följande i betänkandet intagna tablåer.

De sakkunniga framhåller att de slutsatser som kan dras av tablåerna inte får sträckas för långt. Kommunalskattesatserna är i många norska kommuner högre än i Oslo. Sammanläggning av inkomst ombord och inkomst i land kan medföra att sjömannens skatt i verkligheten blir större än tablåerna utvisar. De sakkunniga anför vidare.

Gift skattskyldig utan barn

Kontant månadslön	Natura- förmåner	Preliminär skatt i Oslo	Sjömansskatt	Skillnad mellan preliminär skatt och sjömansskatt	
				i kronor	i procent
1 000	170	237	133	104	43,9
1 500	170	408	270	138	33,8
2 000	170	622	431	191	30,7
2 500	170	887	611	276	31,1

Ogift skattskyldig utan barn

Kontant månadslön	Natura- förmåner	Preliminär skatt i Oslo	Sjömansskatt	Skillnad mellan preliminär skatt och sjömansskatt	
				i kronor	i procent
1 000	170	288	200	88	30,6
1 500	170	459	337	122	26,6
2 000	170	676	499	177	26,2
2 500	170	941	682	259	27,5

Så mycket står emellertid klart att en svensk sjömansskatt — om syftet med densamma skall ernås — måste uttas med belopp som icke erbjuder alltför stora skillnader mot vad som erlägges å norska fartyg. Detta gäller emellertid enligt vår åsikt odelat endast beträffande sådana sjömän, som är anställda ombord å fartyg i nordsjöfart och oceanfart. För sjömän i östersjöfart kan under vissa förhållanden — exempelvis vid långbogsering, malmfart och liknande fart — motsvarande krav göras gällande, men för sjömän i östersjöfart, vilken icke föranleder längre bortovaro från hemmet, synes icke påkallat att medge lika stor skattelindring, som föreslås för sjömän i fjärrtrafik. Även sjömän i östersjötrafik bör få erlägga sjömansskatt, ehuru enligt med källskattetabellerna mera överensstämmande skatteskalor än de som bör gälla för sjömän på längre trader.

För beskattning av sjömän, som är bosatta här i riket, föreslås två sjömansskattetabeller, tabell I och tabell II. Tabell I skall användas, då sjömansskatt uttas vid anställning ombord på fartyg i nordsjöfart och oceanfart, medan tabell II kommer till användning ombord på fartyg i östersjöfart. I tabellerna skall finnas särskilda kolumner för

ogift sjöman,

ogift sjöman, som har hemmavarande eller av honom helt eller delvis underhållet barn, för vilket rätt till allmänt barnbidrag föreligger, samt

gift sjöman eller sådan ogift sjöman (varmed jämställes änkring, änka eller frånskild), som har husföreståndarinna hos sig anställd och har hemmavarande barn, för vilket rätt till allmänt barnbidrag föreligger.

De tre kolumnerna i sjömansskattetabellerna motsvarar kolumnerna 1—3 i tabellerna för preliminär A-skatt. Någon motsvarighet till kolumn 4 (gift skattskyldig, vars hustru har en årlig inkomst å minst 2 000 kronor) erfordras inte.

I betänkandet framhålls, att då skatten enligt förslaget skall beräknas för månad beskattningen av engångsvis eller oregelbundet utfallande inkomster skulle kunna bli för hög. Med anledning härav har de sakkunniga verkställt vissa undersökningar på grundval av specificerade löneuppgifter för 200 sjömän i olika slag av fart. Om resultatet av undersökningarna anföres.

Undersökningarna har givit vid handen, att de inkomster, som utbetalas till sjömän oregelbundet, i allmänhet är av relativt liten betydelse i skattehänseende ur förevarande synpunkt. De otillfredsställande verkningar, som oregelbundet utfallande inkomster kan tänkas medföra, anser vi för det stora flertalet fall möjliga att undvika genom att vid uppbyggandet av sjömansskattetabellerna reduktion sker med fem kronor för månad motsvarande sextio kronor för år.

Utbetalas större engångsbelopp synes dock omräkning nödvändig för att oskäligen verkningar skall undgås.

Hänsyn bör enligt de sakkunnigas mening också tas till att sjömän inte alltid innehar anställning — ombord eller i land — under hela året. Detta har beaktats i den norska lagstiftningen.

De sakkunniga anför beträffande sjömansskattetabellen för östersjöfart.

De sjömansskattetabeller, som skall användas för skatteavdrag ombord å fartyg i närtrafik, sjömansskattetabell II, bör konstrueras i huvudsaklig överensstämmelse med tabellerna för preliminär A-skatt. Tillämplig ortsgrupp och kommunal utdebitering väljes med hänsyn till förhållandena i riket i sin helhet. Vi har i förslaget valt preliminärskattetabell för ortsgrupp 3 med en kommunal utdebitering av 13 kronor. Intet hinder möter givetvis, att en sjömansskattetabell konstrueras på grundval av annan ortsgrupp och annan utdebitering. Då skatteavdrag till sjömansskatt endast skall beräknas å kontanta löneförmåner, måste beaktas skattepliktiga naturaförmåner vid sjömansskattetabellernas konstruktion. Förmånerna bör enligt vårt förmenande värderas försiktigt. För sjömän i manskaps ställning beräknas värdet av naturaförmånerna såsom för närvarande i källskattetabellen till lägre belopp än för befäl. De i tabellerna enligt angivna grunder framräknade skattebeloppen reduceras i princip — undantag måste göras för de allra lägsta månadsinkomsterna — med 15 kronor, varav 10 kronor avser att motverka följderna i skattehänseende av oregelbundet utfallande inkomster och av att sjömannen icke alltid arbetar hela året och 5 kronor utgör kompensation för att sjöman kan få erlægga för höga folkpensions- och sjukförsäkringsavgifter i land.

Om konstruktionen av sjömansskattetabellen för nordsjöfart och oceanfart anför de sakkunniga.

Såsom underlag för beräkningen av sjömansskatt för gift sjöman användes preliminärskattetabell III: 13. Gift skattskyldig med en kontant årslön av 10 000 kronor bör erlägga 15 procent därav i sjömansskatt.

Sedan skatten å en månadslön motsvarande en kontant årslön om 10 000 kronor framräknats, vidlas viss reduktion av beloppet av samma anledningar, som angivits för tabell II här ovan. Det skattebelopp, som därvid erhålles, utgör sjömansskatten på en kontant (till sjömansskatt be-

skattningsbar) inkomst av $\frac{10\,000}{12}$ kronor för gift sjöman.

Skillnaden angiven i kronor mellan skatten å $\frac{10\,000}{12}$ kronor och preliminär A-skatt enligt tabell III: 13 å en kontant inkomst av $\frac{10\,000}{12}$ kronor framräknas.

Den skillnad, som föreligger vid en kontant inkomst av $\frac{10\,000}{12}$ kronor, skall utgöra skillnaden vid övriga inkomstlägen mellan sjömansskatt och preliminär A-skatt, beräknad endast å kontant lön. Vissa undantag härifrån måste dock göras. Vissa jämkningar i de lägre och de högre inkomstskikten måste företas, varjämte tillses att alla inadvartenser, »trappsteg», elimineras.

Såsom grundval för beräkning av sjömansskatt för ogift sjöman användes samma preliminärskatttabeller som tidigare omnämnts.

En ogift sjöman bör enligt vårt förmenande icke erhålla en i kronor räknad större skattenedsättning än en gift sjöman. Sjömansskattetabellen för en ogift sjöman erhålles då genom att man i varje inkomstläge reducerar sjömansskattetabellen avseende östersjöfart för ogift sjöman med samma nedsättning som tillkommer en gift sjöman ombord å fartyg i nordsjöfart och oceanfart.

En av de sakkunniga upprättad tablå utvisande skillnaden mellan preliminär skatt och den föreslagna sjömansskatten torde såsom bilaga (*Bilaga 2*) få fogas vid detta protokoll.

Då vid skattetabellernas konstruktion hänsyn tagits till oregelbundet eller engångsvis utfallande inkomstbelopp, behöver i normalfallet några särskilda uträkningar ej ske av sjömansskatten å dylika inkomstbelopp. Dessa skall i regel sammanläggas med eljest utgående månadslön. Endast om engångsbeloppet är större än eljest normalt utgående månadslön skall en särskild skatteberäkning företas. Den engångsvis utbetalade ersättningen anses i dylikt fall utgöra en särskild månadsinkomst, för vilken avdrag verkställles enligt tabell. De sakkunniga framhåller vidare.

På samma sätt beskattas inkomst, som utbetalas efter det att en sjöman slutat sin anställning. Vid tillämpningen av den av oss föreslagna metoden för beskattning av engångsbelopp skall iakttas, att, ehuru nu nämnda inkomster beskattas som om de vore särskilda månadsinkomster, den skattskyldige vid taxering av ev. inkomst i land icke på grund härav skall vidkännas någon reducering av honom eljest tillkommande ortsavdrag.

Sjömansskatten för här i riket ej bosatta sjömän

Frågan, huruvida en sjöman är att anse som bosatt här i riket eller ej, skall enligt de sakkunniga bedömas i enlighet med vad som stadgas i kommunalskattelagen. Om kommunalskattelagens bestämmelser i detta hänseende har redogörelse lämnats i framställningen om gällande rätt.

Sjömän, som inte är bosatta här i riket, bör enligt de sakkunnigas för-

slag även i fortsättningen erlægga sjömansskatt med 15 procent av sin beskattningsbara inkomst ombord. Samma skattesats skall tillämpas oberoende av civilstånd och eventuell underhållsskyldighet mot barn.

Remissyttrandena

Sjömansskatten för här i riket bosatta sjömän

Vad de sakkunniga anfört under detta avsnitt har i allmänhet godtagits av remissinstanserna. I vissa hänseenden har emellertid kritik riktats mot förslaget.

Den fråga, som tilldragit sig den största uppmärksamheten är huruvida två tabeller med olika skatteuttag eller en enhetlig tabell skall finnas. I detta hänseende tillstyrkes eller lämnas de sakkunnigas förslag utan erinran av riksräkenskapsverket, riksskatte-nämnden, sjöfartsstyrelsen, länsstyrelserna i Södermanlands, Östergötlands, Blekinge, Malmöhus, Skaraborgs, Värmlands, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län, Sveriges redareförening, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges fartygsbefälsförening, Svenska maskinbefälsförbundet, Svenska stewardsföreningen, Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund samt Sveriges häradsskrivarförening. Av yttrandena från dessa remissinstanser torde få återges följande.

Riksräkenskapsverket finner det vara riktigt, att en för den skattskyldige förmånligare uttagningstabell tillämpas vid mera avlägsen fart än vid fart närmare hemlandet. Det skulle måhända vara riktigast att medge den förmånligare beskattningen endast för sjömän ombord på fartyg, som längre tid är borta från hemlandet, såsom fallet kan vara vid trampfart och reguljär fart till exempelvis fjärran östern. Sjömän på sådana fartyg synes enligt riksräkenskapsverkets förmenande i högre grad vara i behov av särskilt förmånliga regler än exempelvis besättningen ombord på passagerarfartyg mellan Göteborg och London. Verket anser dock de sakkunnigas förslag angående tillämpningsområdet för de båda tabellerna kunna godtas.

Sjöfartsstyrelsen hävdar, att ytterligare skattelindring bör kunna beredas sjömän i särskilt avlägsen fart, och anför.

De sakkunniga har föreslagit två skattetabeller, den ena för fartyg i nordsjö- och oceanfart, och den andra för fartyg i östersjöfart. För att ur rättvisesynpunkt få en mera preciserad gradering av de anställdas olägenheter av bl. a. bortovaro från hemlandet eller hemorten, kunde det vara önskvärt med ytterligare sjömansskattetabeller. Styrelsen är emellertid medveten om vikten av att man inte bör förrycka den administrativa enkelheten i utformningen med alltför detaljerade bestämmelser i denna riktning och tillstyrker därför, att för erläggande av sjömansskatt östersjöfart och — enligt vad ovan anförts viss kustfart — hänföras till en grupp, samt nord-sjöfart och vidsträcktare fart till en annan. Vad oceantrafiken beträffar

6 — *Bihang till riksdagens protokoll 1958. 1 saml. Nr 92*

synes det styrelsen angeläget, att särskilda lättnader beredes sjöfolket i sådana fall, då vederbörande tjänstgör å fartyg, som går mellan uteslutande utländska orter och icke under lång tid — förslagsvis ett år — angör svensk hamn. De sakkunniga har även berört detta förhållande och framhållit, att det förekommit att svenskt sjöfolk bosatt sig utomlands för att uppnå skattelindring, men har inte framlagt något förslag till särbestämmelser för denna speciella typ av oceanfart. Med hänsyn bl. a. till svårigheterna att få svenskt sjöfolk till ifrågavarande fartyg, vilket ur många synpunkter måste anses som önskvärt, synes det berättigat, att undantag från tillämpning av sjömansskattetabell kan medgivas av därtill behörigt organ. Undantaget synes enklast böra utmynna i beslut, att högre skatt ej skall uttagas än för i Sverige icke bosatta sjömän.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län finner de föreslagna olika reglerna för sjömän anställda ombord på fartyg i å ena sidan nordsjöfart och oceanfart samt å andra sidan östersjöfart vara i princip riktiga och anför.

De sakkunniga ha emellertid föreslagit att reglerna för nordsjöfart och oceanfart i särskilda fall och efter särskild prövning skall kunna tillämpas vid anställning ombord å fartyg i östersjöfart, liksom att reglerna för sjömän å sistnämnda fartyg även i vissa fall skall kunna användas i fråga om sjömän, anställda ombord å fartyg i kustfart. Med hänsyn till den skatteeffekt, som från statens sida härvidlag sker, synes det enligt länsstyrelsens mening påkallat att, då avsteg sker från huvudreglerna, en restriktiv tillämpning kommer till stånd. Möjligheterna för anställda ombord å fartyg i kustfart att få erlagga sjömansskatt enligt skattetabellen för östersjöfart synes vidare böra författningsmässigt regleras genom ett tillägg till 7 § eller anvisningarna till denna §.

Erinringar mot förslaget om två sjömansskattetabeller har anförts av länsstyrelserna i Stockholms, Kalmar och Gotlands län, kronokamreraren i Malmö, sjömanshusdirektionerna i Hälsingborg och Malmö, Svenska sjöfolksförbundet samt Föreningen Sveriges kronokamrerare.

Länsstyrelsen i Stockholms län anser det i och för sig önskvärt, att all sjömansskatt hade kunnat uttas efter en och samma tabell. Många tillämpningssvårigheter skulle då automatiskt bortfalla. Fråga är om inte tillämpningsområdet för sjömansskattetabell I framdeles måste utsträckas vid en närmare utformning av gemensamma internordiska sjömansskattebestämmelser. I princip har länsstyrelsen intet att erinra mot en sådan för sjöfartsnäringen liberalare inställning.

Föreningen Sveriges kronokamrerare framhåller.

Det kan diskuteras, om det är lämpligt att — såsom de sakkunniga gjort — skilja mellan å ena sidan anställda ombord å fartyg, som gå i östersjöfart, och å andra sidan anställda å fartyg i nordsjö- och oceanfart och upprätta olika tabeller för dessa båda kategorier. Såsom påpekats i förslaget skiljer sig anställningen ombord å en del fartyg i östersjöfart icke nämnvärt från anställningen ombord å fartyg i nordsjöfart. De sakkunniga ha med hänsyn härtill också ansett, att hinder icke bör möta, att sjömansskatt i förekommande fall uttas även ombord å fartyg i östersjöfart enligt de gynn-

sammare tabellerna (d. v. s. tabellerna för nordsjö- och oceanfart). Även om denna möjlighet beaktas, måste det anses tveksamt, huruvida ovan nämnda gränsdragning mellan anställda å fartyg i olika sjöfart alls bör företagas. En hårdare beskattning av »östersjöfararna» torde nämligen komma att medföra en övergång av sjömän från östersjö- till nordsjö- och oceanfart. Därest en sådan övergång äger rum och till följd härav svårigheter uppstå att fylla behovet av sjömän i östersjöfart, måste syftet med införande av sjömansskatten anses i viss mån förfelat.

Länsstyrelsen i Kalmar län konstaterar att de sakkunniga i fråga om östersjöfarten inte föreslagit så stora skattelättnader som beträffande oceanfart och nordsjöfart och fortsätter.

Anledningen till denna differentiering ligger enligt de sakkunniga däruti, att behovet för sjömän att få erlagga skatt efter särskilda regler står i förhållande till huru lång tid, som de äro borta från sitt hem eller i vart fall från fartygets hemort. Det kan emellertid ifrågasättas, om detta skäl har sådan allmängiltighet, att en differentiering, på sätt de sakkunniga föreslagit, för sjömännen ter sig rimlig och rättvis. Sjömännen på exempelvis Svenska Amerikalinjens båtar på Nordamerika eller Svenska Lloyds båtar på England kunna knappast sägas vara borta från fartygets hemort i större utsträckning än sjömännen i östersjöfart. Dessutom tillkommer beträffande östersjöfarten en annan omständighet, som i detta sammanhang bör framhållas, nämligen det hårda höst- och vinterklimatet. De sakkunniga ha i annat sammanhang berört det förhållandet, att bemanningen av svenska fartyg med svenskt sjöfolk under de senaste åren icke kunnat ske i önskvärd och nödvändig omfattning. Skulle östersjöfarten komma att ifråga om skattelättnad behandlas sämre än nordsjö- och oceanfarten, är det fara värt, att svårigheterna för östersjöfarten skulle ytterligare förvärras. Länsstyrelsen vill därför föreslå, att skattetabellen för nordsjöfart och oceanfart jämväl tillämpas för östersjöfart.

Liknande synpunkter framhålles av *länsstyrelsen i Gotlands län och kronokamreraren i Malmö*. Den senare betonar jämväl svårigheterna med en gränsdragning mellan östersjöfart och nordsjöfart.

Svenska sjöfolksförbundet yrkar att begreppet östersjöfart skall bortfalla och anför.

Huvudmotivet för detta förbundets yrkande är, att med de skattesatser som föreslås i tabell II (östersjötabellen) torde någon skattelindring icke ifrågakomma, snarare kan en skattehöjning befaras åtminstone för vissa inkomsttagargrupper. En ogift sjöman, som är hemmahörande i Göteborg betalar t. ex. nu vid en månadsinkomst på 1 140 kronor (1 000 kronor kontant och 140 kronor för naturaförmåner) 304 kronor i skatt enligt källskattetabellen. För samma inkomst skulle han enligt östersjötabellen betala 294 kronor. Men en stor del av de sjömän, som seglar i östersjöfart har anställning endast under seglationstiden, vilken normalt omfattar 8—9 månader. Med en sammanlagd inkomst på cirka 9 700 kronor får han pengar tillbaka så länge han betalar vanlig källskatt, medan han efter sjömansskattens genomförande skulle få inbetala i det närmaste lika stort belopp men utan att ha någon möjlighet att begära rättelse.

Förslaget att sjömansskattetabellerna skall innehålla tre kolumner tillstyrkes eller lämnas utan erinran av remissinstanserna. Endast *länsstyrelsen i Gävleborgs län* ifrågasätter lämpligheten av en särskild kolumn för ogifta skattskyldiga med underhållsskyldighet mot barn. Ur förenklingssynpunkt anses denna kolumn kunna slopas. I stället skulle i förekommande fall sådan sjöman kunna erhålla jämkning.

I fråga om beskattningen av oregelbundet eller engångsvis utfallande inkomster anför *Svenska sjöfolksförbundet*, att sådana inkomster alltid bör beskattas såsom särskild månadslön. *Länsstyrelsen i Kristianstads län* förordar den av sjömansskatteutredningen föreslagna metoden. Denna innebar, att engångsbelopp å högst trehundra kronor skulle beskattas genom sammanläggning med sjömannens övriga månadslön. Uppgick ersättningen till högre belopp, skulle skatten utgöra tio gånger det belopp, varmed skatten för sjömannens övriga inkomst ombord under månaden ökades, om till den övriga månadsinkomsten lades en tiondel av engångsbeloppet. *Svenska maskinförbundet*, som tillstyrker de sakkunnigas förslag angående beskattningen av engångsbelopp, ifrågasätter, huruvida den av de sakkunniga företagna utredningen, vilken baserats på löneuppgifter för tvåhundra sjömän, är tillräckligt omfattande för att ge ett godtagbart resultat. Skulle det i den praktiska tillämpningen visa sig, att de föreslagna avdragen — fem kronor för att utjämna verkningarna av oregelbundet utfallande inkomster och fem kronor för att motverka följderna av att sjömännen inte alltid arbetar hela året — blir för låga, utgår förbundet från att en korrigering skall kunna ske.

Principerna för beräkning av de i sjömansskattetabellerna angivna skattebeloppen bör anges i sjömansskatteförordningen enligt *riksskattenämndens* mening. Nämnden anför.

Enligt förslaget skall sjömansskatt utgå allenast på kontant inkomst ombord. Formellt sett tages sålunda icke hänsyn till de naturaförmåner, som utgå vid sidan av den kontanta lönen, men dessa ha i stället beaktats vid bestämmandet av storleken av skatteuttaget. De sakkunniga framhålla, att om någon påtagbar förskjutning äger rum i värdet av naturaförmåner i förhållande till hela avlöningsförmånen, rättelse sannolikt kan ske i samband med en allmän översyn av skatteskalorna. Det måste emellertid framhållas, att ett dylikt sätt att bestämma skatteuttaget lätt kan leda till att nya slag av naturaförmåner införas, som generellt sett ändra nämnda relation mellan förmåner och den kontanta inkomsten. De i skattetabellerna angivna beloppen äro givetvis även beroende av ortsavdragen och uttagningsprocenten vid den allmänna beskattningen. Det är därför angeläget, för att en revision av skatteskalorna för sjöfolket skall kunna genomföras på ett i förhållande till andra befolkningsgrupper rättvist sätt, att principerna för beräkning av de i tabellerna upptagna skattebeloppen tydligt redovisas i författningstexten eller i anvisningarna till denna. Eljest

kan följden lätt bli att sjömansskatten småningom alltmera förlorar sitt samband med det allmänna skattetrycket i landet. Det bör åligga den föreslagna sjömansskattenämnden att noggrant följa utvecklingen på detta område och ex officio anmäla, när av skäl som nu angivits behov av revision kan tänkas uppkomma. Det kan för övrigt finnas anledning att omedelbart revidera skatteskalorna med anledning av den på senaste tid inträffade allmänna kommunala utdebiteringshöjningen.

Liknande synpunkter framhålles av *kammarrätten* och *länsstyrelsen i Stockholms län*.

Frågan om vilken kommunal utdebitering, som bör ligga till grund för tabellerna, har behandlats av *sjöfartsstyrelsen* och *länsstyrelsen i Gävleborgs län*.

Sjöfartsstyrelsen föreslår att en lägre kommunal utdebitering än 13 kronor för skattekrona bör läggas till grund för sjömansskatten. Styrelsen framhåller att det för flertalet sjömän på grund av yrkets särart inte möter hinder att mantalsskriva sig på ort med låg kommunal utdebitering. Då otvivelaktigt en del sjömän har låtit mantalsskriva sig med beaktande av dylika förhållanden, synes det styrelsen angeläget att till grund för sjömansskattetabellerna läggas en kommunal utdebitering som ligger under genomsnittet.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län framhåller, att om ortsgrupperingsutredningens förslag att vid beskattningen slopa ortsgrupp II genomföres, synes till grund för sjömansskatten böra läggas preliminärskatten enligt ortsgrupp IV i stället för ortsgrupp III. Länsstyrelsen erinrar vidare att den genomsnittliga kommunala utdebiteringen nu torde ligga vid omkring 13:60 kronor för skattekrona. Enligt länsstyrelsens mening bör hänsyn härtill tas vid sjömansskattetabellernas slutliga utformning.

Vad de sakkunniga anfört om utformningen av sjömansskattetabellen för östersjöfart har kritiserats av *sjöfartsstyrelsen*, som framhåller.

Sjömansskattetabell II — vilken föreslås gälla för östersjöfart och tillämpas jämväl för viss kustfart — har konstruerats i huvudsaklig överensstämmelse med tabellerna för preliminär A-skatt. Enligt styrelsens mening har därvid icke tillräckligt beaktats sjöfolkets olägenheter av bortovaro från hemorten. Styrelsen föreslår, att sjömansskattetabellen II för östersjöfart måtte utformas enligt samma principer som sjömansskattetabell I, ehuru i modifierad form.

I detta sammanhang må erinras att — såsom framgår av den tidigare framställningen — vissa remissinstanser föreslagit att endast en enhetlig sjömansskattetabell skall komma till användning.

Förslaget till sjömansskattetabell för oceanfart och nordsjöfart har rönt kritik i ett antal yttranden. Sålunda hävdar

Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges fartygsbefälsförening, Svenska maskinbefälsförbundet och Svenska stewardsföreningen att tabellen skulle för vissa inkomsttagare medföra skärpt progressiv beskattning.

Utförligast uppehåller sig *Sveriges fartygsbefälsförening* vid frågan. Föreningen anför.

I sin redogörelse i kapitel åtta angående sjömansskattens storlek framhåller de sakkunniga att vid uppgörandet av sjömansskattetabell I vissa undantag måst göras från det principiella beräkningssättet. Vissa jämkningar i de lägre och de högre inkomstskikten uppges bland annat ha måst företas. Någon närmare redogörelse för förfaringssättet härvidlag redovisas ej, men resultatet kan avläsas i den jämförelsetabell mellan preliminär skatt (tabell III:13) och sjömansskatt, vilken som bilaga 5 fogats till betänkandet. Av denna framgår att i inkomstläget omkring 10 000 kr. per år skillnaden mellan preliminärskatt och sjömansskatt enligt tabell I för gift sjöman utgör 30,3 %. Skattelindringen reduceras därefter till nästan hälften och därunder vid högre inkomstlägen. Effekten av de vidtagna jämkningarna har sålunda i realiteten blivit, att en starkare progressiv beskattning följer enligt sjömansskattetabellen än som är en följd av källskattetabell, vilket med all tydlighet illustreras i bifogade grafiska framställning¹. Föreningen kan inte finna rimligt att en hårdare progressiv beskattning på detta sätt kommer till stånd för löntagare i dessa inkomstlägen.

Erinras bör i detta sammanhang att det till allra största delen är befälsgrupperna till sjöss som befinner sig i dessa inkomstskikt, alltså de sjömän som i regel vistas hela sitt verksamma liv till sjöss och alltså i särskilt hög grad drabbas av sjömanslivets svårigheter. Skattelindring skulle sålunda till mindre del åtnjutas av sjöfartens trotjänare, medan däremot de verkliga lättnaderna skulle komma endast dem till del som i stor utsträckning bara tillfälligt eller under några ungdomsår utövar sjömansyrket. Både med hänsyn till att det inte kan vara meningsfullt att på detta sätt missgynna den inom sjöfarten mest stadigvarande arbetskraften, som i regel under en livslång tjänst till sjöss får underkasta sig sjömanslivets särprägel och alla avigsidor, samt vidare med hänsyn till att anledning otvivelaktigt måste saknas att i detta sammanhang införa en skärpt progressivitet för vissa grupper av sjömän, får föreningen hemställa att tabellerna omarbetas så att någon skärpt progressiv beskattning i förhållande till källskattetabell ej blir följden vid en lagstiftning om sjömansskatt.

Å andra sidan har kammarrätten, statskontoret samt länsstyrelserna i Östergötlands och Kristianstads län anført erinringar mot att ett lägre skatteuttag skulle tillämpas för sjömän än för andra skattskyldiga.

Kammarrätten erinrar om sitt år 1949 avgivna utlåtande över sjömansskatteutredningens förslag. Kammarrätten förklarade då, att de föreslagna skattesatserna fick anses leda till ett skatteprivilegium för en viss grupp skattskyldiga och att en gradering av skattskyldigheten efter yrkesgrupper stred mot de inom svensk skattelagstiftning hävdvunna principerna. I sitt

¹ Framställningen här utesluten.

nu avgivna yttrande uttalar kammarrätten att vissa skäl kan åberopas för en lindrigare beskattning av skattskyldiga, som intjänar sin inkomst genom arbete på långt avstånd från hemlandet. Dylika skattskyldiga torde ofta ha att vidkännas åtskilliga utgifter för upprätthållande av sina förbindelser med hemlandet. Dessa utgifter torde enligt nuvarande regler oftast vara att hänföra till ej avdragsgilla levnadskostnader. Om rätt till avdrag för nu berörda levnadskostnader införes, kan enligt kammarrättens mening en motsvarande nedsättning av sjömansskatten vara motiverad.

Statskontoret framhåller att sjömansskatten endast skall vara en särordning för vissa sjömän i tekniskt hänseende. En allmän justering av de förordade skatteskalorna i riktning uppåt bör sålunda ske.

Länsstyrelsen i Kristianstads län uttalar tvekan inför förslaget att skatteuttaget för sjöman i oceanfart och nordsjöfart skall ske med avsevärt lägre belopp än för övriga skattskyldiga. Att sjömansskattens schablonmässiga konstruktion kan medföra ett behov av att i någon utsträckning jämka skattebeloppen nedåt synes inte orimligt, men denna nedsättning bör dock inte göras alltför stor.

Likartade synpunkter framföres av *länsstyrelsen i Östergötlands län*.

Slutligen har vissa detaljfrågor i fråga om tabellerna berörts av Sveriges redareförening och riksskattenämnden. Sålunda föreslår *redareföreningen* att å sjömansskattetabellerna bör anges att sjömansskatten skall beräknas för månad. *Riksskattenämnden* framhåller att direkt å sjömansskattetabellerna bör anges att kolumnerna 3 och 4 å debetsedel å preliminär A-skatt motsvaras av kolumn 3 vid uttagande av sjömansskatt.

Sjömansskatten för här i riket ej bosatta sjömän

De sakkunnigas förslag att här i riket ej bosatta sjömän även i fortsättningen skall erlägga sjömansskatt med 15 procent av sin beskattningsbara inkomst ombord tillstyrkes eller lämnas utan erinran i flertalet yttranden.

Frågan om vilka sjömän, som skall erlägga sjömansskatt med 15 procent, har upptagits till behandling i några yttranden. Sålunda anför *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*.

Skatt för utländska sjömän bör, som de sakkunniga föreslagit, alltså utgå efter 15 procent. Den föreslagna § 9 synes dock böra erhålla ett tillägg. Det har nämligen av länsstyrelsen vid flera tillfällen konstaterats och förhållandet har upprepade gånger påtalats från rederihåll, att svenska medborgare anställda ombord förhyra ett rum utrikes och då jämlikt centrala uppbördsnämndens meddelande nr 3/1953 icke behöva vidkännas preliminärskatteavdrag. I det övervägande flertalet fall torde det endast vara fråga om en skenbosättning, något som i regel dock är mycket svårt att bestämt fastslå. Någon skatteplikt i det främmande landet torde mera

sällan uppkomma. Följden blir att sjömannen endast behöver vidkännas skatteavdrag med 15 procent. Som regel har väl en sådan sjöman trots sitt intyg hittills taxerats i Sverige. Vid en sjömansskatt kommer emellertid hans inkomst ombord att undantagas från taxering. Någon rättelse i efterhand kan alltså icke komma ifråga. Det finnes anledning förmoda, att systemet under sådana förhållanden skall vinna ökad tillämpning.

Missbruket torde åtminstone i viss utsträckning kunna stävjas om man i § 9 införde en bestämmelse att sjömansskatt alltid skall uttagas enligt tabell av svenska medborgare, varmed då borde jämsställas sjöman, som erhållit svenskt främlingspass, såvida han icke visar, att han är bosatt i främmande land under sådana förhållanden, att han enligt detta lands skattelagar är skattepliktig för sin inkomst ombord.

Likartade synpunkter framhålls av *överståthållarämbetet*.

Skillnaden i skatteuttag för här bosatta ogifta sjömän och för här ej bosatta har uppmärksammats i några remissyttranden.

Kronokamreraren i Malmö finner det vara uppenbart att det största intresset att erhålla så lindrig beskattning som möjligt i Sverige och de största möjligheterna att — genom att »bosätta» sig utomlands — undgå denna beskattning med nuvarande skatteregler föreligger beträffande de ogifta sjömännen. De gifta sjömän, som har familj härstädes, kan på ett helt annat sätt än de ogifta tillgodogöra sig (genom familjen) de sociala förmånerna av olika slag och torde på den grund inte ha samma strävan att undgå beskattning i hemlandet. Man kan i allt fall utgå ifrån, att denna kategori hyser större förståelse för att bidrag till det allmänna måste lämnas i form av skatt i rimlig utsträckning. Mot bakgrunden av vad nyss sagts om de ogifta här bosatta sjömännen vill det enligt kronokamrerarens mening synas som om skillnaden i skatteuttag för denna kategori och här ej bosatta sjömän blivit för stor och att klyftan bör minskas genom att skatten för de förstnämnda sänkes.

Liknande synpunkter anföres av *Föreningen Sveriges kronokamrerare*. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* uttalar.

Sålunda synes skillnaden i beskattning mellan i Sverige bosatta ogifta sjömän och i Sverige ej bosatta sjömän, för vilka skatteavdrag skall ske med 15 procent, väl stor. Såväl svårighet att på godtagbart sätt visa att skattskyldighet föreligger i annat land för inkomsten, som brist på intresse härför torde medföra, att nämnda uttagsprocent blir ganska vanlig. Risken för att ogifta svenska sjömän, även efter införandet av sjömansskatt enligt förslaget, söker sig till utländskt tonnage kvarstår därför alltjämt. *Kronokamreraren i Malmö* har ifrågasatt ytterligare lindring i skattebördan för ogifta sjömän bosatta i Sverige. *Länsstyrelsen* finner detta förslag värt att övervägas men ifrågasätter, om ej något vore att vinna på att istället höja det till 15 procent föreslagna skatteuttaget. En sådan åtgärd måste i varje fall leda till minskad irritation å varje särskilt fartyg, där såväl svensk som utländsk besättning förekommer.

Departementschefen

Sjömansskattesakkunniga föreslår att sjömansskatt för här i riket bosatta sjömän skall uttas efter två tabeller. Den ena tabellen (I) skall användas ombord på fartyg i fjärrfart. Skatteuttaget enligt denna tabell kommer i stort sett att motsvara den norska sjömansskatten. I förhållande till beskattningen i land innebär detta skatteuttag en inte oväsentlig skattelindring främst för gifta sjömän men även för övriga. Den andra tabellen (II) skall användas i närfart. Skatteuttaget enligt denna tabell överensstämmer i princip med uttaget av preliminär skatt i ortsgrupp III vid en kommunal utdebitering av 13 kronor för skattekrona. Vissa jämkningar nedåt, vilka sammanhänger med att sjömansskatten skall vara definitiv, har dock förelagits. Med tanke på att sjömansskatten skall vara en definitiv källskatt har det blivit nödvändigt att i tabellerna använda små intervaller mellan de olika inkomstlägena.

Skillnaden i olika inkomstlägen mellan skatteuttaget enligt sjömansskattetabellen för fjärrfart och skatteuttaget enligt källskattetabellen (III: 13) framgår av följande exempel.

Gift sjöman med en kon- tant månads- lön av kr.	Preliminär- skatt	Sjömans- skatt	kronor	Skillnad procent
700	145	101	44	30
900	198	139	59	29
1 100	261	183	78	29
2 000	614	506	108	17
2 500	838	719	119	14

Nedsättningen blir för ogifta sjömän ungefärligen densamma, procentuellt sett dock något lägre.

I allmänhet har de sakkunnigas förslag godtagits av remissinstanserna. Vissa remissinstanser har dock ur olika synpunkter förordat en enhetlig sjömansskattetabell oavsett om fartyget användes i närfart eller fjärrfart. Till vad dessa remissinstanser anfört må följande framhållas.

I likhet med de sakkunniga och åtskilliga remissinstanser anser jag att skälen för att medge skattelättnad gör sig gällande med särskild styrka i fråga om fjärrfarten. Frånvaron från hemorten är för en sjöman i närfart oftast väsentligt kortare än för en sjöman ombord på fartyg i avlägsnare farvatten. Stundom kan en sjöman som är anställd ombord på ett fartyg i närfart tämligen regelbundet tillbringa nätterna i hemmet. De tätare förbindelserna med hemorten gör det självfallet möjligt för en sådan sjöman att bättre utnyttja olika samhällseliga förmåner. Större kostnader för upprätthållande av kontakten med hemorten behöver inte heller förekomma. Om man endast skall ha en tabell för alla sjömän blir det nödvändigt att be-

stämman skatteuttaget vid en nivå som ligger högre än den som nu föreslagits för fjärrfart. Den eftersträlvade överensstämmelsen i fråga om skatteuttaget i fjärrfart och sjömansskatteuttaget enligt annan nordisk lagstiftning skulle då gå förlorad. För den korta närtrafiken åter skulle även en sådan skattenivå bli alltför fördelaktig. Undantagsbestämmelser för denna trafik skulle bli nödvändiga. Vidare kunde krav på liknande skattelättnader med större fog framställas av andra grupper av skattskyldiga med förvärvsverksamhet utanför hemorten. Jag vill också erinra om att mitt ståndpunktstagande i fråga om sjömansskatt i kustfart bl. a. grundats på att skatteuttaget i princip skall överensstämma med det allmänna skatteuttaget.

Jag kan inte biträda vad sjöfartsstyrelsen anfört om ytterligare skattelättnader för sjömän på fartyg, vilka nyttjas i avlägsen fart mellan utländska hamnar. Ytterligare sjömansskattetabeller eller undantagsbestämmelser skulle medföra olägenheter av skilda slag. Det må även framhållas att den skattelättnad, som skulle tillkomma vederbörande, om de sakkunnigas förslag till fjärrfartstabeller antas, får anses tillräcklig för att möta en eventuell tendens att genom skenbosättning i utlandet söka undandra sig skattskyldighet här i riket.

Under hänvisning till det nu anförda ansluter jag mig till de sakkunnigas förslag att sjömansskatt skall utgå efter två tabeller, en för närfart och en för fjärrfart.

Sjöfolksförbundet har påpekat att sjömansskatten i närfart under vissa förutsättningar kan bli högre än skatten efter allmänna regler. Enligt av förbundet gjorda beräkningar skulle detta bli fallet om sjömannen har arbete endast under en seglationsperiod av 8—9 månader. Jag vill då först anmärka att detta är en konsekvens som man aldrig kan helt undvika i ett system med en definitiv källskatt. Det ligger så att säga i sakens natur. Även om skatteuttaget gjordes lägre än det av de sakkunniga föreslagna skulle det kunna pekas på fall, där seglationstiden varit så kort, att en beskattning i land skulle blivit lindrigare. En förutsättning för att så skall bli fallet är emellertid att sjömannen saknar inkomst den tid han tillbringar i land eller att inkomsten är mycket liten. Har sjömannen eller hans hustru så stor inkomst i land att sjömannens återstående ortsavdrag kan utnyttjas blir nämligen den samlade skattebördan lägre än efter allmänna regler. Det av sjöfolksförbundet påpekade resultatet av de föreslagna reglerna bör därför enligt min mening inte föranleda någon allmän justering nedåt av skatteuttaget i närfart. Däremot bör det i det enskilda fallet öppnas möjlighet att ta hänsyn till sådana särskilda omständigheter som att sjömannen under tiden i land på grund av arbetslöshet, sjukdom eller dylikt icke kunnat skaffa sig inkomster. Jag återkommer härtill i det följande vid behandlingen av reglerna om jämkning.

Sveriges fartygsbefälsförening och några andra personalsammanslut-

ningar har yrkat att skattetabellen för fjärrfart skall omarbetas så att skattelindringen i procent räknat blir lika stor i alla inkomstlägen. Härtill må följande framhållas. Den av de sakkunniga utarbetade tabellen innebär att den procentuellt sett största skattelättnaden beredes inkomsttagarna i de lägre skikten och mellanskikten. I absoluta tal räknat blir däremot skattelättnaden i de högre skikten något större. Den skattelättnad som bör tillerkännas sjömännen kan anses vara betingad främst av kostnaderna för dem att upprätthålla kontakten med hemorten. I stort sett får dessa kostnader anses vara lika stora för sjömännen i alla inkomstlägen. Skattelättnaderna kan åvägabringas genom att ett särskilt månatligt, till visst belopp maximerat avdrag medges. Denna metod har valts i det danska och såvitt är känt det finska förslaget. I båda dessa förslag har avdraget dessutom satts i viss relation till månadsinkomsten. Avdraget blir härigenom i de lägsta inkomstskikten mindre än maximibeloppet. En annan metod har valts i det svenska förslaget. Avdraget har här direkt inarbetats i sjömansskattetabellen. För genomsnittssjömannen med en kontantlön mellan 800 och 900 kronor i månaden utgör det i tabellen inarbetade avdraget drygt 200 kronor i månaden; vid en kontantlön av 1 000 kronor i månaden blir avdraget cirka 270 kronor och är därefter i högre lönelägen i stort sett oförändrat. Av den nu lämnade redogörelsen torde framgå att befälet inte kan sägas vara missgynnat. Någon omarbetning av tabellen i syfte att bereda sjömännen i högre inkomstlägen större avdrag bör därför enligt min mening inte komma i fråga.

De sakkunniga har uttalat att anställning ombord på en del fartyg i östersjöfart inte nämnvärt skiljer sig från anställning ombord på fartyg i nordsjöfart. I sådana fall skulle sjömansskattenämnden kunna medge att tabellen för fjärrfart tillämpas. Föreskrift härom har intagits i 7 § förslaget till sjömansskatteförordning. Jag vill i anslutning till vad länsstyrelsen i Gävleborgs län anfört framhålla att fråga är om en undantagsbestämmelse. Den bör i allmänhet endast tillämpas för fartyg som huvudsakligen användes i utrikes fart. Vidare bör krävas att fartygets rutt i regel är relativt lång, d. v. s. föranleder en bortovaro från hemorten som kan jämföras med den som är normal i nordsjöfart. Sålunda torde medgivande att begagna den förmanligare tabellen kunna komma i fråga beträffande fartyg som användes i fart mellan hamnar i övre Norrland och nordtyska eller polska hamnar. Å andra sidan bör bestämmelsen inte tillämpas i fråga om fartyg på fasta rutter mellan Sverige och Finland.

Sjömansskatten skall beräknas på månadsinkomst. Vissa inkomster, t. ex. semesterersättning, utfaller emellertid oregelbundet. Även andra utbetalningar av engångsbelopp förekommer. Vid skatteberäkningen skall enligt förslaget engångsbeloppen normalt sammanläggas med den vanliga månadsinkomsten. En viss risk föreligger då att skatten kan bli för hög. Vid utformningen av sjömansskattetabellerna har hänsyn tagits till detta för-

hållande genom en särskild reduktion av skattebeloppen med fem kronor för månad. Den undersökning de sakkunniga utfört visar att i det stora flertalet fall är detta tillräckligt för att undvika att för hög skatt uttas. Överstiger engångsbeloppet månadsinkomsten skall det dock anses som en särskild månadsinkomst och beskattas för sig utan sammanläggning med den övriga inkomsten. Mot svenska sjöfolksförbundets förslag att engångsbelopp alltid skall beskattas som särskild månadsinkomst kan invändas följande. Vid konstruktionen av sjömansskattetabellerna har hänsyn tagits till ortsavdrag och vissa andra normalt förekommande avdrag. Det förhåller sig alltså så att för varje gång tabellen användes för beräkning av skatt en tolfedel av dessa avdrag tas i anspråk. En beräkning av skatten på engångsbelopp enligt sjöfolksförbundets förslag skulle således innebära en dubbel förmån. Sjömannen skulle tillgodogöras de nämnda avdragen och skulle därjämte varje månad åtnjuta den särskilda reduktionen av skatten med fem kronor. Jag finner mig i denna del böra förorda vad de sakkunniga föreslagit.

Sjömansskattetabellerna har utarbetats med beaktande av det normala skattetrycket vid den allmänna beskattningen i land. En viss variation i förhållandet mellan detta skattetryck och sjömansskatten torde få tolereras med hänsyn till den starka schablonisering som utmärker den senare. En mera markerad förändring i det allmänna skattetrycket bör däremot medföra att frågan om sjömansskattens höjd upptas till omprövning. Det får förutsättas att sjömansskattenämnden följer utvecklingen och inkommer med de förslag, som kan finnas påkallade. Självfallet måste nämnden därvid också beakta utvecklingen i de övriga nordiska länderna.

I preliminärskatten för 1958 ingår pensionsavgift enligt nu gällande grunder, vilket innebär att avgiften beräknas till 2,5 procent av den taxerade inkomsten. Efter det att de sakkunniga avgivit sitt betänkande har den genomsnittliga kommunala utdebiteringen, som av de sakkunniga antagits vara 13 kronor, stigit till omkring 13:60 kronor. Jag får i detta sammanhang även erinra om att i proposition nr 55 till innevarande års riksdag förslag framlagts om höjning av pensionsavgiften till 4 procent av den taxerade inkomsten. I och för sig skulle kunna göras gällande att ett bifall till förslaget om höjd pensionsavgift jämte den omständigheten att den kommunala utdebiteringen stigit skulle motivera en uppräknings av tabellen för närfart. Å andra sidan har under remissbehandlingen från flera håll gjorts gällande att denna tabell blivit något för högt beräknad. Med hänsyn härtill har jag inte funnit tillräckliga skäl föreligga att frånga den föreslagna tabellen.

I fråga om sjömansskatten för här i riket icke bosatta sjömän har länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län föreslagit ett tillägg till sjömansskatteförordningen för att förhindra att svensk medborgare genom skenbosättning i utlandet beskattas såsom här i riket ej bosatt skattskyldig med endast 15 procent. Jag vill för min del tillstyrka att en

bestämmelse i detta syfte upptages i författningen. Bestämmelsen bör i avslutning till kommunalskattelagens regler ges den utformningen att för sjöman, som är inskriven på svenskt sjömanshus, skatten skall beräknas enligt sjömansskattetabell, därest han inte med intyg från sjömansskattenämnden styrker att skatteavdrag, på grund av skattskyldighet till annat land, inte skall verkställas. En regel av detta innehåll är ägnad att förebygga tvister mellan avlöningsförrättaren och sjömännen om det avdrag som skall verkställas och medför dessutom att sjömansskattenämnden får möjlighet att utöva kontroll över eventuella fall av skenbosättning.

Med en sådan regel torde jämväl syftet med de av kronokamreraren i Malmö och länsstyrelsen i Malmöhus län framförda förslagen om minskning av skatten för här bosatta ogifta sjömän resp. höjning av skatten för här ej bosatta sjömän i huvudsak ha tillgodosetts.

Vad de sakkunniga i övrigt förordat under detta avsnitt föranleder ingen erinran från min sida.

VI. Jämkning m.m.

De sakkunniga

Jämkning

Även om den föreslagna sjömansskatten skall vara definitiv, torde det inte vara möjligt att undantagslöst underlåta att ta hänsyn till omständigheter som i hög grad påverkar den enskildes skatteförmåga. I sjömansskattetabellerna kan liksom i tabellerna för preliminär A-skatt hänsyn tas till en skattskyldigs »normala» utgifter såsom vissa utgifter för inkomsternas förvärvande, för kommunalskatt, folkpensionsavgift ävensom premier och andra avgifter som avses i 46 § 2 mom. 3) kommunalskattelagen. Härjämte tas i tabellerna självfallet hänsyn till Ortsavdrag. Däremot finner de sakkunniga det inte vara möjligt att i sjömansskattetabellerna ta hänsyn till utgifter, som inte kan beräknas till genomsnittliga belopp. De sakkunniga anför.

Man kan sålunda icke i en skattetabell ta hänsyn till underskott å förvärvskälla eller till utbetalning av periodiskt understöd eller till avgifter för pensionsförsäkring. Icke heller är det möjligt att i sjömansskattetabellerna beakta om en viss sjöman bör erhålla ett avdrag, som motsvarar avdraget för nedsatt skatteförmåga vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt. Vi anser det ofrånkomligt att sjömansskattesystemet konstrueras så att möjlighet föreligger att i särskilda fall beakta den försämring i skatteförmågan, som orsakas av nämnda utgifter eller omständigheter.

I betänkandet föreslås därför, att sjömansskatten under särskilda förutsättningar skall genom beslut av sjömansskattenämnden kunna jämkas, nämligen om en sjöman vid årlig taxering skulle vara berättigad till avdrag för underskott å förvärvskälla, för utbetalat periodiskt understöd, för

avgifter till pensionsförsäkring eller för nedsatt skatteförmåga. Jämkning bör också enligt de sakkunnigas mening kunna ske om en sjöman, som förutsättes uppbära inkomst av drickspengar med schablonmässigt beräknade belopp, kan visa att han inte alls uppburit drickspengar eller uppburit sådana med väsentligt lägre belopp än schablonen utvisar.

Jämkning för underskott bör endast avse underskott å egen förvärvskälla, ej å makes förvärvskälla. Detta är en konsekvens av att samtaxering inte skall förekomma. Med periodiskt understöd avses sådant periodiskt understöd som är avdragsgillt vid inkomsttaxeringen. Till avgifter till pensionsförsäkring hänföres endast avgifter som avses i 46 § 2 mom. 2) kommunalskattelagen. Det må i detta sammanhang anmärkas, att enligt de sakkunnigas förslag pensionsavgifter, som sjöman har att erlagga i tjänsten, skall avräknas från inkomsten innan skatten beräknas.

Jämkning anses inte böra komma i fråga för bagatellbelopp. De sakkunniga föreslår därför att jämkning för underskott å förvärvskälla, periodiskt understöd, pensionsförsäkringsavgifter och för nedsatt skatteförmåga endast skall få äga rum, då den skattskyldige, därest han för all sin inkomst skulle beskattas vid årlig taxering, skulle kunna räkna med att erhålla avdrag vid taxeringen till statlig inkomstskatt med ett sammanlagt belopp av minst 600 kronor.

Enligt uppbördsförordningen kan, framhåller de sakkunniga, jämkning av preliminär skatt äga rum antingen så att lokal skattemyndighet föreskriver att annan kolumn i skattetabellen för preliminär A-skatt än tidigare skall användas eller så att lokal skattemyndighet förordnar att skatten skall beräknas på annat sätt än i tabellen. Därvid kan bestämmas att skatt skall utgå på viss del av inkomsten, att inkomsten skall minskas med visst belopp vid skatteberäkningen eller att skatten skall utgå med viss procent av inkomsten. De sakkunniga anför vidare.

Föreligger anledning att jämka av sådant skäl, som medför användning av ändrad kolumn, skall det icke ankomma på sjömansskattenämnden att meddela beslut härom. Sådan jämkning förutsätter tillgång till folkbokföringsuppgifter och bör tydligen företas av den myndighet — lokal skattemyndighet — som utfärdat debetsedeln, även om den, för vilken debetsedeln utfärdats, tjänstgör ombord. På så sätt kommer samma regler beträffande försörjningsbördans inverkan att gälla vid uttagande av sjömansskatt som vid uttagande av källskatt.

Jämkningsbeslut, som meddelas av sjömansskattenämnden, skall endast meddelas i den formen att den eljest beskattningsbara inkomsten minskas med visst angivet belopp. Detta system passar bäst för en definitiv källskatt; härigenom underlättas nämligen tillämpningen av jämkningsbestämmelserna i det att större likformighet och bättre överskådlighet vinnes.

Finner en sjöman anledning att påkalla jämkning skall han enligt de sakkunnigas mening själv förebringa den utredning som erfordras. I första hand åligger det honom att visa att jämkningsanledning föreligger och

vidare att över huvud taget förebringa all den utredning han kan åstadkomma. För att styrka att han, därest inkomsten ombord skulle ha taxerats i land, varit avdragsberättigad, torde det vara nödvändigt att sjömannen företer intyg härom av taxeringsintendenten eller annan taxeringsfunktionär. Det skulle inte vara tillfredsställande om en sjöman — utan att åberopa några faktiska omständigheter — endast genom att begära »omprövning» av skatteavdrag skulle kunna framkalla ett vidlyftigt administrativt förfarande. Å andra sidan kan det vara svårt för en sjöman — särskilt om denne arbetar ombord på ett fartyg i avlägsen fart — att åstadkomma fullständig utredning. Sjömansskattenämnden och sjömansskattekontoret bör därför på allt sätt medverka till att utredningen fullständigas. Nämnden bör inte på grund av bristande utredning avvisa ett ärende, om anledning finnes att anta att de bristfälliga uppgifterna beror på oförmåga att införskaffa den nödiga bevisningen. De sakkunniga anser sig våga utgå från att sjömannens organisationer skall stå vederbörande till tjänst i uppkommande jämningsfrågor.

Ansökan om jämkning skall vara inkommen till sjömansskattekontoret senast under april månad året näst efter det kalenderår, då skatteavdrag verkställts eller bort verkställas. Om utredningen i jämningsärende som anhängiggjorts först efter det att sjömansskatt avdragits anför de sakkunniga.

Därest ansökan om jämkning inges först efter det att sjömansskatt avdragits, måste den skattskyldige själv lämna uppgift om det fartyg, ombord å vilket avdrag verkställts, samt styrka storleken av den avdragna skatten. För närvarande erhåller en sjöman kvitto å avdragen skatt genom anteckning härom i sin avräkningsbok. Vi förutsätter att även i fortsättningen kvitto å avdragen skatt kommer att lämnas i denna bok. En sjöman, som i samband med ingivande av ansökan om jämkning skall styrka storleken av sin inkomst och den avdragna skatten, behöver inte göra detta genom att bifoga avräkningsboken. Det räcker med att han lämnar ett utdrag. Riktigheten av utdraget bör vara bestyrkt av befälhavaren. Anledningen till att uppgift om storleken av den avdragna sjömansskatten måste styrkas eller i vart fall uppges, är att vid sjömansskattekontoret — den organisation, som vi föreslår skall handha redovisningen av influten sjömansskatt — bokföring av sjömansskatt för varje enskild sjöman icke skall förekomma. Å sjömansskattekontoret kontrolleras riktigheten av de av sökanden lämnade uppgifterna om bl. a. sjömansskattens storlek. Å redovisningsförteckningar över avdragen skatt, varom ytterligare redogöres i följande kapitel, skall finnas uppgifter om sjömans namn, skatteavdragets storlek m. m. Endast i undantagsfall torde det vara praktiskt möjligt för sjömansskattekontoret att utan i jämningsansökningar lämnade vägledande uppgifter angående fartyg o. d. framtida uppgifter om exempelvis skattens storlek. Om en sjöman icke lämnar några som helst vägledande uppgifter, skulle man måhända vid sjömansskattekontoret nödgas gå igenom samtliga under ett år inkomna redovisningsförteckningar. Vi har icke ansett oss kunna förorda att ett så tidskrävande arbete ålägges sjömansskattekontoret. Icke heller har vi —

såsom redan påpekats — funnit det oundgängligen nödvändigt med en kontobokföring med särskilda redovisningskort för varje sjöman.

Meddelande om sjömansskattenämndens jämningsbeslut bör tillställas — förutom sjömannen — lokal skattemyndighet och vederbörlig taxeringsnämnd, så att en sjöman inte erhåller samma avdrag både vid sjömansskatten och vid den preliminära skatten och den årliga taxeringen.

Rättelse

Om sjömansskatt erlagts med för högt belopp, exempelvis därför att fel kolumn tillämpats eller på grund av felräkning, bör enligt de sakkunnigas mening rättelse kunna komma till stånd. Ansökan om rättelse skall vara inkommen till sjömansskattekontoret senast under kalenderåret näst efter beskattningsåret. Beslut om rättelse meddelas av sjömansskattenämnden. Även i detta fall måste sjömannen styrka storleken av den skatt som avdragits m. m.

Restitution

De sakkunniga utgår från att restitution av sjömansskatt inte skall behöva förekomma annat än i särskilda fall. Man torde dock få räkna med att restitution stundom kan bli följden av sjömansskattenämndens beslut om jämkning eller orsakas av rättelse av felräkning.

Då någon individuell redovisning av sjömansskatt inte skall förekomma vid sjömansskattekontoret, måste en sjöman i regel själv ansöka om att återfå för mycket erlagd skatt. I den mån sjömansskattekontoret erhåller kännedom om att felaktighet förelupit, bör kontoret ta initiativ till restitution. Om det vid sjömansskattekontorets granskning uppmärksammas, att sjömansskatt inbetalats med för högt belopp, eller om redare uppger detta i ansökan, skall — i förekommande fall efter närmare undersökning — restitution äga rum.

Vid restitution av sjömansskatt bör inte utgå ränta. Härom anför de sakkunniga.

Vid restitution av preliminär skatt utgår under i uppbördsförordningen angivna förutsättningar ränta då det är fråga om restitution av s. k. över-skjutande preliminär skatt. Däremot utgår icke ränta vid restitution på grund av jämningsbeslut. Den återbetalning av sjömansskatt, som kan förekomma till följd av jämkning, synes lämpligen — då fråga är om ränta skall utgå å restituerat belopp — böra jämföras med återbetalning av preliminär skatt enligt uppbördsförordningens bestämmelser om jämkning. Det övervägande antalet fall, då restitution av sjömansskatt kan tänkas äga rum, torde komma att grundas å jämningsbeslut. Vi anser att ränta icke bör utgå vid restitution på grund av jämningsbeslut. Beträffande restitution på grund av rättelse av felräkning kan måhända göras gällande att andra synpunkter bör beaktas. Det kunde måhända anses vara rimligt om ränta här utginge liksom nu sker enligt förordningen om särskild sjömansskatt. Vi har funnit det mindre tilltalande och mycket

opraktiskt att ränta skall utgå vid vissa restitutioner men icke vid andra. Gränsen mellan jämkning och rättelse kan icke alltid anses så klar, att olikartat förfarande är befogat. Här i riket bosatta sjömän medges skattelättnader i ganska stor utsträckning. Det kan därför ej betecknas som oskäligt att de ej erhåller ränta vid utbekommande av restituerade belopp. Någon skillnad mellan här i riket bosatta och här i riket ej bosatta sjömän torde i förevarande hänseende ej vara lämplig. Vi förutsätter dessutom att restitution av sjömansskatt — oberoende av restitutionsgrund — regelmässigt skall ske utan tidsutdräkt. Det finnes anledning anta, att i det övervägande antalet fall restitution kommer att äga rum före utgången av den i 6 § förordningen om särskild sjömansskatt angivna tidpunkten, från vilken ränta i förekommande fall skall börja utgå.

Remissyttrandena

Jämkning

Vad de sakkunniga föreslagit i fråga om jämkning av sjömansskatt har i regel tillstyrkts eller lämnats utan erinran. I vissa hänseenden har förslaget rönt kritik.

Lämpligheten av att jämkning under det löpande inkomståret skall beslutas av sjömansskattenämnden ifrågasättes sålunda av flera remissinstanser. I sådant fall måste jämningsbeslutet grundas på en förhandsbedömning som ter sig vansklig.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anför.

Länsstyrelsen har intet att erinra emot att jämkning skall kunna ske i de föreslagna fallen men ifrågasätter lämpligheten av att annat än undantagsvis medgiva den redan under inkomståret. Det kan vara vanskligt att i förväg beräkna underskottet på en inkomstkälla eller avgöra om underhållsskyldighet kommer att fullgöras. Likaså kunna de skäl, som vid inkomstårets ingång kanske motiverade avdrag för nedsatt skatteförmåga, under året försvinna. Vid en definitiv skatt finnes icke samma möjligheter till rättelse i efterhand som vid preliminärskatten. Man kan icke frigöra sig från tanken, att möjligheter att erhålla skattelindring på påståenden, vilkas riktighet endast i efterhand kunna fastslås, lätt kan leda till missbruk.

Länsstyrelsen vill därför föreslå, att de skattenedsättningar, det här är fråga om, i regel skola medgivas i efterhand, sedan taxeringen för inkomståret avslutats, varvid i förekommande fall ledning skulle kunna erhållas från taxeringsmaterialet genom vederbörande taxeringsintendents förmedling.

Länsstyrelsen är emellertid väl medveten om, att jämningsbehovet kan vara så starkt, att avgörandet icke bör anstå. I sådana fall kan det vara lämpligt att preliminärt medgiva jämkning i viss utsträckning, medan det definitiva avgörandet får anstå. I författningstexten bör dock uttryckligen angivas, att jämkningen som regel skall ske efter inkomstårets utgång med rätt dock för nämnden att, då omständigheterna så motivera, fatta ett omedelbart beslut.

De sakkunniga föreslå, att jämningsavdraget skall beräknas enligt statsskatteförordningens bestämmelser. Detta innebär till exempel att hän-

syn skall tagas även till en hustrus underskott å rörelse liksom att bestämmelserna om schablonavdrag skola gälla. Länsstyrelsen har intet att erinra häremot men finner detta ytterligare motivera, att jämkningen som regel sker i efterhand.

Likartade synpunkter anföres av *centrala uppbořdsnämnden* och *länsstyrelsen i Stockholms län*, vilka särskilt betonar svårigheterna att på förhand beräkna underskott å förvärvskälla. Nämnden uttalar.

Beslut om jämkning förutsätter alltså att sjömansskattenämnden kan uppskatta såväl storleken av sjömannens inkomst i land som storleken av hans inkomst ombord. En sådan bedömning torde ofta bli mycket vanskelig.

Såvitt angår avdrag för periodiskt understöd och pensionsförsäkringspremier torde sjömansskattenämnden kunna med tillräcklig tillförlitlighet uppskatta storleken av det totala avdraget, måhända också i fråga om avdrag för nedsatt skatteförmåga. Däremot synas svårigheter uppstå när det gäller att avgöra hur mycket av avdraget som kommer att utnyttjas å ena sidan vid beräkning av sjömansskatt och å andra sidan vid taxering, beroende på att nämnden icke kan veta hur länge sjömannen kommer att erlægga sjömansskatt eller kan säkert uppskatta eventuell inkomst i land. Då det gäller de nämnda tre jämkningsgrunderna förefaller det som om en konstruktion av avdragsrätten i analogi med beräkningen av ortsavdrag skulle vara lättare att tillämpa och leda till riktigare resultat. Sjömansskattenämnden skulle i så fall bestämma storleken av avdraget i dess helhet, dela summan med tolv och föreskriva, att inkomsten ombord skall minskas med denna tolfedel före skatteavdrag. Med ledning av jämkningsbeslutet och rederiets uppgift om tiden för anställningen ombord kunde taxeringsnämnden räkna ut med vilket belopp avdraget i verkligheten utnyttjats vid beräkningen av sjömansskatt. Taxeringsnämnden skulle därefter kunna fritt avgöra med vilket belopp avdrag därutöver borde åtnjutas. Har sjömannen haft anställning ombord hela året, kommer avdraget i så fall i regel att konsumeras helt vid beräkningen av sjömansskatt. Anser taxeringsnämnden att sjömansskattenämnden beräknat avdraget för lågt, kan ytterligare avdrag medges vid taxering av eventuell inkomst i land.

Jämkning av underskott å förvärvskälla synes erbjuda betydligt större svårigheter. Att på förhand bedöma storleken av sådant underskott torde ofta icke ens den skattskyldige själv kunna, i varje fall ej om underskottet gäller förvärvskällorna fastighet och rörelse. Det kan ifrågasättas om icke sjömansskattenämnden beträffande underskott å förvärvskälla borde invänta åtminstone taxeringsnämndens beslut och sedan konstatera, huruvida underskottet kunnat utnyttjas vid taxeringen. I den mån så icke varit fallet, kunde nämnden besluta om rättelse av sjömansskatten och restituera för mycket erlagd sådan skatt.

I fråga om jämkning för underskott å förvärvskälla anför *Föreningen Sveriges kronokamrerare* liknande synpunkter. Föreningen föreslår, att ansökan om sådan jämkning skall bifogas inkomstdeklarationen samt att det skall åligga taxeringsnämndsordföranden att efter verkställd taxering med eget yttrande vidarebefordra ansökningen till sjömansskattenämnden för beslut och eventuell restitution.

Sveriges redareförening framhåller att det är angeläget, att sjömans-

skattenämnden inte belastas med ett alltför stort antal jämningsärenden. Föreningen vill därför ifrågasätta, om inte jämkning under beskattningsåret bör få förekomma endast då sjömannens skatteförmåga är mera väsentligen nedsatt. I övriga fall bör jämkning av skatten få anstå till nästföljande beskattningsår.

Några remissinstanser fäster uppmärksamheten på att då sjöman inte uppburit inkomst under ett helt beskattningsår han kan komma att få erlägga högre skatt än om han för all sin inkomst under året beskattades enligt gällande regler. *Länsstyrelsen i Hallands län* föreslår att i sådant fall befrielse från hela sjömansskatten skall kunna medges. Detta skulle lämpligen kunna ske i form av ett jämningsbeslut av sjömansskattenämnden, vilket under vissa förutsättningar bör kunna meddelas redan före anställningens början, i likhet med lokal skattemyndighets beslut om befrielse från skatteavdrag för skolungdom under feriearbete.

Svenska sjöfolksförbundet hemställer att jämkning skall kunna medges av sjömansskattenämnden om sjöman under beskattningsåret på grund av värnplikt, skolgång, sjukdom eller nedsatt arbetsförmåga inte kunnat utöva sitt yrke under minst sex månader.

Förslaget att jämkning skall medges endast om den skattskyldiges inkomst för år räknat ombord eller i land finnes böra nedsättas med minst 600 kronor, har föranlett erinringar från länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus samt Gävleborgs län ävensom Föreningen Sveriges kronokamrerare.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län ifrågasätter, om inte minimigränsen för jämkning bör sättas i relation till inkomsten, exempelvis så att avdraget skall uppgå till förslagsvis sex procent å inkomsten dock minst 600 kronor för år för att vinna beaktande.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län finner att den föreslagna gränsen är för låg. Med hänsyn till att fråga är om en i högsta grad schabloniserad skatt med en betydande skatteeftergift från det allmännas sida anser länsstyrelsen att jämkning bör reserveras för rena undantagsfall. En höjning av gränsen till 1 000 kronor anser länsstyrelsen därför skälig.

Föreningen Sveriges kronokamrerare uttalar att den föreslagna gränsen är väl hög och föreslår att den sänkes till 500 kronor.

Några erinringar har ej framförts mot de sakkunnigas utformning av bestämmelserna om jämkning av sjömansskatt, då sjöman kan visa att han inte uppburit drickspengar med de belopp, som angivits i anvisningar utfärdade av nämnden.

Beträffande tiden, inom vilken ansökan om jämkning skall inges, föreslår *centrala uppbördsnämnden* och *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*, att sådan ansökan bör få inges senast under juni månad året efter beskattningsåret i stället för som de sakkunniga

föreslagit senast före utgången av april månad. Det blir då möjligt att i jämkningsärendet ta hänsyn till taxeringsnämndens beslut.

Svårigheterna för sjöman att själv prestera nödvändig utredning framhålles av länsstyrelserna i Malmöhus och Värmlands län samt Stockholms stads uppboordsverk.

Länsstyrelsen i Malmöhus län anför.

I likhet med två av de hörda myndigheterna — kronokamrerarna i Malmö och Hälsingborg — anser länsstyrelsen, att man knappast kan kräva att sjöman, som önskar jämkning, skall genom intyg av taxeringsintendenten eller annan taxeringsfunktionär styrka att avdragsrätt förelegat, om inkomsten taxerats i land. De sakkunniga har tydligen också insett svårigheterna i detta avseende för de ombordanställda, då de påpekat, att sjömansskattenämnden bör på alla sätt medverka till nödvändig utredning i dessa ärenden. Av den jämkningssökande borde ej krävas mera, än att han uppger grunden för kravet å jämkning av sjömansskatten — i de flesta fall lär han väl kunna hänvisa till tidigare beslut av myndighet om medgivet avdrag för till exempel underskott å förvärvskälla, periodiskt understöd och dylikt — och anger sin hemort och i förekommande fall myndighet, som medgivit avdraget. En betydande tidsvinst torde uppnås, om man låter erforderlig utredning verkställas mellan myndigheter i Sverige i stället för att kräva, att sökanden först skall vända sig till viss myndighet här i landet och sedan, när han fått önskat besked därifrån, insända detta till sjömansskattenämnden.

Länsstyrelsen i Värmlands län anför likartade synpunkter.

Stockholms stads uppboordsverk förordar att den lokala skattemyndigheten skall utfärda intyg om att sjöman, därest inkomsten ombord skulle taxeras i land, är avdragsberättigad. De lokala skattemyndigheterna har — påpekar uppboordsverket — regelmässigt att ta ställning till frågor rörande rätt till avdrag vid jämkning av preliminär skatt. Att den lokala skattemyndigheten i och för sig inte är ett taxeringssakkunnigt organ torde därför i praktiken sakna betydelse.

I några yttranden framställes önskemål beträffande de meddelanden om jämkning, som skall tillställas olika myndigheter. Sålunda understryker *länsstyrelserna i Hallands och Skaraborgs län* att å underrättelse om jämkningsbeslut tydligt bör anges med hur stort belopp per månad den kontanta lönen skall minskas vid skatteuträkningen. *Länsstyrelsen i Gävleborgs län* och *Föreningen Sveriges kronokamrerare* påpekar att underrättelse om jämkning på grund av utgivet periodiskt understöd bör sändas jämväl till vederbörande taxeringsnämnd i mottagarens hemort. Dylik underrättelse bör därför innehålla uppgift om namn och adress på den som uppburit understödet.

Mot de sakkunnigas förslag, att lokal skattemyndighet skall besluta om sådan jämkning som avser ändring av kolumn efter vilken skatt uttas, anföres erinringar av centrala uppboordsnämnden, läns-

styrelserna i Göteborgs och Bohus samt Värmlands län ävensom Föreningen Sveriges kronokamrerare.

Centrala uppbördsnämnden anför i denna fråga.

Enligt förslaget skall det ankomma på lokal skattemyndighet att även beträffande sjömän besluta om kolumnändring. Sådant beslut kan icke överklagas längre än till länsstyrelsen, eftersom beslutet formellt kommer att gälla den preliminära skatten. Mot sådan inskränkning av fullföljdsrätten torde intet vara att invända så länge det blott är fråga om preliminär skatt, som skall gå i avräkning mot den slutliga skatten, vilken fastställles på grund av verkställd taxering. Om kolumnändringen — såsom föreslås — blir normgivande även för beräkningen av sjömansskatt, synes emellertid konsekvensen bli att länsstyrelsens beslut får definitiv karaktär såvitt angår denna skatt. Fråga är om denna olikhet kan neutraliseras genom s. k. rättelse.

Detta problem har icke enbart teoretisk betydelse. Relativt vanligt är att olika meningar föreligga, exempelvis om en änkring eller änka med minderåriga barn skall anses ha husföreståndarinna anställd och vara berättigad till skatteavdrag enligt kolumn 2 eller 3, eller om en person utan eller med barn skall i beskattningshänseende anses som gift eller ogift och skatteavdrag beräknas enligt kolumn 1, 2 eller 3.

De sakkunniga ha å sid. 93 i betänkandet uttalat, att rättelse bör kunna ske exempelvis om sjömansskatt avdragits efter fel kolumn. Måhända bör genom en anvisningspunkt till 16 § direkt utsägas, att rättelse kan ske även i sådant fall.

Föreningen Sveriges kronokamrerare delar uppbördsnämndens betänksamhet inför förslaget att beslut om kolumnändring för sjöman skall ankomma på lokal skattemyndighet. Föreningen anför.

Sjömansskattenämnden torde sålunda icke ha vare sig rättighet eller skyldighet att jämka i ett »kolumnändringsfall» (jfr 12 och 13 §§ i förslaget). Besvär över lokal skattemyndighets beslut i dylika fall får enligt 22 §, 24 § 1 mom. och 86 § uppbördsförordningen anföras allenast hos länsstyrelse. Den enligt sjömansskatteförordningen skattskyldige sjömannen betages sålunda på detta sätt rätten att besvara sig över sin *definitiva* skatt hos kammarrätten och regeringsrätten d. v. s. den rätt, som han skulle ha haft, om han inkomsttaxerats med stöd av taxeringsförordningen eller om kolumnändringsbeslutet meddelats av sjömansskattenämnden, vilkens jämningsbeslut föreslås kunna överklagas hos kammarrätten och regeringsrätten. Kolumnändringsfrågor kunna emellanåt, t. ex. då fråga är om husföreståndarinneavdrag, vara tvistiga.

Lokal skattemyndighets beslut om kolumnändring torde i allmänhet komma att meddelas vid en tidpunkt då sjömansskatt för viss tillämplig tid av samma år redan avdragits och inbetalts. Det synes då, som om detta för sjömannen skulle medföra, att han sedan lokala skattemyndigheten meddelat beslut om kolumnändring, måste för restitution göra ytterligare en ansökan, nämligen till sjömansskattenämnden om rättelse jämlikt 16 § sjömansskatteförordningen av det redan verkställda skatteavdraget.

Enligt föreningens mening kunna här förut påtalade olägenheter enklast elimineras därigenom, att det föreskrives att jämväl »kolumnändrings-

jämkning» skall ankomma på sjömansskattenämnden, som bör inhämta vederbörande lokala skattemyndighets yttrande över ansökningen.

Likartade synpunkter anföres av *länsstyrelsen i Värmlands län*.

Rättelse

De sakkunnigas förslag angående rättelse av felaktigt uttagen sjömansskatt har föranlett erinring endast från *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*. Länsstyrelsen åberopar sina erfarenheter av uppbörden och kontrollen av särskild sjömansskatt och föreslår att beslut om rättelse skall fattas av sjömansskattekontoret samt att ansökan om rättelse bör få inges till sjömansskattekontoret före utgången av tredje kalenderåret efter beskattningsåret.

Restitution

De sakkunnigas förslag angående restitution av sjömansskatt och därmed sammanhängande spörsmål har inte föranlett några erinringar.

Departementschefen

Jämkning av preliminär skatt enligt uppbördsförordningen innebär att ändrade grunder föreskrives för uttagande av sådan skatt. Jämkning verkställs av den lokala skattemyndigheten och avser att uppnå bättre överensstämmelse mellan den preliminära skatten och den slutliga. Som exempel på jämningsgrund har i uppbördsförordningen nämnts ändring i den skattskyldiges civilstånd, ändring i förhållande vartill hänsyn skall tas vid bestämmande av ortsavdrag, väsentligen nedsatt skatteförmåga och felaktigheter vid debetsedelns utfärdande.

Liksom de sakkunniga anser jag det vara ofrånkomligt att även vid uttagande av sjömansskatt möjlighet måste finnas att ta hänsyn till sådana särskilda omständigheter som kan påverka den enskildes skatteförmåga. Vid den allmänna beskattningen blir den skattskyldige slutligen tillgodosedd genom avdrag vid den årliga taxeringen. Jämningsförfarandet i fråga om sjömansskatten skulle i viss mån komma att ersätta taxeringsförfarandet.

Vid en bedömning av frågan vilka möjligheter till jämkning som bör öppnas måste i första hand tas i betraktande att sjömansskatten är avsedd som en definitiv skatt. Varje avlöningsperiod får i princip anses som en sluten beskattningstermin. Endast då särskilda skäl föranleder därtill bör hänsyn tas till beskattningsresultatet för hela året. Enbart den omständigheten att en månadsinkomst av viss storlek medför uttagande av sjömansskatt, ehuru beskattning i land för samma månadsinkomst inte skulle ha ägt rum därför att den sammanlagda inkomsten under året inte uppgått till ortsavdragets belopp, bör enligt min mening inte föranleda befrielse från sjömansskatt. Detta innebär sålunda att en person, som överväger att ta anställ-

ning ombord och vet att anställningen endast skall fortgå under kortare tid, får kalkylera med den minskning av inkomsterna som skatteavdraget kommer att innebära.

De sakkunniga har skilt mellan sådan jämkning som skall beslutas av sjömansskattenämnden och sådan som skall beslutas av lokal skattemyndighet. Sjömansskattenämnden skall enligt förslaget kunna medge jämkning om sjömannen vid taxering till statlig inkomstskatt året efter beskattningsåret kunnat påräkna avdrag med minst 600 kronor för underskott å förvärvskälla, utbetalning av periodiskt understöd, avgift för pensionsförsäkring eller nedsatt skatteförmåga. Jämkning skall jämväl kunna medges om sjömans inkomst av drickspengar kan antas ha blivit väsentligt för högt uppskattad.

Svenska sjöfolksförbundet har pekat på det fallet att en sjöman på grund av värnplikt, skolgång, sjukdom eller nedsatt arbetsförmåga inte kunnat utöva sitt yrke under hela året. Enligt förbundets mening borde jämkning alltid medges om hindret varat mer än sex månader. Jag har nyss angivit att den omständigheten att ombordanställningen icke avsett ett helt år i och för sig icke bör vara jämkningsgrund i fråga om sjömansskatten, som ju är utformad som en definitiv sjömansskatt. Jag kan sålunda inte tillstyrka införandet av en sådan generell regel som förbundet föreslagit. Däremot kommer i en del av de fall, som förbundet haft i tankarna, förutsättning för jämkning att vara för handen enligt bestämmelsen om att nedsatt skatteförmåga skall beaktas av sjömansskattenämnden. Nedsatt skatteförmåga kan sålunda ofta antagas föreligga vid sjukdom, arbetslöshet, stor försörjningsbörda o. dyl.

En fråga av mera teknisk art uppkommer vid bestämmandet av det belopp med vilket jämkning för nedsatt skatteförmåga högst må medges. Vid beskattning i land kan sådant avdrag bestämmas till högst 3 000 kronor. Eftersom den skattskyldige först tillgodoförts vederbörligt ortsavdrag kommer det belopp, som helt kan fritas från beskattning, att motsvara summan av ortsavdraget och det extra avdraget. I ortsgrupp III uppgår maximibeloppet sålunda för gift skattskyldig till $(3\,680 + 3\,000 =) 6\,680$ kronor och för ogift skattskyldig till $(1\,840 + 3\,000 =) 4\,840$ kronor. Då den som har arbete i land alltid är berättigad till fullt ortsavdrag kan taxeringsnämnden upp till den angivna gränsen befria från skatt även om inkomsten åtnjutits endast under en del av året. Det synes skäligt att sjöman, som uppfyller villkoren för extra avdrag för nedsatt skatteförmåga, skall kunna befrias från skatt i samma utsträckning som gäller vid taxering i land. Bestämmelser bör därför meddelas om att avdrag för nedsatt skatteförmåga skall få medges med högst det belopp, som motsvarar summan av vederbörligt ortsavdrag i ortsgrupp III och 3 000 kronor.

De sakkunniga har ansett att jämkning endast bör ske under förutsättning att den skattskyldige visar att avdrag, därest taxering ägt rum i land,

skulle medgivits med minst 600 kronor. Uppenbarligen är det nödvändigt att här införa ett visst gränobelopp för att förhindra att jämningsinstitutet äventyrar den avsedda enkelheten i det administrativa förfarandet med sjömansskatten. Från regeln om visst minimibelopp bör dock undantag göras för de ömmande fall då fråga är om jämkning på grund av nedsatt skatteförmåga.

Flera remissmyndigheter ifrågasätter lämpligheten av att beslut om jämkning skall kunna ske under inkomståret. Särskilt vanskligt anses det vara att beräkna avdrag för underskott å förvärvskälla. Men även i fråga om periodiskt understöd och avdrag för nedsatt skatteförmåga kan svårigheter uppkomma. Om jämkning medges i början av ett år kan det vara tvivelaktigt om understödet i fortsättningen kommer att utbetalas eller underhållsskyldigheten fullgöras.

Till en början må framhållas att om sjömannen eller hans hustru har sådan inkomst i land att det yrkade avdraget kan väntas bli utnyttjat vid årlig taxering bör jämkning av sjömansskatt inte medges. Detta torde framgå av de föreslagna bestämmelserna om jämkning.

Föreligger inte möjligheter för sjöman att utnyttja avdrag vid årlig taxering synes skillnad böra göras mellan å ena sidan jämkning på grund av underskott å förvärvskälla och å den andra jämkning på annan grund. Det torde under det löpande året inte vara möjligt att med någon grad av säkerhet bedöma storleken av sådant underskott. Jämkning bör därför inte ske förrän efter inkomstårets slut och sedan taxering verkställts. Härigenom uppnår man också att om underskottsavdraget delvis kan utnyttjas vid taxeringen jämkning endast behöver medges för återstoden av avdraget. Även jämkning med återopande av någon av de övriga grunderna bör i vissa fall anstå till efter inkomstårets slut. Detta gäller t. ex. då tvekan föreligger om periodisk betalningsskyldighet kommer att fullgöras. I andra fall kan läget redan under det löpande året vara fullt klart. Detta är fallet t. ex. då en sjöman efter en tids anställning blir sjuk och det är tydligt att han inte kan träda i tjänst under året. Ett annat exempel på en omständighet, som bör kunna beaktas redan under det löpande året, är om avgift till pensionsförsäkring erlagts med belopp som framgår av företett kvitto. I dessa och liknande fall möter givetvis inte något hinder att bevilja jämkning under inkomståret.

Tiden för ingivande av ansökan bör lämpligen utsträckas till utgången av juli månad året efter inkomståret. Såsom nyss nämnts måste nämligen i många fall taxeringen i första instans avvaktas innan det med säkerhet kan avgöras om jämningsanledning föreligger.

Mot de sakkunnigas förslag angående sådan jämkning som skall ankomma på lokal skattemyndighet, d. v. s. beslut om kolumnändring, har huvudsakligen invänts, att lokal skattemyndighets beslut i sådant ärende endast kan överklagas till länsstyrelsen. I anledning härav vill jag erinra

om att för sjöman, som icke åtnöjes med länsstyrelsens beslut, står alltid den möjligheten öppen att få frågan om skattens riktiga beräknande prövad av sjömansskattenämnden. Nämndens beslut i ärendet kan sedan överklagas i vanlig ordning.

Slutligen må i korthet med några ord beröras frågan om från vilken tidpunkt jämningsbeslutet skall gälla vid skatteuträkningen. Såvitt angår beslut av sjömansskattenämnden torde man få utgå från att tidpunkten direkt anges i beslutet. Lokal skattemyndighets beslut bör gälla vid den första avlöningsutbetalningen efter det beslutet uppvisats för avlöningsförrättaren. I båda fallen bör skatt som tidigare avdragits för mycket restitueras genom sjömansskattekontorets försorg. Särskild ansökan om restitution erfordras endast då skattenedsättningen beror på beslut av den lokala skattemyndigheten.

Vad de sakkunniga i övrigt anfört om jämkning, rättelse och restitution av sjömansskatt föranleder ingen annan erinran från min sida än att tiden för ingivande av ansökan om rättelse bör utsträckas till två år.

VII. Uppbörd m.m.

De sakkunniga

Uppbörd

De sakkunniga föreslår, att vid sjömansskattekontoret skall föras register över de fartyg, ombord på vilka sjömansskatt skall erläggas.

Genom sjömansskattekontorets försorg skall till redarna distribueras sjömansskattetabeller och anvisningar för uppbörd och redovisning även som blanketter för redovisning av avdragen skatt. Formulär till redovisningsförteckningarna föreslås skola fastställas av sjömansskattenämnden. Förteckningarna bör vara uppställda efter mönster av de förteckningar, som för närvarande förekommer vid uppbörd av särskild sjömansskatt. Särskilda blanketter skall enligt de sakkunniga användas vid redovisning av skatt för sjöman, bosatta här i riket, och särskilda för andra sjömän.

De sakkunniga framhåller, att för sjömän torde nu regelmässigt utfärdas debetsedel å preliminär A-skatt av den lokala skattemyndigheten. Så bör även ske, sedan sjömansskatten införts. Sjöman skall ombord använda denna debetsedel för att styrka efter vilken kolumn i sjömansskattetabellen sjömansskatt skall avdras. Om sjömannen arbetar i land någon del av året under sådana förhållanden, att vanligt källskatteavdrag skall ske, skall debetsedeln å preliminär A-skatt användas enligt uppbördsförordningens föreskrifter.

Såsom tidigare framhållits, föreslås att kolumnerna i sjömansskattetabellerna bör konstrueras med utgångspunkt från kolumnerna 1—3 i tabellerna för preliminär A-skatt.

De sakkunniga har fäst uppmärksamheten på att vissa svårigheter stund-

om kommer att uppstå vid lokal skattemyndighets arbete med att ange tillämplig avdragskolumn å debetsedel å preliminär A-skatt. För närvarande kan den lokala skattemyndigheten erhålla vissa upplysningar av anteckningar i inkomst- och debiteringslängderna till vägledning vid bestämmande av tillämplig kolumn. Sjöman, som endast har inkomst ombord, skall emellertid ej avlämna självdeklaration. Den lokala skattemyndigheten skulle då sakna betydelsefull ledning för att bedöma vilken kolumn som skall tillämpas. Liknande svårigheter föreligger dock redan nu i vissa fall, t. ex. då skattskyldig inte avlämnat självdeklaration. De sakkunniga anser, att några särskilda bestämmelser, om hur lokal skattemyndighet bör förfara, dock ej bör utfärdas. Om fel kolumn angivits för sjöman, bör denne skyndsamt anhålla om rättelse hos den lokala skattemyndigheten.

Om debetsedel å preliminär B-skatt utfärdas för sjöman, eller om denne över huvud taget inte erhållit någon debetsedel, bör han anhålla hos den lokala skattemyndigheten om intyg, vari skall lämnas sådana uppgifter, att därav framgår vilken kolumn i sjömansskattetabellen, som skall komma till användning. Vidare föreslås att sjöman även på annat sätt än genom uppvisande av debetsedel eller intyg skall kunna få styrka efter vilken kolumn i sjömansskattetabellen avdrag skall ske. Närmare föreskrifter härom bör utfärdas av sjömansskattenämnden.

De sakkunniga framhåller vidare önskvärdheten av att debetsedlar till sjöman även i fortsättningen avlämnas till postbehandling före debetsedlar till andra skattskyldiga.

Om här i riket bosatt sjöman varken företer debetsedel eller på annat sätt visar, enligt vilken kolumn i sjömansskattetabellen avdrag skall ske, skall avlöningsförrättaren verkställa avdrag enligt kolumnen för ogift skattskyldig utan barn. Även om avlöningsförrättare skulle vara övertygad om att en sjöman kommer att erhålla jämkning av sjömansskatt, skall han dock verkställa skatteavdrag med de belopp, som anges i tabellerna.

Sedan avdrag verkställts, antecknas skatten på de tidigare omnämnda redovisningsförteckningarna. Dessa skall avse en period om två månader. De skall av befälhavaren insändas till rederiet. På förteckningarna anges — då fråga är om här i riket bosatt sjöman — numret å sjömannens debetsedel å preliminär skatt. Om en sjöman inte företett någon debetsedel å preliminär skatt må anges det län och den kommun, där sjömannen är mantalsskriven. Uppgift om sjömannens hemortskommun kan erhållas från sjöfartsbok eller annan handling. I nödfall får även muntlig uppgift av sjömannen godtas. De sakkunniga förutsätter, att till ledning för avlöningsförrättarens arbete i nu avsett fall kommer genom sjömansskattekontorets försorg att utsändas förteckningar, varav framgår sifferbeteckningarna för län och uppbördsdistrikt. Är sjömannens hemortskommun uppdelad i två eller flera uppbördsdistrikt och saknar avlöningsförrättaren kännedom om det uppbördsdistrikt, inom vilket sjömannen är mantals-

skriven, skall som beteckning för kommunen tas det nummer som gäller för det första uppbördsdistriktet inom kommunen.

Uppbörd av sjömansskatt skall verkställas genom postverket och de penninginrättningar, med vilka Kungl. Maj:t därom träffat avtal. Inbetalningen av sjömansskatt skall ske kostnadsfritt.

I fråga om redovisningen av sjömansskatt föreslås, att redaren för varje period om två månader, räknad från kalenderårets början, skall redovisa under perioden innehållen sjömansskatt. Redovisningen skall ske sex gånger om året. För varje period lämnas redovisning senast den sista dagen i andra månaden efter periodens utgång genom att skattens sammanlagda belopp sättes in på sjömansskattekontorets postgirokonto. Samtidigt med inbetalningen sändes redovisningsförteckningarna in till sjömansskattekontoret. Efter ansökan må sjömansskattenämnden medge redare att betala in skatt och sända in redovisningsförteckningar vid senare tidpunkt än nyss nämnts. Inbetalas sjömansskatt i annan ordning eller senare än som är stadgat, skall restavgift erläggas. Restavgiften skall utgå med fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som inte erlagts, dock ej mindre än en krona. Om öretal uppkommer vid beräkningen, skall avrundning ske till närmast högre krontal.

De insända redovisningsförteckningarna skall granskas vid sjömansskattekontoret. Det bör därvid kontrolleras, att den inlevererade skatten överensstämmer med det belopp, som enligt förteckning skall inbetalas. Att redare fullgjort vad honom åligger kan kontrolleras även genom revision av redarens bokföring. Intet hinder möter för att en redares hela bokföring blir föremål för samtidig granskning av en tjänsteman vid sjömansskattekontoret och av en tjänsteman vid en länsstyrelse. I många fall torde till och med en dylik samtidig granskning vara att förordas. Lämpligt torde också vara att då taxeringsrevision verkställs av redares räkenskaper, granskningsmannen erhåller uppdrag att verkställa granskning av sjömansskatteredovisningen även om tjänsteman från sjömansskattekontoret ej kan delta.

Genom hålkortsbehandling av förteckningarna förslagsvis genom postverkets försorg erhålles uppgift hur den under året influtna sjömansskatten fördelar sig på uppbördsdistrikt. Hålkortsbehandlingen föreslås av de sakkunniga skola tillgå på samma sätt som nu sker av exempelvis skatteanvisningar å preliminär skatt m. m.

I betänkandet framhålles att, om en sjöman önskar erhålla jämkning eller rättelse av felaktigt uttagen skatt, ankommer det på honom själv att lämna sjömansskattekontoret uppgifter om skattens storlek m. m. De lämnade uppgifterna kan därefter kontrolleras vid sjömansskattekontoret. Härför anses inte någon kontobokföring för varje enskild sjöman erforderlig. Inte heller fordras enligt de sakkunnigas mening någon sådan bokföring för utbetalning av gottgörelse till kommuner m. fl. eller av någon annan anledning.

Revisionskrav

De sakkunniga föreslår att om det vid sjömansskattekontorets granskning av redares redovisning av sjömansskatt framkommer, att sjömansskatt inte inbetalats till kontoret eller inbetalats med lägre belopp än som rätteligen bort ske, skall kontoret skriftligen framställa anmärkning mot redovisningen i form av revisionskrav. Revisionskrav skall då riktas mot redare. Två fall av revisionskrav kan enligt de sakkunnigas mening förekomma. I det första fallet har redaren eller befälhavaren utan giltig orsak underlåtit att avdra sjömansskatt eller avdragit sjömansskatt med för lågt belopp. I det senare fallet har avdrag för sjömansskatt visserligen företagits med rätta belopp men redaren har underlåtit att helt eller delvis redovisa skatten till sjömansskattekontoret.

Om redaren godkänner kravet och inbetalar felande belopp jämte restavgift, erfordras inte ytterligare åtgärder i redovisningsavseende. Bestrider redaren riktigheten av kravet eller underlåter han, utan att bestrida det samma, att inbetala felande belopp, skall kontoret underställa ärendet sjömansskattenämnden för prövning. Har nämnden fastställt revisionskrav, skall det belopp som fastställts till betalning jämte restavgift uttas genom indrivning dock att införsel ej må beviljas för gäldande av belopp, för vilket redare är ansvarig.

Revisionskrav kan också framställas direkt mot en sjöman. Så blir fallet, då en sjöman enligt vad verkställd utredning ger vid handen, genom att lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter orsakat att sjömansskatt inte avdragits eller avdragits med för lågt belopp.

Redare bör ha regressrätt gentemot sjöman i fråga om belopp, som redare underlåtit att avdra men på grund av revisionskrav nödgats erlägga. I förekommande fall må beloppet uttas hos sjöman i samma ordning som stadgas i fråga om indrivning av skatt, dock att införsel ej må beviljas.

Preskription samt straff och viten

De sakkunniga föreslår, att åtgärder för uttagande av sjömansskatt skall få vidtas endast intill utgången av femte året efter det att avdrag för sjömansskatt verkställts eller bort verkställas.

I betänkandet erinras om de bestämmelser angående straff och viten, som finnes intagna i uppbördsförordningen. Dessa bestämmelser — med undantag för dem som avser preliminär självdeklaration — anser de sakkunniga kunna tjäna som förebild för motsvarande bestämmelser i sjömansskatteförordningen. Beträffande föreläggande av vite avviker dock de sakkunnigas förslag såtillvida från uppbördsförordningens bestämmelser att vite skall kunna föreläggas av föreståndaren för sjömansskattekontoret. Enligt uppbördsförordningen ankommer föreläggande av vite på länsstyrelsen.

Remissyttrandena

Uppbörd

Några principiella erinringar mot de sakkunnigas förslag om uppbörd av sjömansskatt har ej anförts. Framförda erinringar hänför sig endast till detaljspörsmål.

De sakkunnigas förslag att formulär till redovisningsförteckningarna över avdragen sjömansskatt skall fastställas av sjömansskattenämnden samt att skilda förteckningar skall användas för här i riket bosatta och för övriga sjömän har föranlett uttalande av *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*.

Länsstyrelsen anför.

Om den nuvarande redovisningsblanketten skall omarbetas, lär detta bli kontorets uppgift, som har hand om redovisningen. Det är naturligt, att eventuella önskemål av nämnden då komma att beaktas. En formlig föreskrift, att blanketten skall fastställas och att nämnden skall betungas härmed, synes onödig. Länsstyrelsen föreslår, att bestämmelsen utgår.

Enligt 15 § i författningsförslaget skall skatt för svenska och utländska sjömän redovisas på skilda förteckningar. Avsikten torde väl vara att postverkets arbete med stansning för kommunersättningen härigenom skall underlättas. Det finns dock anledning förmoda, att redovisningarna i och för denna stansning måste underkastas viss granskning på kontoret och att en markering sker där. En uppdelning är då knappast motiverad. Ur andra synpunkter synes det också vara lämpligast med endast en förteckning. Under sådana förhållanden är det olämpligt att i författningstexten giva bestämmelser om förtecknandet.

Beträffande förslaget att uppgifterna å debetsedlarna för preliminär A-skatt skall tjäna till ledning vid uttagande av sjömansskatt påpekar *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*, att sådana debetsedlar enligt gällande bestämmelser inte behöver sändas ut förrän senast den 18 januari. Man måste därför räkna med att det kan dröja åtskillig tid, innan en sjöman får sin debetsedel. På grund härav får det anses vara önskvärt, att den nya preliminärdebetsedelns kolumnuppgift inte skall gälla förrän förslagsvis från och med den 1 mars.

Vissa spörsmål, som står i samband med lokal skattemyndighets arbete med utfärdande av debetsedlar å preliminär skatt, har upptagits till behandling av centrala uppbördsnämnden, länsstyrelserna i Västernorrlands och Norrbottens län samt Föreningen Sveriges kronokamrerare.

Centrala uppbördsnämnden anför.

Enligt förslaget skall lokal skattemyndighet utfärda och sända ut debetsedlar å preliminär A-skatt till sjömän på samma sätt som för närvarande sker, d. v. s. senast den 18 januari under inkomståret. Enligt 13 § 1 mom. uppbördskungörelsen böra debetsedlar adresserade till avlägset belägna

postanstalter avlämnas till postbefordran tidigare än övriga debetsedlar. De lokala skattemyndigheterna torde i regel icke kunna utan särskild begäran översända debetsedlarna till sjömän under annan adress än deras bostadsadress i land för vidarebefordran genom anhörigas försorg. Då det är angeläget att debetsedlarna utan dröjsmål komma sjömännen tillhanda, kan det ifrågasättas om icke särskild föreskrift bör intagas i 13 § 1 mom. tillämpningskungörelsen till gällande uppbördsförordning därom att debetsedlar avseende skattskyldiga, vilka kunna antagas vara sjömän, skola utsändas så fort ske kan.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län framhåller att den omständigheten att sambeskattningsprincipen fått slopas, då en av makarna beskattas som sjöman, kan innebära en skattelindring även för den i land förvärvsarbetande parten. Införes inte särskilda regler, torde detta komma att medföra avsevärda skiljaktigheter mellan preliminär och slutlig skatt. För närvarande synes nämligen i de allra flesta fall för gift kvinna utfärdas preliminär debetsedel med angivande av kolumn 1. Vare sig sådan kvinna har att erlagga sjömansskatt eller arbetar i land synes därför jämkning regelmässigt kunna påkallas. Länsstyrelsen ifrågasätter därför ett automatiskt verkande uppgiftsförfarande, som går ut på att hustrun till person med sjömansskatt erhåller debetsedel å preliminär A-skatt med angivande av avdragskolumn 3.

Enligt gällande bestämmelser har lokal skattemyndighet i de fall preliminär skatt ej inbetalas för skattskyldig, som erhållit debetsedel å preliminär A-skatt, att undersöka anledningen till den bristande inbetalningen. Postens skatteavdelning har att i sådant fall upprätta särskild förfrågan. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* föreslår ett särskilt förfarande för undvikande av att förfrågan utskrivs och undersökning verkställs beträffande skattskyldig, som har att erlagga sjömansskatt. Befälhavaren kunde lämpligen vid redovisningsförteckningarna för den uppbördsperiod, varunder skattskyldig första gången för året förekommer, foga en skatteanvisning för envar, som avlämnat debetsedel å preliminär skatt. Å denna skatteanvisning skall med stämpel eller på annat sätt anges att den skattskyldige erlägger sjömansskatt. Dessa skatteanvisningar skulle sedan översändas till respektive länsstyrelser för anteckning å kreditkort. Uppgiften om att sjömansskatt erlägges kan även vara av värde vid taxeringen i de fall taxeringsuppgift inte inkommer och förhindra åsättande av felaktig taxering. Om skatteanvisning inte kan bifogas redovisningsförteckningarna på grund av att debetsedel ej avlämnats, bör sjömansskattekontoret åläggas att med ledning av de å förteckningarna lämnade uppgifterna meddela vederbörande länsstyrelse att sjömansskatt erlägges. Som ett alternativ till det här skisserade förfarandet ifrågasätter länsstyrelsen om inte sjömansskattekontoret bör åläggas att till länsstyrelserna överlämna förteckningar länsvis över skattskyldiga, som har att erlagga sjömansskatt.

Liknande synpunkter anföres av *länsstyrelsen i Norrbottens län* och *Föreningen Sveriges kronokamrerare*.

Vad i betänkandet anförts om skatteavdrag ombord på fartyg och redovisningen av sjömansskatt har föranlett vissa påpekanden från länsstyrelserna i Malmöhus, Hallands samt Göteborgs och Bohus län.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anser att medgivande av anstånd med inbetalning och redovisning av sjömansskatt bör ankomma på sjömansskattekontoret. Då fråga kan vara om brådskande beslut, lär det enligt länsstyrelsens mening vara direkt olämpligt att lägga avgörandet på sjömansskattenämnden, såvida man ej vill besluta i efterhand. Länsstyrelsen erinrar vidare om att uppbörd av särskild sjömansskatt för närvarande sker genom att rederierna insätter skattebeloppen å särskilt postgirokonto. Då någon ändring häri inte synes böra ske, anses bestämmelsen i 14 § förslaget till sjömansskatteförordning att uppbörd skall verkställas genom postverket samt de penninginrättningar med vilka Kungl. Maj:t träffat avtal icke vara motiverad.

Länsstyrelsen i Hallands län framhåller, att de föreslagna bestämmelserna om restavgift för sjömansskatt avviker något från uppbördsförordningens regler. Länsstyrelsen säger sig av praktiska skäl vilja föreslå att uppbördsförordningens bestämmelser ändras till överensstämmelse med sjömansskatteförordningens. I stället för avrundning av beloppet uppåt bör dock lämpligen i båda författningarna föreskrivas, att överskjutande öretal skall bortfalla.

Om kontrollen över utgörandet av sjömansskatt och därmed sammanhängande spörsmål föreligger vissa uttalanden.

Riksskattenämnden framhåller att kontrollen över att skatt avdragits enligt rätt kolumn i skattetabellerna i praktiken torde bli svår att göra tillräckligt effektiv. Det synes enligt riksskattenämndens mening som om sjömansskattekontoret i detta avseende måste begränsa sig till att stickprovsvis genom skrivelser till lokala skattemyndigheter utöva sådan kontroll. Detta får anses vara otillfredsställande med hänsyn till att fråga är om en definitiv skatt. Nämnden anmärker att de lokala skattemyndigheterna ofta inte torde ha tillgång till samtliga för en dylik kontroll erforderliga uppgifter.

Likartade synpunkter anföres av *kammarrätten, centrala uppbördsnämnden* samt *länsstyrelserna i Stockholms och Västernorrlands län*. Sistnämnda länsstyrelse framhåller därjämte att rederierna är spridda över hela riket och att det därför bör finnas möjlighet att överlåta kontrollen av redarnas bokföring till vederbörande länsstyrelse.

Frågan om en särskild kontobokföring av sjömans-

skatten för varje enskild sjöman har uppmärksamrats av länsstyrelserna i Stockholms och Kristianstads län.

Länsstyrelsen i Stockholms län anser det mindre sannolikt att en kontobokföring av skatten för varje enskild sjöman skall kunna undvaras. Uppgift om avlöningens storlek kan bli påkallad både av det fortsatta inter-nordiska samarbetet och i det fall att en obligatorisk tjänstepension införas. Dessa och andra frågor rörande sjömansskatten kan — framhåller länsstyrelsen — vinna sin lösning genom den elasticitet, som givits för-fattningsförslaget. Sjömansskattenämnden får förutsättas kontinuerligt följa utvecklingen och ta erforderliga initiativ för att avhjälpa bristfälligheter, som på förhand knappast kan i sin helhet överblickas.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anför.

Redovisningen till sjömansskattekontoret av den innehållna sjömans-skatten skall enligt de sakkunnigas förslag ske i huvudsak i den ordning som nu tillämpas för den särskilda sjömansskatten och hos sjömansskattekontoret skall kontobokföring för varje enskild sjöman icke äga rum. Länsstyrelsen anser sig böra ifrågasätta, huruvida detta tämligen summa-riska redovisningssätt hos sjömansskattekontoret kan vara tillfyllest. Sålunda skulle utredningen i jämkningsfallen underlättas om specificerad redovisning skedde. Det synes finnas anledning överväga huruvida icke, liksom i Norge, ett mera specifikt redovisningssystem vore att föredraga. Skall sambeskattnings ske av makar, av vilka den ene har inkomst ombord eller skall vid skatteuttaget för inkomst i land hänsyn tagas till inkomst ombord, blir givetvis specificerad redovisning av sjömansskatten nödvändig.

Revisionskrav

Frågor som har samband med revisionskrav behandlas endast av riksskattenämnden, länsstyrelserna i Gotlands, Malmöhus och Gävleborgs län samt Sveriges redareförening.

Länsstyrelsen i Malmöhus län anför.

Reglerna om redares ansvarighet för sjömansskatt överensstämmer i stort sett med de, som förekommer i uppbördsförordningen för arbets-givare. Vid fall av underlåtenhet att utan skälig anledning verkställa skatteavdrag kan emellertid revisionskrav riktas mot redaren, utan att arbetstagaren-sjömannen först anmanats gälda skattebeloppet i fråga. I förslaget återfinnes dessutom en bestämmelse, som saknas i uppbördsför-ordningen, nämligen att om redaren visar, att underlåtenhet att verkställa skatteavdrag berott på oriktig uppgift lämnad av sjömannen, kravet skall riktas mot denne. I betänkandet sidan 99 sägs, att revisionskrav också kan framställas direkt mot sjöman, nämligen om denne genom oriktiga upp-gifter orsakat, att sjömansskatt icke avdragits eller avdragits med för lågt belopp. Av texten å sidan 99 får man den uppfattningen att en viss valrätt skulle föreligga i fråga om kravet i detta fall, medan förslaget till lagtext synes ge en mera bindande anvisning. Oklart är även om ärendet, därest redaren bestrider ansvar på grund av oriktig uppgift av sjöman, kan bringas direkt under sjömansskattenämndens prövning utan att revisionskrav i dylikt fall först riktats jämväl mot sjömannen.

Såväl i uppbördsförordningen som i förslaget till sjömansskatt sägs, att arbetsgivare, som underlåtit verkställa skatteavdrag kan, sedan han erlagt sådana skattebelopp, söka dem åter av arbetstagaren. Indrivningskvittot skall då inges till utmätningsmannen, som hos den skattskyldige äger uttaga beloppet i samma ordning, som stadgas i fråga om indrivning av skatt. Införsel får emellertid ej tillgripas. Det må ifrågasättas, om redare utan tillgång till en sådan rättslig möjlighet, som införsel innebär, har ut-sikt att annat än i rena undantagsfall erhålla något åter från den anställda.

Länsstyrelsen i Gotlands län framhåller, att då redare bestrider revisionskrav eller utan att bestrida detsamma underlåter att inbetala felande belopp, skall sjömansskattekontoret enligt de sakkunnigas förslag underställa sjömansskattenämnden ärendet för prövning. Ett dylikt förfaringssätt synes knappast vara erforderligt, då underlåtenhet att bestrida kravet föreligger. I sådant fall bör kravet kunna fastställas av föreståndaren för sjömansskattekontoret och därefter överlämnas till indrivningsmyndigheten för beloppets uttagande, varvid redaren bör förbehållas rätt att underställa beslutet nämndens prövning. Härigenom skulle vinnas, att indrivning kommer i gång tidigare än eljest skulle bli fallet.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län anför.

Enligt bestämmelser i uppbördsförordningen må *införsel* icke beviljas vid bl. a. indrivning hos arbetstagare av skatt, för vilken vederbörligt skatteavdrag icke verkställts av arbetsgivaren. Bestämmelserna ha oförändrade upptagits i förslaget till förordning om sjömansskatt. I detta hänseende vill länsstyrelsen erinra att i prop. 100/1953 (s. 349) departementschefen förutskickade en omarbetning av bestämmelserna om införselinstitutets användning vid indrivning av skatt. Det uttalades sålunda att skäl kunde anföras för en sådan ändring i bestämmelserna att införselinstitutet i nu avsedda och jämförbara fall kunde komma till användning. Frågan borde enligt departementschefens mening snarast prövas utan avvaktan på en tilltänkt revision av utskönningslagen. Frågan har emellertid ännu icke bringats till en lösning. Länsstyrelsen anser att förevarande fråga bör upptagas i detta sammanhang. Det torde vara en allmän erfarenhet hos de myndigheter, vilka omhänderha bestyret med indrivning av oguldna utskylder, att beträffande arbetstagare införselinstitutet är det i stort sett enda exekutiva tvångsmedel, som kan medföra betalning. Det klientel, varom nu är fråga, saknar nämligen i stor utsträckning utmätningsbar egendom.

Riksskattenämnden föreslår att bestämmelserna om revisionskrav utformas så att redare, som på grund av uppenbar försummelse underlåter göra anmälan om ändring i fartygs rutt, blir ansvarig för skatt som därigenom undandras.

Preskription samt straff och viten

Vad de sakkunniga föreslagit i fråga om preskription av sjömansskatt samt om straff och viten har inte föranlett särskilda uttalanden i remissyttrandena.

Departementschefen

De sakkunniga har utformat sitt förslag till uppbörd av sjömansskatt i nära anslutning till vad som gäller vid uppbörd av källskatt. Vid sjömansskatteuppbörden skall i regel de för preliminär A-skatt utfärdade debetsedlarna användas. Särskilda debetsedlar å sjömansskatt behöver sålunda inte utfärdas. Kontroll av att redarna vederbörligen fullgör sina skyldigheter skall utövas på i princip samma sätt som gäller i fråga om arbetsgivare i allmänhet. Även förfarandet vid krav gentemot försumlig redare har utformats i huvudsaklig anslutning till motsvarande bestämmelser vid den allmänna uppbörden. Detsamma gäller vad de sakkunniga föreslagit om preskription, straff och viten.

De sakkunnigas förslag angående uppbörden av sjömansskatten har i allmänhet godtagits vid remissbehandlingen. I ett par hänseenden har dock framkommit erinringar, vilka jag här i korthet torde få behandla.

Såsom tidigare nämnts må avdrag för gäldande av preliminär A-skatt under januari månad ske med ledning av anteckningarna å föregående års debetsedel. Där särskilda omständigheter därtill föranleder kan i fråga om arbetstagare på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 500 registerton avdrag äga rum på samma sätt under februari och mars månader. Motsvarande bestämmelser saknas i förslaget till sjömansskatteförordning. Enligt de sakkunnigas förslag skall nämligen sjömansskatteavdrag ske med ledning av anteckningarna å preliminärdebetsedeln för det löpande året. Har inte debetsedel företetts skall skatteavdrag verkställas efter den oförmånligaste kolumnen. En följd av de föreslagna bestämmelserna skulle bli att exempelvis en gift sjöman, som av någon anledning inte erhållit sin debetsedel förrän i mars, under de två första månaderna av året skulle nödgas vidkännas avdrag såsom ogift. Detta kan inte anses tillfredsställande. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har observerat spørgsmålet och föreslår att kolumnuppgifterna på preliminärdebetsedeln skall vid beräkning av sjömansskatt gälla från och med mars ena året till utgången av februari påföljande år. Jag är inte beredd att förorda en sådan lösning. Det bör nämligen observeras att anteckningarna om tillämplig kolumn skall kunna tillämpas såväl vid uttag av källskatt som vid beräkning av sjömansskatt. En regel som den av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län förordade kan leda till mindre tilltalande resultat, om enligt den nya debetsedeln skatt skall dras enligt annan kolumn än föregående år. En skattskyldig som under januari vidkänts källskatteavdrag som gift får i sådant fall, om han går till sjöss i februari, sjömansskatteavdrag som ogift. Liknande resultat uppkommer om anställning till sjöss upphör i början av året. Jag vill i stället förorda att sjömansskatteavdrag under de två första månaderna av året skall få verkställas enligt anteckningarna på föregående års debetsedel. Avlöningsförrättaren skall vara

skyldig att för den händelse därefter företedd debetsedel för det löpande året utvisar, att avdrag skall ske efter annan kolumn, vidta erforderlig rättelse. Då redovisning av vad som avdragits i januari och februari inte behöver ske förrän vid utgången av april torde till sjömansskattekontoret i allmänhet kunna levereras det korrekta beloppet. Finnes särskilda anvisningar erforderliga för kontroll av att rättelse behörigen företagits torde sådana böra meddelas av sjömansskattenämnden. Självfallet bör ansvarighet för bristande skattebelopp inte inträda för redare, om avlöningsförrättaren följt dessa regler och rättelse senare inte kunnat ske därför att sjömannen slutat sin anställning.

Vad centrala uppbördsnämnden och ytterligare några remissinstanser anfört i fråga om lokal skattemyndighets arbete med utfärdande av debetsedlar å preliminär skatt torde lämpligen kunna beaktas vid utfärdande av tillämpningsföreskrifter till sjömansskatteförordningen.

Jag finner mig inte kunna biträda länsstyrelsens i Göteborgs och Bohus län förslag om rätt för sjömansskattekontoret att fatta beslut i vissa anståndsärenden. Däremot torde ordföranden i sjömansskattenämnden böra tilläggas rätt att ensam avgöra ärenden av brådskande natur. Jag återkommer till denna fråga under avsnittet om sjömansskattenämnden.

Den föreslagna bestämmelsen i 14 § om uppbörd av sjömansskatt överensstämmer med vad som gäller enligt uppbördsförordningen. Då något egentligt behov av att anlita banker och andra penninginrättningar knappast finnes när det gäller inbetalning av sjömansskatt och då det onekligen skulle medföra en viss förenkling i uppbördsförfarandet om alla inbetalningar göres på ett ställe, har jag ingenting att erinra mot det förslag, som framlagts av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län om att inbetalning alltid skall ske till särskilt postgirokonto.

Uppbördsförordningens bestämmelser om restavgift har behandlats av riksdagens revisorer i deras berättelse till 1957 års riksdag, under finansdepartementet, § 25 (Del I s. 247—249). Revisorerna föreslog att restavgift skulle utgå i jämna krontal samt att, om vid uträkning av restavgift öretal uppkommer, avrundning skulle ske vid öretal över femtio uppåt och vid annat öretal nedåt till helt krontal. Lägsta beloppet för restavgiften skulle fastställas till en krona. I utlåtande nr 93 har 1957 års statsutskott hemställt att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder i syfte att genomföra vad revisorerna föreslagit. I skrivelse den 14 maj 1957, nr 249, har riksdagen anmält att riksdagen fattat beslut i överensstämmelse med vad utskottet föreslagit. Jag har för avsikt att i annat sammanhang framlägga förslag i det angivna syftet. Bestämmelserna om restavgift i sjömansskatteförordningen bör redan nu utformas i överensstämmelse med vad revisorerna föreslagit. Den av de sakkunniga angivna avrundningsregeln torde få ändras i enlighet härmed.

Riksskattenämnden och ytterligare några remissmyndigheter har under-

strukit de svårigheter som föreligger att göra kontrollen över utgörandet av sjömansskatten tillräckligt effektiv. Självfallet kommer särskilt till en början vissa svårigheter att uppstå innan tillräcklig praktisk erfarenhet vunnits. Det är fördenskull viktigt att åtgärder vidtas för att åvägabringa en systematisk kontroll. Med utnyttjande av befogenheten att granska redares bokföring kan t. ex. granskning ske av samtliga skatteuträkningar inom ett rederi under en månad samtidigt som med ledning av de angivna debetsedelsnumren uppgifterna om tillämpliga avdragskolumner kontrolleras hos vederbörande lokala skattemyndigheter. Som länsstyrelsen i Västernorrlands län framhållit bör kontrollen av redarnas bokföring, när sådan kontroll befinnes påkallad, kunna överlåtas åt lokala myndigheter. På begäran av föreståndaren för sjömansskattekontoret bör sålunda taxeringsintendenterna vara skyldiga att låta verkställa granskning av redares bokföring. De lokala skattemyndigheterna bedriver i fråga om utgörande av källskatt en likartad kontroll av arbetsgivares bokföring. Även dessa myndigheter bör få anlitas i sjömansskattekontrollen. Särskilda bestämmelser om skyldighet att tillhandagå sjömansskattekontoret vid granskning och annan kontroll torde inte vara nödvändiga. Däremot torde bestämmelsen i 21 § förslaget till sjömansskatteförordning (19 § i departementsförslaget) böra kompletteras så att skyldighet föreligger för redare att tillhandahålla sin bokföring eller sina anteckningar även på anmaning av taxeringsintendent eller lokal skattemyndighet.

Frågan huruvida det blir nödvändigt att vid sjömansskattekontoret lägga upp särskild kontobokföring över erlagd sjömansskatt torde, som länsstyrelsen i Stockholms län framhållit, få avgöras längre fram med ledning av då föreliggande praktiska erfarenheter. Vid den uträkning av ersättningar till kommunerna som skall verkställas genom sjömansskattekontorets försorg, förutsattes att postverkets hålkortsanläggning skall tas i anspråk. Det torde då också vara möjligt att utan större kostnader verkställa kontobokföring av sjömansskatten genom anlitan av denna hålkortsanläggning. På sådant sätt äger f. n. bokföringen av den vanliga källskatten rum.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har berört vissa frågor som har samband med de föreslagna reglerna om rätt att framställa krav vid försumelse att inbetala sjömansskatt. Av den föreslagna lydelsen av 19 § sjömansskatteförordningen torde klart framgå att kravet i första hand alltid skall riktas mot redaren. Endast om denne visar att felet beror av oriktig uppgift av sjömannen skall kravet riktas mot sjömannen. Jag har ingenting att erinra mot en sådan ordning. Bestrider redaren kravet torde det i första hand böra ankomma på föreståndaren för sjömansskattekontoret att bedöma den bevisning redaren förebringat. Finnes det uppenbart att felet beror av oriktig uppgift från sjömannen skall revisionskravet mot redaren frånträdas och kravet i stället riktas mot sjömannen. I andra fall kan bevisningen vara sådan att det mot redaren framställda kravet bör underställas

sjömansskattenämnden för prövning. Av nämndens beslut kan då bli beroende om krav skall riktas mot sjömannen.

Länsstyrelsen i Gotlands län har föreslagit att revisionskrav, som inte bestrides, skall kunna fastställas av föreståndaren för sjömansskattekontoret. Jag har ingenting att erinra mot en enklare form för sådant beslut men förordar att beslutet skall fattas av ordföranden i sjömansskattenämnden.

De sakkunnigas förslag angående indrivning hos sjöman av skatt som erlagts av redare överensstämmer med motsvarande bestämmelser i uppbördsförordningen. Det av länsstyrelsen i Gävleborgs län berörda spörsmålet angående införsel torde sålunda främst ha anknytning till den allmänna uppbörden. Det bör därför upptas till samlad bedömning i annat sammanhang.

Vad riksskattenämnden anfört om redares ansvarighet för undandragen skatt, då han underlåtit att anmäla ändrad användning av fartyg, synes värt beaktande. Ifrågasättas kan dock om inte redan med den föreslagna lydelsen av 19 § 1 mom. första stycket sjömansskatteförordningen krav skulle kunna anställas mot en redare som gjort sig skyldig till sådan försummelse. För att undanröja all tveksamhet förordar jag likväl en särskild föreskrift med den av riksskattenämnden angivna innebörden. Föreskriften bör intas som ett tredje stycke i författningsrummet (17 § 1 mom. i departementsförslaget).

Vad de sakkunniga i övrigt anfört beträffande uppbörd, revisionskrav, preskription samt straff och viten föranleder inte någon väsentligare erinran från min sida.

VIII. Sjömansskattenämnden och sjömansskattekontoret

De sakkunniga

De sakkunniga har — som tidigare nämnts — föreslagit att för handläggning av ärenden angående sjömansskatt skall inrättas en sjömansskattenämnd och ett sjömansskattekontor, vilka skall förläggas till Göteborg.

Sjömansskattenämnden skall enligt de sakkunnigas förslag

lämna bindande besked beträffande de fartyg, ombord på vilka de anställda skall erlägga sjömansskatt, ävensom beträffande den tabell, enligt vilken sjömansskatt skall beräknas,

fastställa grunder, enligt vilka drickspengar skall uppskattas vid beräkningen av sjömansskatt,

meddela beslut huruvida sjömansskatt skall erläggas för viss inkomst eller ej, samt hur sjömansskatt i tveksamma fall skall beräknas, meddela beslut om jämkning och om rättelse av skatteavdrag samt pröva ärenden om revisionskrav och om befrielse från erläggande av restavgift,

fastställa de belopp, med vilka ersättning skall utgå till kommuner och allmänna sjukkassor, samt

lämna anvisningar i frågor angående erläggande och uppbörd av sjömansskatt.

Om uppgiften att lämna bindande besked beträffande fartyg, på vilka sjömansskatt skall uttas, och att fastställa tillämplig tabell anföres i betänkandet.

Man kan icke tänka sig att dessa frågor omprövas i en högre instans. Frågan, huruvida sjömansskatt skall erläggas eller ej å ett visst fartyg, kan nämligen icke hållas svävande under någon tid. Detsamma gäller frågan huruvida skatt skall erläggas efter den ena eller den andra tabellen. Om sjömansskattenämndens beslut beträffande dessa frågor skulle få överklagas, måste man räkna med att viss, kanske ofta ganska lång tid kan förflyta innan slutligt beslut meddelas. Det må ock framhållas att — om nu klagan skulle kunna komma i fråga — en särskild ombordanställd icke bör kunna få ändring; beskeden måste gälla alla ombordanställda och bör ej få ändras efter besvär av enskild skattskyldig. Slutligen må påpekas att praktiskt taget oöverstigliga svårigheter skulle möta att i efterhand retroaktivt ta ut beräknad sjömansskatt om exempelvis en skattedomstol med ändring av sjömansskattenämndens besked skulle förklara att sjömansskatt skall uttas efter den för sjömannen mindre gynnsamma skattetabellen.

Det må erinras om att bindande besked av en nämnd tidigare har godtagits i skattelagstiftningen, då det gällt att erhålla snabba beslut och då en ändring skulle medföra konsekvenser, som komme att rubba systemet. Vi syftar härvid på den kompetens som på sin tid tillades centrala omsättningsskattenämnden beträffande butikshandelsvaror. Vidare må erinras om att enligt uppbördsförordningen äger centrala uppbördsnämnden meddela bindande besked om uttagande av preliminär skatt och verkställande av skatteavdrag.

Redarna skall årligen före den 1 oktober avlämna sådana uppgifter som erfordras för sjömansskattenämndens beslut beträffande fartyg, ombord på vilka sjömansskatt skall uttas och om tillämplig tabell. Underlåter redare att avlämna uppgifterna, kan han anmanas att inkomma med sådana. Sjömansskattenämnden skall dock kunna medge redare befrielse från skyldigheten att avlämna uppgifter. Sjömansskattenämndens beslut bör i regel avse ett år. Inträder ändring beträffande förhållande, varom uppgift lämnats, skall det åligga redaren att anmäla detta.

Sjömansskattenämndens fastställande av de grunder enligt vilka drickspengar skall beskattas innebär att den personal, som uppbär drickspengar, skall indelas i vissa grupper samt att för varje grupp drickspengarnas storlek skall bestämmas till schablonbelopp. De sakkunniga förutsätter att nämnden i dessa frågor inhämtar vederbörande personalorganisationers och rederiers yttranden, innan nämnden fattar beslut. Beslutet bör i regel avse ett beskattningsår i sänder. Nämnden bör äga rätt att, om så skulle vara erforderligt, fatta nytt beslut under löpande beskattningsår.

Enligt de sakkunnigas mening bör nämndens beslut om normer för

drickspengarnas beskattning inte kunna överklagas. I betänkandet erinras i detta sammanhang om möjligheten för enskild sjöman, som inte anser sig ha uppburit drickspengar i enlighet med fastställda normer, att ansöka om jämkning.

I sakens natur ligger — framhåller de sakkunniga — att inte heller sjömansskattenämndens beslut angående utfärdande av anvisningar skall kunna överklagas.

I betänkandet påpekas vidare, att kompetenskonflikter kan uppkomma då det gäller fråga huruvida inkomst skall beskattas genom sjömansskatt eller ej. Sådan fråga kan komma att bedömas även vid årlig taxering. De sakkunniga anför härom.

Sjömansskattenämndens beslut i det hänseende, varom nu är fråga, bör få överklagas till kammarrätten, men nämndens beslut måste iakttas av beskattningsnämnderna för den årliga taxeringen. Om en part i ett taxeringsmål visar att inkomst beskattats genom erläggande av sjömansskatt på grund av sjömansskattenämndens beslut, har beskattningsnämnd sålunda att ställa sig sjömansskattenämndens beslut till efterrättelse. Om en part hävdar, att sjömansskatt erlagts, skall, innan beskattningsärendet avgöres, sjömansskattenämndens besked inhämtas, huruvida sjömansskatt rätteligen utgått.

Sjömansskattenämndens beslut i frågor, ifall sjömansskatt skall erläggas för viss inkomst eller ej, bör få överklagas icke blott av skattskyldig utan även av en representant för det allmänna. Såsom en dylik fiskal representant bör utses därför lämplig befattningshavare vid länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, förslagsvis en biträdande taxeringsintendent.

Sjömansskattenämndens beslut, hur sjömansskatt i tveksamma fall skall beräknas ävensom beslut om jämkning, rättelse, revisionskrav samt om befrielse från erläggande av restavgift bör enligt förslaget kunna överklagas hos kammarrätten. Rätt att anföra besvär skall tillkomma skattskyldig, den tidigare omnämnde representanten för det allmänna ävensom — i fråga om beslut angående revisionskrav och befrielse från restavgift — redare.

Besvär till kammarrätten skall, om de anföres av sjöman eller redare, vara inkomna till sjömansskattekontoret inom två månader från det klaganden erhållit del av nämndens beslut.

Slutligen föreslår de sakkunniga att nämndens beslut avseende ersättning till kommuner och allmänna sjukkassor bör få överklagas hos Kungl. Maj:t.

Beträffande sjömansskattenämndens sammansättning anför de sakkunniga.

Nämnden bör enligt vår åsikt bestå av ordförande och fyra ledamöter. Ordförande och ledamöter liksom ock suppleanter för ledamöterna förordnas av Kungl. Maj:t för viss tid, förslagsvis fyra år. Någon suppleant skall ej utses för ordföranden, utan i stället bör en av ledamöterna förordnas till vice ordförande för att vid förfall för ordföranden tjänstgöra i sådan egenkap. Härigenom undvikes att såsom ordförande stundom tjänstgör en

suppleant, som icke regelbundet deltagit i nämndens beslut och avgöranden och som därför får anses vara mindre insatt i nämndens arbete än en ordinarie ledamot. Ordföranden och vice ordföranden skall ha juridisk utbildning samt äga erfarenhet av allmänna eller administrativa domarvärv. Önskvärt är, att i vart fall den ene av dem är insatt i beskattningsfrågor. Av övriga ledamöter bör en äga erfarenhet av allmänna värv, främst kommunala sådana. Återstående två ledamöter bör ha särskild erfarenhet och insikt i arbetsförhållandena inom sjöfartsnäringen. Vi förutsätter, att till sådana ledamöter utses representanter för redare och ombordanställda.

Inom utredningen har framhållits angelägenheten av att nämnden tillföres sådan sakkunskap, som finnes både bland befälet och bland övriga anställda. Likaså har framhållits att sjöfartens arbetsförhållanden är mycket skiftande, varför representanter för såväl det större som det mindre tonnaget bör erhålla plats i nämnden. Det synes oss möjligt tillgodose dessa önskemål därigenom att vederbörande suppleanter utses bland de kategorier, som icke blir representerade inom nämnden. Enligt 3 § instruktionen för riksskattenämnden må nämndens ordförande tillkalla suppleant för överläggning inom nämnden, ändå att förfall för ledamot ej föreligger. Motsvarande bör gälla för sjömansskattenämndens vidkommande. Anses denna utväg icke framkomlig, kan möjligen övervägas att utöka antalet ledamöter i nämnden till sju.

De sakkunniga föreslår, att sjömansskattekontoret skall fungera som kansli åt sjömansskattenämnden. Inom kontoret skall uppbörden av sjömansskatt kontrolleras och de ärenden beredas, som skall avgöras av nämnden.

Redovisning av sjömansskatt skall ske till sjömansskattekontoret. De av redarna lämnade uppgifterna granskas; eventuellt framställles revisionskrav. Kontroll av uppbörden skall även ske genom revision av redares bokföring. Denna revision skall i allmänhet företas av en befattningshavare vid kontoret.

Enligt de sakkunnigas mening kan sjömansskattekontorets personalstyrka inskränkas till ett ganska ringa antal befattningshavare, nämligen till en föreståndare i länsassessors tjänsteställning, en förste landskanslist, en landskanslist samt tre—fem biträden i olika lönegrader. Föreståndaren för kontoret skall tjänstgöra såsom föredragande i sjömansskatteärenden inför nämnden.

I och för sig anses ej några hinder möta mot att låta sjömansskattekontoret vara en självständig enhet av statsförvaltningen men praktiska invändningar synes kunna resas mot detta. På grund av sin ringa storlek bör, framhåller de sakkunniga, sjömansskattekontoret lämpligen vara knutet till en annan statlig myndighet, så att överflyttningar av personal kan förekomma vid ledigheter och temporär arbetsbelastning. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län utövar för närvarande kontroll över utgörande av den särskilda sjömansskatten. De sakkunniga föreslår därför att sjömansskattekontoret knytes till denna länsstyrelse. Sjömansskattekontoret bör inta samma ställning i förhållande till länsstyrelsen som kupongskattekontoret till överståthållarämbetet.

Remissyttrandena

Vad de sakkunniga föreslagit om sjömansskattenämnden, sjömansskattekontoret och på dem ankommande uppgifter har i allmänhet tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Av yttrandena i denna del torde få återges följande.

Riksräkenskapsverket anser, att *sjömansskattenämndens* uppgifter bör begränsas till vad som fordrar speciell sjöfartskänedom. Ärenden angående jämkning, rättelse, revisionskrav samt ersättning till kommuner och allmänna sjukkassor bör handläggas av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län.

Om *sjömansskattenämndens* uppgift att besluta på vilka fartyg *sjömansskatt* skall uttas och efter vilken tabell *sjömansskatt* skall erläggas anför *kammarrätten*.

Kammarrätten finner det betänkligt att avgörande gränslinjer av väsentlig betydelse för beskattningens höjd sålunda måst lämnas utan närmare fixering i författningstexten. I betänkandet åberopas härutinnan att betydelsefulla avgöranden på beskattningsrättens område tidigare överlämnats åt nämnder. Beträffande centrala omsättningsskattenämnden gällde det emellertid att i en krissituation snabbast möjligt genomföra en ny lagstiftning, och beträffande centrala uppbördsnämnden avse dess befogenheter huvudsakligen uppbörden av preliminärskatt och innebära sålunda icke avgöranden om den definitiva beskattningens höjd. När det emellertid förklaras olämpligt att bibehålla den hittills tillämpade gränsdragningen vid 500 ton, torde det såsom skattekategorierna utformats i förslaget icke återstå annan möjlighet än att avgörandena träffas av en nämnd på sätt som föreslagits. Men åtminstone någon närmare precision av principerna för indelningen i fartygskategorier torde likväl vara möjlig att inrymma i författningen. Ett motsatt förfarande synes innebära att det helt enkelt överlämnas åt nämnden att lagstifta beträffande förordningens detaljbestämmelser. Däremot synes hinder icke möta att åt nämnden överlåta tolkningen i praktiken av de sålunda uppdragna riktlinjerna.

I förslaget förklaras nämndens beslut i dessa frågor skola vara bindande. Kammarrätten vill ifrågasätta, huruvida icke i författningstexten tydligare borde utmärkas, att nämndens ifrågavarande beslut skola lända till efterrättelse intill dess nytt beslut av nämnden meddelats.

I samma fråga framhåller *riksskattenämnden* att praktiska svårigheter otvivelaktigt kan uppkomma vid tillämpningen av bestämmelserna om besked beträffande de fartyg ombord på vilka *sjömansskatt* skall erläggas och beträffande vilken tabell som skall tillämpas. Frågan om vilken tabell som skall användas är beroende på fartygets huvudsakliga rutt. Tolkningen härav kan bli vansklig. Vissa betänkligheter kan enligt riksskattenämnden anföras mot att besluten om vilken tabell som skall användas inte skall få överklagas. Eftersom det gäller en definitiv skatt, borde klagorätt principiellt föreligga. Det är möjligt att man på förevarande område kan bli nödsakad göra vissa principiella avsteg för att systemet överhuvud skall

bli praktiskt genomförbart. Riksskattenämnden framhåller vidare att de av sjömansskattenämndens beslut, som inte får överklagas, inte bör kunna ändras av nämnden själv med retroaktiv verkan.

Likartade synpunkter framföres av *sjöfartsstyrelsen* samt *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*. Länsstyrelsen betonar svårigheterna vid klassificeringen av det mindre tonnaget.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anser att vissa skäl kan åberopas för att avgörandet efter vilka grunder drickspengar skall uppskattas bör tillkomma riksskattenämnden, som handlägger frågor om allmänna anvisningar i övrigt för taxeringen och som har översyn bl. a. över uppskattningen av drickspengar i land. *Länsstyrelsen i Gävleborgs län* framhåller att övervägande skäl talar för att nämndens beslut om normerna för beskattning av drickspengar bör få överklagas hos kammarrätten och Kungl. Maj:t. Besvärsrätt bör emellertid endast tillkomma organisation, som företräder de anställdas intressen samt representanten för det allmänna.

Sveriges redareförening påpekar att i sjömansskattenämndens åligganden kommer att ingå att avgöra huruvida sjömansskatt skall erläggas för viss inkomst eller ej. I sådant fall blir det fråga om tillämpning av kommunalskattelagens bestämmelser. Då det åligger riksskattenämnden att lämna förhandsbesked rörande tillämpningen av denna lag, kan det befaras, att sjömansskattenämnden och riksskattenämnden har olika meningar huruvida en viss inkomst skall vara skattepliktig eller ej. För att förhindra dylika konflikter anser föreningen det vara påkallat med en bestämmelse i sjömansskatteförordningen av innebörd att, innan sjömansskattenämnden beslutar i sådant ärende, den skall inhämta riksskattenämndens yttrande. Sjömansskattenämnden skall vara skyldig godta riksskattenämndens beslut.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anser att någon särskild befattningshavare inte bör förordnas att bevaka det allmännas intressen vid processen i skattedomstolarna. Denna befogenhet bör tillkomma föreståndaren för sjömansskattekontoret. Länsstyrelsen hävdar vidare att besvär av sjöman bör få anföras inom sex månader efter det att han erhållit del av sjömansskattenämndens beslut.

Under åberopande av sina erfarenheter från handläggningen av ärenden rörande uppbörd av särskild sjömansskatt förordar *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* att beslutanderätten i vissa ärenden skall kunna delegeras till sjömansskattekontoret. Länsstyrelsen anför.

De ärenden sjömansskattekontoret hittills haft att avgöra ha i mycket stor utsträckning varit av ensartad beskaffenhet, där, sedan principfrågan lösts, avgörandena skett rutinmässigt. Detsamma torde bli fallet med flera ärendegrupper, som tillkomma genom den nu föreslagna utvidgningen av sjömansskatten. Det skulle bli både tidsödande och kostnadskrävande att låta dessa ärenden gå till det betydligt omständligare förfarande som ett avgörande i nämnden måste föra med sig. Länsstyrelsen föreslår därför, att

sådana ärenden skola avgöras av sjömansskattekontoret, medan sjömansskattenämndens uppgift i huvudsak bör vara att taga ställning till principfrågorna och liknande. Det kan emellertid möta vissa svårigheter att avgöra, var gränsen lämpligen bör gå. I stället för att fastslå den genom bestämda författningsbestämmelser kan det kanske därför vara praktiskt att i författningstexten intages ett stadgande, att nämnden skall äga rätt att till kontoret delegera beslutanderätten i vissa ärenden eller i vissa grupper av ärenden. Skulle tvekan uppstå vid avgörandet av något sådant hänskjutet ärende, har kontoret givetvis rätt att låta ärendet gå åter för nämndens avgörande.

Om en sådan delegationsmöjlighet skapas, bör sjömansskattenämnden bli besvärinstans för dessa ärenden. Härigenom skulle kammarrättens arbetsbörda lättas och dessutom enkel möjlighet skapas även för självrättelse av fel, som upptäckas ha begåtts på kontoret.

Likartade synpunkter angående delegering av beslutanderätt framhålles av *Föreningen Sveriges kronokamrerare*.

Om sjömansskattenämndens sammansättning uttalar sig några remissinstanser. Sålunda framhåller *sjöfartsstyrelsen* att styrelsen i andra sammanhang har att pröva frågor rörande fartygs nyttjande i skilda farter. Det synes styrelsen angeläget, att dessa bestämmingar i görlig mån samordnas med den på sjömansskattenämnden ankommande bedömningen, varför en representant för styrelsen synes böra ingå i nämnden. Styrelsen anser det vidare önskvärt, att de ombordanställdas organisationer blir representerade i nämnden. Därest antalet ledamöter emellertid anses böra vara fem, föreslås att organisation, som inte är representerad i nämnden, måtte beredas tillfälle att utse suppleant, vilken inför nämnden kan sakkunnigt belysa uppkommande frågor. *Sveriges redareförening*, *Tjänstemännens centralorganisation*, *Sveriges fartygsbefälsförening*, *Svenska maskinbefälsförbundet*, *Svenska stewardsföreningen* samt *kronokamreraren i Malmö* uttalar önskemål om att nämnden skall utgöras av ordförande jämte sex ledamöter. Härigenom skulle antalet representanter för sjöfartsnäringen och de ombordanställda kunna ökas med två.

Riksräkenskapsverket och länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anser att sjömansskattekontoret bör inordnas i länsstyrelsen. Länsstyrelsen ifrågasätter vidare behovet av en särskild föreståndare för kontoret. Kontoret kan tillsvidare förestås av chefen för uppboråssektionen. Länsstyrelsen hemställer därjämte att i stället för den föreslagna förste landskanslisttjänsten inrättas en tjänst i lönegrad 21. Av biträdespersonalen bör en befattningshavare vara kontorist och en kanslibiträde.

Departementschefen

De sakkunniga har föreslagit att handläggningen av ärenden angående sjömansskatt skall ankomma på ett särskilt organ, sjömansskattenämnden.

För de kamerala uppgifterna skall finnas ett kansli, benämnt sjömansskattekontoret. Den föreslagna organisationen har allmänt tillstyrkts av remissinstanserna. Även jag biträder de sakkunnigas förslag. Med hänsyn till det samarbete som kan väntas komma till stånd mellan de nordiska länderna i sjömansskattefrågor är det givetvis av stor betydelse att dessa ärenden handhas av en central myndighet. Jag har heller ingenting att erinra mot placeringen i Göteborg.

Beträffande sjömansskattenämndens uppgifter må följande framhållas.

Riksräkenskapsverket har föreslagit att sjömansskattenämndens uppgifter skall begränsas till vad som fordrar speciell sjöfartskännedom medan ärenden angående jämkning, rättelse m. m. bör handläggas av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Enligt min mening vore det icke lyckligt med en sådan uppsplattning av ärendenas handläggning. Det må erinras om att för sjömansskattens del jämkningen kommer att i viss mån motsvara taxeringen vid den allmänna beskattningen. Det är därför naturligt att jämningsbesluten skall ankomma på sjömansskattenämnden. Även med hänsyn till det internordiska samarbetet är det av vikt att hela komplexet av uppgifter får ankomma på sjömansskattenämnden och sjömansskattekontoret. Sjömansskattekontoret bör däremot administrativt anknytas till länsstyrelsen på det sätt de sakkunniga föreslagit. Lämpligen bör sjömansskattekontoret få bilda en särskild sektion vid landskontoret. Det bör tilläggas att handläggningen inom sjömansskattekontoret av ärenden angående sjömansskatt inte skall äga rum i den ordning som gäller i fråga om övriga på länsstyrelsen ankommande ärenden. Beslutanderätt i sjömansskatteärenden skall således inte i något fall tillkomma landshövdingen eller landskamreren. Närmare föreskrifter om sjömansskattekontorets organisation m. m. torde få utfärdas i administrativ ordning.

Enligt de sakkunnigas förslag skall sjömansskattenämndens beslut i princip kunna överklagas, i regel till kammarrätten. I vissa fall har emellertid de sakkunniga funnit att beslut inte bör få överklagas. Detta gäller i fråga om beslut huruvida sjömansskatt skall erläggas på visst fartyg och beslut efter vilken tabell skatten skall utgå. Det ligger i sakens natur att beslut av denna karaktär inte kan få hållas svävande under den tid som ett besvärshörfarande skulle ta. Sådana beslut måste omedelbart lända till efterrättelse om tanken på en definitiv källskatt skall kunna upprätthållas. Jag anser mig sålunda inte på denna punkt böra frångå de sakkunnigas förslag. Sjömansskattenämndens sammansättning får anses innebära en garanti för att de berörda parternas intressen behörigen tillgodoses. Beträffande besvärsinstitutet i övrigt finner jag mig böra biträda det av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län framlagda förslaget att besvärstiden för sjöman skall utsträckas till sex månader.

Med anledning av vad som uttalats i några remissyttranden, må framhållas, att sjömansskattenämnden självfallet bör samråda med riksskatte-

nämnden i frågor som kan komma att tangera spörsmål på den allmänna beskattningens område. Som exempel må här nämnas fråga huruvida skatteplikt föreligger för inkomst av visst slag.

De sakkunnigas förslag att en särskild befattningshavare skall förordnas att bevaka det allmännas intressen i mål angående sjömansskatt överensstämmer i princip med den uppfattning riksdagens revisorer uttalat i sin berättelse över granskningen år 1957 (Del I s. 238—242) angående processförfarandet i uppboordsfrågor. I likhet med de sakkunniga förordar jag att en lämplig tjänsteman vid länsstyrelsen i Göteborg förordnas företräda det allmänna.

Enligt de sakkunnigas förslag skall det ankomma på sjömansskattenämnden att besluta i ärenden om sjömansskatt medan kontoret — förutom att utöva kontroll över uppboörden av skatt — skall fungera som ett kansli åt nämnden. Någon egentlig beslutanderätt skall inte tillkomma kontoret eller föreståndaren för kontoret. Detta har föranlett erinringar. Sålunda föreslår några remissinstanser att beslut i vissa fall skall kunna fattas av sjömansskattekontoret eller av föreståndaren. Jag kan som tidigare nämnts inte ansluta mig till detta förslag utan förordar i stället att ordföranden i nämnden ensam skall få besluta i enklare ärenden, t. ex. rättelser av skatteavdrag, fastställande av obestridda revisionskrav, bestämmande av ersättningar till kommuner och liknande.

I fråga om nämndens sammansättning har uttalats önskemål att antalet ledamöter skall utökas med två. Jag finner mig inte böra förorda någon ändring i de sakkunnigas förslag på denna punkt. Tillräcklig sakkunskap i sjöfartsfrågor torde nämligen föreligga med den föreslagna sammansättningen av nämnden. Möjligheten att inkalla suppleant, som är särskilt sakkunnig i viss fråga, till sammanträde — även då ledamot är närvarande — bör i stället i förekommande fall utnyttjas.

IX. Beskattning av inkomst i land

De sakkunniga

Sjömansskatten bör enligt de sakkunnigas förslag konstrueras som en definitiv källskatt. För att så skall kunna ske, anser de sakkunniga det vara tydligt att man inte vid taxering av inkomst i land skall beakta sådan inkomst, för vilken sjömansskatt erlagts. Detta innebär att man i viss mån måste lämna gällande principer om progressiv beskattning och om samtaxering åsido. Det framlagda förslaget innebär att inkomst ombord beskattas genom sjömansskatt och inkomst i land vid årlig taxering. Vid taxeringen för inkomsten i land synes dock inte helt kunna bortses från beskattningen enligt sjömansskatteförordningen. Sjömansskattetabellerna

måste konstrueras så, att vederbörliga avdrag, som beräknas schablonmässigt, uppdelas å avlöningsperiod i stället för att, som fallet är vid den årliga taxeringen, beräknas för beskattningsår. I följd härav bör det tillses att en skattskyldig inte erhåller dubbelt avdrag för samma verkliga eller beräknade kostnad.

De sakkunniga räknar med att varje taxeringsnämnd skall erhålla uppgift om de tider av beskattningsåret, varunder en sjöman åtnjutit inkomst ombord och för sådan inkomst erlagt sjömansskatt. Det finnes anledning att anta att sjömannen under denna tid ej åtnjutit någon inkomst av arbete i land. En taxeringsnämnd bör därför inte anmana sjömannen att lämna uppgift om sådan inkomst under den tid denne arbetat ombord. Inte heller skall sjömannen åsättas skönstaxering för beräknad inkomst under denna tid. De sakkunniga påpekar att en sjöman kan ha uppburit inkomst av annat slag under den tid han åtnjutit inkomst ombord. Detta torde dock endast undantagsvis förekomma.

De uppgifter, som taxeringsnämnderna måste erhålla angående skattskyldigs ombordanställning, bör lämnas av redarna i stället för de nuvarande löneuppgifterna. Å de nya uppgifterna skall anges sjömannens namn med tillräckliga identifieringsuppgifter samt den tid under vilken sjömannen uppburit inkomst ombord. Däremot föreslår de sakkunniga att uppgift i allmänhet ej skall behöva lämnas om den lön, som utbetalats eller om sjömansskattens storlek. Utförligare uppgifter torde dock bli erforderliga därest en svensk redare skall lämna uppgift även om sjömän, bosatta i annat nordiskt land än Sverige.

Härefter anför de sakkunniga.

Som ovan påpekats är sjömansskattetabellerna konstruerade så att vissa avdrag, som vid taxeringen för inkomst i land medges för beskattningsår, beräknats för månad. För varje månad har sålunda ett tolfedels ortsavdrag efter schablonberäkning frändragits. Vid taxering för inkomst, som sjöman åtnjutit i land, bör han därför erhålla ortsavdrag med en tolfedel för varje månad, under vilken han *icke* uppburit inkomst ombord. Har en sjöman exempelvis uppburit inkomst ombord från och med den 10 januari till och med den 5 augusti, skall han anses ha tillgodogjort sig ortsavdrag för tiden januari—augusti på grund av sjömansbeskattningen. Har sjöman uppburit inkomst ombord under ett helt år, skall han, om han taxeras i land för exempelvis inkomst av fastighet eller kapital, vid taxeringen av inkomsten i land icke erhålla något ortsavdrag.

Vid taxeringen skall tillses att i inkomstlängden göres anteckning om storleken av det ortsavdrag en sjöman äger åtnjuta. Anteckningen sker med ledning av uppgift från redare, eventuellt kompletterad med uppgift i självdeklaration eller enligt för ordföranden eljest tillgängliga upplysningar. En anteckning såsom »Sjöman 7/12 ortsavdrag» innebär att den skattskyldige uppburit inkomst ombord under fem månader och på grund härav endast skall äga åtnjuta ortsavdrag för sju månader. Beräkningen av orts-

avdragens storlek torde icke vålla några svårigheter. De sakkunniga påpekar att särskilda omräkningstabeller redan finnes för angivande av reducerade ortsavdrag. Har skattskyldig uppburit inkomst ombord under helt år, antecknas i inkomstlängden »Sjöman 0/12 ortsavdrag». Anteckning i inkomstlängden är, som senare skall framhållas, av betydelse vid debitering av sjukförsäkringsavgifter. De i inkomstlängden införda anteckningarna överföres av den lokala skattemyndigheten till debiteringslängden.

De sakkunniga erinrar om att enligt 52 § kommunalskattelagen och 11 § förordningen om statlig inkomstskatt beräknas ortsavdrag för en var av makar, vilka skall samtaxeras, till hälften av det belopp, som i 48 § 2 mom. andra stycket kommunalskattelagen respektive 8 § 1 mom. andra stycket förordningen om statlig inkomstskatt sägs, dock att, om sådan del av ortsavdraget helt eller delvis ej kunnat utnyttjas å den ena makens taxerade inkomst, bristen må avräknas å den andra makens taxerade inkomst.

Enligt de sakkunnigas mening är det inte möjligt att ha en kolumn i sjömansskattetabellen för gift sjöman, vars hustru kan ha inkomst i land, och en annan kolumn för en gift sjöman, vars hustru ej har sådan inkomst. Skatten för alla gifta sjömän måste uttas efter samma kolumn oberoende av hustruns eventuella inkomst i land. De skattebelopp, som anges i denna kolumn, bör framräknas under beaktande av mannens försörjningsbörda. Å andra sidan är gift kvinna, som skall samtaxeras med sin make, berättigad att erhålla sin del av ortsavdraget. De sakkunniga anför vidare.

Huru fördelning av ortsavdrag skall ske, belyses enklast genom några exempel. I dessa förutsättes att sjömannen och hans hustru är bosatta i kommun, som tillhör ortsgrupp III. Ortsavdraget är för envar av makarna 1 840 kr. eller för makarna tillhopa 3 680 kr.

Om sjömannen uppburit inkomst ombord under hela året, äger han icke uppbära något ortsavdrag i land. Hustrun äger åtnjuta ortsavdrag med 1 840 kr. Makarna får då ett sammanlagt ortsavdrag å 5 520 kr., ifall man till äventyrs skulle anse att mannen vid erläggande av sjömansskatt tillgodogjort sig ett ortsavdrag å 3 680 kr., men man kan även utgå från att sjömannen endast tillgodogjort sig sin andel av ortsavdraget, vilken andel i detta exempel uppgår till 1 840 kr. Vi har ansett oss böra acceptera sistnämnda presumtion. Vi vill i detta sammanhang understryka att de av oss framlagda sjömansskattetabellerna endast är att anse som förslag och att några tekniska hinder ej möter att konstruera tabeller med utgångspunkt från andra förutsättningar än dem vi angivit.

Om en sjöman däremot endast haft inkomst ombord under nio månader av ett år får han anses ha tillgodogjort sig ett ortsavdrag å $9/12 \times 1\,840 = 1\,380$ kr. och är därför berättigad att från sin eventuella inkomst i land åtnjuta återstående 460 kr. Det är emellertid tänkbart att han icke alls har någon inkomst i land. I dylikt fall skall hustrun i förekommande fall äga rätt att från sin taxerade inkomst — utöver sin andel av ortsavdraget — avräkna vad mannen ej kunnat utnyttja. På motsvarande sätt äger en sjöman rätt att från sin i land taxerade inkomst avräkna det belopp, som hustrun måhända icke kunnat utnyttja.

Det skulle kunna göras gällande att summan av ortsavdragen stundom kan bli större än som eljest skulle bli fallet. Detta är emellertid en konsekvens, som måste tas, om man vill införa en sjömansskatt i form av en definitiv källskatt. Större olägenheter skulle inträda om man i detta hänseende hårt höll på den s. k. millimeterrättvisan. Den föreslagna metoden synes utan att leda till några orimliga resultat enligt de sakkunnigas mening vara enkel att tillämpa både för taxeringsnämnder och för lokala skattemyndigheter.

De sakkunniga framhåller vidare att i sjömansskattetabellerna har hänsyn tagits till avdraget för kommunalutskylder vid taxeringen till statlig inkomsskatt. Det skulle därför ej synas onaturligt om för sjöman, som har åtnjutit inkomst såväl ombord som i land, en viss reducering verkställs av det avdrag som skall ifrågakomma vid den årliga taxeringen. Enligt de sakkunnigas mening bör man emellertid se saken så, att den kommunalskatt, vartill hänsyn tagits i sjömansskattetabellerna endast har samband med inkomsten ombord under det att den kommunalskatt, som påförts å debetsedel å slutlig skatt, har samband med den årliga taxeringen. Den skattskyldige bör därför vid den årliga taxeringen få tillgodosöka sig avdrag för all den kommunalskatt, som debiterats å debetsedel å slutlig skatt. De sakkunniga har uppmärksammat att om en sjöman under ett år inte åtnjutit annan inkomst än inkomst av arbete i land men ett följande år uppbär endast inkomst ombord, han inte kommer att kunna utnyttja avdraget för debiterad kommunalskatt. Å andra sidan kommer en skattskyldig, som ett år endast uppburit inkomst ombord och som följande år arbetar i land, i den situationen att han vid påföljande taxering inte har någon debiterad kommunalskatt att avdra. Likartade fall förekommer dock ständigt vid den årliga taxeringen. De sakkunniga finner därför inte de framdragna fallen vara av sådan betydelse att det föreslagna systemet bör avvisas.

I sjömansskattetabellerna tas även hänsyn till att en skattskyldig i regel har att vidkännas avdrag för försäkringspremier. Från och med 1957 erhåller en skattskyldig avdrag vid den årliga taxeringen med schablonmässigt beräknade belopp. De sakkunniga framhåller att det inte är uteslutet att en skattskyldig, som under ett år uppburit både inkomst ombord och inkomst i land, kan komma att åtnjuta avdrag för försäkringspremier med högre belopp än rätteligen borde varit fallet. De sakkunniga hävdar dock, att de eventuella förluster, som på grund härav kan tänkas uppkomma för det allmänna, torde bli så obetydliga, att man bör avstå från de invecklade bestämmelser, som skulle erfordras som korrektiv. Om jämkning av sjömansskatt medgivits på grund av nedsatt skatteförmåga, bör jämningsbeslutet beaktas vid den årliga taxeringen. Vad som tidigare anförts beträffande avdrag för periodiskt understöd, underskott å förvärvskälla och avgift till pensionsförsäkring bör i tillämpliga delar gälla då jämkning för nedsatt skatteförmåga medgivits.

Den som inte uppburit inkomst annat än ombord är inte skyldig att avlämna allmän självdeklaration. Om en taxeringsnämnd anser sig ha anledning anta att en sjöman, som ej avlämnat självdeklaration beträffande inkomst i land, dock uppburit sådan inkomst, har nämnden givetvis skyldighet att anmana sjömannen avge deklaration. Skattskyldig, som under ett beskattningsår uppburit såväl inkomst i land som inkomst ombord, har att i eljest gällande ordning avlämna självdeklaration för inkomsten i land. Vidare framhåller de sakkunniga, att de gällande bestämmelserna om samtaxering endast avser inkomst i land, och att vid uträknande av sjömansskatt sambeskattnings ej skall ske. Om båda makarna skulle ha haft inkomst ombord, skall någon sammanläggning av inkomster ej verkställas.

De sakkunniga erinrar att enligt förordningen om statlig förmögenhetsskatt skall den beskattningsbara förmögenheten i vissa fall utgöra ett belopp, motsvarande trettio gånger den sammanräknade nettoinkomsten, dock minst femtio procent av den skattepliktiga förmögenheten. Man måste räkna med att för en skattskyldig, som åtnjuter inkomst både ombord och i land, den vid taxeringen sammanräknade nettoinkomsten regelmässigt blir lägre än om han åtnjöt all sin inkomst i land. Det skulle därför finnas skäl att införa vissa särbestämmelser i förordningen om statlig förmögenhetsskatt för att motverka obehörig skattelättnad. De sakkunniga antar emellertid, att den nyss återgivna bestämmelsen endast i ett synnerligen begränsat antal fall torde komma att tillämpas för dem som i framtiden har att erlägga sjömansskatt. Då de sakkunnigas strävan varit att åstadkomma en så enkel lagstiftning som möjligt, har förslag till ändring av hithörande bestämmelser i förordningen om statlig förmögenhetsskatt inte framlagts. Skulle frånvaron av sådana bestämmelser visa sig medföra mindre önskvärda resultat i fiskalt hänseende, bör emellertid en ändring komma till stånd. Av samma skäl har de sakkunniga underlåtit att framlägga något förslag till ändring i förordningen med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall d. v. s. förordningen angående den s. k. 80-procentregeln.

I ett flertal författningar angående statliga lån eller bidrag av skilda slag stadgas, att en sökande har att styrka storleken av sin inkomst, i regel den taxerade inkomsten jämlikt förordningen om statlig inkomstskatt. Införandet av en sjömansskatt nödvändiggör komplettering av dessa bestämmelser. En särskild författning bör, framhåller de sakkunniga, utfärdas av innebörd att den inkomst till vilken hänsyn skall tas, då sökanden är en sjöman, skall vara summan av taxerad inkomst enligt förordningen om statlig inkomstskatt och kontant inkomst ombord.

Remissyttrandena

De sakkunnigas förslag att man vid taxering av inkomst i land inte skall beakta sådan inkomst för vilken sjömansskatt erlagts har i flertalet yttranden — *Bihang till riksdagens protokoll 1958. 1 saml. Nr 92*

den tillstyrkts eller lämnats utan erinran. Ur dessa remissyttranden må följande åberopas.

Riksräkenskapsverket anför.

Om en sjömansskatt skall bli ändamålsenlig och uppfylla nödvändiga krav på enkelhet i tillämpningen, måste den, såsom utredningen föreslagit, utformas som en definitiv källskatt på den inkomst det närmast gäller att beskatta. De avvikelser från gällande regler om samtaxering och taxering av samlad årsinkomst, som då visa sig ofrånkomliga, torde enligt riksräkenskapsverkets mening böra godtagas.

Taxeringsnämndsordföranden *riksförbund* förklarar att förslaget innebär ett första allvarligt försök — till synes realiserbart — att tillskapa en definitiv källskatt. För förverkligandet av detta förslag kräves efter sättande av den eljest i skattesammanhang vedertagna s. k. millimeter-rättvisan. Så är exempelvis fallet beträffande vissa skatteskalor, marginalskatt vid inkomst även i land och sambeskattning, i vilka sjömännen gynnas framför andra skattskyldiga.

Föreningen Sveriges kronokamrerare anför.

Med de av de sakkunniga åberopade utgångspunkterna för en ny sjömansbeskattning torde man få godtaga den form sjömansskatten erhållit enligt det framlagda förslaget. Med hänsyn till den tendens, som lär finnas, att sjömännen i allt större utsträckning i stället för att helt ägna sig åt sjömansyrket tidvis söka arbete å land och med tanke på den utbredning gifta kvinnors förvärvsarbete fått, kan det väl synas som om sjömännen gynnats alltför mycket i fråga om marginal- och sambeskattning. Denna favorisering torde dock få anses som ett pris värt att betala, när det gäller ett första allvarligt försök att realisera tanken på en definitiv källskatt. Allt erkännande måste i övrigt ges åt det praktiska sätt varpå förslaget utformats, vilket borgar för att det väl skall låta sig genomföras i praktiken.

I några yttranden framställes erinringar mot förslaget i nu förevarande del.

Sålunda framhåller *statskontoret* att det är av väsentlig betydelse, att sjömännens skattesystem inte avviker från eljest gällande regler mer än som är oundgängligen nödvändigt. Statskontoret anser sig i detta sammanhang böra erinra om, att inte något av de av de sakkunniga beskrivna utländska systemen för beskattning av sjömän synes ha gått så långt i avvikelser, som nu föreslås; således förekommer exempelvis i Norge sambeskattning och sammanläggning av inkomst i land med ombord förvärvad inkomst. Med de starkt progressiva skatteskalor, som tillämpas i Sverige, synes det inte heller tillfredsställande, att sambeskattning ej skall äga rum eller att någon sammanläggning av inkomst ombord med annan inkomst inte skall ske. Enligt statskontorets mening bör dessa frågor ytterligare övervägas.

Länsstyrelsen i Gotlands län påpekar, att de sakkunnigas förslag beträffande beskattning av inkomst i land torde komma att förorsaka små-

righeter och arbetsökning för såväl taxeringsmyndigheter som lokala skattemyndigheter. Härtill kommer att bestämmelserna i inte så få antal fall torde komma att leda till att skattskyldiga med inkomst såväl ombord som i land erhåller — utöver den skattelindring som sjömansskatten medför beträffande inkomst ombord — en inte oväsentlig skattelindring jämväl för inkomst i land. Länsstyrelsen förutsätter emellertid, att bestämmelserna efter en tids tillämpning blir föremål för översyn och omarbeting för ernående av större enkelhet och materiell rättvisa.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anför.

Ett direkt samband med skatteuttaget har frågan om den s. k. samtaxeringen. De sakkunniga förutsätter att samtaxering icke skall ske beträffande inkomst ombord. Ävenså föreslå de sakkunniga att vid skatteuttaget någon sammanläggning icke skall ske av inkomst ombord och inkomst i land, varigenom lättnad i skatteprogressionen erhålles. Länsstyrelsen ställer sig tveksam till de sakkunnigas förslag härutinnan. Visserligen uppstå vissa svårigheter av organisatorisk art dels om sambeskattnings skall ske även i fall då sjömansskatt skall utgå å ena makens inkomst samt dels om hänsyn vid skatteuttaget för inkomst i land skall tagas till inkomst ombord, men dessa svårigheter torde icke vara omöjliga att övervinna. Av redogörelsen för den norska sjömansskatten framgår att man i Norge sambeskattar makar av vilka den ena har inkomst i land och den andra inkomst ombord samt att man vid uttagandet av skatt för inkomst i land tar hänsyn även till inkomst ombord.

Likartade synpunkter framhålles av *länsstyrelsen i Norrbottens län*.

Länsstyrelsen i Kalmar län uppehåller sig vid frågan om sambeskattnings av makar vilka båda har att erlagga sjömansskatt. Länsstyrelsen anför härom.

Enligt förslaget skola bestämmelserna om samtaxering av äkta makar endast avse inkomst i land. Skulle båda makarna hava inkomst ombord, skall sammanläggning av inkomster ej verkställas. Det kan ifrågasättas, om detta rimmar med vad som är jämlikt och rättvist. Enligt vad som uppgivits förekommer i detta län, att båda makarna ha anställning ombord — mannen kapten eller styrman och hustrun telegrafist. Skulle samtaxering ej ske, skulle detta — så länge reglerna för sambeskattnings bestå — innebära ett allvarligt avsteg från nu gällande regler. Även om ur budgetsynpunkt undantaget måhända har ringa betydelse, kan avsteget från den ledande principen såväl i vårt skattesystem som jämväl i nu föreliggande förslag, nämligen skattens progressivitet, enligt länsstyrelsens mening icke försvaras. Skatten bör enligt länsstyrelsens uppfattning beräknas å makarnas sammanlagda inkomst ombord. Någon större svårighet att genom en enkel schablonregel bereda makarna ersättning för hustrun tillkommande avdrag borde ej föreligga.

Endast *överståthållarämbetet* avstyrker helt vad de sakkunniga föreslagit i fråga om förhållandet mellan beskattningen för inkomst ombord och för inkomst i land. Ämbetet framhåller att de föreslagna bestämmelserna, som reglerar förhållandet mellan inkomster ombord samt inkomster

i land, synes medföra alltför stora ojämnheter och orättvisor dels mellan sjömän och skattskyldiga i allmänhet och dels mellan sjömän inbördes för att genomföras i den form de sakkunniga givit dem. Det kan visserligen sägas, att antalet sjömän, som på grund härav vinner fördel gentemot andra skattskyldiga, är av så liten omfattning, att de praktiska fördelarna övertägar nu anförda nackdelar. Överståthållarämbetet anser dock, att ojämnheterna härvidlag torde bli så stora, att de föreslagna bestämmelserna inte är förenliga med grundsatsen om taxeringarnas likformighet och rättvisa.

Om innehållet i de uppgifter, som av redarna skall lämnas till ledning för taxeringsnämndernas arbete, uttalar *centrala uppboordsnämnden* att det kan ifrågasättas om inte uppgift om inkomstens storlek behöver meddelas taxeringsmyndigheterna för att — om en obligatorisk tjänstepensionering införes — det skall bli möjligt att fastställa den pensionsgrundande inkomsten.

Vad i betänkandet anförts om utnyttjande av ortsavdrag vid årlig taxering har föranlett särskilt uttalande endast av *kammarrätten*. Kammarrätten framhåller att det är tydligt att avdrag för underskott å förvärvskälla, periodiskt understöd och avgift för pensionsförsäkring skall åtnjutas vid den årliga taxeringen i den mån sådant avdrag inte kunnat efter jämkning tillgodogöras den skattskyldige vid beräkning av sjömansskatt. Eftersom principerna för skattetabellernas konstruktion inte angivits i författningstexten, synes däremot beträffande gifta och samtaxerade skattskyldiga vara osäkert om detsamma skall gälla i fråga om ortsavdragen för sådana skattskyldiga.

Frågor, som har samband med sjömans rätt att vid den årliga taxeringen åtnjuta allmänna avdrag, beröres av länsstyrelsen i Västernorrlands län samt av kronokamreraren i Malmö.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län ifrågasätter huruvida inte möjlighet borde finnas att jämka sjömansskatten med hänsyn till extraordinära förhållanden, såsom skatt å större realisationsvinst, för vilken avdrag inte kan utnyttjas från inkomst i land. Vad beträffar avdraget för försäkringspremier torde enligt länsstyrelsens mening någon svårighet inte möta att fördela detta i samma proportion som ortsavdraget.

Kronokamreraren i Malmö anför.

Skattskyldig, som sedan en längre tid ägnat sig åt verksamhet till sjöss men övergår till arbete i land, kan åsamkas avsevärd kvarstående skatt, därest han vid taxering för sistnämnda inkomst icke medges något avdrag för kommunalskatt, som belöper på tid då han varit sjöman. Påtalade förhållande har icke varit främmande för de sakkunniga. De ha emellertid under åberopande av att det vid den årliga taxeringen ständigt förekommer fall, då skattskyldig, med hänsyn till att han icke debiterats någon kommunalskatt saknade rätt till avdrag för sådan skatt, icke ansett det föreslagna systemet böra avvisas. Man bör dock enligt min mening beakta, att

det i sistnämnda fall så gott som undantagslöst är fråga om ungdomar, vilka nyligen trätt ut i förvärvslivet, medan det i sjömansfallen är fråga om personer, som ofta under lång tid haft inkomst, för vilken skatt erlagts. En möjlighet att eliminera eller väsentligt reducera berörda olägenheter synes vara att medge avdrag för viss del av erlagd sjömansskatt, lämpligen i proportionen till vad kommuner och landstingskommuner äga uppbära. Om detta genomföres, bör i kontrollsyfte redarens uppgift till taxeringsnämnden upptaga jämväl beloppet av innehållen sjömansskatt.

De sakkunniga ha endast berört avdrag för försäkringspremier i vad avser schablonmässigt beräknade belopp. Utan att snegla åt den s. k. millimeterrättvisan kan ifrågasättas, om det icke med hänsyn till att avdrag med högre belopp kan medges då faktiska utgifter till högre belopp än 150 respektive 300 kr. specificerats, borde företagas en proportionering liksom i fråga om underskott å förvärvskälla, periodiskt understöd eller avgift för pensionsförsäkring.

Frågan om sjömans skyldighet att avge allmän självdeklaration har uppmärksammats av riksskattenämnden och några länsstyrelser.

Länsstyrelsen i Hallands län förklarar att då vid taxering skall bortses från inkomst, för vilken sjömansskatt erlagts, kan föreskriften i taxeringsförordningen om gränsen för deklarationsplikt möjligen tolkas så, att sjömannens inkomst i land (i förekommande fall jämte hustruns inkomst) skall ha uppgått till minst 1 200 kronor för att deklarationsplikt skall inträda. Med hänsyn till det vid taxeringen reducerade ortsavdraget torde emellertid meningen vara, att sådan skyldighet skall föreligga, så snart den sammanlagda inkomsten till sjöss och i land uppgår till sagda belopp.

Riksskattenämnden anför.

Skyldigheten att avlämna självdeklaration är enligt de allmänna reglerna i taxeringsförordningen knuten till frågan om inkomstens storlek. Sålunda föreligger för fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, deklarationsskyldighet om bruttointäkterna uppgått till minst 1 200 kronor och för annan fysisk person om bruttointäkterna uppgått till minst 100 kronor. Då ortsavdraget för sjöman, som även haft inkomst i land, avses skola reduceras med hänsyn till den tid, för vilken han erlagt sjömansskatt, kommer skattskyldighet ofta att föreligga även om inkomsten i land understigit 1 200 kronor. Deklarationsskyldighet bör därför föreskrivas för sjömän även i dylika fall. Lämpligen bör skyldigheten för sjömän att lämna deklaration bestämmas i enlighet med vad som gäller för person som varit här i riket bosatt under endast en del av året. Det kan därvid, med hänsyn särskilt till den från och med den 1 januari 1958 införda skattefriheten för mindre inkomst av kapital, eventuellt komma ifråga att generellt höja deklarationsgränsen för dessa kategorier till 300 kronor.

Länsstyrelserna i Stockholms och Västmanlands län ifrågasätter om inte för sjöman bör gälla deklarationsplikt för inkomst i land så snart bruttointäkterna uppgått till 100 kronor.

Vad de sakkunniga anfört rörande behovet av ändring i förordningen om

statlig förmögenhetsskatt har föranlett erinringar av *överståthållarämbetet* samt *länsstyrelsen i Hallands län*. Länsstyrelsen föreslår att vid tillämpningen av den i 9 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt angivna reduktionsregeln hänsyn skall tas jämväl till inkomst för vilken erlagts sjömansskatt.

Departementschefen

Som förut nämnts skall sjömansskatten vara definitiv. Uppbörden av sjömansskatt skall således inte åtföljas av något taxerings- och debiteringsförfarande varigenom skatten slutligt fastställs. Uppbär en sjöman under ett år endast inkomst ombord blir han i regel inte alls taxerad. Emellertid inträffar ofta fall då under samma år uppbäres både inkomst ombord och annan inkomst. Sjömannen skall då i vanlig ordning taxeras för sistnämnda inkomst utan hänsyn till vad han uppburit till sjöss. Endast i två hänseenden kan taxeringen påverkas av att den skattskyldige erlagt sjömansskatt. Han skall vidkännas minskning i det ortsavdrag, som eljest skulle tillkommit honom. Minskning skall ske med $\frac{1}{12}$ för varje månad, för vilken sjömansskatt erlagts. Vidare skall tillses att avdrag vid taxeringen inte medges för belopp, vartill hänsyn tagits genom jämkning vid beräkning av sjömansskatt. De nu angivna principerna skall tillämpas även vid samtaxering av äkta makar. Samtaxering skall således förekomma endast i fråga om inkomst i land.

Förslaget innebär sålunda ett avsteg från eljest gällande principer om samtaxering och taxering av samlad årsinkomst. Självfallet kan det finnas anledning att — såsom några remissmyndigheter gjort — ställa sig tveksam inför förslaget i denna del. Jag vill då först erinra om att enligt det förslag som framlades år 1949 av sjömansskatteutredningen skulle vid debitering av skatt på inkomst i land hänsyn även tas till inkomsten ombord. Såsom framgår av redogörelsen i proposition nr 100 till 1953 års riksdag anfördes vid remissbehandlingen av sjömansskatteutredningens förslag i denna del att beskattningsförfarandet trots all strävan mot enkelhet måste bli ytterst invecklat. Som jag förut framhållit utgjorde detta ett av huvudskälen till att förslaget inte ledde till någon lagstiftning.

Vid de inkomstlägen varom här i allmänhet är fråga torde den förmån som beredes de skattskyldiga genom att sammanläggning av inkomster och samtaxering inte skall äga rum i regel avse relativt små belopp. För förslaget talar framför allt att förfarandet vid taxering och debitering kan ges den enkla utformning de sakkunniga föreslagit. Enligt min mening bör i första hand de praktiska synpunkterna få överväga. Jag finner mig därför i huvudsak böra förorda vad de sakkunniga föreslagit i denna del.

Att inom sjömansskattens ram införa någon form av sambeskattnings av makar, vilka är anställda ombord på samma fartyg, torde inte böra komma i fråga. Skillnaden i skattekraft hos sådana makar och makar anställda på skilda fartyg torde vara ringa. Om sambeskattnings skulle äga rum borde den därför avse alla makar, som samtidigt erlägger sjömansskatt. Av lätt insedda skäl torde en sådan ordning inte vara praktiskt genomförbar.

Med anledning av vad kammarrätten anfört angående utnyttjande av ortsavdrag vid årlig taxering må följande framhållas. Reduktion av ortsavdrag skall ske med $\frac{1}{12}$ för varje kalendermånad, för vilken sjömansskatt erlagts. Ortsavdraget får då anses utnyttjat för sådan månad. Skulle av någon anledning — fallet får anses vara ganska teoretiskt — avlöning inte ha utgått för någon månad och sjömansskatt inte ha erlagts, bör sjömannen anses inte ha utnyttjat den på månaden belöpande delen av ortsavdraget. Reduktion bör inte ske för sådan månad och motsvarande högre ortsavdrag får således åtnjutas vid taxeringen i land.

Jag vill i detta sammanhang med några ord beröra frågan om avdrag för intäkternas förvärvande. Den inkomst, för vilken sjömansskatt erlagts, skall inte utgöra skattepliktig inkomst vid årlig taxering och skall inte heller upptagas i deklaration. Härav följer att inte heller avdrag bör medges för utgifter som är att anse som kostnader för förvärvande av inkomsten ombord. Av särskild betydelse är detta om sjömannens hustru har egen inkomst, på vilken avdragen skulle kunna utnyttjas. Även det i 33 § 2 mom. kommunalskattelagen stadgade schablonavdraget på 100 kronor faller givetvis bort om sjömannen endast haft inkomst ombord.

I likhet med riksskattenämnden anser jag att skyldighet att avge allmän självdeklaration bör föreligga för sjöman även i det fall att dennes inkomst i land understiger ett årligt belopp av 1 200 kronor. Jag föreslår därför att samma regler skall gälla för sjöman som för fysisk person, vilken inte varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret. Sjöman skall således utan anmaning avge självdeklaration, då hans bruttointäkter i land under ett år uppgår till sammanlagt minst 100 kronor.

Jag finner mig vidare böra förorda viss ändring av den i 9 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt upptagna reduktionsregeln. Därest en ändring inte kommer till stånd, skulle en i vissa fall betydande, ej avsedd skattelindring kunna uppkomma. Regeln bör enligt min mening ges sådant innehåll att reduktion skall ske om den skattepliktiga förmögenheten överstiger trettio gånger summan av den sammanräknade nettoinkomsten och den till sjömansskatt beskattningsbara inkomsten.

De sakkunniga har uppmärksammat att enligt vissa författningar utgår sociala förmåner endast om vederbörandes taxerade inkomst inte överstiger visst belopp. Den som erlagt sjömansskatt kommer inte att påföras någon taxering för inkomst, som han uppburit till sjöss. Med anledning härav föreslår de sakkunniga att vid tillämpningen av dessa författningar hänsyn

skall tas till summan av den kontanta inkomsten ombord och den taxerade inkomst, som kan ha påförts vederbörande. Jag kan för min del biträda detta förslag. Jag vill emellertid fästa uppmärksamheten på att i ett antal fall är det avgörande inte storleken av den taxerade inkomsten utan storleken av vederbörandes beskattningsbara inkomst. I sådana fall torde man få förfara på det sättet att vederbörandes inkomst ombord minskas med det för honom gällande ortsavdraget och att vad därefter återstår sammanlägges med hans eventuella beskattningsbara inkomst på grund av årlig taxering. För den händelse sjömannen varit gift och hustrun uppburit inkomst i land måste givetvis beaktas i vilken utsträckning hon utnyttjat makarnas gemensamma ortsavdrag. Därest riksdagen icke har något att erinra mot en sådan lösning kommer erforderliga bestämmelser att meddelas i administrativ ordning.

Till ledning för lokal skattemyndighet vid utfärdande av intyg för tillämpning av berörda författningar bör i inkomstlängden finnas uppgift om storleken av kontant inkomst ombord. Det är då nödvändigt att uppgifter, som redare skall lämna för årlig taxering, innehåller uppgift härom samt att uppgiften antecknas i längden. Jag avser att föranstalta om att i administrativ ordning meddelas föreskrifter härom.

I detta sammanhang vill jag nämna att de sakkunniga även framlagt förslag till viss ändring i 1947 års lag om allmän sjukförsäkring. Fattar riksdagen beslut om införandet av en sjömansskatt torde det få ankomma på chefen för socialdepartementet att senare anmäla de ändringar, som blir erforderliga i sjukförsäkringslagen.

X. Ersättning till kommuner

De sakkunniga

De sakkunniga fastslår inledningsvis att de ej ansett sig böra framlägga förslag om ersättning till kommuner med belopp, som exakt motsvarar skattebortfallet. Ett sådant system skulle kräva en alltför dyrbar och omfattande administration.

I betänkandet redovisas vissa beräkningar angående den kommunala inkomstskattens storlek i förhållande till samtliga utskylder i inkomstlägen, som kan antas vara aktuella för sjömän. Beräkningarna avser ortsgrupp III vid en antagen kommunal utdebitering av 13 kronor för skatte-krona. Avgifterna till den obligatoriska sjukförsäkringen har beräknats till genomsnittsbelopp. Resultatet av beräkningarna framgår av här intagna tablåer.

Årsinkomst för gift skattskyldig	Statlig inkomstskatt kronor	Kommunal inkomstskatt kronor	Folkpensions- avgift kronor	Sjukför- säkrings- avgift kronor	Summa utskylder kronor	Den kommu- nala inkomst- skattens and- del av summa utskylder procent
5 000	77	104	111	121	413	25,2
10 000	561	754	219	185	1 719	43,9
15 000	1 118	1 404	328	210	3 060	45,9
20 000	2 126	2 054	437	222	4 839	42,4

Årsinkomst för ogift skattskyldig utan försörj- ningsplikt mot barn	Statlig inkomstskatt kronor	Kommunal inkomstskatt kronor	Folkpensions- avgift kronor	Sjukför- säkrings- avgift kronor	Summa utskylder kronor	Den kommu- nala inkomst- skattens and- del av summa utskylder procent
5 000	264	364	108	90	826	44,1
10 000	956	1 014	217	127	2 314	43,8
15 000	2 028	1 664	250	152	4 094	40,6
20 000	3 400	2 314	250	164	6 128	37,8

De sakkunniga har även företagit vissa andra utredningar för att utröna med vilka belopp ersättning bör utgå till kommuner. Sålunda har uppgifter införskaffats från postverket angående dels skattebelopp, som under uppbördsåret 1955 inbetalats till postverket jämlikt 55 § uppbördsförordningen och dels inbetalningar under mars månad 1956 enligt samma paragraf. De sakkunnigas utredningar i detta hänseende redovisas i bilagorna 1—3 i det avgivna betänkandet, vartill torde få hänvisas.

Undersökningar har därjämte företagits för att söka utröna sjömansskattens verkningar för följande kommuner i Stockholms län, nämligen Huddinge, Lidingö, Nacka, Nynäshamn, Roslags-Länna, Sollentuna och Solna. Undersökningarna omfattade 199 skattskyldiga, som enligt uppgifter tillgängliga för uppbördssektionen vid länsstyrelsen varit sjömän under år 1955. Undersökningarna redovisas av de sakkunniga på följande sätt.

Därest dessa sjömän skulle ha erlagt sjömansskatt och sålunda icke varit skyldiga erlägga kommunal inkomstskatt för inkomst ombord, skulle inkomstbortfallet för kommun, landstingskommun och tingslag ha uppgått till ungefärligen de belopp som angives i nedanstående tablå. I tablåen har inkomstbortfallet jämväl angivits i procent av den sjömansskatt som beräknats för de ifrågavarande sjömännen.

Inkomstbortfallet i procent har uträknats under antagande att alla de ifrågavarande sjömännen skulle ha haft att erlägga sjömansskatt enligt den tabell, som av oss föreslås gälla för sjömän ombord å fartyg i nordsjöfart och oceanfart. Det har icke varit möjligt att utröna i vilket slag av trafik de olika fartyg gått, ombord å vilka sjömännen varit anställda. Då den för sjömännen i skattehänseende gynnsammare tabellen i gemen använts,

måste i verkligheten det procentuella skattebortfallet för kommunerna bli mindre än tablån utmärker.

Ytterligare bör framhållas att i tablån differentiering mellan olika inkomstslägen icke skett.

Kommun	Inkomstbortfall i kronor				Inkomstbortfallet utgör i procent av sjömansskatten			
	kommun	lands- tings- kommun	tingslag	samtliga	kommun	lands- tings- kommun	tingslag	samtliga
Huddinge	24 490	8 029	134	32 653	39,1	12,8	0,2	52,1
Lidingö	17 270	6 600	110	23 980	30,7	11,7	0,2	42,6
Nacka	16 905	5 796	97	22 798	32,5	11,1	0,2	43,8
Nynäshamn . . .	12 271	3 700	62	16 033	34,8	10,5	0,2	45,5
Roslags-Länna .	9 790	3 560	119	13 469	31,5	11,5	0,4	43,4
Sollentuna	8 196	2 977	20	11 193	32,3	11,7	0,1	44,1
Solna	39 725	14 221	95	54 041	36,5	13,1	0,1	49,7

De sakkunniga erinrar om den nya kommunindelningen och framhåller att i en storkommun antalet sjömän sannolikt kan antas representera en mindre andel av befolkningen än i en mindre kommun. Skatteunderlaget har de senaste tio åren starkt ökat i kommunerna. Det skulle måhända kunna göras gällande, att en kommuns intresse av att få beskatta där hemmahörande sjömän inte längre är så stort som tillförne och att man därför inte skulle behöva ersätta kommunerna för skattebortfallet på grund av sjömansskatten. De sakkunniga har icke velat ansluta sig till en sådan uppfattning. En annan sak är att de kommunala skatteintäkter, som grundas på beskattningen av sjömannens inkomster, får beräknas på annat sätt än det hittills tillämpade.

De minskade skatteintäkter, som kan beräknas bli en följd av införandet av en sjömansskatt, synes böra bäras av staten. Storleken av det procenttal, som valts för den genomsnittligt beräknade ersättningen för skattebortfall till kommunerna, har från denna utgångspunkt tilltagits i överkant.

Enligt de sakkunnigas mening synes det vara klart, att ersättning skall utgå till primärkommuner och landstingskommuner. Däremot anses det vara i hög grad diskutabelt, huruvida ersättning skall utgå även till tingslag. Det skulle här gälla mycket obetydliga belopp, som knappast kunde spela någon som helst roll i tingslagets budget. De sakkunniga föreslår därför att ersättning ej skall utgå till tingslag.

Ersättningen till kommun bör beräknas till 35 procent av den sjömansskatt, som erlagts av sjömän mantalsskrivna i kommunen. Ersättningen till landstingskommun föreslås utgå med 10 procent av den sjömansskatt, som erlagts av sjömän inom landstingskommunens område. För municipal-samhällenas del anser de sakkunniga särskilda förhållanden föreligga, som talar emot att tillämpa en generell regel för ersättningen. I många fall är

nämligen utdebiteringen så låg, att ersättningsbeloppen skulle bli mycket små. De sakkunniga föreslår därför, att ersättning endast bör utgå till municipalsamhällen, där utdebiteringen uppgår till minst en krona för skatte-krona. Ersättning till dylika municipalsamhällen föreslås skola utgå med 2 procent av sjömansskatten.

De sakkunniga anför vidare.

Den föreslagna metoden för ersättningsberäkning är enkel och ur flera synpunkter tilltalande, varför vi förordar densamma. Emot densamma kan invändas, att metoden icke lämnar utrymme för differentiering av ersättningen efter skattetrycket inom de olika kommunerna. Om en sådan differentiering skulle anses ofrånkomlig — för vår del anser vi vinsten icke uppväga det därav orsakade merarbetet — synes man kunna förfara enligt grunder, som framgår av följande exempel.

Om sjömansskatt, erlagd av sjömän inom en kommun, antas vara 10 000 kr. samt den genomsnittliga utdebiteringen för samtliga primärkommuner antas vara 10 kr., skall en kommun med en utdebitering av 12 kr. erhålla en gottgörelse å 4 200 kr. uträknad enligt följande uppställning.

$$\frac{12}{10} \times (35 \% \times 10\,000) = 4\,200$$

Vad ovan sagts om hänsynstagande till den varierande utdebiteringen mellan primärkommuner kan tillämpas även för bestämmande av ersättningen till landstingskommuner och till ersättningsberättigade municipalsamhällen.

Det må understrykas, att den ovan angivna genomsnittliga utdebiteringen är godtyckligt vald. Vårt exempel innebär icke, att ersättning skulle uträknas efter denna antagna medelutdebitering. Vid eventuell uträkning av ersättningen enligt den ifrågavarande metoden skall givetvis den genomsnittliga utdebitering användas, som vid varje tidpunkt är aktuell.

För att visa hur fördelning av bidrag kan ske, lämnas här nedan ett exempel. Medelutdebiteringen i riket till samtliga kommunala utskylder förutsättes vara 13 kr. En kommun antas bestå av flera uppbördsdistrikt. Ett av dessa uppbördsdistrikt sammanfaller med ett municipalsamhälle. Sjömansskatt erlagd av sjömän mantalsskrivna inom distriktet uppgår till 100 000 kr. Utdebiteringen till kommunen antas vara 11 kr., till municipalsamhället 2 kr. och till landstingskommunen 3 kr. Ersättning till kommun, municipalsamhälle och landstingskommun beräknas för detta uppbördsdistrikt enligt följande.

Den totala ersättningen blir:

$$\frac{16}{13} \times (47 \% \times 100\,000 \text{ kr.}) = 57\,846 \text{ kr.}$$

Ersättningen beräknas därefter

$$\text{för kommun till } \frac{11}{16} \times 57\,846 = 39\,769$$

$$\text{för municipalsamhälle till } \frac{2}{16} \times 57\,846 = 7\,231$$

$$\text{för landstingskommun till } \frac{3}{16} \times 57\,846 = 10\,846 \quad 57\,846 \text{ kr.}$$

Uträkningarna kan synas enkla men ännu enklare och därför ur administrativ synpunkt fördelaktigare blir förfaringssättet, om man väljer det

av oss förordade förslaget att fastställa ersättningarna utan hänsynstagande till varierande kommunala utdebiteringar.

För att undvika uträkningar och utbetalningar av ersättning å bagatellbelopp, som inte är av betydelse för kommunernas ekonomi, föreslås, att det lägsta årliga belopp, som skall utbetalas, fastställas till 300 kronor.

Vidare föreslår de sakkunniga, att ersättning till kommuner, municipalsamhällen och landstingskommuner skall utbetalas genom sjömansskattekontorets försorg en gång om året. Den närmare fördelningen av ersättningen mellan bidragsberättigad borgerlig och kyrklig kommun bör verkställas av vederbörande organ inom kommunalförvaltningen.

Slutligen framhålles att sjömansskatt som erlagts av här i riket ej bosatta sjömän inte skall beaktas vid beräkningen av ersättning.

Remissyttrandena

Samtliga remissinstanser utom riksskattenämnden har tillstyrkt eller lämnat utan erinran de sakkunnigas förslag att ersättning till kommuner m. fl. skall utgå.

Riksskattenämnden anser att några bärande principiella skäl inte synes föreligga för att kompensera kommunerna för sådan minskning i skatteintäkterna som föranledes av ändringar i beskattningsreglerna. Dylika skäl synes inte heller föreligga om förslaget om sjömansskatt genomföres. Då dessutom ett av motiven till införandet av sjömansskatt just är, att sjömännen inte sällan äger endast ringa samhörighet med sina hemkommuner, och då bortfallet av kommunalskatt i allmänhet är förhållandevis obetydligt, förklarar riksskattenämnden sig inte kunna biträda förslaget härutinnan. Nämnden erinrar också om den allmänna tendens som numera förefinnes att begränsa och samordna de statliga bidragen till kommunerna.

Vissa remissmyndigheter förordar att ersättning skall utgå med lägre belopp än de sakkunniga föreslagit.

Statskontoret finner det sålunda vara befogat att i betraktande av uppdelningen mellan staten och kommunerna av samhällsuppgifterna en eventuell skattenedsättning för sjömän i första hand går ut över kommunernas skatteinkomster. Statskontoret finner sig inte kunna förorda att kommunerna erhåller full ersättning för skattebortfallet. Ersättningsbeloppen bör i stället uträknas på sådant sätt att i första hand det statliga skatteutfallet inte minskas. Att kompensera kommunerna så, att skattebortfallet för dessa blir proportionsvis mindre än för statsverket, synes inte böra ifrågakomma.

Likartade synpunkter framhålles av *länsstyrelserna i Stockholms och Malmöhus län*.

Den av de sakkunniga förordade metoden för beräkning av ersättningarna har i regel tillstyrkts eller lämnats utan erinran. Endast länsstyrelsen i Kalmar län och Svenska landskommunernas förbund finner sig böra förorda att vid beräkningen hänsyn skall tas till den varierande kommunala utdebiteringen.

Länsstyrelsen i Kalmar län framhåller att vikande konjunkturer kan inträffa med minskade skatteintäkter i släptåg. Av försiktighetsskäl bör därför hänsyn tas till den kommunala utdebiteringen.

Svenska landskommunernas förbund anser att en gradering av ersättningen i förhållande till den kommunala utdebiteringen synes kunna göras utan alltför komplicerade räkneoperationer. Fördelarna med en sådan gradering är uppenbara. Ersättningen skulle komma att bättre anpassas till det faktiska skattebortfallet för vederbörande kommun än vad som kan ske vid tillämpning av det av de sakkunniga i första hand förordade förslaget. Vid gradering av ersättning skall enligt förbundets mening normalbidragsprocenten utgå vid en kommunal utdebitering av 13 kronor för skattekrona och inte såsom de sakkunniga angivit vid medelutdebiteringen för rikets kommuner under respektive år. En utdebitering av 13 kr. har nämligen legat till grund för såväl de sakkunnigas förslag till sjömansskattetabeller som för deras beräkning av den kommunala inkomstskattens andel av total skatt och av skillnaden mellan preliminär skatt och sjömansskatt. Vid höjda kommunala skattesatser skulle en anknytning till medelutdebiteringen inte ge kommunerna full täckning för inkomstbortfallet och vid sänkta skattesatser skulle kommunerna få för stor kompensation.

Frågan om den procentsats efter vilken ersättning skall utgå till kommun har behandlats i några yttranden. Sålunda förordar *överståthållarämbetet, länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, Svenska stadsförbundet, Stockholms stads drätselnämnd, Stockholms stads uppbördsverk, stadskollegiet i Hälsingborg, Föreningen Sveriges kronokamrerare* samt *kronokamreraren i Malmö* att till städer utanför landsting ersättning skall utgå med 45 procent av den sjömansskatt, som erlägges av sjömän mantalsskrivna i respektive städer.

Svenska landskommunernas förbund anför.

Vid utformning av de föreslagna bestämmelserna om ersättning till kommunerna för skattebortfallet har de sakkunniga förklarat sig ha haft som riktpunkt att ge kommunerna full kompensation. Såvitt styrelsen kan finna når man dock med förslaget inte detta resultat. För gift skattskyldig i ortsgrupp III med en årsinkomst av 15 000 kronor utgör enligt gällande beskattningsregler och vid en utdebitering av 13 kronor för skattekrona den kommunala inkomstskatten 45,9 % av det totala skattebeloppet. För ogift skattskyldig utgör den kommunala inkomstskatten under samma förutsättningar 40,6 % av den totala skatten. För skattskyldiga i detta inkomstläge skulle den totala skatten genom den föreslagna sjömansskatt-

ten minskas med i runt tal 30 resp. 22 %. Även vid en årsinkomst av 10 000 kronor medför sjömansskatten ungefär samma procentuella minskning av den totala skatten. Utgår man från att kommunerna skall erhålla full kompensation och sålunda få ersättning med det belopp, som enligt normala beskattningsregler skulle utgöra kommunalskatt, skall ersättningen för gift skattskyldig utgå med 62 % av sjömansskatten vid en årsinkomst av 10 000 kronor och med 65 % av sjömansskatten vid en årsinkomst av 15 000 kronor. För ogift skattskyldig skall ersättning utgå med 56 % av sjömansskatten vid en årsinkomst av 10 000 kronor och med 52 % av sjömansskatten vid en årsinkomst av 15 000 kronor. Flertalet av de av sjömansskatten berörda skattskyldiga torde tillhöra här angivna inkomstskikt. Mot bakgrunden av dessa siffror synes den av sjömansskattesakkunniga föreslagna ersättningen till kommuner och landsting med 35 resp. 10 % av erlagd sjömansskatt inte kunna ge avsedd kompensation för bortfallen kommunalskatt. *En ersättning med minst 60 % av influten sjömansskatt torde bättre svara mot inkomstbortfallet för kommuner och landsting.*

Länsstyrelserna i Kristianstads och Malmöhus län, stadskollegiet i Hälsingborg och kronokamreraren i Hälsingborg anser att de sakkunnigas utredningar i ersättningsfrågan omfattar ett alltför litet antal sjömän och kommuner för att slutlig ställning skall kunna tas till frågan om ersättningsprocenten. Denna bör bestämmas först sedan ytterligare utredningar verkställts.

Förslaget om ersättning till vissa municipalsamhällen har föranlett erinran från *länsstyrelsen i Gotlands län*. Länsstyrelsen ifrågasätter om inte ersättningen till municipalsamhällena kan helt slopas. Endast ett ringa antal municipalsamhällen skulle enligt länsstyrelsens mening komma i åtnjutande av ersättning. I de fall ersättning kommer att utgå, torde beloppen bli tämligen obetydliga.

Svenska landskommunernas förbund förklarar sig inte kunna biträda förslaget att fördelningen av ersättningarna mellan borgerlig och kyrklig kommun skall verkställas av kommunala organ. Förbundet framhåller att fråga inte är om skatt utan om ersättning för minskade skatteintäkter och fortsätter.

De sakkunniga har utan att närmare utveckla sin tankegång angivit att fördelningen mellan borgerlig och kyrklig kommun skall ske efter de för beskattningsåret fastställda utdebiteringarna. I borgerlig kommun ingår ofta flera församlingar med skilda utdebiteringar. Vidare kan flera församlingar bilda ett pastorat, som till sina gränser inte sammanfaller med den borgerliga kommunen. Fördelningen av ersättningen måste därför bli förhållandevis komplicerad. Även om en fördelning enligt de föreslagna grunderna skulle vara praktiskt genomförbar kan mot metoden riktas den invändningen, att den inte på ett tillfredsställande sätt tillgodoser syftet med ersättningen, nämligen att ge kompensation för bortfallna skatteinkomster. Metoden förutsätter att sjömännen i en kommun är någorlunda jämnt fördelade på de i kommunen ingående församlingarna, en förutsättning som knappast torde föreligga. Frågan om ersättningens fördelning mellan borgerlig och kyrklig kommun är alltså mera komplicerad än vad de sakkunniga synes ha utgått ifrån.

Departementschefen

Enligt de sakkunnigas förslag skall ersättning för minskade skatteintäkter utgå till kommuner, landstingskommuner samt vissa municipalsamhällen. Ersättningen föreslås bestämd till viss procent av den sjömansskatt som inbetalats för sjömän bosatta inom kommunens, landstingskommunens eller municipalsamhällets område. För att åstadkomma ett enkelt förfaringssätt föreslås att hänsyn inte skall tas till de varierande kommunala utdebiteringarna vid uträkning av ersättningsbeloppens storlek.

I allmänhet har de sakkunnigas förslag att ersättning skall utgå godtagits vid remissbehandlingen. Endast riksskattenämnden har ifrågasatt riktigheten härav. Nämnden finner att bärande skäl att kompensera kommuner för minskning i skatteintäkter på grund av ändringar av beskattningsreglerna inte synes föreligga. Av undersökningar som de sakkunniga företagit framgår emellertid att kommunerna kommer att drabbas mycket ojämnt. För vissa kommuner torde en påtaglig minskning i skatteunderlaget uppkomma om sjömansskatten införes. I likhet med de sakkunniga finner jag det skäligt att kommunerna kompenseras härför genom att de tillerkännes viss andel i influten sjömansskatt.

Två remissinstanser har ifrågasatt om inte vid beräkning av ersättningsbeloppen hänsyn bör tas till att den kommunala utdebiteringen varierar mellan olika kommuner. Enligt min mening bör man dock kunna bortse härifrån. Skulle hänsyn tas till de varierande kommunala utdebiteringarna blir uträkningen av ersättningarna jämförelsevis invecklad och kostnadskrävande. Även om en något bättre anpassning till det faktiska skattebortfallet därigenom skulle kunna uppnås, torde i allmänhet skillnaderna i ersättningsbeloppen bli mycket små.

De sakkunnigas förslag att ersättning till kommun skall utgå med 35 procent och till landstingskommun med 10 procent av den sjömansskatt som erlagts av sjömän bosatta i kommunen respektive inom landstingskommunens område har i regel icke föranlett någon erinran. Svenska landskommunernas förbund har dock ansett att ersättning till kommun och landstingskommun borde höjas och tillhopa utgå med minst 60 procent. De uträkningar, som åberopats till stöd för detta yrkande, har emellertid verkställts med utgångspunkt från skattebortfallet endast i fjärrfartstabellen. Vidare har hänsyn endast tagits till sjömän i inkomstlägen, där skattelindringen enligt fjärrfartstabellen är störst och kommunalskattens procentuella andel i de totala utskylderna överstiger genomsnittet.

En inom finansdepartementet verkställd beräkning utvisar att — därest nyssnämnda omständigheter beaktas — ersättningarna till kommun och landstingskommun tillhopa skulle utgå med 44 å 45 procent, om samtliga sjömän erlägger skatt enligt kolumn 1 i tabellerna, och med 50 å 51 procent, om de erlägger skatt enligt kolumn 3. De procentsatser, som föreslagits av de sakkunniga, får därför anses lämpligt avvägda.

Vissa remissinstanser har föreslagit att ersättning till stad utanför lands-
ting skall utgå med 45 procent. Jag anser mig kunna biträda detta förslag.

Ersättning till municipalsamhällen bör utgå i enlighet med vad som före-
slagits av de sakkunniga eller alltså med 2 procent.

I likhet med de sakkunniga finner jag att utbetalning inte bör ske om
ersättningen inte uppgår till ett visst minimibelopp. I detta hänseende före-
slår jag en gräns vid 500 kronor.

De sakkunniga har föreslagit att ersättning till kommun bör fördelas
mellan borgerlig kommun, kyrklig kommun samt skoldistrikt. Tillräckliga
skäl för en dylik uppdelning har enligt min mening knappast anförts. Jag
kan här erinra om att man i andra sammanhang, då det gällt avsevärt myc-
ket större belopp, låtit hela ersättningen tillfalla den borgerliga kommunen.
Det väsentliga är ju att medlen kommer kommunmedlemmarna till godo.
Med hänsyn härtill och då fördelningens genomförande skulle medföra ett
icke oväsentligt administrativt merarbete förordar jag att hela beloppet
skall tillfalla den borgerliga kommunen.

Jag vill i detta sammanhang anmäla att Handelsflottans välfärdsråd un-
der hand anhållit att vid behov av medel för välfärdsarbetet för sjöfolk
erforderliga anslag måtte få utgå av vad som inflyter i sjömansskatt. Jag
är icke beredd att tillstyrka en sådan anordning. Frågan om bidrag till
denna verksamhet torde få prövas på samma sätt som hittills.

XI. Avgifter till folkpensioneringen och den allmänna sjukförsäkringen m.m.

De sakkunniga

De sakkunniga framhåller att sjömansskattetabellerna skall konstrueras
med beaktande av skyldigheten att erlagga *f o l k p e n s i o n s a v g i f t*.
Sjöman, som uteslutande uppburit inkomst för vilken erlagts sjömans-
skatt, skall därför inte debiteras folkpensionsavgift. För sjöman, vilken
under ett år åtnjutit såväl inkomst ombord som inkomst i land, debiteras
folkpensionsavgift med ledning av sjömannens till statlig inkomstskatt
taxerade inkomst. Hänsyn skall därvid inte tas till den inkomst han upp-
burit ombord. Någon ändring av reglerna angående debitering av folkpen-
sionsavgifter anses inte erforderlig.

Bortser man på detta sätt från inkomsten ombord kan — framhåller de
sakkunniga — en sjöman som åtnjutit inkomst både ombord och i land
stundom få erlagga för låg avgift. Det kan också förekomma att sådan
sjöman får erlagga för hög avgift. De sakkunniga anser dock att de olä-
genheter, varom här är fråga, är sådana att man kan bortse från desamma.

Det finns emellertid en — ehuru schablonmässig — metod att mildra olägenheterna av att för hög avgift uttas. Denna metod anses av de sakkunniga vara komplicerad. Den har därför inte förordats. I betänkandet har en redogörelse för metoden lämnats. De sakkunniga erinrar om att folkpensionsavgift utgår för år med högst 250 kronor för ogift och med högst 500 kronor för makar och anför.

Det kan därför sägas, att högsta månatliga avgiften är ungefär 21 respektive 42 kronor. Om en sjöman endast uppburit inkomst ombord under viss del av året och under resten av året uppburit inkomst i land, kan den högsta folkpensionsavgiften för honom fastställas till summan av maximiavgifterna för de månader, då han icke uppburit inkomst ombord. Vid debitering av folkpensionsavgift skulle då hänsyn tagas härtill. Denna beräkningsmetod bör jämföras med den reducering av ortsavdrag, vilken vi föreslår skall förekomma för sjöman som haft både inkomst ombord och inkomst i land. Den bör även jämföras med den reducering av sjukförsäkringsavgifter, varom redogöres i det följande.

I betänkandet erinras vidare om att någon individuell redovisning av influtna folkpensionsavgifter numera inte förekommer. Med bortseende från den frivilliga pensioneringen står de belopp, som utbetalas till en folkpensionär ej i relation till erlagda avgifter. Sedan budgetåret 1954/55 ingår folkpensionsavgifterna i riksstatens inkomsttitel A. I 1 a Skatt å inkomst och förmögenhet m. m. Då någon specialdestination inte längre förekommer beträffande folkpensionsavgifterna, synes det enligt de sakkunnigas mening inte nödvändigt, att särskilt beräkna och bokföra den del av sjömansskatten, som motsvarar folkpensionsavgifter. Skulle dock en sådan beräkning vara erforderlig, anser de sakkunniga, att folkpensionsavgifterna måste uppskattas schablonmässigt till viss del av hela den erlagda sjömansskatten. De sakkunniga förklarar sig ej ha funnit anledning ingå på frågan om det procenttal som då skulle kunna komma till användning.

Beträffande debitering av avgifterna till den allmänna sjukförsäkringen erinrar de sakkunniga inledningsvis om vad som nu gäller. I tabellerna för preliminär A-skatt ingår belopp, som skall motsvara avgifterna till den obligatoriska sjukförsäkringen. Särskilda avgifter erlägges för sjukvårdsförsäkringen, för försäkringen för grundsjukpenning och för försäkringen för tillägssjukpenning. Lokalsjukkassa samt centralsjukkassa i stad, som utgör eget centralsjukkasseområde, skall i debiteringslängderna föra in uppgifter om sjukförsäkringsavgifter avseende försäkringspliktiga bosatta inom sjukkassans område. Vid debitering av slutlig skatt debiterar den lokala skattemyndigheten sjukförsäkringsavgifter. Debiteringen sker med de belopp, som genom sjukkassans försorg förts in i längderna, utom då den lokala skattemyndigheten kan konstatera att den avgiftspliktiges inkomster inte uppgår till vissa belopp. Härom gäller enligt lagen om allmän sjukförsäkring i korthet följande.

Avgift för sjukvårdsförsäkringen skall erläggas av sjukkassemédlem, som påförts till statlig inkomstskatt taxerad inkomst med minst 1 200 kronor. Avgiftsplikt åligger dock inte den, som fyllt sextiosju år eller uppbär folkpension i annan form än ålderspension.

Avgift för försäkringen för grundsjukpenning skall erläggas av medlem, som är försäkrad för sådan sjukpenning och som påförts till statlig inkomstskatt taxerad inkomst med minst 1 200 kronor.

Avgift för försäkringen för tilläggssjukpenning skall erläggas av medlem, som är försäkrad för sådan sjukpenning. Den som fullgör tjänstgöring som värnpliktig må, såframt han senast två månader efter tjänstgöringens slut gjort framställning därom hos sjukkassan, befrias från avgift för varje hel kalendermånad av tjänstgöringen.

Överstiger medlems sammanlagda avgift för sjukvårdsförsäkringen och försäkringen för grundsjukpenning två procent av hans vid taxering till statlig inkomstskatt taxerade inkomst, skall avgiften nedsättas till två procent av nämnda inkomst.

Därest vad medlem har att erlägga i sjukförsäkringsavgift för ett kalenderår skulle uppgå till lägre belopp än fem kronor, skall avgift inte påföras honom.

De sakkunniga anser att, om sjömansskatt införes, avvikelser från det nuvarande förfarandet vid sjukkassorna inte erfordras. Kassorna skall i längderna anteckna de avgifter, som enligt tillgängliga uppgifter skall erläggas av avgiftspliktiga bosatta inom kassornas områden. Sjukkassorna behöver härvid inte undersöka, huruvida en avgiftspliktig uppbär inkomst ombord eller i land.

För de lokala skattemyndigheterna måste man räkna med ett visst men säkerligen ganska begränsat merarbete. Avgifterna till sjukvårdsförsäkring och till försäkringen för grundsjukpenning skall debiteras utan avvikelse från vad som nu gäller, men vid debiteringen av dessa avgifter skall hänsyn inte tas till inkomst ombord. Endast den taxerade inkomsten (d. v. s. inkomsten i land) skall beaktas. I förekommande fall reduceras nu nämnda avgifter efter vad som stadgas i sjukförsäkringslagen.

Den som uppburit inkomst ombord skall inte debiteras avgift till försäkringen för tilläggssjukpenning med de av sjukkassan uträknade beloppen. Han skulle då komma att få erlägga för högt belopp. De sakkunniga erinrar om att en sjöman vid den årliga taxeringen skall vidkännas reducering av honom eljest tillkommande ortsavdrag och föreslår att motsvarande reducering skall äga rum vid debitering av nu nämnd avgift. Har sjöman hela året haft inkomst ombord, kommer han således inte att debiteras någon avgift till försäkringen för tilläggssjukpenningen. Har han exempelvis haft inkomst ombord under sju månader, skall han påföras 5/12 av den avgift som uträknats av sjukkassan.

Någon ändring i reglerna om debitering av avgifterna till sjukvårdsför-

säkringen och till försäkringen för grundsjukpenningen föreslås inte. Vid tillämpningen av dessa regler skall således hänsyn endast tas till den eventuella taxerade inkomsten. Har sjöman inte påförts sådan inkomst, d. v. s. inte haft någon inkomst i land, debiteras inte några avgifter för honom.

Till allmänna sjukkassor bör utgå en schablonmässigt beräknad ersättning för den minskning i avgifter som kan inträda om en sjömansskatt införes. De sakkunniga framhåller att det i nuvarande läge är svårt att bedöma hur stora skillnaderna kan bli mellan av sjukkassorna i debiteringslängderna införda och av lokala skattemyndigheter debiterade avgifter. Enligt de uppgifter som stått till buds torde dock en ersättning, uppgående till sex procent av sjömansskatten, rätt väl kompensera sjukkassorna för hela den avgiftsminskning, som blir beroende av att avgiftspliktiga erlägger sjömansskatt. I förslaget till sjömansskatteförordning har intagits en bestämmelse av innehåll att ersättning till kommun, landstingskommun, municipalsamhälle och allmän sjukkassa inte skall utgå, därest den beräknade ersättningen inte uppgår till 300 kronor. Det kan övervägas, huruvida undantag härifrån bör göras för sjukkassornas del, så att det även för dem angivna minimibeloppet 300 kronor antingen sänkes eller ock helt utgår. De sakkunniga finner sig emellertid inte böra förorda något sådant undantag.

De sakkunniga föreslår vidare, att ersättningarna skall utbetalas till riks-försäkringsanstalten, som i sin tur bör ha att fördela ersättningsbeloppen mellan centralsjukkassor och lokalsjukkassor. Bestämmelserna härom torde utfärdas i administrativ ordning.

Remissyttrandena

Under remissbehandlingen har endast vissa detaljfrågor föranlett erinringar.

Sålunda framhåller *pensionsstyrelsen* att om en särskild folkpensionsbudget kommer att uppläggas eller en särredovisning av pensionsavgifter på annat sätt aktualiseras, torde frågan om särskild bokföring av i sjömansskatten ingående folkpensionsavgifter få upptagas till förnyad prövning.

Riksförsäkringsanstalten påpekar att en avgiftspliktig sjömanshustru, vars make hela året haft inkomst ombord och ej haft annan inkomst, kommer att — med den begränsning, som kan föranledas av den s. k. tvåprocentregeln — påföras även mannens avgifter för sjukvårdsförsäkringen och för försäkringen för grundsjukpenning, om hennes till statlig inkomstskatt taxerade inkomst uppgår till minst 1 200 kronor. Vistas sjömannen i land en eller flera månader av året utan att därunder ha någon inkomst, kommer hustrun under i övrigt samma förhållanden att därjämte

påföras mannens avgift för tilläggssjukpenningförsäkringen. Nu angivna förhållanden bör därför enligt riks-försäkringsanstaltens mening uppmärksammas vid en framtida översyn av bestämmelserna i 2 § 4 mom. upp-bördsförordningen.

Om ersättningen till sjukkassor för avgiftsminskning på grund av sjö-mansskatten anför *riksförsäkringsanstalten*.

Vad beträffar storleken av den kompensation för avgiftsminskning, som de allmänna sjukkassorna skola erhålla, må framhållas, att tillförlitliga beräkningar av avgiftsminskningen kunna göras först sedan erfarenheter vunnits rörande verkningarna av det nya förfaringssättet. Riks-försäkringsanstalten anser därför, att den procentsats, som dessförinnan fast-ställes, bör omprövas, så snart förutsättningar för en säkrare beräkning fö-religga. Från nu angiven utgångspunkt har anstalten intet att erinra mot den av de sakkunniga föreslagna procentsatsen, sex procent av sjömans-skatten.

Riks-försäkringsanstalten kan icke biträda förslaget, att ersättning till sjukkassa endast skall utgå, då ersättningen uppgår till minst 300 kronor. Anledningen härtill är huvudsakligast, att verkningarna av en sådan be-gränsning i ersättningsrätten äro avsevärt mera kännbara för en lokal-sjuk-kassa än för en kommun med motsvarande invånarantal. Härtill kom-mer, att någon nämnvärd förenkling av administrativ natur icke är att vinna genom att begränsningsregeln genomföres för sjukkassorna. För den föreslagna sjömansskattenämnden skulle frånvaron av en begräns-ningsregel för sjukkassorna möjliggöra den förenklingen, att nämnden sluppe fastställa ersättningsbeloppet för varje allmän sjuk-kassa och en-dast hade att fastställa totalbeloppet för ersättningen till de allmänna sjukkassorna i riket. Med ledning av detta belopp och uppgift från det föreslagna sjömansskattekontoret angående sjömansskattens fördelning de olika kommunerna emellan skulle anstalten kunna bestämma storleken av den ersättning, som tillkommer varje ifrågakommande allmän sjuk-kassa.

I detta sammanhang må framhållas, att ett stort antal sjukkassor om-fattar mer än en kommun samt att fördelningen av ersättning mellan lokal- och centralsjuk-kassa icke kan ske utan medverkan av riks-försäkringsanstalten. Vidare må nämnas, att uttalandet å sid. 124 i betänkandet, att riks-försäkringsanstalten borde ha att fördela ersättningsbeloppen mel-lan centralsjuk-kassor och lokalsjuk-kassor, icke står i överensstämmelse med 28 § 1 mom. 6) i förslaget till sjömansskatteförordning.

Sedan riks-försäkringsanstalten bestämt storleken av den ersättning, som tillkommer allmän sjuk-kassa, bör enligt anstaltens mening sjukkassan tillgodoföras ersättningsbeloppet i samband med av anstalten årligen verkställd uträkning och utbetalning av sjukkassorna slutligt tillkomman-de avgifter, statsbidrag och arbetsgivarbidrag m. m. Om så sker, synes någon utbetalning från sjömansskattekontoret till anstalten icke böra äga rum, utan bör anstalten bemyndigas att för ifrågavarande ersättningar disponera den å riksstaten uppförda inkomstiteln Skatt å inkomst och förmögenhet m. m. Överensstämmelse skulle i så fall ernås med vad som enligt Kungl. brev den 17 december 1954 f. n. gäller beträffande bl. a. ut-betalning av sjukkassorna efter avdrag av utgivna förskott slutligt till-kommande belopp av arbetsgivarbidrag och sjukförsäkringsavgifter.

Departementschefen

Vad de sakkunniga föreslagit i fråga om debitering av avgifter till folkpensioneringen och den allmänna sjukförsäkringen finner jag mig kunna godta. Med anledning av riks-försäkringsanstaltens påpekande att fall kan uppkomma, då hustrun till en sjöman blir debiterad sjukförsäkringsavgifter, som belöper å mannen, vill jag erinra om att makarna tillsammans erhåller en så förmånlig ställning i taxeringshänseende att detta mer än väl uppväger den högre avgiften. Förutom att makarna gynnas i ortsavdrags-hänseende får hustrun från sin inkomst i land avräkna även mannens allmänna avdrag för försäkringspremier. Vidare beräknas hustruns skatt enligt den för gift skattskyldig gällande skatteskalen, som är gynnsammare än skalen för ogift. Några särskilda åtgärder torde därför inte vara erforderliga i detta hänseende. Beträffande samordningen i övrigt med sjukförsäkringen hänvisas till vad jag anfört under kap. IX.

I likhet med riks-försäkringsanstalten anser jag att ersättning till allmänna sjuk-kassor tills vidare bör utgå med det av de sakkunniga föreslagna beloppet eller med sex procent av den sjömansskatt, som erlagts av här i riket bosatta sjömän. Frågan om grunderna för denna ersättning torde få omprövas sedan praktisk erfarenhet vunnits. Såsom riks-försäkringsanstalten föreslagit bör det ankomma på anstalten att verkställa fördelningen av den del av sjömansskatten, som skall utbetalas till de olika sjuk-kassorna. Under sådana förhållanden inskränker sig sjömansskattenämndens uppgifter i fråga om ersättning till sjuk-kassorna till att avskilja den del av sjömansskatten, som skall fördelas genom riks-försäkringsanstaltens försorg, samt att lämna denna myndighet uppgifter till ledning för fördelningen. Något behov föreligger då inte längre av att bibehålla stadgandet att ersättning skall uppgå till visst lägsta belopp för att utbetalning skall äga rum till en sjuk-kassa. Vad riks-försäkringsanstalten anfört om ianspråktagandet av ersättningsmedlen föranleder ingen erinran från min sida.

XII. Kostnadsberäkningar

De sakkunniga

Vid genomförande av vad de sakkunniga föreslagit uppkommer för statsverket dels kostnader för administrationen och dels en viss inkomstminskning.

Kostnaderna har av de sakkunniga beräknats på följande sätt. Ersättning i form av arvoden till ledamöterna i sjömansskattenämnden uppskattas till mellan 10 000 och 15 000 kronor. Den årliga kostnaden för löner till personalen framgår av följande uppställning.

1 tjänsteman med lön enligt löneklass 25	23 700 kronor
1 » » » » » 19	17 136 »
1 » » » » » 15	13 800 »
4 tjänstemän » » » » » 5	32 592 »
Summa 87 228 kronor	

De årliga kostnaderna för expenser uppskattas av de sakkunniga till ett belopp av 15 000 à 20 000 kronor. De sakkunniga förutser härjämte vissa kostnader för engångsanskaffning av kontorsmaskiner m. m. Dessa kostnader har inte kunnat anges.

För taxeringsnämnderna uppkommer, om sjömansskatten genomföres, ett visst merarbete. Detta bör enligt de sakkunnigas mening beaktas vid fastställande av ersättning för taxeringsarbetet.

Även för de lokala skattemyndigheterna torde något merarbete uppkomma, främst i samband med längdföring och vid debitering av sjukförsäkringsavgifter. De sakkunniga förutsätter att tillfällig arbetskraft skall ställas till de lokala skattemyndigheternas förfogande för detta merarbete. Stad med egen uppbördsförvaltning bör erhålla statsbidrag för kostnaderna. För samtliga lokala skattemyndigheter uppskattas merkostnaderna till högst 20 000 kronor.

För postverkets del beräknas någon kostnadsökning inte uppkomma.

Då det gäller att fastställa storleken av inkomstminskningen, bör man kunna bortse från den skäligen obetydliga minskning, som blir följderna av att sjömän erlägger skatt enligt sjömansskattetabellen för östersjöfart. Hän-syn behöver endast tas till de sjömän, som är anställda ombord på fartyg i nordsjöfart eller oceanfart. De sakkunniga anför.

Enligt de beräkningar, som vi har kunnat göra, torde mer än 20 000 här i riket bosatta sjömän få erlägga sjömansskatt efter tabell 1 avsedd att användas ombord å fartyg i nordsjöfart eller oceanfart. Samtliga dessa sjömän är dock icke anställda ombord hela året, trots att fartygen går i trafik hela tiden. Vi har med ledning av tillgängliga uppgifter från den offentliga statistiken och från sjöfartens organisationer kommit fram till att dessa 20 000 sjömän motsvarar mellan 13 000 och 13 400 årsarbetare ombord på avsedda fartyg. Vi har haft anledning anta, att den genomsnittliga kontantlönen under ett år för en dylik årsarbetare är ca 10 000 kronor. Vid denna beräkning har vi beaktat att befälets löner ofta överstiger nämnda belopp, men befälets relativt höga löner motverkas av det stora antalet lägre löner för manskapet. Det är uppenbart, att därest löneförhållandena på sjöarbetsmarknaden skulle undergå en väsentlig förändring i jämförelse med vad nu är fallet, kan ett annat läge inträda. Skattelättnaden för en sjöman med en kontant månadslön av 833 kronor motsvarande en kontant årslön av 10 000 kronor uppgår till 648 kronor. Inkomstminskningen för staten till följd av skattelättnaden för de 13 200 årsarbetarna blir följaktligen enligt denna beräkning 8 553 600 kronor.

I betänkandet anföres vidare att ett ytterligare inkomstbortfall måste uppkomma därför att vid taxering och debitering av skatt för inkomster i land skall bortses från inkomst, för vilken erlagts sjömansskatt ävensom därför att vissa avsteg gjorts från vad som eljest gäller rörande samtaxering av äkta makar. Detta inkomstbortfall uppskattas till 1 miljon kronor.

Den sammanlagda inkomstminskningen skulle sålunda — framhåller de sakkunniga — i runt tal uppgå till 10 miljoner kronor. Vissa omständigheter verkar emellertid i den riktningen att inkomstminskningen inte blir fullt så stor. Sjömansskatt från utländska sjömän, som arbetar ombord på svenska handelsfartyg med en bruttodräktighet mellan 100 och 500 registerton och som för närvarande inte torde erlagga några svenska skatter, uppskattas till 1,2 miljon kronor årligen. Den årliga nettominskningen av statsverkets inkomster uppskattas därför av de sakkunniga till 8,8 miljoner kronor.

Remissyttrandena

De sakkunnigas kostnadsberäkningar lämnas i flertalet yttranden utan erinran.

Statskontoret förklarar dock att kostnadsberäkningarna i stort sett undandrar sig statskontorets bedömande. För det eventuella merarbete som kan uppkomma för lokala skattemyndigheter, bör särskilda medel inte ställas till förfogande. Riksförsäkringsanstalten påpekar att utöver de kostnader som redovisats av de sakkunniga torde uppkomma en ökning av statsverkets kostnader i form av avgiftslindringsbidrag och avgiftsersättningsbidrag enligt 43 och 44 §§ lagen om allmän sjukförsäkring. Ökningen uppskattas för år räknat till 100 000—200 000 kronor.

Departementschefen

Mot de av de sakkunniga verkställda beräkningarna av kostnader för löner åt personal på sjömansskattekontoret har några erinringar ej framställts. För egen del finner jag att de sakkunnigas beräkningar kan tjäna som utgångspunkt för en uppskattning av dessa kostnader, men jag vill samtidigt framhålla, att det framtida personalbehovet inte nu kan tillförlitligt bedömas.

Jag finner det även svårt att bestämma personalbehovet för uppbyggnadsskedet under budgetåret 1958/59. Arbetet på sjömansskattekontoret måste igångsättas under hösten 1958. Redan dessförinnan kan det bli erforderligt att vidta vissa förberedande åtgärder. Vid länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län finns för närvarande anställd viss personal för kontrollen av uppbörden av den nu gällande sjömansskatten. Denna personal bör i första hand tas i anspråk. Den ytterligare personal som oundgängligen erfordras, torde tills vidare få anställas såsom extra.

Som en följd av sjömansskattekontorets verksamhet torde en viss avlastning kunna påräknas i en del länsstyrelserns åligganden i samband med den årliga taxeringen. Hur stora lättnaderna blir kan inte för närvarande med någon större grad av säkerhet bedömas. Uppkommande besparingar å anslaget till avlöningar åt personal vid länsstyrelserna torde få disponeras för att bestrida kostnaderna för löner till personalen vid sjömansskattekontoret. På samma sätt bör länsstyrelserna anvisade anslag för sjukvård, reseersättningar, expenser och publikationstryck tas i anspråk för sjömansskattekontorets räkning. I den mån det med hänsyn till medelsåtgången skulle visa sig oundgängligen erforderligt, torde ytterligare medel för ändamålet få beredas inom ramen för ifrågavarande anslag genom inskränkning av annan verksamhet vid länsstyrelserna, varvid främst bör komma i fråga att utbygga taxeringsorganisationen i något långsammare takt än vad som föreslagits i årets statsverksproposition. Kostnaderna för sjömansskattekontorets verksamhet under budgetåret 1958/59 skulle sålunda enligt min mening rymmas inom ramen för i årets statsverksproposition under elfte huvudtiteln äskade medel.

Kostnaderna för sjömansskattenämndens verksamhet under nästa budgetår uppskattar jag till sammanlagt 30 000 kronor. Kostnaderna synes mig böra bestridas från det under sjunde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till vissa kostnader för uppbördsväsendet. Någon uppräkningsanslag i anledning härav anser jag inte erforderlig.

Vad slutligen angår de sakkunnigas förslag om statsbidrag till städer med egen uppbördsförvaltning för vissa merkostnader i samband med längdföring m. m. anser jag mig med hänsyn till det mycket ringa belopp det här gäller inte böra biträda detsamma.

De sakkunniga har beräknat den årliga nettominskningen av statsverkets skatteinkomster efter genomförandet av en sjömansskatt till ca 9 miljoner kronor.

XIII. Internordiska sjömansskattefrågor samt frågor om dubbelbeskattning m. m.

De sakkunniga

Internordiska sjömansskattefrågor

De sakkunniga erinrar om att vid Nordiska rådets session i Oslo den 9—18 augusti 1954 antogs en rekommendation till regeringarna i Danmark, Island, Norge och Sverige att ingå en konvention om gemensamma regler för beräkningen av skatt för sjömän och för uppbörden av sådan skatt. Då Finland numera tillhör Nordiska rådet har rekommendationen aktualitet även för Finlands del.

Vid den förut omnämnda konferensen i Köpenhamn visade det sig — framhåller de sakkunniga — att möjlighet till en nordisk samverkan förelåg. I de nordiska länderna är inkomstbeskattningen inte ensartad. På grund härav kan det ej undvikas att en del skiljaktigheter beträffande beskattningen av sjömän blir oundvikliga, men man ansåg att dessa skiljaktigheter ej var av sådan art, att de hindrar en överenskommelse i den riktning Nordiska rådet rekommenderat.

Även om en till alla delar likformig sjömansskatt inte omedelbart kan införas i de nordiska länderna, anser de sakkunniga, att arbetet för en samnordisk sjömansbeskattning skulle i avsevärd mån befrämjas om en svensk sjömansskatt nu kommer till stånd. Emellertid bör snarast till behandling återupptas frågan om ett samordnande av de olika ländernas skatte- och uppbördsregler för sjömän. Det synes därför angeläget, att redan nu hänsyn tas till det kommande internordiska samarbetet. I anledning härav har förslaget till sjömansskatteförordning utformats så, att en nordisk konvention underlättas. Måhända kan det ifrågavarande syftet även uppnås genom ändringar i dubbelbeskattningsavtalen mellan Sverige och övriga nordiska länder.

Under hänvisning till innehållet i den tidigare återgivna kommunikén från köpenhamnskonferensen framhåller de sakkunniga, att om avtal träffas att nordiska sjömän, som tjänstgör ombord på nordiska fartyg, skall erlägga skatt enligt reglerna för sjömän i det land, där fartyget hör hemma, skulle en långt mer likformig behandling än den nuvarande komma till stånd i fråga om nordiska sjömans beskattning. I detta syfte har i 38 § 1 mom. förslaget till sjömansskatteförordning intagits en bestämmelse, enligt vilken Kungl. Maj:t äger träffa sådant avtal. Bestämmelsen har givits sådan avfattning att avtal jämväl skall kunna träffas med andra länder än de nordiska.

De sakkunniga framhåller vidare att vissa skiljaktigheter föreligger beträffande försörjningsbördans inverkan på skattetrycket för medborgare i de olika nordiska länderna. I Sverige medgavs tidigare särskilda barnavdrag vid beräkning av beskattningsbar inkomst. Dessa avdrag är numera avskaffade. I stället utgår barnbidrag. I de övriga länderna förekommer en kombination av barnavdrag och barnbidrag. För Norges del är benämningen försörjningsavdrag måhända mera korrekt än barnavdrag. En skattskyldig kan nämligen i samma ordning få avdrag inte blott för underhåll av barn utan även för försörjning av andra närstående. Beträffande avdrag för försörjningsbörda gentemot andra än barn finnes enligt de sakkunnigas förslag möjlighet att erhålla jämkning på grund av nedfatt skatteförmåga. Till den skilda inverkan underhållsskyldigheten mot barn har enligt svensk lagstiftning, å den ena, och enligt de övriga ländernas, å den andra sidan, synes däremot hänsyn böra tas vid det nordiska samarbetet. En dansk, finsk eller norsk sjöman med underhållsskyldighet

mot barn skulle vid anställning ombord på ett svenskt fartyg i skattehänseende understundom kunna missgynnas. Olägenheterna härav kan undvikas genom att sådana sjömän erhåller rätt till jämkning. De sakkunniga föreslår därför att i den författning, som torde komma att utfärdas, sedan avtal om internordiskt samarbete på förevarande område slutits, bör intas en bestämmelse av följande lydelse.

Gör sjöman, som är bosatt i Danmark, Finland eller Norge, sannolikt, att hans skatteförmåga till följd av underhållsskyldighet mot barn är nedsatt, må genom beslut om jämkning den för sjömannen beräknade beskattningsbara inkomsten nedsättas.

Nu åsyftade jämningsbeslut bör — framhåller de sakkunniga — meddelas av sjömansskattenämnden. Genom ett sådant jämningsbeslut torde de olikheter, som föreligger med hänsyn till försörjningsbördans inverkan, kunna i huvudsak undanröjas.

Då en sjöman hemmahörande i annat nordiskt land än Sverige tar anställning ombord på ett svenskt handelsfartyg, skall han visa upp för befälhavaren det sjömansskattekort eller motsvarande handling, som må vara utfärdat för honom i hans hemland. I betänkandet anges, att det måste förväntas, att av denna handling framgår, huruvida sjömannen är gift eller ogift, och om han underhåller några barn. Med ledning härav kan avdrag verkställas enligt vederbörlig kolumn i sjömansskattetabellen. Sjöman, som vill ha särskilt avdrag för barn, har att hos sjömansskattenämnden med företeende av erforderlig utredning anhålla om jämkning.

De sakkunniga behandlar slutligen vissa spörsmål avseende sjömans beskattning i land. En i Sverige bosatt sjöman, som erlagt sjömansskatt på grund av anställning ombord på fartyg hemmahörande i annat nordiskt land, bör vid årlig taxering i Sverige behandlas som om han under anställningstiden erlagt svensk sjömansskatt. Har han under någon tid av året varit anställd ombord på exempelvis ett norskt fartyg, bör han inte erhålla ortsavdrag belöpande på anställningstiden. För att en svensk taxeringsnämnd skall kunna iaktta de föreslagna reglerna och ej till äventyrs åsätta en sjöman en s. k. skönstaxering avseende tiden för hans anställning ombord på annat nordiskt fartyg, skall nämnden erhålla uppgift om och huru länge sjömannen varit anställd på fartyget. Motsvarande uppgifter bör lämnas från svensk sida. Det är enligt de sakkunnigas mening möjligt, att dessa uppgifter måste innehålla upplysningar om de belopp sjömannen uppburit.

Frågor om dubbelbeskattning m. m.

Skyldighet att erlagga sjömansskatt föreligger oavsett om en sjöman är bosatt här i riket eller ej. Som i andra sammanhang framhållits, skall emellertid här i riket bosatt sjöman erlagga skatt enligt sjömansskatte-

tabell medan annan sjöman skall erlägga skatt med femton procent av sin beskattningsbara inkomst ombord.

Vid utformningen av sitt förslag till sjömansskatteförordning har de sakkunniga ansett sig böra ta hänsyn till att en sjöman ombord på ett svenskt handelsfartyg kan vara skyldig erlägga skatt för sin inkomst till annat land än Sverige. De sakkunnigas uppfattning huru i sådant fall skall förfaras kommer till uttryck i utformningen av 9 § förslaget till sjömansskatteförordning.

Av denna bestämmelse framgår, att sjöman, som inte är här i riket bosatt skall för sin inkomst ombord erlägga sjömansskatt med femton procent av den beskattningsbara inkomsten, därest han inte på godtagbart sätt visar, att han är skattskyldig i annat land för inkomsten ombord. Vidare anges i anvisningarna till nämnda paragraf, att skatteavdrag för sådan sjöman ej må underlåtas med mindre sjömannen med intyg utfärdad av sjömansskattenämnden eller på annat sätt, som föreskrives av sjömansskattenämnden, visar att han är skattskyldig i annat land för nu avsedd inkomst. De sakkunniga motiverar sitt förslag på följande sätt.

Vi har i vårt författningsförslag i det hänseende, varom nu är fråga, i viss mån avvikit från vad som stadgas i förordningen den 5 juni 1953 om särskild sjömansskatt. Enligt 2 § denna förordning skall sjöman icke erlägga särskild sjömansskatt, därest han på godtagbart sätt visar, att han är skattskyldig i annat land för inkomsten ombord. Prövningen härav ankommer på länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län; undantagsvis kan prövningen dock ankomma på befälhavaren, nämligen om sjöman företer för honom i Island, Norge eller Ungern utfärdad debetsedel eller annan likvärdig handling, varav framgår, att han har att erlägga skatt för inkomst till något av dessa länder. Enligt vårt förslag skall prövningen alltid ankomma på sjömansskattenämnden. Anledningen till att vi frångått gällande bestämmelser i förevarande hänseende beror på, att vi icke i något fall önskat ålägga en befälhavare det ansvar, som blir en följd av att han har att bedöma huruvida skattskyldighet föreligger eller ej. Härigenom möjliggöres att en enhetlig praxis uppkommer samt att tvister mellan avlöningsförrättare och anställd undvikes avseende tolkningen av sjömansskatteförordningens skattskyldighetsregler.

Utöver vad som i ovanstående stycke anförts har även andra skäl föranlett att vi i förslaget till sjömansskatteförordning underlåtit att inta någon särskild bestämmelse beträffande skatteavdrag för sjöman hemmahörande i Island, Norge eller Ungern. De sjömän, som arbetar ombord å svenska handelsfartyg och som är skattskyldiga till Island eller Ungern, torde såvitt oss är bekant uppgå till ett så ringa antal, att det icke är motiverat att inta någon särbestämmelse för dem. Man kan däremot icke bortse från att många norska sjömän arbetar ombord å svenska handelsfartyg. Vi förutsätter dock att beskattningen av norska sjömän liksom ock av danska och finska sjömän ombord å svenska fartyg inom snar framtid kommer att ordnas på det sätt, varom närmare redogöres i annat sammanhang.

Här må jämväl erinras om den tidigare behandlade bestämmelsen i 38 §

1 mom. första stycket, som ger Kungl. Maj:t rätt att med annan stats regering träffa avtal rörande sjömannens beskattning.

Slutligen har i 38 § 2 mom. förslaget till sjömansskatteförordning intagits en bestämmelse som tillägger Kungl. Maj:t rätt att bestämma, att sjömansskatt inte skall erläggas av sjömän eller vissa grupper av sjömän i fart i särskilda farvatten. Härmed avses sådana sjömän, som enligt de s. k. hongkongreglerna är anställda ombord på svenska fartyg i fjärran östern. De sakkunniga har även framlagt förslag till kungörelse angående befrielse från skyldighet att erlagga skatt i de fall som nu avses. Nämda kungörelse är avsedd att ersätta nu gällande kungörelse, som tidigare utfärdats med stöd av bemyndigande enligt förordningen om särskild sjömansskatt.

Departementschefen

I den tidigare återgivna kommunikén från sjömansskattekonferensen i Köpenhamn år 1957 angavs att en långt mer likformig beskattning än den nuvarande kunde åstadkommas om nordiska sjömän, som arbetar ombord på ett nordiskt fartyg, alltid får erlagga skatt enligt de bestämmelser, som gäller för sjömän i det land där fartyget är hemmahörande. Av den proposition som avgivits till danska folketinget om införande av sjömansskatt framgår att sjömän, som är bosatt i annat nordiskt land än Danmark, skall erlagga sjömansskatt enligt vad som gäller för en i Danmark bosatt sjöman. Det kan med hänsyn till i Finland tillämpade beskattningsprinciper med fog antas att i det finska förslaget till lag om sjömansskatt inte kommer att göras någon principiell skillnad mellan i Finland bosatta sjömän och andra sjömän.

För att för Sveriges vidkommande uppnå den åsyftade likformigheten i beskattningen bör i sjömansskatteförordningen intas en föreskrift av innebörd, att sjömän bosatt i annat nordiskt land än Sverige skall erlagga sjömansskatt enligt vad som gäller för här i riket bosatt sjömän i den mån Kungl. Maj:t därom förordnar. Innan sådant förordnande meddelas torde vissa överläggningar böra äga rum med de övriga nordiska länderna, främst såvitt avser eventuella ändringar i gällande dubbelbeskattningsavtal. Vad angår i Norge bosatta sjömän är under alla förhållanden en sådan ändring erforderlig, innan de åsyftade bestämmelserna kan bringas i tillämpning för dessa sjömans del. Vid ingåendet av det nu mellan Sverige och Norge gällande avtalet förutsattes också, att en ändring av avtalet i den antydda riktningen skulle äga rum i samband med införandet av en gemensam nordisk sjömansskatt. I förhållande till Danmark och Finland gäller i princip att rätten att beskatta den inkomst, varom här är fråga, förbehållits den stat, där fartyget är hemmahörande. I och för sig skulle därför inte böra föreligga hinder för att de berörda bestämmelserna i sjömansskatteförordningen omedelbart tillämpas beträffande sjömän bosatta i dessa länder. Under alla förhål-

landen bör emellertid den tidpunkt avvaktas, då sjömansskatt införes i Danmark och Finland. Vissa kompletterande överläggningar är såsom förut antytts därjämte erforderliga.

Vid sidan av den nyss angivna föreskriften avseende sjömän, som är bosatta i annat nordiskt land, bör i förordningen möjlighet hållas öppen för Kungl. Maj:t att — under förutsättning av ömsesidighet — träffa överenskommelse med regeringen i annan stat att sjöman som är bosatt i den andra avtalsslutande staten skall erlägga sjömansskatt enligt vad som gäller för här i riket bosatt sjöman.

Vad härefter angår skatteavdrag för annan sjöman än sådan som skall erlägga skatt enligt vad som gäller för i Sverige bosatt sjöman torde böra gälla, att skatteavdrag inte må underlåtas med mindre sjömannen med intyg utfärdat av sjömansskattenämnden eller på annat sätt som föreskrives av nämnden visar att han är skattskyldig i annat land för sin inkomst ombord. Det torde såsom framhållits av de sakkunniga inte kunna åläggas en befälhavare att på eget ansvar pröva huruvida skatteavdrag skall verkställas eller ej. Jag anser därför i likhet med de sakkunniga att det bör ankomma på sjömansskattenämnden dels att i förekommande fall utfärda intyg att avdrag för sjömansskatt ej skall verkställas från lön utbetalad till viss sjöman dels ock utfärda anvisningar till ledning för befälhavare. Vid utfärdande av anvisningar torde särskilt böra iakttas att enligt avtal för undvikande av dubbelbeskattning rätten att beskatta inkomsten ombord kan ha förbehållits Sverige i fråga om sjöman, som är bosatt i den andra avtalsslutande staten.

XIV. Departementschefens hemställan

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

- 1) *förordning om sjömansskatt*;
- 2) *lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)*;
- 3) *förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt*;
- 4) *förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt*;
- 5) *förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)*; samt
- 6) *förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)*.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ake Sanell

Sjömansskattesakkunnigas**Förslag**

till

förordning om sjömansskatt

Härigenom förordnas som följer.

Allmänna stadganden

1 §.

1 mom. Sjömansskatt enligt denna förordning skall erläggas av envar, som är anställd i redarens tjänst ombord på sådant i östersjöfart, nordsjöfart eller oceanfart använt svenskt handelsfartyg, som har en bruttodräktighet av minst 100 registerton.

Härjämte kan föreskrivas, att — där särskilda omständigheter därtill för-
anleda — sjömansskatt jämväl skall erläggas av den som är anställd i reda-
rens tjänst ombord på sådant i kustfart använt svenskt handelsfartyg, som
har en bruttodräktighet av minst 100 registerton.

2 mom. Den som är anställd uteslutande för fartygs istandsättande eller
uppläggning eller för tillsyn eller betjäning vid fartygs uppehåll i hamn
anses enligt denna förordning icke vara anställd ombord på fartyget.

(Se vidare anvisningarna.)

2 §.

I denna förordning förstås med

sjöman: envar, som enligt 1 § är skyldig erlägga sjömansskatt,

handelsfartyg: fartyg, som nyttjas till handelssjöfart eller resandes fort-
skaffande eller till annat ändamål, som äger gemenskap med handels-
sjöfarten,

kustfart: fart mellan svenska hamnar utanför öppen kust samt utom-
skärs vid kusterna,

östersjöfart: fart mellan svensk och utländsk hamn eller mellan utländska
hamnar, dock ej fart bortom linjen Hanstholm—Lindesnäs eller bortom
Cuxhaven,

nordsjöfart och oceanfart: fart, helt eller delvis, bortom linjen Hanstholm
—Lindesnäs eller bortom Cuxhaven,

inkomst ombord: lön eller annan gottgörelse, som sjöman uppbär på grund
av sin anställning ombord, dock icke sedvanlig kontant ersättning för natura-
förmåner i form av kost och bostad och icke heller sedvanlig ersättning för

kojustrustning, för förlust av effekter vid fartygs förolyckande eller för hållande av egna verktyg i tjänsten, samt

beskattningsår: det kalenderår, under vilket sjömansskatt erlägges.

(Se vidare anvisningarna.)

3 §.

Sjömansskatt tillfaller staten.

4 §.

1 mom. Till kommun och landstingskommun ävensom till municipal-samhälle, där utdebiteringen för samhällets behov för beskattningsåret bestämts till minst en krona för skattekrona, skall på sätt nedan stadgas utgå ersättning av statsmedel för minskade skatteintäkter. Jämväl allmän sjuk-kassa skall åtnjuta ersättning av statsmedel för minskade sjukförsäkrings-avgifter.

2 mom. Ersättning utgår årligen till kommun med trettiofem procent, till landstingskommun med tio procent, till municipalsamhälle, varom här är fråga, med två procent och till allmän sjukkassa med sex procent av den sjömansskatt, som under beskattningsåret erlagts av sjömän bosatta inom kommunen, landstingskommunen eller municipalsamhället eller inom sjukkas-sans verksamhetsområde.

Ersättning, som ovan sagts, skall icke utgå, därest ersättningen icke upp-går till 300 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

Sjömansskatt skall beräknas på kontant inkomst ombord, i förekommande fall minskad med avgifter, som sjöman på grund av sin tjänst ombord har att erlagga för egen eller efterlevandes pensionering, eller med belopp, som fastställts på grund av beslut om jämkning (*beskattningsbar inkomst*).

Vid varje utbetalning genom redarens försorg av belopp, som utgör beskatt-ningsbar inkomst, skall sjömansskatt avdragas.

6 §.

För ärenden angående sjömansskatt skall finnas en av Kungl. Maj:t för-ordnad nämnd (*sjömansskattenämnden*) samt ett särskilt till länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län hörande organ (*sjömansskattekontoret*) under ledning av en föreståndare.

I Sverige bosatta sjömän

7 §.

För här i riket bosatt sjöman eller sjöman, som här stadigvarande vistas utan att vara härstädes bosatt, skall sjömansskatt utgå för månad och beräk-

nas enligt sjömansskattetabell. Till denna förordning finnas fogade sjömansskattetabeller, tabell I och tabell II.¹

Vid anställning ombord på fartyg, som huvudsakligast användes i nord-sjöfart eller oceanfart, skall sjömansskatt beräknas enligt tabell I samt vid anställning ombord på övriga fartyg enligt tabell II.

I särskilda fall må sjömansskattenämnden föreskriva, att sjömansskatt skall erläggas enligt tabell I jämväl vid anställning ombord på fartyg, som användes i östersjöfart. (Se vidare anvisningarna.)

8 §.

1 mom. Avser inkomst ombord kortare tidsperiod än månad, beräknas den mot inkomsten svarande månadsinkomsten. Skatten uträknas till så stor del av skatten å månadsinkomsten, som svarar mot den tidsperiod inkomsten avser, och erlägges i helt antal kronor, varvid överskjutande öretal bortfaller.

2 mom. Sker utbetalning av engångsbelopp under den tid sjöman är anställd ombord i redarens tjänst eller i övrigt i samband med utbetalning av månadsinkomst, skall vid beräkning av skatt engångsbelopp anses som särskild månadsinkomst, om engångsbeloppet överstiger månadsinkomsten. I annat fall skall skatten beräknas å den sammanlagda inkomsten.

3 mom. Sker utbetalning av engångsbelopp efter det sjöman slutat sin anställning ombord och utan samband med utbetalning av den senaste månadsinkomsten, skall vid beräkning av skatt å engångsbeloppet detta anses som särskild månadsinkomst.

(Se vidare anvisningarna.)

I Sverige icke bosatta sjömän

9 §.

Sjöman, som icke är här i riket bosatt och ej heller här stadigvarande vistas utan att vara härstädes bosatt, skall för sin inkomst ombord erlägga sjömansskatt med femton procent av den beskattningsbara inkomsten, därest han icke på godtagbart sätt visar, att han är skattskyldig i annat land för inkomsten. Skatten erlägges i helt antal kronor, varvid överskjutande öretal bortfaller. (Se vidare anvisningarna.)

Avdrag å inkomst ombord för gäldande av sjömansskatt m.m.

10 §.

Det åligger sjöman, som skall erlägga skatt enligt 7 §, att omedelbart efter mottagandet av debetsedel å preliminär A-skatt uppvisa densamma för befälhavaren.

¹ De vid denna förordning fogade sjömansskattetabellerna I och II har här uteslutits. De överensstämmer med de enligt propositionsförslaget fogade tabellerna.

Skatteavdrag skall verkställas med ledning av anteckningarna å debetsedeln för det löpande året angående den kolumn, som jämlikt uppbördsförordningen skall tillämpas vid avdrag för gäldande av preliminär A-skatt.

Sjöman må jämväl med intyg från lokal skattemyndighet eller från sjömansskattenämnden eller på annat sätt, som fastställs av sjömansskattenämnden, visa enligt vilken kolumn i sjömansskattetabell avdrag skall ske.

Har debetsedel å preliminär A-skatt eller intyg, som i föregående stycke sägs, ej uppvisats, skall skatteavdrag verkställas enligt kolumnen för ogift sjöman utan barn.

(Se vidare anvisningarna.)

11 §.

Då skatteavdrag verkställs, skall den innehållna skatten kvitteras. Vid kvitteringen skall angivas — förutom innehållet belopp — jämväl inkomstens storlek samt den tid inkomsten avser.

(Se vidare anvisningarna.)

12 §.

1 mom. Gör sjöman sannolikt, att han året efter beskattningsåret vid taxering enligt förordningen om statlig inkomstskatt skulle kunna påräkna avdrag för

- a) underskott å förvärvskälla,
- b) utbetalning av periodiskt understöd,
- c) avgift för sådan pensionsförsäkring, som avses i 46 § 2 mom. 2) kommunalskattelagen, samt
- d) nedsatt skatteförmåga,

må genom beslut om jämkning föreskrivas, att den eljest beskattningsbara inkomsten skall minskas med belopp motsvarande vad av sådant avdrag kan antagas icke bliva utnyttjat vid nu nämnd taxering.

Jämkning må endast medgivas, om den skattskyldiges inkomst för år räknat ombord eller i land finnes böra nedsättas med minst 600 kronor.

2 mom. Gör sjöman sannolikt, att uppskattningen av inkomst av drickspenningar enligt av sjömansskattenämnden fastställda grunder skulle medföra att hans inkomst av sådant slag skulle bliva väsentligt för högt beräknad, må genom beslut om jämkning den för sjömannen beräknade beskattningsbara inkomsten nedsättas.

13 §.

Beslut om jämkning meddelas av sjömansskattenämnden.

Ansökan om jämkning av sjömansskatt skall vara inkommen till sjömansskattekontoret senast före utgången av april månad året näst efter det kalenderår, under vilket avdrag för sjömansskatt verkställts eller bort verkställas.

I beslut om jämkning skall angivas, under vilken tid detsamma skall iakttagas vid verkställande av avdrag för sjömansskatt.

Å belopp, som restitueras på grund av sjömansskattenämndens beslut om jämkning, utgår icke ränta.

Uppbörd

14 §.

Uppbörd av sjömansskatt verkställs genom postverket samt de penninginrättningar, med vilka Kungl. Maj:t därom träffat avtal.

Inbetalning av sjömansskatt sker kostnadsfritt.

15 §.

1 mom. Det åligger redare att till sjömansskattekontoret för varje period om två månader, räknat från beskattningsårets början, inbetala och redovisa under perioden innehållen sjömansskatt.

För redovisningen har redaren att för varje fartyg upprätta förteckningar över skatteavdrag, en för avdrag enligt 7 § och en för avdrag enligt 9 §.

För varje sådan period, som avses i första stycket, skall redaren senast den sista dagen i andra månaden efter periodens utgång insätta skattens sammanlagda belopp på sjömansskattekontorets postgirokonto och till kontoret insända de upprättade och summerade förteckningarna över gjorda avdrag. Sjömansskattenämnden må efter därom gjord framställning bevilja anstånd med skattens inbetalning och redovisning, i regel dock högst en månad.

Förteckning, varom ovan sägs, skall upprättas å blankett, vartill sjömansskattenämnden fastställt formulär.

2 mom. Inbetalas sjömansskatt i annan ordning eller senare än i 1 mom. sägs, skall restavgift utgå med fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som sålunda icke erlagts, dock ej mindre än en krona. Uppkommer vid beräkningen öretal, sker avrundning till närmast högre krontal.

Därest skatt icke inbetalas på sätt i 1 mom. sägs, skall krav (*revisionskrav*) framställas i enlighet med vad i denna förordning stadgas.

Rättelse av skatteavdrag

16 §.

Förmenar sjöman, att sjömansskatt obehörigen avdragits eller avdragits med för högt belopp, eller förmenar redare, att sjömansskatt redovisats med för högt belopp, må rättelse sökas hos sjömansskattenämnden.

Ansökan om rättelse skall vara inkommen till sjömansskattekontoret före utgången av kalenderåret näst efter beskattningsåret.

Å belopp, som restitueras på grund av sjömansskattenämndens beslut om rättelse, utgår icke ränta.

Vad i 68 § 3 och 4 mom. uppbördsförordningen stadgas skall äga motsvarande tillämpning vid restitution av sjömansskatt.

Rätt att taga del av ansökan om jämkning av sjömansskatt m.m.

17 §.

Ledamöter av sjömansskattenämnden, tjänsteman eller sakkunnig, som biträder nämnden, samt taxeringsnämnd och prövningsnämnd äga taga del av ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan uppgift eller handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt denna förordning. Handling, som nyss sagts, skall jämväl tillhandahållas annan tjänsteman än förut nämnts, därest denne i och för sin befattning bör erhålla del därav.

Den som äger taga del av ansökan, uppgift eller handling, varom i första stycket sägs, må, i den mån så erfordras för fullgörande av vad vederbörande jämlikt denna förordning åligger, jämväl taga del av självdeklaration eller annan handling, som avlämnats till ledning vid årlig taxering, eller som avlämnats till ledning för uppbörd av skatt enligt uppbördsförordningen.

Redares uppgiftsplikt och ansvarighet för sjömansskatt m.m.

18 §.

1 mom. Redare för handelsfartyg, som omförmäles i 1 § 1 mom., skall årligen enligt formulär, som fastställles av sjömansskattenämnden, före den 1 oktober till sjömansskattekontoret lämna uppgifter, som äro erforderliga för nämnden vid handläggning av ärenden enligt 28 § 1 mom. vid 1) och 2).

Inträffar ändring i förhållande, varom uppgift lämnats, är redaren skyldig att ofördröjligen anmäla detta till sjömansskattekontoret.

2 mom. Sjömansskattenämnden äger på därom gjord framställning för viss tid medgiva redare befrielse från skyldighet att årligen avgiva uppgift, som avses i 1 mom.

3 mom. Underlåter redare att fullgöra vad honom enligt 1 mom. åligger, eller erfordras eljest tillgång till uppgifter, som där sagts, äger föreståndaren för sjömansskattekontoret anmana redare att lämna sådana uppgifter.

19 §.

1 mom. Underlåter redare, som är skyldig verkställa avdrag för sjömansskatt, utan skälig anledning att vederbörligen fullgöra denna skyldighet, är han jämte sjömannen ansvarig för skatt, vilken skatteavdraget skolat avse, till belopp som svarar mot vad han underlåtit att avdraga.

2 mom. Revisionskrav på erläggande av skattebelopp skall av sjömansskattekontoret riktas mot redaren. Därest redaren visar, att underlåtenhet berott på oriktig uppgift lämnad av sjömannen, skall kravet riktas mot denne.

Bestrides riktigheten av revisionskrav eller inbetalas icke det belopp kravet avser, skall revisionskravet underställas sjömansskattenämnden för prövning.

Fastställer sjömansskattenämnden revisionskrav, må det fastställda beloppet uttagas i den ordning, som stadgas i fråga om indrivning av skatt, dock att införsel ej må beviljas till gäldande av belopp, för vilket redare är ansvarig.

Den som har att erlægga mot underlåtet skatteavdrag svarande belopp, är tillika skyldig att å beloppet gälda restavgift enligt bestämmelserna i 15 § 2 mom.

20 §.

1 mom. Redare, som betalat skatt för sjöman jämlikt 19 §, äger söka skattebeloppet åter av sjömannen. Härvid har redaren att till vederbörande utmätningsman ingiva det indrivningskvitto, som må hava överlämnats till redaren, eller på annat sätt hos utmätningsmannen styrka, att han erlagt skatten.

Utmätningsmannen må hos sjömannen uttaga beloppet i samma ordning, som stadgas i fråga om indrivning av skatt, dock att införsel ej må beviljas. Därvid är sjömannen skyldig att å beloppet erlægga restavgift.

2 mom. Har redare verkställt avdrag för sjömansskatt men icke inbetalat det innehållna beloppet i tid och ordning, som i denna förordning stadgas, och har i anledning härav revisionskrav framställts, må belopp, som av sjömansskattenämnden fastställts, uttagas hos redaren i samma ordning, som stadgas i fråga om indrivning av skatt.

Sjömannen är fri från betalningsansvar för motsvarande skattebelopp.

21 §.

Redare, som enligt lag är skyldig föra handelsböcker, skall hava sin bokföring så ordnad, att därav framgå sjömans namn, födelsetid och mantals-skrivningsadress, lönebelopp och skatteavdrags belopp samt, därest sjömannen uppvisat debetsedel å preliminär skatt, numret å denna debetsedel.

Jämväl annan redare än i första stycket sägs, som har att verkställa avdrag för sjömansskatt, är skyldig att i enahanda omfattning föra anteckningar i hänseenden som nyss sagts.

Efter anmaning av föreståndaren för sjömansskattekontoret åligger det sådan redare, som i första stycket avses, att tillhandahålla sin bokföring med därtill hörande handlingar för kontroll å verkställandet av skatteavdrag, och sådan redare, varom i andra stycket sägs, att tillhandahålla där angivna anteckningar för dylik kontroll.

Här avsedd kontroll skall såvitt möjligt ske på sådant sätt och på sådan tid, att den icke förorsakar hinder i verksamheten för den som är föremål för kontrollen. Där redaren så begär och detta lämpligen kan ske, skall

kontrollen verkställas hos honom. Hava handelsböcker eller andra handlingar överlämnats för kontroll, skola de så snart ske kan återställas. Meddelande om resultatet av kontrollen skall snarast lämnas redaren.

Preskription

22 §.

Åtgärder för uttagande av sjömansskatt må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdrag verkställts eller skolat verkställas.

Straffbestämmelser m.m.

23 §.

Har någon lämnat oriktig uppgift till redare om förhållande, som har betydelse för verkställande av avdrag för sjömansskatt, under sådana omständigheter att det kan antagas hava skett i syfte att åstadkomma att avdrag icke verkställs eller sker med för lågt belopp, eller

har någon i ansökan om jämkning av sjömansskatt eller i annan uppgift uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnat oriktig uppgift, ägnad att för honom eller den han företräder leda till frihet från sjömansskatt eller för låg sådan skatt, eller

har redare i uppgift enligt 18 § uppsåtligen eller av oaktsamhet, som ej är allenast ringa, lämnat oriktig uppgift, vilken är ägnad att leda till annan beskattning än vederbort för av redaren anställda sjömän, straffes med dagsböter.

24 §.

1 mom. Utbetalar redare, som är skyldig verkställa avdrag för sjömansskatt, lön eller annan gottgörelse utan att denna minskats med föreskrivet belopp för gäldande av sjömansskatt och sker detta uppsåtligen eller av oaktsamhet, som ej är allenast ringa, straffes med dagsböter.

Fullgör redare icke sin skyldighet att inom föreskriven tid till sjömansskattekontoret inbetala och redovisa belopp motsvarande det, varmed sjömannens lön minskats för gäldande av dennes skatt, och ligger i avseende härå uppsåt eller grov oaktsamhet redaren till last, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

2 mom. Fullgör redaren icke behörigen vad honom enligt 21 § första och andra stycket åligger, straffes med böter, högst 300 kronor.

25 §.

Den som jämlikt 17 § tagit del av ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan uppgift eller handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt

bestämmelserna i denna förordning eller som avlämnats till ledning vid årlig taxering eller till ledning för uppbörd av skatt enligt uppbördsförordningen, må ej i vidare mån än utövningen av tjänst eller uppdrag erfordrar offentliggöra eller yppa innehållet i sådan handling. Bryter någon häremot straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

26 §.

Straff enligt denna förordning skall icke inträda, då den skyldige för sin förseelse är underkastad ansvar för tjänstefel eller förseelsen eljest är be-
lagd med straff enligt strafflagen.

27 §.

Underlåter redare att hörsamma anmaning enligt 18 §, eller
underlåter redare, som är skyldig verkställa avdrag för sjömansskatt, att
fullgöra sådan skyldighet, eller verkställer han avdrag med för lågt belopp,
eller

redovisar redare icke sjömansskatt i den ordning som stadgas i 15 § 1
mom., eller

fullgör redare icke vad honom åligger enligt 11 och 21 §§, äger föreståndaren för sjömansskattekontoret förelägga den försumlige lämpligt vite.

Om uttagande av förelagt vite förordnar länsstyrelse efter anmälan av föreståndaren för sjömansskattekontoret.

Sjömansskattenämnden och sjömansskattekontoret m.m.

28 §.

1 mom. Sjömansskattenämnden skall

1) lämna bindande besked beträffande de fartyg, ombord på vilka de anställda skola erlägga sjömansskatt, ävensom beträffande den tabell, enligt vilken sjömansskatt skall beräknas,

2) fastställa grunder, enligt vilka drickspenningar skola uppskattas vid beräkningen av sjömansskatt,

3) meddela beslut huruvida sjömansskatt skall erläggas för viss inkomst eller ej, samt — där så påkallas — hur sjömansskatt skall beräknas,

4) meddela beslut om jämkning och om rättelse av skatteavdrag,

5) pröva ärenden angående revisionskrav,

6) fastställa de belopp, med vilka ersättning skall utgå till kommun, landstingskommun, municipalsamhälle och allmän sjukkasse,

7) lämna anvisningar i frågor angående erläggande och uppbörd av sjömansskatt, samt

8) när anledning därtill föreligger, till Kungl. Maj:t avgiva förslag till föreskrifter angående tillämpningen av denna förordning.

Sjömansskattenämnden äger vidare, då särskilda omständigheter därtill föranleda, meddela befrielse från skyldighet att erlägga restavgift.

2 mom. Sjömansskattenämnden skall bestå av ordförande och fyra ledamöter, vilka utses för en tid av fyra år. En av ledamöterna skall förordnas till vice ordförande att vid förfall för ordföranden tjänstgöra i sådan egen-skap. Ordföranden och vice ordföranden skola vara lagkunniga och erfarna i domarvärv, allmänna eller administrativa. Av övriga ledamöter skall en äga särskild insikt och erfarenhet i allmänna värv samt två vara i arbets-förhållandena ombord på fartyg erfarna och kunniga. Av sistnämnda leda-möter skall en företräda redarna och en de ombordanställda. För envar ledamot skall utses en suppleant enligt samma regler, som gälla för utseende av ledamöter.

Nämnden är beslutför, då tre medlemmar äro tillstädes.

Sjömansskattenämnden skall vara förlagd till Göteborg.

3 mom. Hos sjömansskattenämnden skall föras protokoll av tjänste-man vid sjömansskattekontoret.

Det för varje sammanträde förda protokollet skall senast inom åtta dagar därefter justeras av ordföranden, som har att å protokollet anteckna dagen för justeringen.

29 §.

Sjömansskattenämndens beslut beträffande de fartyg, ombord på vilka de anställda skola erlägga sjömansskatt, beträffande den tabell, enligt vilken sjömansskatt skall beräknas, samt beträffande de grunder, enligt vilka drickspenningar skola uppskattas vid beräkningen av sjömansskatt, skall i god tid intagas i särskilda av sjömansskattenämnden utgivna meddelanden.

Beslut angående ersättning enligt 4 § skall jämte redogörelse huru ersätt-ningen beräknats på lämpligt sätt delgivas kommun eller annan, som till-erkänts ersättning.

Annat beslut av sjömansskattenämnden skall delgivas den som därigenom förpliktigas, vederbörande skattskyldig eller sökande ävensom den nedan i 31 § omförmälde befattningshavaren.

Beslut, över vilket klagan må föras, skall förses med besvärshänvisning.

30 §.

1 mom. Sjömansskattekontoret skall

1) föra register över de fartyg, ombord på vilka de anställda skola erlägga sjömansskatt,

2) utöva kontroll över redovisningen av sjömansskatt,

3) handlägga ärenden angående revision av redares bokföring,

4) om anledning därtill föreligger, framställa revisionskrav,

5) bereda de ärenden, som skola avgöras av sjömansskattenämnden,

6) efter sjömansskattenämndens närmare bestämmande, tillhandagå re-

dare och sjömän med upplysningar angående utgörande av sjömansskatt, samt

7) i övrigt biträda sjömansskattenämnden och dess ordförande.

2 mom. Föreståndaren för sjömansskattekontoret skall vara föredragande i sjömansskattenämnden.

31 §.

Kungl. Maj:t förordnar en befattningshavare vid länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län att i högre instanser än sjömansskattenämnden utföra det allmännas talan i ärenden angående sjömansskatt.

Besvär m.m.

32 §.

Över sjömansskattenämndens beslut i ärenden angående ersättning, varom förmåles i 4 §, må klagan föras hos Kungl. Maj:t genom besvär, vilka skola ingivas till finansdepartementet.

33 §.

1 mom. Besvär över sjömansskattenämndens beslut, som avses i 28 § 1 mom. vid 3), 4) och 5) ävensom nämndens beslut angående befrielse från erläggande av restavgift må anföras hos kammarrätten av

vederbörande sjöman eller befattningshavare, som avses i 31 §, så ock, då fråga är om revisionskrav eller om befrielse från skyldighet att erlägga restavgift, av redare, som ålagts betalningsskyldighet eller vars framställning om befrielse icke bifallits.

Besvären skola vara inkomna till sjömansskattekontoret,

om de anföras av sjöman eller redare, inom två månader från det klaganden erhållit del av det överklagade beslutet, samt

om de anföras av befattningshavare, som avses i 31 §, inom två månader från den dag, då sjömansskattenämndens protokoll justerades.

Ej må den omständigheten, att besvären i stället för till sjömansskattekontoret ingivits till kammarrätten, utgöra hinder för deras upptagande till prövning. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart överlämnas till sjömansskattekontoret.

2 mom. Sedan besvären inkommit till sjömansskattekontoret, skola vid besvären fogas de handlingar, som legat till grund för sjömansskattenämndens beslut. Hava besvär anförts av sjöman eller redare, skall yttrande avgivas av befattningshavare, som avses i 31 §. Över besvär, som anförts av nu nämnd befattningshavare, skall sjöman eller redare, som därav beröres, erhålla tillfälle att — om hinder härför ej möter — avgiva förklaring.

När så finnes påkallat, skall påminnelser eller nytt yttrande infordras.

Skriftväxlingen sker genom sjömansskattekontoret.

Handlingarna skola därefter översändas till kammarrätten.

3 mom. Över sjömansskattenämndens beslut, som avses i 28 § 1 mom. vid 1) och 2), må klagan icke föras.

34 §.

Över kammarrättens utslag må klagan föras hos Kungl. Maj:t genom besvär, vilka skola vara inkomna till finansdepartementet inom två månader från den dag, då klaganden erhöll del av utslaget.

35 §.

Vid prövning av besvär över utdömande av vite må jämväl fråga, huruvida vite bort föreläggas, komma under bedömande.

36 §.

Besvär över sjömansskattenämndens beslut befriar icke klaganden från att i behörig ordning erlägga skatt.

37 §.

Restavgift, som erlägges utan att indrivning äger rum, tillfaller statsverket.

Beträffande restavgift, som uttages genom indrivning, skall uppbördsförordningens bestämmelser angående fördelning gälla.

38 §.

1 mom. Kungl. Maj:t äger, under förutsättning av ömsesidighet, med annan stats regering träffa överenskommelse att sjöman, som är bosatt i det avtalsslutande landet, skall erlägga sjömansskatt enligt vad som gäller för här i riket bosatt sjöman.

Träffas dylikt avtal med Danmark, Finland eller Norge, må Kungl. Maj:t föreskriva, att sjöman, som är bosatt i något av dessa länder, må kunna erhålla nedsättning av den beskattningsbara inkomsten genom jämkning, om han visar, att hans skatteförmåga till följd av underhållsskyldighet mot barn är nedsatt.

2 mom. Kungl. Maj:t äger bestämma, att sjömansskatt icke skall erläggas av sjömän eller vissa grupper av sjömän vid fart i särskilda farvatten.

39 §.

De närmare föreskrifter, som kunna erfordras för tillämpningen av denna förordning, meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1959, dock att förordningens bestämmelser skola gälla redan dessförinnan i avseende å åtgärder, som erfordras för förordningens tillämpning efter ikraftträdandet.

Genom denna förordning upphäves förordningen den 5 juni 1953 (nr 293) om särskild sjömansskatt, så ock vad i övrigt finnes i lag eller författning stridande mot den nya förordningens bestämmelser.

Anvisningar

till 1 §.

Förordningen är icke tillämplig vid anställning ombord på svenskt handelsfartyg, som användes i inre fart. Med inre fart förstås i denna förordning fart i hamnar, på floder, kanaler och insjöar samt fart inomskärs vid kusterna.

Med svenskt handelsfartyg likställs utländskt handelsfartyg, som av svensk redare förhyres på så kallad bareboat basis.

Har sjöman avmönstrat från tjänst ombord på visst fartyg för att tillträda tjänst ombord på annat fartyg tillhörigt samme redare, skall ersättning som utgår under väntetiden anses som utbetalad i tjänsten ombord på det förra fartyget.

till 2 §.

Sjömansskatt skall erläggas för sådan inkomst ombord, som enligt kommunalskattelagen skulle utgöra intäkt av tjänst. Till inkomst ombord räknas dock icke sådan av redare utbetalad ersättning, som åtgått för bestridande av särskilda med anställningen ombord förenade kostnader.

Till gottgörelse, som sjöman uppbär på grund av sin anställning ombord, hänföres icke blott vad sjömannen uppbär från redaren utan även ersättning, som uppbäres direkt av allmänheten, såsom drickspenningar och dylikt.

till 4 §.

Den ersättning, som utgår till kommun, skall fördelas mellan kommunen och i kommunens område ingående församlingar samt skoldistrikt, som bildats jämlikt lagen den 6 juni 1930 (nr 259) om församlingsstyrelse och som består efter den 31 december 1957, efter de för beskattningsåret fastställda utdebiteringarna. Ersättning utbetalas en gång om året.

till 7 §.

Frågan huruvida sjöman skall anses vara bosatt här i riket eller här stadigvarande vistas utan att vara härstädes bosatt skall bedömas i enlighet med vad därom stadgas i kommunalskattelagen.

För semesterlön och semesterersättning skall sjömansskatt beräknas enligt den för sjömannen i hans anställning ombord gällande tabellen eller — därest anställningen upphört — enligt den tabell, som senast varit för sjömannen gällande.

till 8 §.

Med engångsbelopp förstås bärjarlön, tantiem, kaplake, gratifikation, semesterersättning och dylikt eller lönebelopp, som på grund av avtal mellan redare och sjöfolksorganisationer på en gång utbetalas för mer än en månad.

till 9 §.

Skatteavdrag, som avses i 9 §, må icke underlåtas med mindre sjöman med intyg utfärdat av sjömansskattenämnden eller på annat sätt, som föreskrives av sjömansskattenämnden, visar, att han är skattskyldig i annat land för sin inkomst ombord.

till 10 §.

Tillämplig kolumn i sjömansskattetabell bestämmes enligt följande uppställning.

Å debetsedel för preliminär A-skatt angiven kolumn	Avdrag för sjömansskatt verkställas enligt nedanstående kolumn i sjömansskattetabellen
1	1
2	2
3 eller 4	3

För kvinna, vilken genom sådant intyg som avses i 10 § tredje stycket styrker, att hon är gift, skall avdrag verkställas enligt kolumn 3 i sjömansskattetabellen.

till 11 §.

Kvitto på innehållen sjömansskatt skall lämnas i den avräkningsbok, med vilken sjöman skall förses jämlikt 11 § sjömanslagen, såvitt icke sjömansskattenämnden efter ansökan av redaren medger, att kvitto må lämnas i annan ordning.

Jämförelse mellan preliminär skatt (tabell III:13) och sjömansskatt

Månadsinkomst			Preliminärskatt			Sjömansskatt enligt tabell II (östersjöfart)			Sjömansskatt enligt tabell I (nordsjöfart och oceanfart)			Skillnad mellan preliminärskatt och sjömansskatt enligt tabell I			
Kontant	Kost och logi	Total månadsinkomst	Ogift skattskyldig utan barn	Ogift skattskyldig med barn	Gift skattskyldig	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman	Ogift sjöman med eller utan barn samt gift sjöman	Ogift sjöman utan barn	Ogift sjöman med barn	Gift sjöman
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	%	%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
100	140	240	24	11	11	22	9	9	21	8	8	3	12,5	27,3	27,3
200	140	340	50	33	16	48	31	14	45	28	11	5	10,0	15,2	31,2
300	140	440	76	59	42	70	53	36	63	46	29	13	17,1	22,0	31,0
400	140	540	101	84	69	90	73	58	80	63	48	21	20,8	25,0	31,0
500	140	640	131	110	94	117	96	80	103	82	66	28	21,4	25,5	29,8
600	140	740	161	139	120	146	124	105	125	103	84	36	22,4	25,9	30,0
700	140	840	196	172	145	181	157	130	152	128	101	44	22,4	25,6	30,3
800	144	944	230	206	170	215	191	155	179	155	119	51	22,2	24,8	30,0
900	152	1 052	270	243	198	255	228	183	211	184	139	59	21,9	24,3	29,8
1 000	160	1 160	309	282	229	294	267	214	240	213	160	69	22,3	24,5	30,1
1 100	168	1 268	348	320	261	334	305	246	270	242	183	78	22,4	24,4	29,9
1 200	176	1 376	393	362	296	378	347	281	310	279	213	83	21,1	22,9	28,1
1 300	184	1 484	437	405	334	422	390	319	345	313	242	92	21,1	22,7	27,5
1 400	192	1 592	480	449	375	465	434	360	383	352	278	97	20,2	21,6	25,9
1 500	200	1 700	524	493	416	509	478	401	418	387	310	106	20,2	21,5	25,5
1 600	200	1 800	569	535	455	554	520	440	464	430	350	105	18,5	19,6	23,1
1 700	200	1 900	612	578	494	597	563	479	505	471	387	107	17,5	18,5	21,7
1 800	200	2 000	658	624	534	643	609	519	551	517	427	107	16,3	17,1	20,0
1 900	200	2 100	700	667	575	685	652	560	591	558	466	109	15,6	16,3	19,0
2 000	200	2 200	751	712	614	736	697	599	643	604	506	108	14,4	15,2	17,6
2 100	200	2 300	799	762	656	784	747	641	689	652	546	110	13,8	14,4	16,8
2 200	200	2 400	848	809	700	833	794	685	733	694	585	115	13,6	14,2	16,4
2 300	200	2 500	897	859	747	882	844	732	778	740	628	119	13,3	13,9	16,0
2 400	200	2 600	944	907	792	929	892	777	824	787	672	120	12,7	13,2	15,2
2 500	200	2 700	992	956	838	977	941	823	873	837	719	119	12,0	12,4	14,2
2 600	200	2 800	1 041	1 004	883	1 026	989	868	921	884	763	120	11,5	12,0	13,6
2 700	200	2 900	1 091	1 053	927	1 076	1 038	912	974	936	810	117	10,7	11,1	12,6
2 800	200	3 000	1 140	1 102	972	1 125	1 087	957	1 022	984	854	118	10,4	10,7	12,1
2 900	200	3 100	1 191	1 152	1 016	1 176	1 137	1 001	1 072	1 033	897	119	10,0	10,3	11,7
3 000	200	3 200	1 242	1 202	1 063	1 227	1 187	1 048	1 123	1 083	944	119	9,6	9,9	11,2
4 000	200	4 200	1 768	1 726	1 566	1 753	1 711	1 551	1 649	1 607	1 447	119	6,7	6,9	7,6
5 000	200	5 200	2 327	2 284	2 116	2 312	2 269	2 101	2 208	2 165	1 997	119	5,1	5,2	5,6
8 000	200	8 200	4 094	4 048	3 868	4 080	4 033	3 851	3 976	3 929	3 747	118—121	2,9	2,9	3,1
10 000	200	10 200	5 313	5 264	5 080	5 300	5 249	5 063	5 196	5 145	4 959	117—121	2,2	2,3	2,4
12 000	200	12 200	6 601	6 552	6 363	6 580	6 529	6 343	6 476	6 425	6 239	124—127	1,9	1,9	1,9
15 000	200	15 200	8 564	8 511	8 322	8 542	8 485	8 293	8 438	8 381	8 189	126—133	1,5	1,5	1,6

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<i>Propositionens huvudsakliga innehåll</i>	1
<i>Författningsförslag</i>	3
Förslag till förordning om sjömansskatt	3
Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)	27
Förslag till förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt	29
Förslag till förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt	31
Förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)	32
Förslag till förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)	34
I. <i>Inledning</i>	38
II. <i>Gällande bestämmelser</i>	42
III. <i>Skälen för införande av en sjömansskatt och översikt över sjömansskattsakkunnigas förslag</i>	44
De sakkunniga	44
Remissyttrandena	47
Departementschefen	55
IV. <i>Skattskyldighet och skattepliktig inkomst</i>	59
De sakkunniga	59
Skattskyldighet	59
Skattepliktig inkomst	61
Remissyttrandena	65
Skattskyldighet	65
Skattepliktig inkomst	69
Departementschefen	72
V. <i>Sjömansskattens storlek</i>	77
De sakkunniga	77
Sjömansskatten för här i riket bosatta sjömän	77
Sjömansskatten för här i riket ej bosatta sjömän	80
Remissyttrandena	81
Sjömansskatten för här i riket bosatta sjömän	81
Sjömansskatten för här i riket ej bosatta sjömän	87
Departementschefen	89

VI. Jämkning m. m.	93
De sakkunniga	93
Jämkning.	93
Rättelse	96
Restitution.	96
Remissyttrandena.	97
Jämkning.	97
Rättelse	102
Restitution.	102
Departementschefen.	102
VII. Uppbörd m. m.	105
De sakkunniga	105
Uppbörd.	105
Revisionskrav	108
Preskription samt straff och viten.	108
Remissyttrandena.	109
Uppbörd.	109
Revisionskrav	112
Preskription samt straff och viten.	113
Departementschefen.	114
VIII. Sjömansskattenämnden och sjömansskattekontoret	117
De sakkunniga	117
Remissyttrandena.	121
Departementschefen.	123
IX. Beskattning av inkomst i land	125
De sakkunniga	125
Remissyttrandena.	129
Departementschefen.	134
X. Ersättning till kommuner	136
De sakkunniga	136
Remissyttrandena.	140
Departementschefen.	143
XI. Avgifter till folkpensioneringen och den allmänna sjukförsäkringen m. m.	144
De sakkunniga	144
Remissyttrandena.	147
Departementschefen.	149
XII. Kostnadsberäkningar.	149
De sakkunniga	149
Remissyttrandena.	151
Departementschefen.	151
XIII. Internordiska sjömansskattefrågor samt frågor om dubbelbeskattning m. m.	152
De sakkunniga	152
Internordiska sjömansskattefrågor	152
Frågor om dubbelbeskattning m. m.	154
Departementschefen.	156
XIV. Departementschefens hemställan.	157
Bilaga 1. Sjömansskattesakkunnigas förslag till förordning om sjömansskatt	159
Bilaga 2. Jämförelse mellan preliminär skatt och sjömansskatt	173